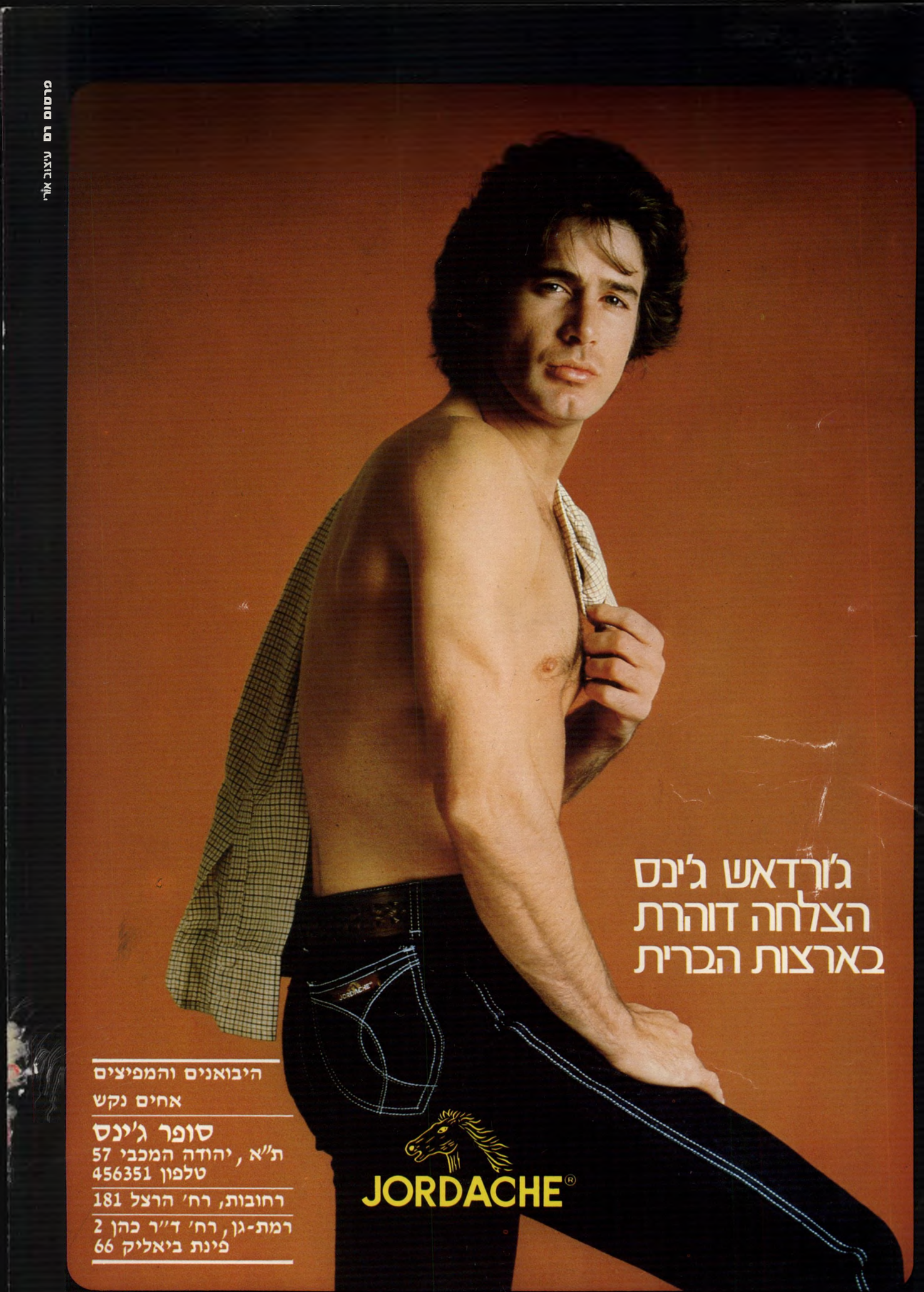
העולם הזה
80 עמודים
ג' אב תש"ם, 16.7.1980 מיספר 2237 שנה 44 המחיר: 5.50 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

אריק של הבוננת

כמו כן ניתן להשיג: בחנויות מצקין ירושלים, תל-אביב, חיפה. **בתל-אביב**, ג'ינס סנטר דיזנגוף 66; "כוב 2" דיזנגוף 185; מיי ג'ינס בן-יהודה 14; ווסט ג'ינס בן-יהודה 1; "סלון" שאול המלך 4; בוטיק 109 אבן-גבירול 109; יפו מון שד' ירושלים 48, **בת-ים** "וה מה שיש" רוטשילד 27, **רחובות** סופר ג'ינס הרצל 181, **רמת-גן גבעתיים**, סופר ג'ינס ד"ר כהן 2; טופ ג'ינס ויצמן 23, **אשדוד** רוקי **פתח-תקוה**, "שאול" חיים עוזר 10, **אופנת הג'ינס חיים עוזר** 28, **רמת-השרון**, אפרל סוקולוב 64, **הרצליה**, "לי" סוקולוב 47; **חולון**, אופנת דבש סוקולוב 77 ו-66; פפיון אילת 36, **נתניה** "כיף" סמילנסקין 14, **חדרה** ג'ינס קראטה רוטשילד 17, **ירושלים**, ספורט רחביה קק"ל 29; ספורט אולימפיה כיכר הדוידקה; מחסן הג'ינס שץ 8; בוטיק הצהוב בניין רסקו; סקופ שמאי 8; חסיד יפו 65, **באר-שבע**, ג'ינס סנטר החלוץ 81, **קרית-מלאכי** רוקי, **חיפה**, בית הג'ינס הרצל 20; אור הג'ינס שד' הנשיא 124, **קרית-ביאליק**, ג'ינס "לי", **צפת** בוטיק 72, **נהריה** מרכז הספורט שד' הגעתון 18, **עכו** "רוביי".

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, ת.ד. 7. 03-232262/3/4 • 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צמד מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זברוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בני אביגדור • תפוצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קו אדום

המגמה המסתמנת אצל השילטונות בשטחים המוחזקים — לחבל בעבודתם של העיתונאים המסקרים את הנעשה ב־שטחים — מצאה את ביטויה בשבוע ש־עבר בפעם נוספת. זה קרה ביום שבסאם אל־שכעה חזר מירדן.

עד מה שאירע מספר יוסי חיימן:

כשהגעתי למחסום שהוצב על הדרך בין קלקיליה לשכם, כבר המתינה שם מונית ובה עיתונאי־חוץ. עד מהרה הגיעו מכוניות של עיתונאים נוספים. לחיילים במחסום היתה תשובה אחת להפצרותיהם הרבות של העיתונאים השונים לאפשר להם לעבור: „אף אחד לא עובר בלי אישור בכתב מהמושל! זאת ההוראה שקיבלנו."

איש מהעיתונאים לא ידע על איזה אישור מדובר. הידיעה על שובו של אל־שכעה פורסמה רק יום קודם לכן. אף אחד מהעיתונאים לא קיבל הודעה מוק־דמת, כי עליו להצטייד באישור כלשהו כדי להיכנס לשכם. אך החיילים נשארו בשלהם.

לבסוף פקעה סבלנותי. פניתי לאחור ונסעתי לכיוון טולכרם. עיתונאים אחרים נשארו עומדים נבוכים ליד המחסום. קי־ויתי כי על הדרך מטולכרם לשכם לא הוצב מחסום, כך שאוכל להיכנס משם לעיר. אך התבדיתי. ליד המחסום שהוצב שם חזרו על אותו פיזמון. חזרתי לטול־כרם ונכנסתי לבניין המימשל שם.

מושל נפת טולכרם, סגן־אלוף שלום מוצאפי, קיבל אותי בפליאה. „מה פית־אום?! לא צריך שום אישור כדי להגיע לשכם!" אמר לי. „אתה יכול לנסוע לשלום. יתנו לך לעבור."

נסעתי. במחסום חייכו אלי החיילים ו־איפשרו לי לעבור. אחר־כך הסתבר לי כי בערך באותו הזמן איפשרו גם לעי־תונאים במחסום השני לעבור.

עד כאן סיפורו של היימן.

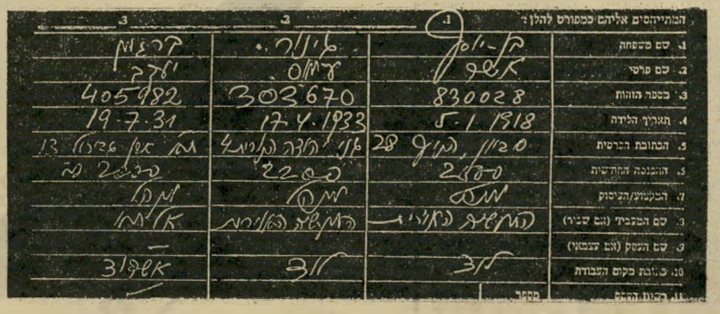
ברור כי ההוראה שלא לתת לעיתונ־ים לעבור ללא אישור בכתב נועדה למנוע מהם להגיע לשכם, לפחות לא בעוד מועד. אילו היה מדובר באישור בילבד, ניתן היה למסור אותו במערכת־הקשר. הדגש היה על אישור ב כ ת ב.

ואשר לסגן־אלוף מוצאפי, היתה לו ודאי סיבה טובה להכחיש.

הפרשה כולה הסתיימה בסופו של דבר בטוב. אולם את הרושם שנוצר, לפחות אצל עיתונאי־החוץ, קשה יהיה לתקן. הדבר יתבטא בוודאי גם בדיווחיהם.

סופה של פרשה

לפני שבועיים חרץ בית־המישפט ה־מחוזי בבאר־שבע את הדין בפרשה, שהיא חוליה אחת בשרשרת פרשות־השחיתות של ראשי התעשייה האווירית לשעבר. יוסף בן־יוסף, בנו של מי שהיה המישנה למנכ"ל־ התעשייה האווירית, אשר בן־יוסף, הורשע בהונאת בנק טפחות ובהוצ־את הלוואה במירמה. חרף ההרשעה, הוא ממשיך לעבוד במיפעל ועניינו לא הובא, ככתוב בתקנות החברה, לפני הוועדה ה־פריטטית הדנה בגורלם של עובדים ש־

המיסמך של טפחות
אירומים והדלפה לעיתון צהריים

הורשעו בפלילים. בניגוד לתקנות הוא גם לא הושעה מעבודתו עם הגשת כתב־האישום נגדו.

הרשעתו של בן־יוסף, עובד בכיר ב־מחלקת המכירות של התעשייה האווירית, חושפת שוב את התמונה שצויירה לרא־שונה בסידרת הכתבות בהעולם הזה (1991 — 1993), באוקטובר — דצמבר 1975. ב־כתבות הועלו האשמות־שחיתות נגד רא־שי התעשייה האווירית דאז, שהטילו את חתיתם על כל המדינה, בעומדם בראש ה־מיפעל הגדול ביותר בישראל.

● **אל שווימר**, מי שהיה מנכ"ל ה־תעשיה האווירית דאז, הואשם בכתבות בשחיתות בעסקים פרטיים במהלך חתימ־תם של הסכמים בעשרות מיליוני דולרים בין התעשיה האווירית וחברות־מטוסים של ספסר־הכספים הבינלאומי שאול אייזנ־ברג. חתנו של שווימר, עמוס גינור, ש־היה אז אחראי על מכירות התעשיה האווי־רית, הואשם בכתבות בהעדפת עסקי אייזנ־ברג.

אל שווימר התפוטר מתפקידו, עבר ל־עסקי־מטוסים בארצות־הברית, מטעם ה־חברות של שאול אייזנברג. חתנו גינור מנהל את חברות־המטוסים של אייזנברג בישראל.

● **אשר בן־יוסף**, המישנה למנכ"ל של התעשיה האווירית דאז ונציגו של שר־הביטחון דאז שימעון פרס במיפעל, הואשם בגניבות של חומרי־עבודה ובניצול עובדים וחלקי מטוסים מהתעשיה האווי־רית לצרכי הווילה הפרטית שלו בסבינן.

עתה ממתין בן־יוסף למישפט, לאחר שהוגש נגדו כתב־אישום לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב בגין האשמות אלה. הוא עובד כיום אצל שאול אייזנברג ב־עסקי־מטוסים, ובנו, יוסף בן־יוסף, ממשיך לייצג את התעשיה האווירית הן כלפי אייזנברג והן כלפי אביו.

● **פלטיאל מקלף**, מנכ"ל מיפעל הבת של התעשיה האווירית באשדוד, אלתא, הואשם בכתבות בשחיתות אישית — בגניבות של חומרי־עבודה ובניצול עוב־די המיפעל חינם אין כסף. הוא הואשם גם בהסדרת הלוואה הבלתי־חוקית מטעם אלתא ליוסף בן־יוסף. מקלף סיים את תפ־קידו כיועץ התעשיה האווירית בארצות־הברית, ולמעשה הורחק מתפקידו בגלל מימצאי מבקר־המדינה.

● **יעקב ברגמן**, ראש כוח־האדם ב־אלתא והאיש החזק בה, הואשם בכתבה שהוכתרה „ידיות הזהב", בגניבת חומ־רים וציוד של אלתא ובציפוי ידיות ה־וילה שלו באשדוד בזהב שנגנב מן ה־מיפעל. ברגמן הואשם כאחראי לאישור הכוזב של ההלוואה לבן־יוסף. בית־המיש־פט קבע בפסק־דינו, כי הוא שיקר והעלים מיסמכים, אך הוא זוכה כיוון שלא הוא, אלא המנכ"ל מקלף אישר את ההלוואה לבן־יוסף. על מקלף אמר השופט באותו פסק־דין: „אינו ראוי לכהן בכל תפקיד

אשר בן־יוסף
ניצול עובדים לצורכי הווילה

ציבורי שהוא, לרבות חברה ציבורית ה־נמצאת בשליטת המדינה או הממשלה."

כיום פעיל ברגמן בעסקים פרטיים בניו־יורק.

שלוש קומות חדשות

עם מתן פסק־הדין בעניין יוסף בן יוסף נותר רק מישפטו של אשר בן־יוסף כדי לסגור את מעגל פירסומי העולם הזה.

בהתאם לפסק־הדין היה יוסף בן־יוסף עובד התעשיה האווירית בשנת 1971 והוא עובד בה עד היום. בשעתו הוחלט להע־ביר את מיפעלי חברת אלתא מלוד ל־אשדוד, ולצורך זה הוקמה קרן מיוחדת ל־הלוואות לעובדי אלתא שיעברו לאשדוד. הקרן הוקמה בבנק טפחות והופעלה מסניף הבנק באשדוד. ההלוואות מקרן זו ניתנו בתנאים יותר נוחים מתנאי ההלוואות ה־רגילות לרכישת דירות שנתן בנק טפחות. הן ניתנו ל־15 שנה, ללא הצמדה, בריבית של 6% עד 12% לשנה, לפי קביעת הנה־לת אלתא. החברה שילמה לטפחות את הפרשי הריבית שבין הריבית הנמוכה, שבה ניתנו ההלוואות, לעלות הכסף לטפחות. כלומר, אלתא סיבסדה את הריבית. הזו־כים בהלוואות מקרן זו, אומר פסק־הדין, קיבלו טובת־הנאה ברורה, שכן קיבלו תנ־אים טובים בהרבה מהתנאים המקובלים.

תנאי נוסף למתן ההלוואה היה, שאלתא תכתוב מיכתב לטפחות ובו תודיע כי ה־חברה אישרה הלוואה מסויימת לאותו עו־בד, כולל גובה הסכום והריבית עליו. כש־בידו מיכתב זה פנה העובד לבנק, חתם על הסכם־הלוואה וקיבלה. ב־5 באוקטובר 1971 כתבה אלתא מיכתב־הפניה כזה ל־בנק, ובו הודיעה, כי אישרה לנאשם, ש־הוא „עובד מיפעליגו", הלוואה לרכישת דירה בסך 20 אלף לירות וברבית של 8% לשנה. הנאשם פנה לסניף הבנק וחתם על הסכם שבו נאמר, כי הוא עובד אלתא באשדוד, פרט שלא היה נכון מעולם.

הנאשם היה צריך למשכן דירה להבט־חת ההלוואה. באותו הזמן היה לאביו, אשר בן־יוסף, מיגרש בגבעתיים ועליו בית בן קומה אחת. אשר בן־יוסף התקשר לקבלן בשם יעקב מסיקה, שקנה את ה־מיגרש ואת הבית שעליו והתחייב להקים תחתיו בית בן שלוש קומות, לתת למוכר סכום מסויים במזומן וכן דירה וחנות ב־בית העתיד להיבנות. אשר בן־יוסף הורה למסיקה לרשום את הדירה על שם בנו, וכך הראה הנאשם לטפחות כי יש לו די־רה ואף שיעבדה לטובת הבנק.

ידיד מישפחה ותיק

בית־המישפט קבע חד־משמעית, ש־אין לו ספק בכך שהנאשם רימה, בהציגו עצמו כעובד אלתא. הנאשם בא לבנק יחד עם יעקב ברגמן ועמו חתם על ההסכם שבו נכתבו פרטים כוזבים. מכאן שהנאשם טען טענת־מירמה בפני עובדי הבנק, ב־הציגו עצמו כעובד אלתא. מן המירמה הפיק הנאשם טובת הנאה, שכן קיבל 20 אלף לירות בתנאים טובים יותר מאלה שהיו מקובלים אז במשק.

אמר השופט: „מה היה עניינה של אלתא לעזור לנאשם? התשובה מצויה ב־עדות הנאשם, שמר ברגמן, מנהל כוח־אדם באלתא, היה ידיד־מישפחה ותיק של הנאשם ומישפחתו, והיה גם קשר הדוק בין אבי הנאשם, שהיה מישנה למנכ"ל ה־תעשיה האווירית, לבין ברגמן, שהיה מנהל כוח־אדם באלתא, שהיתה חברת־בת של התעשיה האווירית."

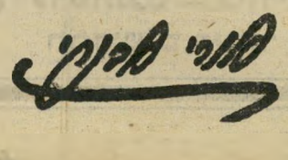
בפסק־הדין ניתח השופט את טענת ה־נאשם, שאין להרשיע את מקבל ההלוואה בקבלת דבר במירמה, שכן המרומה לא הפסיד דבר. הוא קבע, כי החוק אוסר „קבלת דבר במירמה", כשהדגש הוא על ה־מקבל ולא על הנותן. העבירה אינה קשור־רה לשאלה אם המרומה הרוויח או הפסיד. השופט הסתמך על שורה של פסקי־דין ב־בית־המישפט העליון וקבע כי „לא חשוב אם נגרם נזק ממון למרומה, או אם המרו־מה התכוון לגרום לנזק ממון. מספיק ש־המירמה גרמה לכך שהמרומה החליט ב־עניין מסויים לפי שיקולים הנובעים מ־המירמה ולא לפי שיקולים אמיתיים, ו־ההחלטה גרמה לכך שמבצע המירמה יקבל משהו מהמרומה."

מוסיף יגאל לביב:

לפרשה עצמה יש ספיח שעדיין לא פור־סם. כאשר נודעו לי פרטי המירמה, ב־פברואר 1976, ביקרתי באשדוד לצורכי חקירה. בין היתר נכנסתי לסניף בנק טפ־חות באשדוד והצלחתי לעיין בתיק ה־הלוואה של יוסף בן־יוסף. העתקתי את הפרטים הדרושים לצורכי הוכחת המיר־מה. פרשה זו היתה ידועה גם לחוקרי מישטרת ישראל, שגילו אותה תוך כדי חקירת השחיתות של ראשי התעשיה ה־אווירית.

כאשר התקשרו לסניף בנק טפחות ב־אשדוד, יום אחרי ביקורי, נודע להם ש־הייתי במקום ועיינתי בתיק. השוטרים, שרצו כנראה למנוע פירסום הפרשה ב־טרם ישימו יד על כל המיסמכים, איימו עלי שאם לא אעכב את הפירסום עד ל־השלמת החקירה, יאשימו אותי בהתחזות ובעוד סעיפים נוראים, מפני שעיינתי ב־תיק ההלוואה בבנק.

כיוון שהיה זה היום השני בשבוע, 24 שעות לפני הופעת העולם הזה בקיוסקים, הסכמתי לדחות את הפירסום בשבוע. אולם איומי המישטרה הודלפו לכתב־המישטרה של מעריב באותה עת, יהושע כהנא. הוא והכתב הכלכלי של הצהרון, רזי גוטרמן, פנו אלי וביקשו לדעת מה רוצה המישטרה. נמנעתי מלומר להם דבר אך הם השיגו את שלהם מפי חוקרי המישטרה והפרשה פורס־מה למחרת, ביום השלישי (ה־10 בפברואר) במעריב.

מכתבים

קבר אבות

פנייה אל שר־הפנים, ש־יתיר את כניסתו של מאיר לנסקי לארץ.

מצערת מאוד ותמוהה קביעתו המחודשת של שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, שלא להרשות למאיר לנסקי לבקר בארץ ולהשתטח על קבר אביו. במה גדול חטאו של לנסקי מחטאו של המבוקש בצרפת, שמואל פלאטו־שרון, היושב בארץ ומכהן ברוב כבוד כחבר־כנסת? ולמה אין ליהודי לנסקי רשות לבקר בארץ, בעוד שבני־ישראל השחורים קיבלו רשות להתגורר כאן חרף הידיעה שב־אמריקה הם נחשבים „אלמנט פלילי" וממשלת ארצות־הברית אך שמחה להיפטר מהם? אפילו פליטי ויאט־נאם, עם כל הכבוד להם, זכו למקום־מיקלט במדינה המסרבת להרשות ליהודי זקן וחולה לבקר בתחומיה.

אני מקווה, ששר־הפנים בהיותו יהודי מאמין בעצמו, יאפשר ליהודי אחר, שמעודו לא ביצע פשע בארץ ולא חטא נגד עמו, לא רק לבקר בישראל אלא גם להישאר בה ככל שיחפוץ. זכות זו מגיעה לו לפחות באותה המידה, אם לא במידה הרבה יותר גדולה, מאשר לכל שאר הטיפוסים השליליים ה־יושבים כאן מבלי שהם מוסיפים כבוד גדול למדינה.

רחל זוי, נוף־ים

● ● ●

חדשות מן הרחוב הערבי

הקורא מאזן מדרבן את „העולם הזה" לגלות עניין בערבים בישראל.

לצערי חדל שבועונכם להתעניין בכל המתרחש בחיי היום־יום של הערבים בישראל. וזאת חרף העובדה, שבתקופה האחרונה חלה התעוררות פוליטית בקרב הציבור הערבי במדינה. כוחם של בני־הכפר ושל האחים־המוסלמים גבר ועוצמתה של חד"ש הולכת ומתפשטת, והוועד הארצי של המועצות המקומיות הערביות מתעסק בשאלות רבות המציקות וכואבות לערבים בישראל ולפלסטינים בכלל, ואינו מצטמצם רק בשאלות מוניציפאליות.

גם הדיכוי של הערבים בידי ה־שילטונות הולך ומעמיק. הנה כמה דוגמות: הטלת מעצר־בית על אישים פוליטיים ערביים, הרחקת סטודנטים ערביים מאוניברסיטות באר־שבע וירושלים, הטלת מאסר של שישה חודשים בפועל בבית־דין צבאי ברמאללה על סטודנט ערבי מישראל שהשתתף בהפגנת־מחאה נגד סגירת מוסד חינוכי באבו־דיס, הצהרת ראש־הממשלה מנחם בגין בזכות הרחקתם מן הלימודים של סטודנטים „תומכי אש"ף", התקפות אלימות של ה־ימין נגד הסטודנטים הערביים וה־שמאליים בקאמפוסים... וכו'.

גם במישור היחסים שבין שני חלקי העם הפלסטיני, משני צדי הקו הירוק, חלו ומתחוללים שינויים גדולים, שאת תוצאותיהם אפשר כבר להרגיש בחיי היום־יום.

בעיות אלה והרבה אחרות משפיעות על הערבים בישראל וכמובן, גם על יחסי ערבים־יהודים במדינה. ההתעניינות של עיתונכם בכל הבעיות הנ"ל — ליתר דיוק: היעדר התעניינות — עוזרת לניכור ההולך וגובר בין ערבים ויהודים במדינה. אם ברצונכם לנסות ולמנוע התפשטותו של נגע זה, מוטלת עליכם החובה, לדעתי, לגלות יתר רגישות ויתר עניין

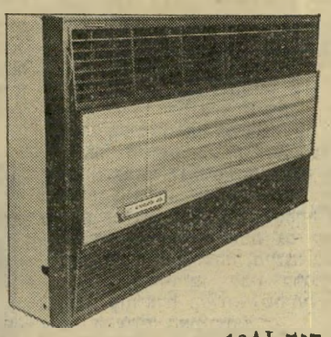
(המשך בעמוד 6)

הקיץ לא אצטרך להזיע.
עכשיו אני יכול לרכוש מזגן לפי אפשרותי.

לבחירתך 4 מסלולי תשלומים
ללא ריבית וללא הצמדה

מסלול	תשלום ראשון במזומן	תשלומים חודשיים נוספים	סה"כ * מחיר מבצע
4 תשלומים	11,668 ל"י	3 תשלומים שווים כ"א 11,567 ל"י	46,368 ל"י
5 תשלומים	15,468 ל"י	4 תשלומים שווים כ"א 7,725 ל"י	46,368 ל"י
6 תשלומים	18,568 ל"י	5 תשלומים שווים כ"א 5,560 ל"י	46,368 ל"י
7 תשלומים	23,184 ל"י	6 תשלומים שווים כ"א 3,864 ל"י	46,368 ל"י

10% הנחת מזומנים * כולל מע"מ

דגם 10AL
המזגן בעל הספק של 1 כוח סוס לחדרים קטנים ובינוניים.
עיצובו אלגנטי, שקט בפעולה.

דוגמא זו מתאימה לדגם 10AL בלבד

מבצע התשלומים ערך לגבי כל דגמי מזגני אמקור
קור אשראי
אתה קובע את תנאי הרכישה.

ליערץ חינם ללא כל התחייבות התקשר:
ת"א: 458294, 614281
ירושלים: 227281
חיפה: 515281
באר־שבע: 36878

אמקור טוב להיות בבית.

לאמקור תפקיד בחברת העתיד
אמקור
מפיצים אמפא וסוחרים מורשים

קילים ובנין בע"מ
נוסד ב־1950 ● חיפה, רח' הפועל 3, טל. 04־640222
* מכירה, התקנה, השאלה
* רמקולים ותאורה לאירועים
* ביצוע עבודות למערכות הגברת קול קבועים וזמניים
* מיתקני מנגינות רקע
* שרות לבתי־ספר ומועדונים
● לרשותכם — ציודים ומיכשורים החדישים ביותר בעולם!!

„מידע"
העתון שלנו בארה"ב
ב„מידע" תמצא רכוז נבחר של אינפורמציה אשר לוקטה עבורך ממקורות שונים ומגוונים. כי־מנוי, תקבל את „מידע" ב־קביעות לביתך, במשך שנה שלמה
במחיר מינימלי של 10 דולר לשנה.
מידע — הדרך היעילה וה־זולה ביותר לשמור על קשר ולהשאר מעודכן.
הצטרף אל חוג מנויינו.
לקבלת מידע מלא ושלח אל:
Maida, P.O.Box 833
Havertown, Pa. 19083
U.S.A.

זה קרה לי...

שמי ש. ג. ועברתי כבר את גיל ה־40. לא נעים לי להודות אבל עד היום עוד לא למדתי לשחות, תמיד אותו סיפור: בעלי והילדים במים ואני בחוץ. לנפי שבועיים לקחתי את בתי בת ה־4 לשיעור שחיה בשיטה הטבעית בבריכה הלימודית „השדות" שבכפר שמריהו (טל. 70824־052 16.30—09.00), ושם ראיתי גם בני 60 לומדים לשחות. תפשתי אומץ, הצטרפתי לקבוצה המתאימה, ו־היום, אחרי 5 שיעורים אני שוחה במים עמוקים. רק מי שאינו יודע לשחות מבין כמה אני שמחה.

Target Adv.

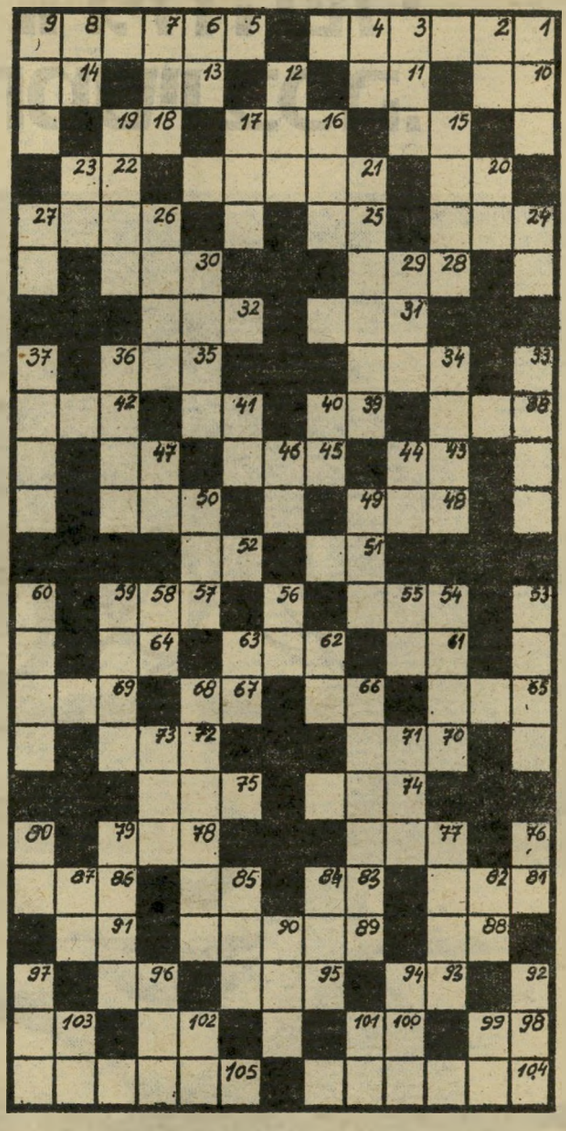
הסיגריה הרגילה שלי עושה לי חמסין בפה.

בקיץ אני עובר למונטנה.

מונטנה תשנה את דעתך על סיגריות מנטול.

תשבץ העולם הזה 2237

מאוזן:

1) דקורציה; 5) עדה של נוצרים קתולים בלבנון; 10) בסולם הצלילים; 11) שליח; 13) מפקד כיתת ה־ל"ה שנר־צחה בדרכה לגוש עציון (ש"מ); 14) חברה להובלת משאות במטוסים; 15) מציין מידה; 16) צמח־בר, משמש גם כתחליף לקפה; 18) בוא שמע! (ארמית ר"ת); 20) זרם במוסיקה; 21) חשמן; 22) נמ־לט; 24) סייג, מחיצה; 25) שתי האותיות שבהוספן לשם־עצם — מקסינות אותו; 26) אריג צבוע אדום; 28) גילה, הסיר המכסה; 30) כינוי ל־3 פרשיות בתורה הנאמרות ב־תפילת בוקר וערב; 31) וריד, צינור המוביל את הדם אל הלב; 32) תומך ב... מצדד (לטינית); 34) בית־מרזח אנג־לי; 35) צייר ישראלי (ש"מ); 38) בן־צבע; 39) שדה־מרעה; 41) לא בחפזון; 42) חורב, שממון; 43) חיית טרף מסור־בלת; 45) רך בשנים; 47) חוזר; 48) מידת הקו הסובב גוף; 50) שם מליצי ליין; 51) נרגז ועצוב; 52) מחפש; 54) רכוש שנגזל; 57) משקה תו־סס; 61) גזיזת הצמר מעל הצאן; 62) עיר קדומה בארץ בבל; 64) מקום נישא; 65) תנועות המחתרת בימי המנ־דט הבריטי; 66) ביום זה ב־חודש אב — חג היה לבנות ישראל; 67) על שכמותו נא־מר כי קשים הם לישראל כ־ספחת; 69) העלה ריח רע; 70) הכנסה נקיה; 72) תאנה הקרובה לגמר בשולה; 74) מידת־אורך, נהוגה באנגליה; 75) כסות, בגד; 77) אהובה של לאה ב"הדיבוק"; 78) אזור, חבל־ארץ; 81) מלאך; 83) דברי־חכמים (ר"ת) 85) מחזאי יהודי אמריקאי (ש"מ); 86) גועל־נפש; 88) שלל; 89) המלה הראשונה שבפסוקו של הלל הזקן — וזוהי כל ה־תורה כולה על רגל אחת; 91) רקב; 93) גוף שלישי רבים; 95) שדה שנחרש; 96) מכינויי האלוהות; 98) שלא הגיע לג־מר בשולו; 100) חומה נמוכה; 102) בן לאותם הורים; 103) לא עדין; 104) אלקלואיד — משמש ברפואה כחומר מרגיע; 105) העיירה בדרום המתכת־שת בענייני דת וחולין.

מאונך:

1) ...שמיר־בועז — קול ה־„הגנה" בטרום מדינה; 2) כאן; 3) שיח גוי קוצני; 4) ממהר מאד; 6) ראש ישיבה בגולה (ר"ת ארמית); 7) מגן־נון במכונה הקובע קצב וסדר בפעולתה; 8) בהמה טיבטית; 9) בראש הממלכה; 12) גוש שלא נשלמה תבניתו; 15) כיי־נוי לקיר הקדמי בבית־הכנ־סת; 16) המתקן העוצר את ה־ספינה; 17) הבט! 19) תנועה במערכת גלגלי שיניים; 20) צמח תבלין ורפואה, מכיל שמן אתר; 21) קומפוזיטור — מח־בר „סיפורי הופמן"; 23) כלי קלוע; 24) בוא הנה! 26) אליל שומרי בבלי — אחד מ־חודשי השנה שלנו נקרא בש־מו; 27) תל־חרבות; 29) כזב, הבל; 30) רשם רשומים ללא צורה, קשקש; 33) כיוון, נטיה; 34) ממשפחת הדובים; 36) אקומולטור, מכשיר הצובר בתוכו אנרגיה; 37) שכונה, פרבר תל־אביבי; 40) ידיד; 41) כוח עליון; 44) תואר כבוד לאצילים במזרח; 46) קריאת־צער; 47) לא כאן; 49) חתי־כה, קטע קטן; 50) חקק; 53) יבלת קטנה; 54) בשביל, למ־ען; 55) עוקר ממקומו; 56) עלוב, נמושה; 58) סך הכל (ר"ת); 59) בגד עבודה; 60) בימי קדם — אזור השפלה ו־רצועת החוף בדרום־מערב א"י; 62) קידומת לשמות בורמזיים; 63) חי במים, סמל הפריון; 66) סערה הרסנית; 68) אד־נות, עצמאות; 71) עפר לח ותחוח; 73) שודד, גזלן; 76) גבבא; 77) פזיזות; 79) סתי־רת דברי מישהו; 80) צלוי בלחקו; 82) די; 84) מלון פונדק אצל התורכים (כתיב מלא); 85) תבואה; 87) זאת ועוד יותר; 90) מידה קדומה לנוזלים; 92) שפע, סיפוק רב; 94) שפך כף־אל־כף; 96) קרי־את שמחה ועידוד; 97) שק ממולא נוצות; 99) גוף; 101) עבורי; 102) מילת גוף לנק־בה נוכחת; 103) תוך.

בריזה

מוסיקפה

הרברט סמואל 80 טל 656992

בלוז, פולק, ג'ז, רוק

פתוח כל יום כולל יום א' משעה 21.00

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

טלפון 227117, 772118

נירסום אידיאל

אבן גבירול 110 תל־אביב

(פינת אנטוקולסקי)

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

בבעיות של הערבים בישראל, ש־הרי להעולם הזה היה בזמנו מו־ניטין רב בשטח זה.

קופטי מאזן,
סטודנט למישפטים,
אוניברסיטת תל־אביב

● ● ●

יום אחרי...

עוד תרומה לאוסף מוד־עות־הבחירות של הליכוד, ערב הבחירות לכנסת ה־תשיעית.

אין קל יותר מלגחך היום את הליכוד, בגלל מודעותיו היומר־ניות. על רקע השפל אליו דידרו להתמודדות מעמיקה עם כל פרטיו של החוק נדרש הרבה יותר זמן ממה שמאפשרת פעולתה ה־סודית של ועדת החוץ והביטחון בנושא. אנו מכירים בחשיבות שדות־התעופה לביטחון ישראל. אנו יודעים שהצעת־החוק החד־שה מכילה שיפורים לעומת הקוד־מת. עם זאת אנו מעלים את ה־נקודות הבאות:

● את האוכלוסיה היהודית מ־פיתחת־רפיח מעבירים תוך מערכת של הסדרים מוסכמים. אך את ה־אוכלוסיה הבדואית מעבירים על־פי חוק כפוי.

● בו־זמנית מפעילים מערכות כפולות של פיצוי־בתמורה־על־פינוי, שהפער ביניהן כה בולט לעין.

מודעת־בחירות של הליכוד
יום לפני

ראשי הליכוד את המדינה — כל מודעה כזו נראית כבדיחה עצובה

נ. בן־מרדכי, ירושלים

● מודעת־בחירות של הליכוד — ראה גלופה.

● ● ●

מי שודד את מי?

בדואי הנגב צפויים לפי־נוי בכוח מבלי שתוכר זכו־תם לערער בבית־המישפט.

על פי ההודעות הרישמיות, תצביע הכנסת בעד ונגד חוק ה־בדואים הנקרא: „חוק רכישת מקרקעין בנגב" (הסכם השלום עם מצריים) תש"ם 1980. חוק זה קובע את הקריטריונים לנישולם של אחרוני הבדואים בנגב, ש־נותרו עדיין על אדמותיהם. לפי הפירסומים יזכה חוק זה לתמיכה רחבה ביותר, כולל כמעט את כל הסיעות הציוניות בכנסת — ממפ"ם ועד התחיה.

הכנת החוק בצורתו הנוכחית נמשכה כשנה. והנה, בפעולת עורמה סודית ומתוכננת, הוא יע־לה לקריאה שנייה ושלישית בכנ־סת, לפני שמישהו מ־8000 הבד־ואים, שאותם הוא עומד „להע־ביר", יוכל לקרוא אותו ולהגיב. בשבועות האחרונים הולעטה דעת־הקהל בדברי־הסתה נגד ה־בדואים בישראל, שהוצגו כשודדי קרקעות הלאום. בהדרכתם של ה־אלופים אריק שרון ואברהם יפה, מכשירים את מוחו של העם לגי־רושם הסופי של הבדואים.

● חוק הבדואים יגרום להפיכתן של מאות מישפחות חקלאיות בד־ואיות למישפחות עירוניות, בניגוד לרצונן. במיספר ריכוזים מתוכ־ננים. יהפכו הבדואים לכוח־העבו־דה הזול של הנגב.

● בתי־המישפט ייסגרו בפני זכות העירעור־על־פינוי מצד ה־בדואים. ניתן יהיה לפנותם בכוח ללא צו של בית־המישפט.

● ייפתח מעגל חוב ועגישה נגד אוכלוסיית תל אל־מלח.

אנו רואים בנקודות אלה פגי־עה חמורה בזכויות האזרח.

עזיזה חימן, יו"ר קבוצת הנגב למען זכויות האזרח

● המען להתקשרות: ת.ד. 206 באר־שבע, או טלפון 057־73046.

● ● ●

זהירות, מישטר אזרחי!

מי מאייש את המישמר האזרחי?

המישמר האזרחי מקבל לשורו־תיו מתנדבים בעלי עבר פלילי או כאלה הלוקים בהפרעות נפשיות. אלה מקבלים לידיהם רובים או כלי־נשק אחרים, ואין צורך לפרט את הנזקים והסכנות הטמונים ב־נוהג זה.

אמנם נערכת בדיקה של אותם המעוניינים להצטרף לשורות ה־מישמר האזרחי, אך בדרך כלל זוהי בדיקה שיטחית ורשלנית למ־

(המשך בעמוד 8)

בחו"ל תשלם כפול ואולי גם פי שבע!...

הסתכל בטבלה זו. היא מציגה את שערי המרת המטבע בפרנקים שוויצריים ב- 16.6.80 באחד מגדולי הבנקים בשוויץ. ומסתבר, כי כאשר אתה קונה, מוכר או מחליף שטרי כסף בבנק שוויצרי גדול, אתה עלול לשלם עד 10% יותר בעיסקה הזו.
בהשוואה לכך, אין מקום לטענות המועלות נגד הבנקים בישראל הגובים הפרשי שער כולל עמלה, ששיעוריהם נעים בין 1 ל-2% בסה"כ.
בפעם הבאה, כאשר אתה מחליף מטבע בישראל, ונדמה לך כי העיסקה עלתה לך באחוז „מיותר", הסתכל בטבלה זו, והשווה את ההפרשים.

חשוב על כך!

Tageskurse שער יומי	Ankauf	Verkauf	ההפרש באחוזים
Unverbindliche Kurse	קניה	מכירה	
Deutschland גרמניה	91.–	93.–	2.2
Frankreich צרפת	38.50	40.50	5.2
Italien איטליה	–.1875	–.2025	8.–
USA ארה"ב	1.58	1.68	6.3
Kanada קנדה	1.36	1.46	7.4
Österreich אוסטריה	12.80	13.10	2.3
Belgien בלגיה	5.55	5.85	5.4
Niederlande הולנד	83.–	85.–	2.4
England אנגליה	3.70	4.–	8.1
Dänemark דנמרק	28.75	30.75	7.–
Norwegen נורבגיה	32.50	34.50	6.2
Schweden שבדיה	38.25	40.25	5.2
Spanien ספרד	2.20	2.50	13.6
Portugal פורטוגל	3.10	3.70	19.4
Jugoslavien יוגוסלביה	5.50	6.50	18.2

מותר לך לומר פעם מילה טובה על הבנקים!

ברסום וימר יעקבסון

12 תוויות של עסיס שוות טלוויזיה צבעונית!

עסיס מזמין אותך להשתתף במבצע פרסים ענק! עליך רק לגזור מודעה זו, להשלים בה את הפרטים החסרים, ולשלוח אותה אלינו בצרוף 12 תוויות של מוצרי עסיס שונים.

באפשרותך לזכות בפרס מבין הפרסים הבאים: ● 1000 חבילות שי ממוצרי עסיס ● 200 בקבוקי "צ'רלי" - הבושם המסעיר והמרענן ● 10 מקלטי רדיו ניידים של "סניר" ● 500 משאבות "פלקון" לתרכיזים ולקטשופ ● הפרס הגדול - טלוויזיה צבעונית ואמינה של "סניר"!

כמו כן נשלח לך מתנה ללא הגרלה - לפי בחירתך. עליך רק לסמן על התלוש שתי אפשרויות מבין המתנות הבאות: 1) לוח רשימות + עט. 2) 10 מפיות בסיס לצלחות + 6 תחתיות לכוסות. 3) חבילת מפיות בסיס לצלחות. 4) שקית אוכל לילד, לביה"ס או לגן הילדים

מבין 19 הממותקים של עסיס, הטעם שלי הוא _____

אני קונה ב _____ בכתובת _____

ברצוני לקבל לביתי מתנה ללא הגרלה מס. _____ או מס. _____

שמי _____

כתובתי _____

המתנה תישלח לביתך תוך 30 יום.

על התלושים והתוויות להגיע אל "עסיס" בע"מ, ת.ד. 508, נתניה עד 30.8.80. יש לציין על המעטפה "מבצע פרסים".

ההגרלה תיערך ב-15.9.80 בנוכחות רואה השבון. ההשתתפות במבצע אסורה על עובדי "עסיס" ופרסום "אדמון" ובני משפחותיהם.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

די, לדעתי יש להקפיד יותר בנושא קבלת המתנדבים ולהנהיג סלקציה נרחבת יותר — לבל יתרחשו אסונות.

איי אהן, עיתונאי, תל־אביב

● ● ●

שינאה־עצמית

זכל השאר

בעיקבות כתבתו של חיים ברעם על ספרו של נועם חומסקי, „הכלכלה המדינית של זכויות האדם" („העולם הזה" 2234).

שוב זיכה אותנו חיים ברעם באחת הפנינים הרגילות, וזאת במסגרת דיונו בספר של חומסקי „הכלכלה המדינית של זכויות האדם" (העולם הזה 2234).

מדבריו מסתבר ש־80 אחוז מהפרות זכויות־האדם מבוצעות באמריקה־הלאטינית, הנתמכת, כידוע, על־ידי ארצות־הברית. יורשה לי לסתור טיעון זה. עיקר ההפרות מבוצעות על־ידי ברית־המועצות, סין וארצות הנתמכות על־ידי שתי אלה. להלן הפירוט:

מישטר פול פוט — 2—3 מיליון הרוגים; אתיופיה של היילה מאריאם — כ־100 אלף; גינאה המשוונית — כ־100 אלף; אידי אמין — כ־250 אלף; ובנוסף לכך פעולות השמדה, מאסר ועינויים בצפון־קוריאה, ויאט־נאם, אפגניסתאן (מאז 1978), בבריית־המועצות וסין.

מה בין ההפרות באמריקה־הלאטינית לאלה של העולם הקומוניסטי? במקרה הראשון מדובר בחברות פתוחות יחסית. במקרה השני מדובר בחברות טוטאליטאריות, בהן מתגלים מעשי הזוועה באיחור. במקרה הראשון מדובר במישטרים רופפים הנלחמים על קיומם, שאינם מטפלים ביריביהם בכפפות משי. במקרה השני מדובר בחיסולן של אוכלוסיות שלמות, כולל אנשים שלא היו כלל פעילים מבחינה פוליטית. המדיניות הקומוניסטית קרובה ביותר לפשע השמדת־עם.

לזכות קארטר, שהפסיק תמיכה במישטרים המפירים זכויות אדם. בין אלה גם אתיופיה. מעניין שברית־המועצות לא בחלה בכל ידיד, גם כשהמדובר באידי אמין ובהיילה מאריאם.

מדיניותה של ברית־המועצות נעזרת בחסידים שוטים דוגמת חומסקי, אנשים חולי שינאה־עצמית וחסרי חוש־מידה. מר ברעם יכול למצוא מקום של כבוד בין אלה.

שמחה בריך, רמת־גן

● ● ●

נטורי קרתא

של השפה העברית

הקורא נקר, מקנאי ה־עברית, בפעולה.

בגיליון 2231 בכתבה „שלושה בסירה אחת" נכתב שם חברת הספינות הלאומית צ"ם, בגרשיים. במאמרי שהתפרסם ב־7 במאי התרעתי על הגרשיים ב„אמרכ"ל", אלא שאני חושש שעוד ייפגשו לנו מלים „מגורשות" שלא כדין כאלה, ומפני כן אני מבקש לברוא רפואה למכה מלכתחילה, ואמנה כאן את כל המלים שנוהגים להטיל בהן גרשיים בלא צורך ובלא טעם מספיק. „צים" איננו ראשי תיבות של צי ישראלי מסחרי, כדעת רבים, אלא זהו ריבוי המלה צי במקרא. שמשמעו אנייה חזקה וחסינת מים. ולכן נבחרה לשם ציינו — להראות את חוסנו ועצמתו. אחר הוא, אם עלה הדבר בידנו; אג"ד — הכתיב הזה מצטמצם ומתמעט, ואפעלפי כן עדיין הוא נקרה עלינו. כאן אף אין איש יודע, מה הם ראשי התיבות, ובכן למה לשים גרשיים? את השם „אגד" קבע ביאליק לחברת האוטובוסים שהתאגדה מחברות אחרות. זהו כל ה„סוד"; תע"ש — כל פעם שהשיח נסב על התעשייה הצבאית שלנו — הגרשיים נזרקים לפני השי"ן — מדוע? אף כאן אין כל ראשי תיבות. תעש אינו אלא צורת־משנה לתעשייה, צורה „מקוצרת". כשם שיש ממעשה גם מעש, אף כך יש בצד תע־

קורא נקר
שעטנ"ז ולהל"ן

שייה תעש, ומכיוון שאין הצורה הזאת שגורה בלשון יום־יום וצורה נמלצת היא ייחודה לתעשייה הצבאית; נעמ"ת — אמת, זהו אקרונים של נשים עובדות ומתנדבות, וכאן באמת יש ראשי תיבות. עם זה אין לסמן גרשיים גם כאן, משום שאין נשי נעמת עצמן עורשות כן, והן אף מבקשות במפורש שלא לכערן בגרשיים, והוא רצונן — הוא כבודן; שק"ם — אף כאן היו בתחילה ראשי תיבות: שירות קונסינות ומסעדות. אחרי כן, משהתרחב השירות שונה השם לשקם בלי ראשי תיבות — מלשון שיקום, וכך נפטר שקם מן הגרשיים שלו; שז"ר — אמנם היה שם נשיאנו ע"ה שניאור זלמן רובשוב, ולפי זה נקבע השם שזר, אלא שנקבע מראש, על דעת הנשיא ועל פי בקשתו, שלא לציין גרשיים. כך חתם הנשיא עצמו את שמו וכך שמו מתנוסס על המוסדות הנקראים על שמו. מלבד זה שזר מלה עברית כשרה בפני עצמה היא, ולמה נכערה בגרשיים?! תיק"ו — רק לפי הדרוש העממי דורשים כאן: תשבי יתרץ קושיות ובעיות. האמת — מלה ארמית בתלמוד. המקוצרת מתיקום, ועניינה תעמוד, תקום השאלה במשא ומתן שבתלמוד ותעמוד בלא הכרעה, בלא פתרון. ואגב, תיקו הגייתה צירה בתי"ו ויו"ו בשורוק; לבסוף עיקר העיקרים: בלע"ז — גם זה דרוש עממי (לשון עם זר, או לא עברי זה), ובהשפעת כתיבו של רש"י, שכתב כך תדיר, דבקו בנו הגרשיים הלא. אבל המלה לעז גנורה משורש עברי כשר ועומד בפני עצמו, המעמיד לי ייחוס משלו. לכן, מי שיכתוב מן היום והלאה, למשל: „שיכחון" (אמנזיה בלעז)" — יריחיק ידו מן הגרשיים; מלים אחרות שראיתי בגרשיים, וכל עצמותיי תאמרנה תמיהה עליהן: תענ"ך (חבל ארץ! מה הקשר לתנ"ך מלבד השם העתיק?!), וכן שעטנ"ז ולהל"ן. מה לגרשיים **באה** — לשדים פתרונים. את הגרשיים גרש נגרש!

חיים נקר, בת־ים

אנחנו בחופש

מ-20.7 ועד 2.8
ביום ראשון 3.8 אנו שוב פתוחים ונהיה רעננים לשרותכם ביתר מרץ.

* פיתוח תמונות צבע, על נייר קודק או נייר יפני במעבדות המשוכללות בארץ!
* מכירה — החלפה — קניה.
* צלומי פספורט — בן־רגע.

פוטו־ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 10

קוראי העו"ז בארה"ב

הרוצים להשתתף בפעולה להצלת מדינת ישראל — מחורבן הליכוד —

יתקשרו אל:

AMERICAN-ISRAEL MIDDLE-EAST PEACE FOUNDATION
AP. 19 D
360 E. 65th St., N.Y. 10021
Tel: (212) 570-9190

חן טרמפ לחייל

החידוש הבלעדי של דיסקונט — ההשקעה של 1980 !

צמודת דיסקונט

תכנית השקעה משולבת עם הבטחת הצמדה!

50% + 50%

תעודות קרן נאמנות „אורן" במחיר יסודי עם אופציה כפולה והבטחת הצמדה.

נזילות

תעודות „אורן" ניתנות לפדיון בכל עת. הקרן משקיעה מרבית נכסיה בצמודי מדד.

הבטחת הצמדה

בשבעת הימים הראשונים של חודש יולי 1981 ויולי 1982 יקבל הקונה לפי בקשתו תמורת יחידותיו ב„אורן" לא פחות ממחיר הקניה כפול המדד האחרון שפורסם — לעומת המדד שיפורסם בגין חודש יולי 1980. (כלומר:הבטחת 10 או 22 מדדים חודשיים).

אופציה כפולה — עד 31.12.80

1. זכות להמיר בין ה־1 ל־14 בכל חודש את ההשקעה בתעודות הקרן לחסכון ב„יתרון" כשבסיס ההצמדה יהיה המדד בגין החודש הקודם.
2. זכות להמיר את ההשקעה בתעודות הקרן למט"ח (כולל המחאות נוסעים) בהטבה של 1/2 אחוז.

חיסכון ב„יתרון" עם זכות מוכפלת

השקעה ל4—8 שנים בתכניות „יתרון":

1 „יתרון עד 120 פלוס" (6—8 שנים)
2 „יתרון 2x" (4 שנים)
3 „יתרון רב־תכליתי" (4—7 שנים)

זכות מוכפלת

למשקיעים בתכניות „יתרון" במסגרת „צמודת דיסקונט" יש זכות עד 31.12.80 להשקיע ב„יתרון" סכום נוסף, כפול מסכום החיסכון ב„צמודת דיסקונט", באותם שיעורי מענק או ריבית כפי שהיו בעת ההשקעה ב„צמודת דיסקונט".

כל המקדים זוכה !
הכמות הכוללת של „צמודת דיסקונט" מוגבלת (500 מיליון ל"י).
ללא עמלה: ההשקעה ב„צמודת דיסקונט" מהמרה של אג"ח או פת"מ, פטורה מעמלה.
מינימום: סכום מינימלי ל„צמודת דיסקונט" 2,000 שקל.
ההצעה: למשקיעים יחידים — לא לתאגידים.

מנהל הקרן: החברה להשקעות של בנק דיסקונט.

היכנס לאחד מסניפי בנק דיסקונט ! בנק ברקליס דיסקונט
השקע לפחות 2000 שקל ב„צמודת דיסקונט"
רוב הסניפים יהיו פתוחים לצורך יעוץ עד השעה 19.30

טוב לעבוד עם

בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

תיסמונת יאיר צבן

ב־5 ביוני השנה (איזו סימליות!) הודיעו כלי־התיקשורת על הצטרפותו של יאיר צבן („מראשי של״י״) לחטיבת מפ״ם במערך. זאת, לאחר שעל פי עדותו־הוא, ניתק את עצמו מתנועת של״י בשלושה שלבים. לראשונה — לפני כשלוש שנים (למחרת הבחי־רות לכנסת התשיעית, היינו: כחודשיים־שלושה בלבד לאחר הקמת מחנה של״י!), כאשר הודיע לעמיתיו בשל״י כי אם אמנם תמומש המגמה להפוך את של״י מרשימת־בחירות פדראטיבית גרידא לתנועה מאוחדת — מקומו לא יכירנו בה: לאחר מכן — לפני כשנה,

השמאל הקטן, הפאתטי, מחלבט ומחייסד בנסיונות מתוסכלים

כאשר התפטר מהנהלת של״י ומתפקידיו הציבוריים כראש סיעתה בהסתדרות, וכנציגה בהנהלת הקונגרס היהודי העולמי (הוא עשה זאת, נזכור, כדי לשקוד על כינוסה של מורשת הד״ר משה סנה המנוח, וכדי ליטול „פסק־זמן״ להירהורים על מצבה של תנועת־הפועלים הישראלית); ולבסוף — לפני כחצי־שנה, כאשר נמנע מלהתפקד לקראת ועידת־האיחוד של תנועת של״י, ובכך פרש ממנה סופית.

למחרת פירסום הידיעה הנ״ל, היינו ב־6 ביוני, פירסם צבן מאמר מקיף, בעל אופי פרוגרמאטי, ב„על המישמר״, בו הבהיר את המניעים והמשמעויות של הצעד שנקט (כדבריו: „לאחר התלבטות קשה ושיקול־דעת ממושך״).

את יאיר צבן אני מכיר מזה כ־11 שנה, מאז פרישתי ממפ״ם עקב הצטרפותה למערך עם מפלגת העבודה. דרכינו נצטלבו רבות במערכות הציבוריות של השמאל הרדיקאלי החוץ־מימסדי על גילגוליו השו־נים. כן, זה השמאל הקטן, הפאתטי, המתלבט רעיו־נית, המתייסר ייסורי־שאול בנסיונות מתסכלים של התגבשות אירגונית. היו לנו לא פעם חילוקי־דעות, אך למדתי להוקיר את האיש, את כישוריו האינטלקטו־אליים, את אופקיו הרחבים, את מסירותו לעיקרי אמונתו ותפיסת־עולמו, את יושרו האישי, ולא פחות מכל אלה — את מידת החברות הטובה ויחסי־האנוש החמימים שנצטיין בהם. הערכתי זו שמורה לצבן גם כיום, לאחר שנקט צעד שאינו מקובל עלי מכל וכל. משום כך, אני מקבל כפשוטם את הדברים שכתב במאמר, בו ניסה להבהיר את מניעי פרישתו משל״י והצטרפותו לעת כזאת למפ״ם־מערך. כלל לא עולה בדעתי לחפש בהם כוונות נסתרות.

בראשית מאמרו כותב צבן, כי הוא „חש חובה ציבורית, ואף צורך אישי״ להבהיר את משמעות הצעד שנקט בו. אף אני כך: אף אני חש חובה ציבורית וצורך אישי להתמודד עם הסוגיות המרכזיות שהעלה צבן במאמרו. איני נושא עיני להתנצחות אישית עימו. יאיר הוא בן־חורין בחברה דמוקראטית, ורשאי, כמובן, לבחור את ביתו הפוליטי והרעיוני על פי מיטב שיקו־ליו ומצפונו. אך מאחר שכמה אישים בשל״י נקטו בצעד דומה, מכוחם של שיקולים דומים, עוד לפני צבן (והשמועה אומרת כי יש כאלה המתעתדים ללכת בעקבותיו), הרי שמדובר ב„תיסמונת״ — סינדרום בלע״ז — אשר יש בהחלט מקום להתמודד עם חיבטיה הציבוריים, הרעיוניים והפוליטיים.

■ ■ ■

מבחינה מיבנית, נחלק מאמרו של צבן לשני חלקים: בראשון מסביר הוא את מניעי פרישתו (התלת־שלבית) משל״י, ובשני את מניעי הצטרפותו למפ״ם. הייתי מעדיף ללכת בסדר הפוך, ולהתייחס תחילה למניעי ההצטרפות למערך (יש שהצטרפו למפ״ם, ויש שעשו קיצור־דרך והצטרפו במישרין למפלגת העבודה).

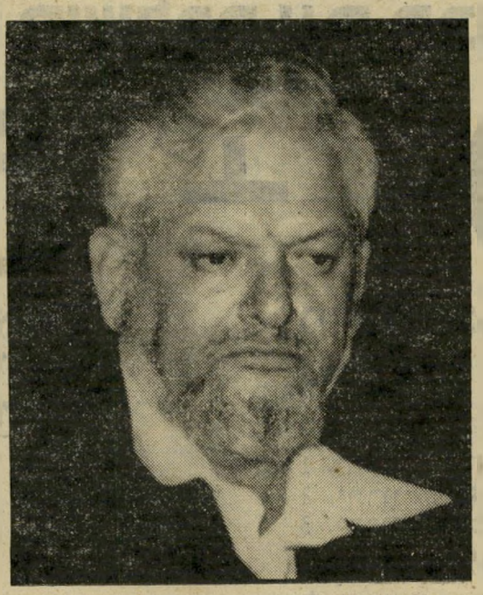
אין ספק: לשל״י יש בעיה. מחד־גיסא, שעה זו היא שעתה היפה. יוזמת הנשיא אל־סאדאת, וההתפת־חויות שבאו בעקבותיה, הוכיחו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את תקפותם של עיקרי תפיסתה. השלום עם מצריים לא יכול היה ליחתם, אלא על בסיס העיקרון ששל״י דגלה בו ברישיגלי, ויתר הכוחות הפו־ליטיים במדינה ידעו אל־נכון כי אין דרך אחרת זולתו אך חששו להודות בכך, לאמור: שלום מלא ואמין תמורת פינוי מלא של השטחים הכבושים. גם כיום יודעים רבים וטובים (אך מסרבים להודות בכך), כי שלום מקיף וכולל לא יושג ללא פתרון הבעיה הלאומית הפלסטינית על בסיס עקרון ההגדרה העצמית, ויחיד־רות והכרה הדדית בין הנציגויות המוסמכות של הפלס־טינים ושל מדינת ישראל. וזהו בדיוק מה ששל״י תו־בעת. אולם, מאידך, קיים קילוח דק אך מדאיג של חברים משל״י ושל מצביעי־בכוח, המצטרפים למערך או מבטיחים לו את קולם בבחירות הבאות. יש העושים זאת בצל הסיסמה „צריך להוריד את ממשלת הליכוד״, מבלי לתת את הדעת לשאלה, מה יעשה (או לא יעשה) המערך, אם וכאשר יחזור לשילטון. אחרים עושים זאת בצורה מפוכחת; היינו — ללא אשליות באשר לביצועיו העתידיים של המערך, אך במגמה „להיאבק מבפנים״ ו„לחזק את הכוחות השפויים בתוך המערך״ (יוסי שריד, או „חלקים במפ״ם״).

■ ■ ■

אני חייב להודות, כי במה שנוגע לצבן הוא אינו מקל עלי את הוויכוח בנקודה זו. במאמרו ב„על המישמר״ הוא סותם מראש כל פירצה אפשרית בטי־עוניו, וקובע, עוד בטרם יעשה זאת בר־פלוגתא כלשהו: „...כל צעד חיובי (של המערך) וכל רמז־לתמורה מת־קזזים בהיפוכם, וכל אלה יחד מצויים בצילה של יריבות קשה כשאול, הפוכה לכל יצר, ואינה מביטה לשום ברית. — — — רב החשש שתהא זו חזרה לשילטון ללא חזרה בתשובה, וממילא — נעדרת תשו־בות ראויות לשאלות המציקות של הווייתנו הלאומית והחברתית. במצב־דברים זה, לא התיקווה המרנינה ולא הסיכוי המתחדש, לא אלה משמשים כמניע להכ־רעה שהכרעתי.״ עד כאן באשר למערך, אן־בלוק. ובאשר למפ״ם, אין צבן מעלים מקוראיו כי היו ויש לו עימה חילוקי־דעות, שאת טיבם אין הוא מפרש.

מהו, אם כן, המניע לצעדו? „חרדה גדולה״, אומר צבן, „חרדה משולשת״. ראשית, חרדה מפני עצירת תהליך השלום ואולי אף התדרדרות למילחמה חדשה. שנית, חרדה מפני משבר כלכלי וחברתי שטרם ידענו כמותו. שלישית, עירעור מרחיק־לכת של אושיות המישטר הדמוקראטי, אשר יוזן על־ידי שני התהליכים הקודמים שמפניהם הוא חרד.

והוא ממשיך וקובע, כי הסיכוי הריאלי היחיד לביטול תוקפן של החרדות טמון בשני גורמים: (א) ביכולת להבטיח למערך הישג אלקטוראלי מרחיק־לכת,

יאיר צבן

עד כדי רוב מוחלט. ו־(ב) באפשרות „להטות את חוגת המדיניות של הממשלה העתידה ככל־האפשר שמאלה״. ושוב, אולי כדי לרכוש לעצמו פוליסת־ביטוח, נוספת על כל קודמותיה, חוזר צבן ומסייג את הערובה שה„הישג האלקטוראלי מרחיק־הלכת״ למערך אכן יוכל לעמוד בפרץ. הוא עצמו מגדיר ערובה זאת כ„חלקית, יחסית, מאולץ־לא־זדאית, אך היחידה האפ־שרית כיום...״

ואתה, לך והתווכח עימו לאחר כל זאת...

■ ■ ■

החרדה המשולשת של יאיר צבן היא החרדה של כולנו. הוא היטיב לנסח את החרדות הללו, ויכולנו להוסיף עליהן כהנה וכהנה. חשוב על כן לומר חד־משמעית: ממשלת הליכוד חייבת ללכת! זוהי היום נחלת חלקים נרחבים בעם, וקיימת סבירות גבוהה שהמערך ייקרא, מכוח תוצאותיהן של הבחירות ה־באות, להרכיב את הממשלה הבאה, גם ללא עזרתו של צבן.

אך יש להשמיע באוזני צבן שתי הערות מקדימות, בטרם אגיע אל גוף טיעוניו: ראשית, אין כל ערובה כי „הישג אלקטוראלי מרחיק־לכת״ (כלומר, רוב אבסולוטי) למערך, הוא אשר יבטל תוקפן של החרדות, באשר יקנה למערך כוח־עמידה מול תכתיביהם של שותפים קואליציוניים בכוח. סביר להניח כי בעייתו הקשה של המערך לא תהיה ההתמקחות עם כוחות שמחוצה־לו, אלא ההתמודדות בין ניצים ויונים בתוכו. אך, מאידך, קיימת סכנה ממשית מאוד כי לכשיזכה ברוב מוחלט, יעביר המערך, על יוניו וניציו, חוק לשינוי שיטת הבחירות, על כל ההשלכות האנטי־דמוקראטיות הנובעות מכך. היכן הערובה מפני תעלול זה? · האם החרדה מפני מהלך כזה כלולה ברשימת חרדותיו של צבן!

שנית, צבן ודומיו אינם מסוגלים „לחזק את מפ״ם״ (יחסית לשותפיה במערך), גם אילו רצו בזאת בכל ליבם. יחסי־הכוחות בין מרכיבי המערך מצלמים את המצב כפי ששרר עם כינון המערך, בשנת 1969, ועומ־דים על יחס של 1:7, לאמור: ח״כ ממפ״ם על כל שבעה ח״כים ממפלגת העבודה. יחסי־כוחות אלה אינם ניתנים לשינוי ולעירעור, בין אם תגדל מפ״ם ובין אם תקטן, אלא אם כן יוסכם בין השותפים לפתוח מחדש את הסכם המערך. ספק אם מפ״ם מעוניינת ב„פתיחה״ כזאת, וטעמיה עימה.

■ ■ ■

ולגופו של עניין: אני חוזר וקובע כי יש לתת עדיפות עליונה להפלת ממשלת הליכוד, ואין כמעט ספק שכל ממשלה שירכיב המערך תהיה עדיפה על ממשלת הקילקולים הלאומית המשטה בנו כיום. אך גם לאחר קביעה עקרונית זו, אין לשכוח כי המערך סיפק לאחרונה הוכחות משכנעות־למדי כי הוא מהווה בכל זאת חלק בלתי־נפרד של הגידול המיפלצתי הקרוי „קונסנזוס לאומי״ בתחומים העיקריים של חיינו. מדי־ניותו ה„קונסנזואלית״ של המערך נקבעה בעבר, וללא־ספק תיקבע גם בעתיד, מכוחה של פשרה־על־גבי־פשרה בין מרכיביו ומרכיבי־מרכיביו.

הבה נניח, לצורך הדיון (הנחה שאין לה, בעצם, על מה להתבסס), כי עם הצטרפו למפ״ם יימנה צבן על „האגף השמאלי״ שלה. הוא יצטרך להמתין תחילה לפשרה שתושג בין האגף הזה לבין האגף הביטחוניסטי של מפ״ם (זה הדוגל ב„תיקוני גבול ביטחוניים לא־קוסמטיים, ושולל לחלוטין כינונה של מדינה פלס־טינית עצמאית לצד מדינת ישראל). פשרה זו תצטרך, בתורה, להתפשר עם הפשרה שתושג במפלגת העבודה בין יוסי שריד ועמוס הדר, בין פרופ׳ זאב שטרנהל ודני רוזוליו, ובין א.ב. יהושע וישראל גלילי. אפשר להניח, ללא חשש טעות, כי החוגה תיעצר בקירבת „תוכנית אלון״, המבטאת תיאבון טריטוריאלי בריא.

נו, אם זה מה שעשוי לשכך את חרדותיו של צבן, הרי שכל יום של חברותו ופעילותו בשל״י היה כנראה בגדר מקח־טעות.

■ ■ ■

על פי עדותו־הוא, עזב יאיר צבן את של״י משום שלא יכול היה „להצטרף למיסגרת תנועתית־מיפלגתית מאוחדת, שאין לה בסיס רעיוני מוסכם, ושאינה יכולה להגדיר עצמה כתנועתו של השמאל הציוני־סוציאליסטי״. כמו כן מזכיר הוא, כמעט באקראי, ש„חילוקי־דעות וויכוחים פנימיים בכמה וכמה שאלות יסודיות״ סייעו להחלטתו לפרוש, אך אינו נכנס לפרטים.

הטיעון ה„רעיוני״ הוא טיעון הנשמע בתוך של״י לעיתים מזומנות. חשוב, על כן, לומר: מפלגה פולי־טית איננה בהכרח חוג רעיוני. יש, כמובן, יתרונות למפלגה שבבסיסה קיימת לכידות (cohesiveness) רעיונית, אך אין זה תנאי בל־יעבור לקיומה. אם הברירה היא בין מפלגה מלוכדת רעיונית אך שטוחה פוליטית, לבין מפלגה בעלת מכנה משותף פוליטי איתן המפגישה בתוכה אסכולות רעיוניות שונות, בלתי נוגדות, ומפרות זו את זו אהדדי, כי אז אין ספק שעדיפה בעיני האפשרות השנייה. ועוד: נער הייתי, ולא נעשיתי בינתיים צעיר יותר, וראיתי במו עיני „סוציאליסטים״ כשרים ו„מארכסיסטים״ דגולים, שידעו לספק לגיטימציה מארכסיסטית לסיפוחים טריטוריא־ליים בסדרי־גודל שונים ולקיפוח זכות ההגדרה העצ־מית של העם השכן.

יסלח לי איפוא יאיר צבן, אם אינני קופץ לדום ומצדיע כל אימת שאני רואה לנגד עיני ציוני־סוציאליסט בעל תעודת־הכשר רעיונית. אני מעדיף להציג לו שתיים־שלוש שאלות באשר לתעודת־הזהות הפוליטית שלו. זהו, בעיני, הקריטריון המכריע.

■ ■ ■

בלילה קר אחד, בינואר 1977, באחד מאותם דיו־נים מתישים שהביאו בסופו של דבר להקמת מחנה של״י, ישבה חבורה של כ־30 איש בדירה ירושלמית, והחליפה דעות בנושא זה. אמר אז הסופר א.ב. יהושע: „יש הצדקה להקמת המחנה הזה, ולו אך כדי שיהיה מי שיאמר לעם בישראל כי אין מנוס מלשאת־ולתת עם אש״ף על פתרון הבעיה הפלסטינית״ (ראוי להזכיר בהקשר זה, כי יאיר צבן וחבריו נהגו למתוח ביקורת על המגעים שקיימו חברים משל״י, פעילי המועצה הישראלית לשלום ישראלי־פלסטיני, עם נציגים מתונים של אש״ף. הם ראו בכך „לימוד סניגוריה על אש״ף״).

אני, כשלעצמי, נזקק להגדרה תמציתית יותר לצי־דוק קיומה הייחודי של של״י. אני חוזר בזה על דברים שאמרתי בוועידת האיחוד של של״י, לאמור: „הקו האדום, המפריד בין של״י לבין הכוחות הפוליטיים האחרים, הוא הקו הירוק״. ואידך זיל גמור.

ביום בו לא ניתן יהיה עוד, חלילה, להחיל על של״י את ההגדרה התמציתית הזאת, תימצא מלוא ההצדקה ל„תיסמונת צבן״. עד אז (ואני מקווה כי יום זה לא יבוא), חייבת של״י לשאת בעוז ובאמונה את המסר הייחודי שלה, בנושאי הביטחון והשלום, הכל־כלה והחברה. אין מי שייטיב לעשות זאת ממנה.

יוסי אמיתי, קיבוץ גבולות

„סוציאליסטים" ו„מארכסיסטים" תאבי סיפוחים וקיפוחים

מערכת תקשורת ממוחשבת מן המשוכללות ביותר בעולם.

תדקס חוסכת כסף ומייעלת הניהול.

ע"י תכנות גמיש של התדקס תשלוט על התקשורת בעסקך ותייעל ניהולו.

תדקס חוסכת זמן ומגבירה מכירותיך.

הענות מהירה לשיחות נכנסות ויוצאות חוסכת זמן יקר ללקוחותיך ולך, ומגבירה מכירותך.

תדקס מייעלת פעילויות העובדים בעסקך.

השכלולים הרבים מאפשרים תיפעול פשוט, יעיל, גמיש והפעלה אפקטיבית של מאגר העובדים העומד לרשותך.

תדקס חוסכת עצבים ומשפרת שרות ללקוחותיך.

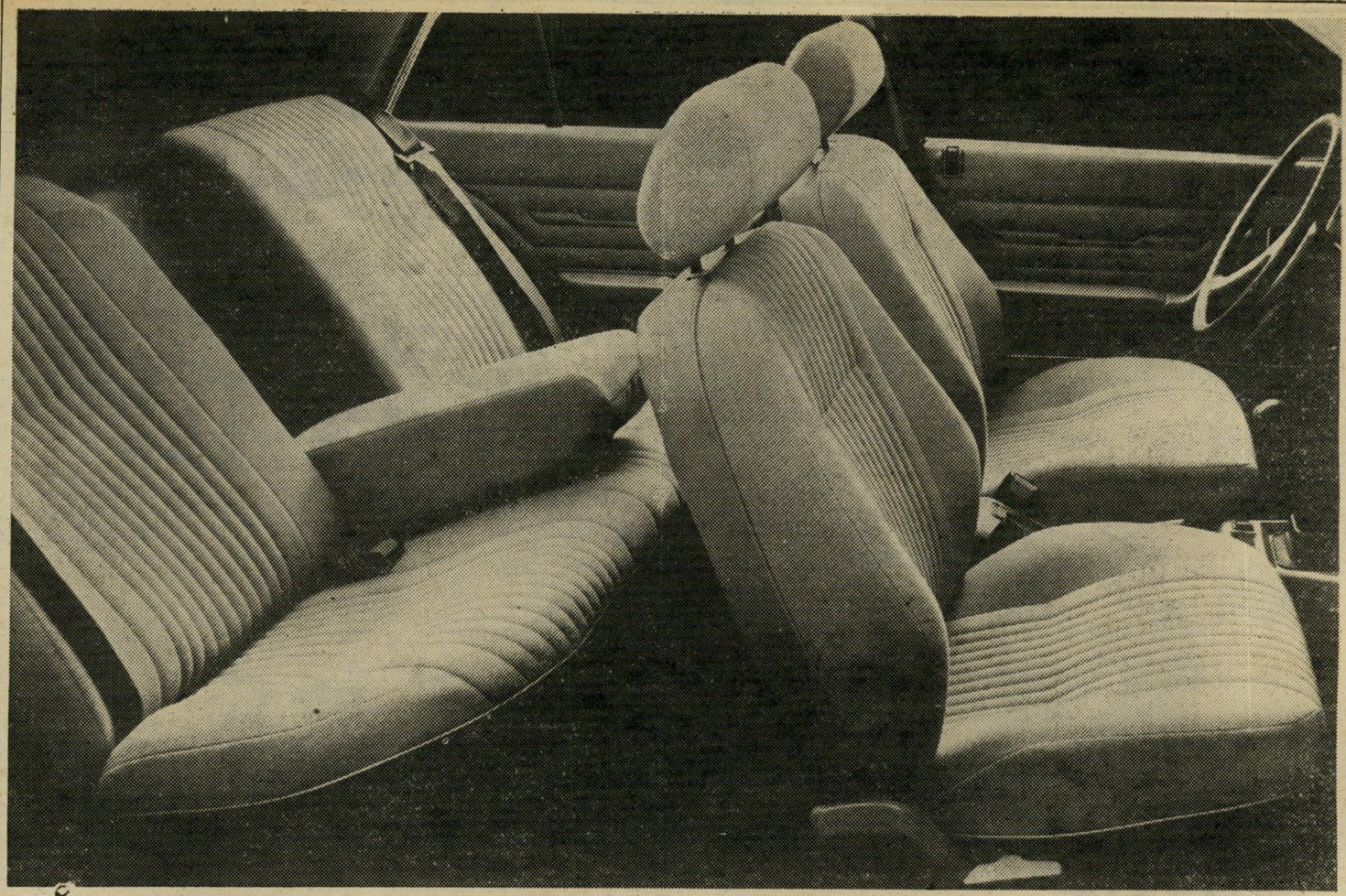
תדקס משלבת אותך בתקשורת המודרנית, משפרת את התקשורת עם לקוחותיך, חוסכת עצבים ומביאה ליחסי אנוש טובים יותר.

תדקס-לנהול טוב יותר.

תדיראן
תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ

תדיראן, חטיבת התקשורת רח' הסיבים 18, אזור התעשיה,
פתח תקוה טל' 928585, 928612, 03–925431 אצל הסוכנים המורשים:
"סברלופון" בע"מ רח' הרצל 86, חיפה טלפון: 668142, 668141–04
"רמ–טל" בע"מ מערכות תקשורת רח' תפוצות ישראל 3,
גבעתיים טלפון: 03–770141–2
"איילת תקשורת" רח' ינאי 3 ירושלים טלפון: 224697, 02–222606
"אורטלקו" בע"מ רח' לוינסקי 56 תל אביב טל.: 823731, 824882.

חדר-אירוח על גלגלים.

מה אתה מצפה מחדר אורחים מהודר?
כורסאות מרופדות התומכות בגווך ובראשך בנוחות מירבית? שטיחים מקיר לקיר? מרחב פנימי גדול? תאורה נעימה ואינטימית? מאפרות בכל פינה? פינת עיתונים?
את כל אלה תמצא בפיג'ו 505 GR או SR החדשה.
אלא שבניגוד לחדר האורחים שלך, חדר האורחים שבפיג'ו 505 גם נוסע. פיג'ו 505 תוארה "מימד חדש במכוניות היוקרה באירופה" לא רק בזכות העיצוב החדשני שלה. זוהי מכונית יוקרתית, חדשנית, המשלבת בתוכה את כל מה שחלמת תמיד שאפשר יהיה להגשים במכונית אחת: מנוע 1800-2000cc חסין, שקט ואמין ביותר המיוצר במיטב מסורת האיכות והנסיון של פיג'ו. מערכות מכניות מתוחכמות, היגוי מדוייק, בלימה קלה ובטוחה, יציבות מופלאה, מרחב פנימי לנהג ולנוסעים ועוד.
בפיג'ו 505 תמצא מגוון אבזרי יוקרה אשר תוכננו כחלק ממכלול חדשני ומתקדם ונועדו להעניק לך נסיעה נוחה, שקטה, רגועה ומתפנקת; פגושי "אל תגע בי" מפוליאוריתן יצוק, מד סיבובי מנוע, פנס אחורי נגד ערפל, מנגנון כוונון גובה הפנסים הקדמיים מתא הנהג, פנסי האלוגן ועוד ועוד.
באולמי התצוגה של פיג'ו בכל רחבי הארץ תוכל להווכח במו עיניך כי אין עוד מכוניות רבות הראויות לתואר "מימד חדש במכוניות היוקרה באירופה" יותר מפיג'ו 505 החדשה.

PEUGEOT 505

מימד חדש במכוניות היוקרה באירופה.

דוד לובינסקי בע"מ
מפיץ פיג'ו בישראל

זה היה השולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 927
תאריך: 21.7.1955

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הקדיש כתבת־תחקיר יוצאת־דופן לרצח ארלוזורוב. הכתבה הביאה פרטים לא ידועים, שחשפו היבטים חדשים לרצח הפוליטי בה"א הידיעה בארץ־ישראל. במיסגרת התחקיר הוכא גם וידויו של ערבי כשב עבד אל־מג'יד, שנשא את הכותרת „כך רצחתי את ארלוזורוב".

בסידרה על חושיפתאן הציג הכתב כרוך נאדל „הארות לדו"ח מבקר המדינה על עיריית חיפה". כתבי השבועון ביקרו את ההיצאות הראוותניות על הקמת המרכז הרפואי של „הדסה" בירושלים. כתבת הבידור תיארה את שחקני הבדורסקל מהי־העיר של הקבוצה המקצוענית „הארלם גלובטרוטרס" שהופיעו בישראל. בשער הגיליון: שירי מקרים מה„גלובטרוטרס".

ענן בן־כרמי בן־זבדי 1955 ✶ שוליית־הקוסם והפצצות

✶ הח"כ שנירדם במליאה ✶ „אחינו הגדול"

בן־כרמי בן־זבדי

באחד הימים ישבתי עם חבר־הכנסת מסיעת הפועל־המזרחי, מיכאל חזני, ו־שוחחנו על הים העכור של השחיתות בו טובעת אט־אט עצמאות המדינה. חזני הביע אז דעה שנחרתה בזכרוני. הוא הזכיר את פרשת ענן בן־כרמי בן־זבדי, האיש שהוצא להורג על־ידי יהושוע בן־נון, בשל שוד הרכוש הנטוש בכנען. לדעת חזני, החלה השחיתות במדינה מן הרגע בו שדדו מוסדות ואנשים פרטיים את רכוש הניפקדים בימי המילחמה, ואין פוצה פה.

אכן, יתכן וזהו החטא הקדמון. שהרי אם אפשר היה להתעשר מן השוד בעצם הימים בהם נהרגו מיטב הצעירים בחזית, מדוע אסור למעול ולגנוב ולשדוד בימי שלום?

האמנתי פעם כי השיקול שהמריץ את יהושוע לדון למוות את ענן היה צבאי בלבד: כשמתרגלים הלוחמים לבוז ביזה סופם לנטוש את הקרב בראותם חפצי־ערך. עתה נדמה לי שזו סברה פשטנית מדי. יהושוע ידע שאם יסבול את השחיתות הקטנה ביותר, יישבר עמוד השדרה ה־מוסרי של שבטיו, והמדינה החדשה תירקב מבפנים בטרם קמה.

אולי חבל שמנהיגי תש"ח לא התעמקו בעוד מועד בפרק זה של ספר יהושוע: „ויעלו מן העם שמה כשלושת אלפים איש וינוסו לפני העי... וימס לב העם ויהי למים... ויאמר יהושוע: אהה אדוני ה', למה העברת את העם הזה את הירדן לתת אותנו ביד האמורי להאבידנו?... בי, אדוני, מה אומר אחרי אשר הפך ישראל עורף לפני אויביו?

„...ויקח יהושוע את עכן־בן־זרח ואת הכסף ואת האדרת ואת לשון־הזהב ואת בניו ואת בנותיו ואת שורו ואת חמורו ואת צאנו ואת אהולו ואת כל אשר לו... וירגמו אותו כל ישראל אבן, וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים..."

פרק זה שב ועלה לנגד עיני כשקראתי את פרשת שוד הרכוש הנטוש, שהתפרסמה בגיליון האחרון.

שמא עלתה תבונת הקדמונים על תבונתנו?

כומר בקיבוץ משמר־העמק

אחד מאירועי התיאטרון הנהדרים ביותר שנערכו אי־פעם בישראל, היה המחזה טיל אוילנשפיגל שעובד בידי הבמאית שולמית בת־דורי והועלה במיתחם הגבעות שמסביב לקיבוץ, בהשתתפות כ־50 חברים ובעלי־חיים. בתצלום נראה הכומר מטיף למפקד המיבצר. במיתחם ההצגה הוקם מיבצר של ממש.

● פצצה ליד ביתו של ביאליק דה־סוטו. ללא ניפגעים.

השבוע נוספו שתי חוליות נוספות:

● פצצה במקום נאומו של ישראל רוקח.

● פצה במקום נאומו של ראש עיריית תל־אביב.

שוליית הקוסם. שום אזרח פשוט לא יכול היה לדעת בבירור מי אחראי לכל מעשה. אולם לא יכול היה להיות ספק מי אחראי מהבחינה המוסרית: העסקנים והעיתונאים שעודדו בגלוי את מניחי ה־פצצות הראשונות, חברי־הכנסת שיצאו חוצץ נגד קורבנות הפצצות במקום לצאת נגד מניחיהן, כל אותם חכמים שחשבו כי הטרור הוא מכשיר טוב ומועיל — כל עוד הוא מופנה נגד יריב*.

שולייית הקוסם באגדה הטיל על המטאטא להוביל לו מים. אולם המטאטא לא הבין חוכמות. גם אחרי שסיפק את צרכי שולחו, הוסיף להביא דליים. הנער המיואש ניפץ אותו לרסיסים, אך כל רסיס המשיך להוביל מים, ואיים להטביע את השולייה.

ידידיו של אלמוני א' יכלו להרהר השבוע במוסר ההשכל של סיפור זה.

* אחד העיתונים שעודד את מניחי הפצצות במישרדי **העולם הזה** היה צהרון מפא"י **הדור**, שהוציא השבוע בפירוש את שתי הפצצות האלה מרשימת הפצצות שיש לגנותן.

אחד מהם בח"כ כדי לעוררו. מיד הרים הח"כ הישן את ידו להצבעה.

סיפור זה, שהופץ על־ידי מק"י בציבור במיגזר הערבי, עורר חיוכים רבים. השבוע היה נדמה שאין זו הלצה כלל. בבוא ח"כ מסעד קסיס, איש הרשימה הדמוקרטית הקשורה עם מפא"י, לביקור בכפר ג'יש (גוש־חלב), בפעם הראשונה מאז ניבחר לפני ארבע שנים. הקפיד לרשום במחברת כל בקשה שהופנתה אליו. ליד כל בקשה רשם גם אל מי עליו לפנות. „מועצה מקומית — מישרד הפנים... גיוס למישטרה לך, וכי אין בעיראק בנות ג'ינג'יות? זוהי בתי ולא אפרד ממנה." המושבניקית לא התייאשה, והחלה לבוא מדי יום ביומו למעברה וחזרה על תביעתה העקשנית.

בראשית השבוע שבו שתי הנשים ונפגשו בבית־החולים. הבנות הובאו לבדיקת דם אשר תקבע סופית את שייכותן. השתיים חזרו לבתיהן, מחכות בקוצר־רוח לתוצאות הבדיקה. המושבניקית הסתגרה בביתה ה־קטן, ואילו הטבריינית הקימה צעקות ב־מעברה: „לא אתן את בתי, בדיקות או לא בדיקות! אהרוג אותה, אך לא אתנצה, אני אוהבת אותה!"

צעידה

בשנת 1945 נכנסו חיילי החטיבה היהו־דית הלוחמת (הבריגדה היהודית) להולנד. סייעו לכוחות הברית למגר את המפלצת הנאצית.

השבוע, ביום ה', ירדו ממטוס חיל־האוויר הישראלי על אדמת הולנד 22 בחו־רים שזופים. לא היו אלה אנשי צבא־כיבוש. הללו יהוו את נבחרת צה"ל בתחרות צעידה לחיילות אירופה.

22 בחורים אלה המשתייכים לפיקוד הנח"ל, זכו במסע להולנד לאחר תחרות בת ארבעה ימים בארץ*, ובה גרמו להפ־תעה גדולה בנצחם שתי יחידות צנחנים, שנצחונן נראה מובטח מראש.

אנשים

● עורך היומון המפא"י באנגלית, ג'רוזלם פוסט, **גרשון אגרון**, לא קרא כנראה את רומן־הסיוטים של הסופר ה־אנגלי **ג'ורג' אורוול** 1984, אחרת אין הסבר מדוע הוא פנה אל **דויד בן־גוריון** בכינוי „אחינו הגדול" חמש פע־מים, בזו אחר זו, באסיפת־בחירות לבעלי מקצועות חופשיים שנערכה בירושלים.

● העיתונאי **אורי קיסרי**, עורכו ה־ראשון ומייסדו של העולם הזה, כתב ב־רשימה בהארץ על להקת הפנטומימה הישראלית שהחלה בהופעותיה: „**זיזיוה שפיר** אפשר להקדיש 1000 מילים, תוך סיכון שאחר־כך נמחוק מהן 999. אבל קיי־מים גם סיכויים שעל האלף נוסיף אלף."

● ראש־עיריית תל־אביב **חיים זכנון**, ברמזו על המתרחש בעיריות אחרות ב־ישראל: „תפקיד העיריה הוא להרים את קרן העיר, ולא את קרן ראש־העיר."

● זוג קומיקאי האידיש **דז'יגאן** ו־**שומאכר** ידעו כיצד לצאת בכבוד ממצב עדין: כשהוזמנו לארוחה בחדר־האוכל של עין־חרוד המפולגת, העומדת לפני היפרדות סופית, החליטו לא לבייש אף אחד משני הצדדים. שני הקומיקאים סעדו בעמידה, במרכז חדר־האוכל, על קו־הגבול שבין חציו המפא"י לחצי של אחדות־העבודה.

* שנתיים מאוחר יותר התפתחה מתח־רות זו מסורת הצעדות.

דרכי אדם

במיבחן הדם

לפני שיבעה חודשים יצאו שתי נשים את בית־החולים הסקוטי בטבריה, כשבזרו־עותיהן תינוקות מחותלים. האחת, עולה מעיראק, חזרה למחנה הלוהט במעברת טבריה. השניה, עולה מהונגריה, נסעה אל אחד המושבים שליד הכינרת.

מדי פעם חזרו ונפגשו השתיים בין כתלי בית־החולים, בעת בדיקות וייעוץ רפואי, עד שלבסוף הבחינה המושבניקית כי בתה של הטבריינית הולכת ומבהירה, בעוד שבתה הופכת שחומה יותר ויותר.

בשבוע שעבר נכנסה המושבניקים אל פחונה של הטבריינית בתביעה מוזרה: „החזירי לי את בתי וקחי ממני את בתך. אני בטוחה שהחליפו אותן בבית־החולים." התביעה לא נתקבלה: „מה את חושבת ולצבא — אך, לעזאזל, שוב עלי לפנות לפינחס לבון..."

הפעם צחקו אפילו המארחים האדיבים, והעירו את תשומת לבו של הח"כ לעובדה שפינחס לבון התפטר מתפקידו לפני כמה חודשים.

מפלגות

חלומות פז

ח"כ ערבי מטעם מפא"י נירדם בישיבת הכנסת, ולא הרגיש כי נסתיימה הישיבה. כשבאו המנקים לסדר את האולם נגע

„העולם הזה" 927
תאריך: 21.7.1955

צעידה

בשנת 1945 נכנסו חיילי החטיבה היהו־דית הלוחמת (הבריגדה היהודית) להולנד. סייעו לכוחות הברית למגר את המפלצת הנאצית.

השבוע, ביום ה', ירדו ממטוס חיל־האוויר הישראלי על אדמת הולנד 22 בחו־רים שזופים. לא היו אלה אנשי צבא־כיבוש. הללו יהוו את נבחרת צה"ל בתחרות צעידה לחיילות אירופה.

22 בחורים אלה המשתייכים לפיקוד הנח"ל, זכו במסע להולנד לאחר תחרות בת ארבעה ימים בארץ*, ובה גרמו להפ־תעה גדולה בנצחם שתי יחידות צנחנים, שנצחונן נראה מובטח מראש.

אנשים

● עורך היומון המפא"י באנגלית, ג'רוזלם פוסט, **גרשון אגרון**, לא קרא כנראה את רומן־הסיוטים של הסופר ה־אנגלי **ג'ורג' אורוול** 1984, אחרת אין הסבר מדוע הוא פנה אל **דויד בן־גוריון** בכינוי „אחינו הגדול" חמש פע־מים, בזו אחר זו, באסיפת־בחירות לבעלי מקצועות חופשיים שנערכה בירושלים.

● העיתונאי **אורי קיסרי**, עורכו ה־ראשון ומייסדו של העולם הזה, כתב ב־רשימה בהארץ על להקת הפנטומימה הישראלית שהחלה בהופעותיה: „**זיזיוה שפיר** אפשר להקדיש 1000 מילים, תוך סיכון שאחר־כך נמחוק מהן 999. אבל קיי־מים גם סיכויים שעל האלף נוסיף אלף."

● ראש־עיריית תל־אביב **חיים זכנון**, ברמזו על המתרחש בעיריות אחרות ב־ישראל: „תפקיד העיריה הוא להרים את קרן העיר, ולא את קרן ראש־העיר."

● זוג קומיקאי האידיש **דז'יגאן** ו־**שומאכר** ידעו כיצד לצאת בכבוד ממצב עדין: כשהוזמנו לארוחה בחדר־האוכל של עין־חרוד המפולגת, העומדת לפני היפרדות סופית, החליטו לא לבייש אף אחד משני הצדדים. שני הקומיקאים סעדו בעמידה, במרכז חדר־האוכל, על קו־הגבול שבין חציו המפא"י לחצי של אחדות־העבודה.

* שנתיים מאוחר יותר התפתחה מתח־רות זו מסורת הצעדות.

דרכי אדם

במיבחן הדם

לפני שיבעה חודשים יצאו שתי נשים את בית־החולים הסקוטי בטבריה, כשבזרו־עותיהן תינוקות מחותלים. האחת, עולה מעיראק, חזרה למחנה הלוהט במעברת טבריה. השניה, עולה מהונגריה, נסעה אל אחד המושבים שליד הכינרת.

מדי פעם חזרו ונפגשו השתיים בין כתלי בית־החולים, בעת בדיקות וייעוץ רפואי, עד שלבסוף הבחינה המושבניקית כי בתה של הטבריינית הולכת ומבהירה, בעוד שבתה הופכת שחומה יותר ויותר.

בשבוע שעבר נכנסה המושבניקים אל פחונה של הטבריינית בתביעה מוזרה: „החזירי לי את בתי וקחי ממני את בתך. אני בטוחה שהחליפו אותן בבית־החולים." התביעה לא נתקבלה: „מה את חושבת

העם

אלמוני א'

לפני חודשיים קרא אלמוני א' לאלמוני ב' והטיל עליו לפוצץ את המערכת של שבועון מסויים. שד הטרור שהיה כלוא זה כמה שנים בבקבוק, השתחרר ומתח שרירים. תוך שבועות מעטים צירף יחד מקהלה רבת־רושם של קולות־נפץ. הרשי־מה המלאה עד לפני שבוע:

● פצצה במערכת העולם הזה. לא התפוצצה.

● פצצה בדפוס העולם הזה. פצוע קל.

● פצצה בשכונה ירושלמית. שני נפ־געים.

● פצצה במקום הופעתה של אמנית אידישאית. שני פצועים קל.

ידידים שיתארחו בביתכם, יגרמו לשינוי בחייכם מבלי שהתכוונו. מדובר בהצעה מיוחדת הקשורה ב־נסיעה לחוץ־לארץ, ו־בדרך עקיפה גם בעבו־דתכם. הקשר לעבודה לא יהיה גלוי, הוא יתברר בשלב מאוחר יותר. מכל מקום כדאי לשקול בכובד־ראש את ההצעה. יציאה מהשג־רה נחוצה לכם ביו־תר. הנטיה לריב, ו־דווקא בביתכם, מערערת את ביטחונכם העצמי. בכל מצב אתם מוכיחים עצמכם.

* * *

השבוע יעמוד בסימן של הכרויות חדשות. אנשים שונים יכירו לכם חברים המיודדים עמם זמן קצר בלבד, ולמרבה הפלא, אלו ש־תכירו השבוע יהיו רו־בם ככולם טיפוסים קלילים, שאינם מעוניי־נים בקשרים לטווח ארוך. הרושם שישאירו יהיה שונה, וכמו כן הבטחותיהם. יש להיזהר מהשפעות לא רצויות, וכדאי לברר כל עניין המוצע לכם על־ידי ידידים חדשים, ולב־דוק אם לא מעורבת בו מירמה קלה.

* * *

המתח שבו אתם שרויים משפיע על ה־יחסים בעבודה ובמישפחה, תוכניות ש־שתכננתם מתעכבות מעט וגורמות למצב־רוח כבד. אל תקחו זאת ברצינות. מבחינה כספית אתם ראויים לקיצאה, בשטח זה אין על מה להתלונן, איכ־שהו מגיעים לידיכם כספים הנחוצים לכם ברגע זה. נסו לא לבזז־בז הכל בבת אחת. בעוד זמן־מה, תכנסו לתקופה שבה ה־מרץ הבלתי־נלאה שבכם יקבל ביטוי. לפתע תרגישו קלים ועליזים, והכל יזרום לפי רצונכם, וחיוך ייראה שוב על פניכם.

שינויים מפתיעים יתרחשו בחייכם בזמן הקרוב, אל תחששו מפתרונות שיוצעו לכם ושאותם לא העליתם על דעתכם. כדאי לשנות מדי פעם את הלך ה־מחשבה, במיוחד עתה, כשהשינויים תלויים ב־כם, יותר מאשר בגו־רלכם. מדובר בעיקר בשטח הרומנטי, יתכן שנושא אהבתכם ראוי להחלפה, ודי לחכימא ברמיזא, ולא קשר ל־עניין זה, יש להיזהר מגניבות, ולא להש־איר חפצים במקום המושך את העין.

* * *

הירח המלא ישפיע עליכם לטובה. תרשו לעצמכם יותר הנאות ובילויים, לאחר התקופה שהכבידה ו־גרמה למצבי־רוח. חו־סר המרץ שחשתם ל־אחרונה בעבודה ית־נדף כלא היה, ומרץ הנעורים יגרום לכם לפופולריות בקרב ה־אנשים העובדים ב־מחיצתכם. לפתע תהוו שוב מוקד משיכה ב־כל מקום שאליו תגי־עו, ושבחים רבים יפלו בחלקכם. הדמיון ימריא לגבהים ויסחוף אתכם לעולם נפ־לא. האהבה תלבלב ואי ההבנות תתוקנה.

* * *

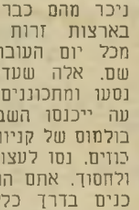

הרומן הממושך בין בני מזל בתולה לבין עובדתם יימשך גם השבוע, אך בהבדלים קלים. השבוע יש לנ־צל הזדמנויות שתקרינה על דרככם. זמן נכון לבקש בו העלאה ב־משכורת או שיפור ב־תנאים. לאחר שתדאגו לענייניים הקשורים ב־עבודה, צאו לחופשה. כדאי לנצל היטב את התקופה. במקום חופ־שתכם תכירו ידידים חדשים, ואלה עשויים להכניס אווירה מרעננת לביתכם. שימו לב במיוחד לבני מזל גדי, הם חושבים עליכם במסתר.

הצעות עבודה ממשיכות להגיע. אתם נוטים לזלזל בחשיבותן, וחבל. הצעות כאלה לא חוזרות ל־עתים קרובות. מבחי־נה כלכלית יוכל מצב־כם להשתפר, ושאיפות נושנות עשויות להת־גשם. כדאי להתייעץ עם אנשים שעליהם אתם סומכים, ולשקול ברצינות להתחיל דרך חדשה ומבטיחה. ב־תחום הרומנטי עליכם לסיים את הפרשה. שיחה מסכמת עם בן זוגכם תשאיר את השולחן נקי ורק אז יתעורר בכם החשק לרומן הבא בקרוב.

* * *

ישארו בוודאי עוד כמה עקרבים בארץ שיוכלו להיעזר בתחזית זו, אך חלק ניכר מהם כבר מבלה בארצות זרות ונהנה מכל יום העובר עליו שם. אלה שעדיין לא נסעו ומחכוננים לנסי־עה ייכנסו השבוע ל־בולמוס של קניות ובזי־כורים. נסו לעצור מעט ולחסוך. אתם הרי חס־כנים בדרך כלל. בני מזל סרטן ינעימו לכם את הזמן. אם תהיו די ערנים על מנת לשים לב אליהם. יחס יותר רציני יתפתח ביניכם, מדוע לא? אתם בעצם מתאימים.

* * *

הקשיים שליוו אתכם לאחרונה עדיין לא נפתרו, אך מסתמנת כבר הקלה מסויימת. עיסוקים באומנות עשו־יים לפצות אתכם. קש־תים החשים בקרבם נטיות אומנותיות יע־שו טוב אם יפתחו או־תן. מוסיקה, דרמה, ו־מחול ימשכו אתכם במיוחד בתקופה זו. באהבה קשה לשמור על הרגשות בצורה מאוזנת, מאבקים פני־מיים המקשים עליכם יבואו על פתרונם. החלטות חשובות רצוי לדחות בשבוע.

בתחילת השבוע תחושו עייפות ולאות, לאחר ההתלהבות שבה הייתם שרויים ל־אחרונה. אל דאגה! כעבור יומיים תחזור אליכם אותה החיוניות המלווה אתכם כבר כמה שבועות. אתם צפויים לאורחים הנעו־יים להגיע לפתע ול־הוסיף לכם הנאה. ה־פופולריות שלכם בע־לייה ואתם רצויים בכל חברה. חיי־האהבה פור־חים, ומי שעדיין נשאר בגפו, שיפקח את עיניו ויביט, ההזדמנות נמצאת לא רחוק.

* * *

הדגש יהיה על עבודה ובריאות. אתם מעבידים את עצמכם למעלה מן הרצוי, ולא שמים לב לברי־אותכם. ידידיכם ה־רבים באים לבקר מ־בלי להודיע, ומעמיסים עליכם עול נוסף. בק־רוב תוצע לכם דרך טובה לצאת מן הקש־יים והשיגרה, מישהו מבני־המישפחה ידאג שתסעו לחוץ־לארץ, ל־נסיעה קצרה, מהנה ו־מבריאה. בני מאזניים שמים לב למאמ־צים שאתם משקיעים בכל מעשיכם, ועצתם הטובה יכולה להקל עליכם.

* * *

ידידים רבים יקיפו אתכם. תוזמנו לאירו־עים חברתיים רבים שבהם תהיה לכם הזדמנות נפלאה להכיר מכרים חדשים, העשו־יים להלהיב את דמיונ־כם ולהופיע בחלומותי־כם. אך הפעם החלו־מות יהפכו למציאות, השאירו את היוזמה ל־אלה שבהם אתם מעונ־יינים, הם לא ישכחו אתכם וינסו ליצור קש־רים הדוקים. את הבו־שה וחוסר ההעזה השאירו לתקופה אחרת. תקופה זו יש לנצל עד תומה, וכך תהנו.

תגובת המזלות לארצות זרות ולמקומות שאינן מוכרים לו

הקיץ הגיע ועימו החופשות והנסיעות לחוץ־לארץ. לכן כדאי להזכיר, על קצה המזלג, כיצד יתנהג, יגיב וירגיש כל מזל, כאשר יגיע לארצות שאינן מוכרות לו.

טלה

כשוחר־הרפתקאות ידוע, ישאף הטלה נירבית השנה להגיע לחופשה המקווה — מעבר לים, בים, באוויר, או בכל מקום שבו ימצא עניין או סיכון כל־שהם. בהגיעו לארץ שאותה אינו מכיר, יזדרז הטלה להניח חפציו במלון כלשהו וייצא לתור ברגל בסביבתו הקרובה. אם יאבד את דרכו לא ייבהל, גם אם יגיע במקרה למקום שבו איש אינו מעז להניח את כף רגלו. הוא ילעג לפחדנים, ירים ראש וישאל את „מלך המאפיה" של אותה שכונה שאליה נקלע, כיצד להגיע חזרה למלון. אל פחד, הוא יגיע. מירוץ־מכוניות, מילחמת־שוורים או טיול לאוורסט, הן צורות הבילוי האהובות עליו. אך גם צורות בילוי אחרות יספקו אותו. אחרי הכל, העיקר לצאת מה־שיגרה.

שור

קודם כל יש לשכנע את השור לעזוב את הבית ולערוך טיול בארצות אחרות. אם יחליט לטייל, ידאג לכך שהתנאים יהיו נוחים ובטוחים. אין דבר שמכעיס אותו יותר מאשר חוסר־נוחיות או ביל־בול בתוכניות. בכל ארץ הוא יבדוק מה מצבם של בתי־הקפה והמיסעדות. ארץ שתוכיח עצמה בתחום זה, תיזכר לנצח. יתכן שאפילו יסכים לחזור ולבקר בה כעבור כמה שנים. את טיוליו יעשה בנחת, ללא חיפזון. לכל ארץ יקח עימו רשימה של מכרים, אותם יוכל לבקר, שכן השור לא אוהב להרגיש עצמו זר. בכסף מקומי קשה יהיה לרמותו, הוא ילמד את הנושא היטב טרם נסיעתו.

תאומים

אין כמו בן מזל תאומים המתגעגע לטיולים ולשינויי מקום. ככל שירחק יותר מביתו, כך ייהנה יותר מהחוויה. בן תאומים לא ירגיש עצמו זר בכל מקום. גם אם יגיע לסין, יתברר לו שאי־שם בעבר למד מילים ספורות בסי־נית, ואיתן יסתדר. הוא לא יחשוש לפטפט בסינית, כמובן, בתוספת כמה מלים משאר השפות שהכיר. בני אותה ארץ ייהנו מהתייר המסתגל במהירות כזו לארצם, ויקבלו את פניו באדיבות ובהומור. על פי רוב, הוא לא יצטרך לבזבז את כספו על מתנות לאותם ש־נשארו בבית. הוא יקבל מתנות בשפע מכל האנשים שאיתם יצר קשרים מהי־רים, קלילים ועליזים. אפילו באיטליה לא יוכלו לרמותו או לגנוב את חפציו, מפני שהוא כבר מכיר את ה„טריקים". אפשרי גם רומן קצר, ללא מלים.

סרטן

בן מזל סרטן מטייל על פי רוב בלווית מישהו מבני מישפחתו, ואם אין בנמצא מלווה מישפחתי, ימצא כזה בארץ שאליה יגיע. המסע ייערך בדרך־כלל באוניה, כדי שהנאתו תהיה שלמה. בן הסרטן חש שלווה ומרגוע על המים. המקומות האהובים עליו: אמסטרדם, ונציה והאגמים בשווייץ. סרטן הרוצה באמת ליהנות מחופשתו, כדאי שיתכנן טיול על יאכטה, שבה יוכל גם לשתף את בני מישפחתו. הפרידה מהם אינה אהובה עליו, ובשהותו בארץ נכר, ימ־מלא געגועים לאלה שנותרו בבית. הוא מתעניין בכל דבר, אך נמשך במיוחד לאתרים היסטוריים וארכיאולוגיים. הוא יוכל להעביר את רוב זמנו במקומות שהיו פעם — ואינם. ה„סרטן היהודי" יימשך במיוחד למקומות הקשורים לעבר המפואר והכאוב של העם היהודי.

אריה

הבילוי הוא חלק עיקרי וחשוב בחייו של מלך המזלות — האריה. טיולים בירץ מולדתו משמשים לו מעין עזרה ראשונה, עד לטיול האמיתי, שהוא, כמו־בן, לחוץ־לארץ. המקומות המושכים אותו יותר מכל הם המקומות הזוהרים. מיסעדות, מלונות, תיאטראות, בתי־הי־מורים, וכל השאר. רומא אהובה על האריות. יתכן שזכר העבר המפואר מרחף עדיין על פני העיר ומושך אריות. האמנים שביניהם, וכאלה יש רבים, ימ־צאו עצמם לומדים ומתמחים בתחום

(המשך בעמוד 64)

רחוק מהבית
כל מזל ונוהגי הטיול שלו

השמש, הים והשיזוף בקיץ חם...

כל אשה אוהבת לבוש קיץ
אווירי וקליל-חולצות ושמלות סטרפלס
כשכל הגב והכתפיים
חשופים ושזופים.
חזיות הסטרפלס STEPY I- STEPY OT
של טריומף הן פריט חיוני במלחתה
של כל אשה ונערה.
הן הסוד הנפלא שמחחת לשמלה...

Lycra®

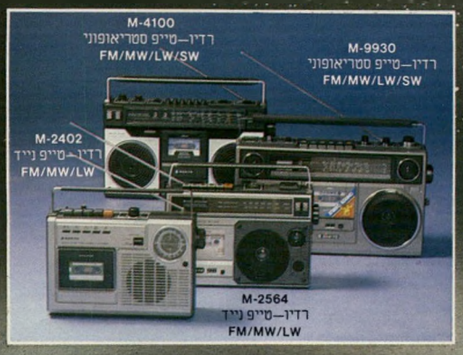

Triumph
INTERNATIONAL

בטוחה, חופשיה ונחשקת.

פרס ראשון במבצע „קיץ 80" - כרטיס טיסה
תל אביב - ניויורק-תל אביב.
פרטים בחנויות ובבתי הכל-בו.

כבר אינך צריך להשאר בבית כדי להקליט צליל סטריאופוני מושלם.

ב"סניו" חושבים שאתה זכאי להנות מצליל סטריאופוני מושלם—גם מחוץ לביתך.

ב"סניו" גם יודעים כיצד לאפשר לך לשמוע צליל סטריאופוני מלא, בכל מקום בו אתה נמצא: רדיו—טייפ סטריאופוני נייד של "סניו".

מימד חדש לאיכות סטריאופונית באריזה קומפקטית. אתה יכול לחבר אותו לזרם החשמל בביתך, למצבר מכוניתך, או להפעיל אותו עם סוללות. בכל מקרה יעמדו לרשותך יתרונות שתמצא בדרך כלל רק במערכות סטריאו גדולות.

הרדיו—טייפ הנייד של "סניו" קולט גלים קצרים, בינוניים וארוכים ושידורי FM. יחידת AFC מבטיחה לך כיוון מדויק ואוטומטי לתדרים. 2 רמקולים משובחים מפיקים צליל סטריאופוני מושלם. תוכל לחבר לרדיו-טייפ הנייד של "סניו" גם זוג אחוניות סטריאופוניות.

הרדיו—טייפ הנייד של "סניו" מאפשר לך לשלוט בעוצמת ההקלטה בעזרת Variable Monitor. אתה יכול להקליט באמצעות 2 המיקרופונים המרגישים הבנויים בתוכו, או להקליט ישירות מפטיפון.

כל השיכלולים האלה נמצאים במכשיר קומפקטי ונוח לנשיאה, שתוכל לקחת אתך לכל מקום.

רדיו—טייפ סטריאופוני נייד של "סניו". רק המימדים שלו קטנים.

אמינות זה SANYO

M-7700
רדיו—טייפ סטריאופוני
FM/MW/LW/SW

SANYO

היבואנים: ס.ק.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283(02)

מכירות: תל—אביב: רח' החשמונאים 91, טל. 210068—269858(03) • חיפה: שד' ההסתדרות. מפרץ ח. טל. 725681—740495(04) • ירושלים: רח' לונץ 10, טל. 224829(02).

חשבון עובר ושב

מאת עמוס פרנקל

רחמים

בני רחמים

רחמנות, זה מה שחסר בארץ הזאת, רחמנות. הרי זה ממש נורא מה שקרה עם החטיפה הזאת, ואיך שהוא רצח את תילד. ממש נורא. אין רחמים. איך, איך, איך יכול יהודי לעשות דבר כזה? אין לו רחמים? זה פשוט לא יכול לעבור ככה. כאילו שכלום לא קרה. צריך לע־שות משהו. להרוג אותו. צריך לתלות אותו. בעצם, לא איכפת לי גם אם ישרפו אותו, או יצלו אותו על כיסא־חשמלי. ואפשר גם לירות בו בכדורי־דומדום ו־לחתוך אותו לחתיכות. רחמים, זה מה שחסר פה.

ואמא של הילד, איזה מסכנה. פשוט

ידיים בדלי

אין פה רגשות אנושיים. רחמים והומא־ניזם חסרים. איך סבלו, משהו נורא. אני אומר לכם, זה לא יכול לעבור בשקט. לחוטף יש אשה, נכון? צריך פשוט להרוג אותה. לחסל אותה בלי חוכמות מיו־תרות. הם מבינים רק את שפת הכוח. ואם מישהו יראה גם לאנוס אותה לפני שהורגים אותה, או אפילו אחרי זה, אני לא הולך לעצור בעדו. אי אפשר להמשיך עם זה ככה. צריך להשיב לעם היהודי את מידת הרחמים וההומאניזם.

והילד. הוא הרג ילד, הרוצח הזה. אין לו רחמים. צריך להוציא להורג את הילדים שלו. אפשר, למשל, להטביע אותם בדלי, כמו חתולים. אפשר גם לשבור להם את המפרקת. זה פשוט מאוד עם ילדים. תופסים את הצוואר, נותנים לחיצה חזקה אחת, ונגמר. היה ילד — איננו עוד.

ושלא יחשבו שזה נגמר. אנחנו נחכה להם גם כשיחזרו מגרמניה. זה לא עובר כל־כך מהר, דברים כאלה. איפה הרחמים שהיו פעם בארץ הזאת?

יונים מיונים שונות

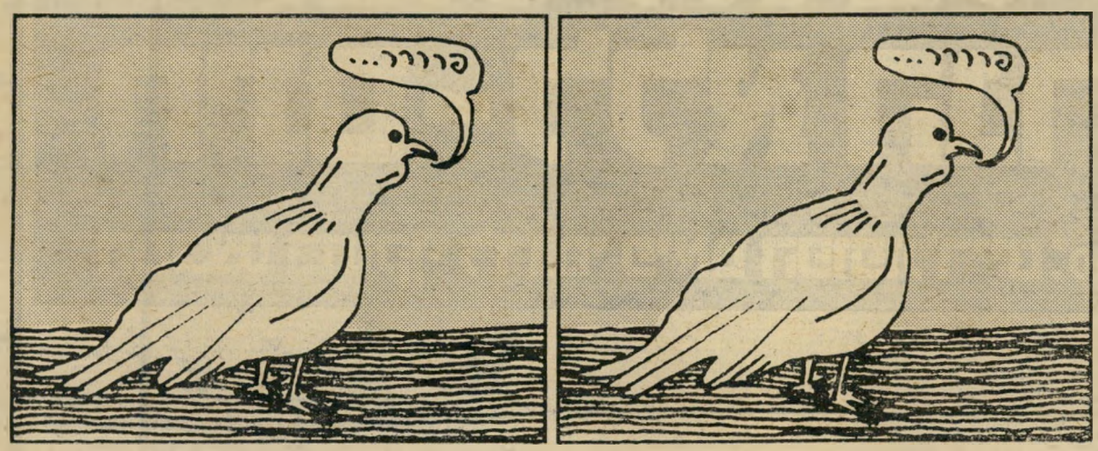
פוליטיקה, מאיזה צד שמריחים אותה, לא מזכירה גן של שושנים. אבל בשבוע שעבר התקבל בכנסת־ישראל חוק אחד, שדבר מסריח כמוהו אני לא זוכר מאז שהתחלתי להריח בפוליטיקה. החוק הזה, שעבר בשקט־בשקט, נקרא „חוק רכי־שת מקרקעין בנגב" וידוע בציבור כ„חוק הבדואים". לפי החוק הזה „רוכשת" המדינה מהבדואים את אדמתם כדי להקים שדה־תעופה.

החוק הזה לא מסריח „במידת מה". הוא גם לא מסריח „מזווית מסויימת" או „בצד זה או אחר". החוק הזה מסריח מלמעלה עד למטה, מכל צד ומכל עבר, מבחוץ ומבפנים. החוק הזה הוא חתיכת סירחון אחת גדולה, משהו קרוב מאוד לאידיאה האפלטונית של הסירחון.

של תת־גוונים מסויימים בסירחון העז, שמקורם לא בצדוקים ולא בפרושים.

מה שמעניין במיוחד זה שבכנסת־ישראל יושבים כמה וכמה חברי־כנסת שקוראים לעצמם יונים. אני תמיד חשבתי שיונה זה אחד שחושב ששלום הולך יחד עם ביטחון ויחד עם צדק, ולא רק שהם הולכים ביחד, אלא גם שכל אחד מהם לחוד לא הולך בכלל, והם לא יתכנו זה בלי זה.

והנה, כל מי שיתקרב לחוק הזה מבעד למסך הסירחון ויעיף בו מבט קצר, יראה מיד ששלום וצדק אין בחוק הזה בכלל, וגם הביטחון שיש בו מפוקפק לגמרי. אז איך, איך, איך יכלו היונים האלה לעשות ככה? איך יכלו יונים ידועות בציבור, כמו מרדכי וירשובסקי ואמנון רובינשטיין, וגם יונים כמו מאיר תלמי וחייקה גרוסמן, וגם יונים כמו יוסי שריד

מימין יונה מסריחה, משמאל יונה רגילה, הכל אותו דבר, אבל הריח...

אין לי חשק להסביר כאן למה אני חושב שהחוק הזה כל־כך מסריח. זה יהיה סיפור ארוך. נאמר רק שזה החוק הכי גזעני והכי גזלני מכל החוקים של מדינת־ישראל שאני מכיר. כל פעם שאני רק חושב על החוק הזה, עולה לי באף כזה סירחון, שאני מוכרח ללכת לשירותים של התחנה המר־כזית בתל־אביב בשביל להריח משהו יותר טוב. כל אחד, שיחשוב על הדבר הכי מסריח שהוא יכול לחשוב עליו — וככה מסריח החוק הזה שקיבלה הכנסת ברוב עצום. אני, למשל, חושב שמה שיכול אולי להיות מסריח כמו החוק הזה, זה שלוש שיניים רקובות בפה של חבר־כנסת מתנועת „התחייה" שיש לו גם אולקוס. לא פחות מזה במילימטר.

זה ששר־המישפטים שלנו שמואל תמיר בישל את החוק הזה, מסביר את מקור הסירחון. זה שממשלת הליכוד — מפד"ל — אגודת־ישראל — דימוקרטים העלתה אותו, מסביר את סיבת הריח. זה שהמערך וש"י תמכו בו, מסביר את קיומם

ודויד גלאס, לעשות את זה? איך הם יכלו להצביע בעד החוק הזה או אפילו להימנע או אפילו להיעדר? איך זה שאף אחד מאלה, ומעוד כמה, לא חרים אפילו אצבע קטנטנה אחת נגד החוק המסריח הזה?

אני רוצה להודיע כאן ברבים, שכאשר יונים כאלה צחורות מצביעות בשביל חוק כזה מסריח או נמנעות בשבילו, זה לא עובר סתם ככה. קורה משהו. הסירחון של החוק הזה הוא סירחון חזק מאוד. סירחון שנדבק, היונים האלה הן עכשיו יונים מסריחות.

צריך להיות ברור שכשמסתכלים על יונה רגילה ועל יונה מסריחה, אין שום הבדל נראה לעין. אותו הגובה, אותו הרוחב, אותו הצבע. גם מצד השמיעה אין שום הבדל. יונה רגילה ויונה מסריחה עושות בדיוק אותו פרר, פרר. הן גם עפות אותו דבר, הכל אותו הדבר — חוץ מהריח. היונים האלה פשוט מסריחות עכשיו, ואני לא רוצה לומר מצחינות, בשביל לא להעליב אף אחד.

מי שאמר את המילה האחרונה

לא מזמן סיפרה לי בחורה אחת מה שקרה אצלם בבית לפני הבחירות האח־רונות. הלהיטים הגדולים היו סירטי־התעמולה של המיפלגות השונות. בעלה היה חוזר מהעבודה, מתמלא בנאפאס טוב, מתיישב מול הטלוויזיה, ואסור להפריע לו. היה מסתכל בסרטים בחת־פעלות וממש מתרגש.

„תשמעי, תשמעי מה שהוא אומר, ממש צודק!" היה אומר לאשתו, „וואל־לה, בשבילם אני מצביע!" ככה אחרי הסרט הראשון. היה מגיע הסרט השני, הבעל לוקח עוד שאכטה־שתיים, ומק־שיב מרותק למה שאומרים אלה מה־מיפלגה השניה.

„תשמעי, תשמעי מה שהוא אומר!" היה אומר לאשתו, „וואללה, הוא צודק, אני מצביע בשבילם!" וככה היה בכל הסרטים, חוץ מהסרטים של פלאטו־שרון, אולי, כי הבעל ההוא לא מבין אידיש, רוסית, צרפתית ולאדינו, וביגלל הנאפאס נראו לו האותיות למטה כמו קרבות־אוויר בין יונים וניצים. ככה היה הבעל ההוא משתכנע מכל אחד עד הסרט הבא, ומי שרוצה לדעת איך הצביע, צריך פשוט לבדוק מי אמר את המילה האח־רונה בתעמולת הבחירות בטלוויזיה.

ולי, עכשיו, קורה אותו דבר במילחמה הגדולה בין רבין ופרס. אני רוצה להודיע שביום חמישי בבוקר, אחרי שראיתי את פרס בתכנית „מוקד" בטלוויזיה, נוסף לו עוד קול אחד בסקרים, וכל זה בלי נאפאס אפילו.

קודם כל אני בעד פרס כי הוא נעשה מומחה לענייני המחר. מומחים לענייני האתמול כבר יש הרבה, כמו שאמר בן־גוריון, אבל מומחה לענייני המחר יש רק אחד, וזה פרס בעצמו.

שנית, בטוח שפרס הוא קוסם. ברור לגמרי שרק קוסם יכול מצד אחד לקצץ בתקציב המדינה, ומצד שני לתת לכל בחור או בחורה שמשתחררים מהצבא 300 או 400 אלף לירות.

שלישית, פרס הוא מומחה לסימנטי־קה, וגם מכיר בעל־פה את כתבי הרב בורג. כמו הרב בורג אומר גם פרס שאם אש"ף יכיר בישראל ויפסיק את הטי־רור, זה לא יהיה אש"ף. לעומת זאת, אם חוסיין יסכים לפשרה טריטוריאלית ולירושלים המאוחדת, זה יהיה בדיוק אותו חוסיין. רק מומחה לסימנטיקה יכול להסביר איך זה שאם אש"ף ישתנה זה לא יהיה אש"ף, ואם חוסיין ישתנה זה יהיה חוסיין.

רביעית, פרס הוא סובלני, ומוכן ללכת מרחק עצום לקראת הערבים בעניין ירו־שלים. הוא מוכן לתת לכלי־הקודש ה־מוסלמים ללבוש גלימה יפה! זו בהחלט התקדמות עצומה בתפיסה המדינית שלו.

וחמישית, יש לנו התפיסה ההיסטורית העמוקה. היה פרק חקלאי, אומר פרס, ואחריו היה פרק ביטחוני, ואילו בעולם המחר מחכה לנו פרק תעשייתי. מה זה פרק חקלאי אני מבין. מגדלים עגבניות, קישואים, אבוקדו, דברים כאלה. מה זה פרק תעשייתי אני גם מבין. אבל מה זה פרק ביטחוני? ואיך הוא משתלב עם שני הפרקים האחרים, זה שלפניו וזה שאחריו? את זה אני לא מבין ופרס כן, ורק בגלל זה הוא כבר שווה כל קול.

אני חושב שכבר אמרתי פעם, שבניגוד לרבין, שלו יש מוח אנליטי, לפרס יש מוח סינתטי. ובכן, היום, היום החמישי בבוקר, אין לי ספק שמה שנחוץ לישראל מחר זה ראש־ממשלה עם מוח סינתטי.

מבצע מיוחד
בשיתוף סמ אליטליה
לרגל חגיגת טיסות האירובוס

קנה פיאט 80' וטוס לאיטליה חינם - ללא הגרלה!

המבצע בתוקף לדגמי פיאט הפופולריים: 131·124·Ritmo

עכשיו - קונים פיאט ומקבלים כרטיס טיסה חינם לאיטליה וחזרה ואם רוצים לצרף את בן/בת זוג, גם זה אפשרי, בתוספת של 300 דולר בלבד.
הכנס עוד היום לאחת מסוכנויות פיאט ובחר את הדגם המתאים

למשפחתך ולאפשרויותך מתוך דגמי האיכות הפופולריים ביותר של פיאט:
• Ritmo
• 124
• 131 (הילוכים רגילים)

הזדרז! הכמות קטנה - זמן המבצע מוגבל!
המבצע מתייחס לדגמים שבמלאי.

עשה עסקה טובה - קנה פיאט וטוס לאיטליה חינם. עם האירובוס החדש של Alitalia

FIAT

נהג בתבונה - נהג ב"פיאט"

2 שנות אחריות
Fiat 80

האחריות כפופה לתנאים בפנקסי האחריות.

אנגולה: „מיבצע ליטאני" השני

כלכלנים מערביים נוהגים, בדרך כלל, להספיד את אנגולה כארץ הרוסה וחסרת־סיכויים לשיקום. כימעט כולם מצביעים על הדוקטרינה המרכסיסטית של הנהגת מיפלגת־השילטון באנגולה כאשמה במצב הכלכלי הירוד.

הסי־איי־איי דואג להפיץ גירסה זאת על אנגולה באמצעות מאות מכוני־המחקר המוסווים שלו, וביטאוניו המתוחכמים. בעיקר זוכה להצלחה רבה הפירסום היוקרתי בעיות הקומוניזם, שהחדיר את גירסת הימין האמריקאי גם לאינטלקטואלים המטפחים בשקידה תדמית־עצמית ליברלית, ואפילו סוציאל־דימוקרטית.

המאמרים המלומדים על אנגולה מתעלמים מהתוקפנות השיטתית של ממשלת דרום־אפריקה. הדרום־אפריקאים, תוך כדי מילחמתם במחתרת של נאמיביה, סוואפו, חודרים לעיתים קרובות לאנגולה. ומחריבים אותה בשיטות המזכירות את מיבצע־ליטאני.

דרום רבנון. בשנים 77־1976 השמיד חיל־האויר הדרום־אפריקאי 146 גשרים בתחומי אנגולה, והמיט בכך שואה על הכלכלה המקומית.

בשבועות האחרונים החלה דרום־אפריקה שוב לפלוש לתחומי אנגולה, במהלך הלוחמה בגרילה של סוואפו.

דרום־אפריקה מנהלת בנאמיביה משטר כיבוש בלתי־חוקי. כל החלטות מועצת־הביטחון, המגנות את דרום־אפריקה — לאחרונה בהימנעות ארצות־הברית, בריטניה, וצרפת — והדורשות ממנה לסגת מנאמיביה ולהפסיק את התקפותיה של אנגולה, נשארות על גבי הנייר.

האנגולים חוששים שאינטרסים כלכליים כיבדי־משקל גורמים לחיזוק הלובי הפרו־דרום־אפריקאי בארצות־הברית ובמערב אירופה. אינטרסים אלה ממוקדים בעיקר סביב מיכרה־האוראניום הענקי רוסינג, שהפיק השנה 5000 טון אוראניום גולמי. החברה ריו־טינטו־זינק, שהיא בעלת הזיכיון על המיכרה, הפיקה ממנו רווחים נאים, שהסתכמו ב־30 מיליון דולאר.

קיים חשד שמלבד דרום־אפריקה נהנות מתפוקת המיכרה גם צדפת, בריטניה, מערב־גרמניה ויפאן.

הרגישות המערבית באיזור גרמה להעזה הולכת וגוברת של ממשלת פרטוריה. דרום־אפריקה תוקפת עתה את אנגולה מהאוויר ונעזרת במסוקים, במטוסי מיראז' ו־הרקולס.

מזכיר מיפלגת העובדים באנגולה (מפל"א), לוסיו לארא, מאשים את הדרום־אפריקאים בנסיון להקים מדינת־חיץ בתוך אנגולה, בראשותו של מנהיג תנועת אוניטה, ג'ונאס סאווימבי. העיתונאי הבריטי כריסטופר היצ'נס, המדווח על כך, מוסר שהאנגולים סבורים שמדינת־החיץ תעוצב על פי הדגם של דרום־לבנון. לסאווימבי מיועדים את תפקידו של רב־סרן סעד חדאד.

המאבק המכריע. הנשק והציוד שהגיע לאחרונה לצבאו של סאווימבי הוא עשיר ומתוחכם, מעבר לכל הנדרש לפעולות החבלה שהוא ביצע עד כה. האנגולים נמנעו עד כה מלפנות לקובה בבקשה להתערב ישירות בקרבות. צבא אנגולה הפגין כושר קרבי מעולה בקרבות, והממשלה מתכוננת עתה לגיוס כללי.

נשיא זימבאבווה, רוברט מוגבה, המעוניין ביציבות באיזור, מגלה פעילות דיפלומטית רבה. אך באנגולה סבורים שעד שלא תיפתר בעיית נאמיביה, ימשיכו הדרום־אפריקאים במיבצעים הצבאיים שלהם במדינות השכנות. כל התהליכים המתרחשים באיזור, וביכללם מאבקה של נאמיביה לעצמאות, אינם אלא חזרה כללית לקראת העימות הגדול שיתחיל, כנראה, באמצע שנות ה־80'. עד אז תיערך אפריקה השחורה כולה למאבק לחיים ולמוות לשיחרור השחורים משיעבודם על־ידי המיעוט הלבן בדרום־אפריקה.

סוכן סאווימבי
סעד חדאד שחור

תורכיה: יוזמה חופשית לטרור

בשבוע שעבר הביא מדור זה את פרטי ההסכם הצבאי החשאי בין ממשלת־תורכיה לממשלת ארצות־הברית. השבוע ידונו ממשלות המערב בפאריס על גודלו של סיוע בן מיליארדי דולארים לכלכלתה הרופפת של מיבצר העולם החופשי באסיה הקטנה.

כדאי לזכור שבתורכיה שורר כיום משטר עיוועים מחריד. כימעט כל העצורים הפוליטיים בתורכיה מקבלים טיפול בהלם חשמלי ובמלקות אכזריות בעקבי־הרגלים. ניו־סטייטסמאן, המדווח על משטר העינויים המחריד בתורכיה, מספר שראש־הממשלה, סולייימן דמירל, מגלה אדישות מוחלטת להשתוללות המישטרה הפוליטית שלו. ב־20 מתוך 67 איזורים מינהליים בתורכיה שורר מישטר צבאי, שבו משתולל הצבא כרצונו.

פועלים שובתים, סטודנטים ליברליים ופעילי־השמאל עברו עינויים מזוועים, בסיגנון ימי־הביניים, בתוספת מודרניזציה אלקטרונית. נערה בת 17 נקשרה באיסטנבול לצלב־ען וספגה הלם חשמלי באצבעותיה, שפתיה, רגליה ואבר המין שלה. בחודשים האחרונים מתו ארבעה עצורים פוליטיים כתוצאה מעינויים שיטתיים במיתקני המישטרה הפוליטית של דמירל.

באיזורים מסויימים אין הממשלה פועלת, ומאפשרת לצבאות הפרטיים של מיפלגת־הפעולה־הלאומנית לחסל את השמאל בשיטות מחרידות במיוחד.

מוות איטי. מורה כפרי צעיר, מחמד עלי יולאגלמאז, בן 23, נעלם לפני חודש מכפרו הקטן, מצפון לאנקרה. הוא נמצא כעבור שבוע, כשגופו שלם, אך ראשו היה במצב מחריד, שנראה בתצלום שפורסם בבריטניה. ה־פאשיסטים של מיפלגת־הפעולה לא הסתירו שלשונו, אוזניו ועיניו של המורה הסוציאליסטי נעקרו בעודו בחיים. אחר־כך שפכו הפאשיסיטם חומצה על ראשו של יולא־גלמאז, כדי להבטיח שמותו יהיה איטי ומלא־יסורים. המורה הצעיר קיבל אימונים רבים מאנשי המיפלגה ה־לאומנית, הקוראת לעצמה „הזאבים האפורים", מהדורה תורכית של טנ"ט.

מישפחתו של יולאגלמאז מתלוננת שמאז החטיפה והרצח המחריד לא ביקרה אותם המישטרה, ואיש אינו חוקר בפרשה.

גם גורלה של נערה תורכיה צעירה, הסטודנטית ה־סוציאליסטית גולדן גולקאן, מדאיג את אירגון אמנסטי אינטרנשיונל. לידי עיתונאים מערביים הגיע מיכתב שעליו חתמו 106 נשים בכלא המרכזי של איסטנבול. הנשים מספרות שגולקאן, שנעצרה בינואר 1980, סובלת מאז מעינויי־תופת, שלא נפסקו עד עצם היום הזה. כפות־רגליה נחתכו בכלא בסכיני גילוח, והיא אולצה לטבול אותם במי־מלח במשך יום וחצי. אחר־כך נאלצה לעמוד לילות שלמים על ערמות מלח, כשידיה מעל לראשה. סיגריות בוערות כובו על גופה. היא נאנסה על־ידי השוט־רים, ספגה פאלאקות (מכות בעקבים), ושוכנה בחברת חיילים חולי־נפש, שהתעללו בה ללא הרף. גולקאן סובלת עתה מהתמוטטויות־עצבים תקופתיות בין סידרת־עינויים אחת לשניה.

כך הופכת תורכיה מדינה פאשיסטית של ממש, בנוסח צ'ילה של פינושט. תגובתו היחידה של הנשיא ג'ימי קארטר היתה להדק את הברית הצבאית עם תורכיה, להציף אותה בנשק מודרני. נראה שאין לו זמן לדאוג לעצורים הפוליטיים בתורכיה.

מין הנאה. השבוע פירסם על המשמר הסוציאליסטי את רשימתו של כתב רויטר מאנקרה, ללא מילה של פרשנות. וכך זכו קוראי ביטאון מפ"ם לקרוא על מישטר־הזוועות התורכי:

„למדינות המערב נימוקים חשובים ודחופים — מדיניים, פיננסיים וצבאיים, כדי להושיט סיוע בקנה־מידה חסר־תקדים, כדי להבטיח שתורכיה תיהנה ממישטר יציב...

...נציגים תורכיים משוכנעים, כי ממשלת המיעוט של ראש־הממשלה, סולימאן דמירל, באמצעות ניצחונה בהצבעת־אימון, הבטיחה אווירה נוחה לכנס פאריס..."

ממשלת אלוהים והרבנית

נשות „הדסה"
הגזע הכי עליון

קוראי העיתון הליברלי מניו־יורק, וילג' וויס („קול הכפר"), נדהמו. השבועון המעולה, היוצא לאור בגרניץ' וילג'* הוא מקובל ופופולרי בקרב שכבות נרחבות של אינטלקטואלים ושוחרי תרבות ואמנות במיזרח ארצות־הברית. רבים מהקוראים הם יהודים.

כתבת העיתון, יהודיה רגישה וליברלית בעצמה, ביקרה לאחרונה בישראל ושוחחה עם כמה מנשות גוש־אמונים. הנוסחות האידיאולוגיות שהכתבת שמעה בקריית־ארבע וחברון הזכירו בבירור את הגיזענות הפאשיסטית השורשית, שביעתה את אירופה בשנות ה־30 וה־40.

אומרת חנה איידל, חברת־גוש אמונים מקריית־ארבע: „אני מאמינה שהיקום כולו מדורג באורח היררכי. בתחתית ממוקמים העצמים הדוממים, מעליהם הצמחים. מעל הצמחים בעלי־החיים. מעל בעלי־החיים, בני־האדם שאינם יהודים. בשיכבה העליונה נמצאים היהודים. אולי זה יזעזע, אך בעצם אינני מאמינה כלל בדמוקרטיה. אני מאמינה..." חנה היססה לרגע, מספרת הכתבת האמריקאית, ופנתה לבעלה, צבי, שפיצה אותה שעה גרעיני חמניה במומחיות, „בתיאוקרטיה, הלא כן, צבי?"

„לא בדיוק," נענה צבי, „בממשלת האלוהים!"

את המסקנה הפוליטית ממצע רעיוני בסיסי זה, שלא היה מבייש את אלפרד רוזנברג, האידיאולוג של התנועה הנאצית, מסיקה הרבנית מרים לווינגר מבית הדסה בחברון:

„אם האינטרס של העם היהודי דורש זאת, יש להפקיע אדמות בגדה מהערבים."

ואחר כך עוד מעזים לטעון שאנשי מחנה־השלום פוגעים בתדמית של ישראל בארצות־הברית.

* „כפר גרניץ'", רובע בחלק הדרומי של ניו־יורק, רובע האמנים.

מי שסיפר לך ששכר מכונית מפוארת בארה"ב עבור $24 ליום בלבד, הזמין אותה ב-הֶרץ בארץ

תכנית "אמריקה עם הרץ" מאפשרת לך להבטיח לעצמך, עוד בטרם צאתך לארה"ב, מכונית אמריקאית נוחה - אחד מדגמי פורד או דומה להם - שתמתין לך בהגיעך לשם, במחיר הנמוך בהרבה מהמחיר הנהוג בארה"ב (ב־50% ואף יותר): $24 ליום בלבד ללא הגבלת ק"מ.
"אמריקה של הרץ" היא אמריקה יפה, נוחה, יעילה והרבה פחות יקרה מאשר לאמריקאים.
פנה לסוכן הנסיעות שלך בארץ.
הוא יאשר זאת.

מספרינו החדשים להזמנות בין־לאומיות 4-3-255252.

הֶרץ®

לרשותך מכוניות פורד ומכוניות מובחרות אחרות.

עוד סיבה טובה לראות את סוכן הנסיעות שלך.

מוסף הארץ

אנשים בעולם

איל נסטאסה: לחבוט בעיתונאים בלי מחבט

שחקן הטניס הרומני איליי נסטאסה עשה זאת שוב. לאחר ניצחון במישחק נגד דיק סטוקטון בווימבלדון, הקיפו אותו עיתונאים שרצו לדעת מי הנערה שליוותה אותו הפעם (בתמונה, לידו, כשהם מתכוננים לעזוב את חדרם שבמלון לונדוני). הנערה היא מלאני שו, בת 22, אותה הכיר לפני כמה ימים ואשר מסיבות השמורות עימו סירב בתוקף להציגה בפני העיתונאים. משלא הירפו ממנו התפרץ וצעק: „אתם זייפנים! אני מתעב אתכם!" וניער מעליו עיתונאי, כשהוא מעיף מעל פניו את המישקפיים.

רונלד רגן הבן: לדקוד למען אבא

רחוק מן הזרקורים, לא מתראיין ולא מצטלם, כזה הוא רונלד רגן, שאיש אינו מכירו. שכן זהו רגן הצעיר (בתמונה), בנו של המועמד הרפובליקאי לנשיאות ארצות־הברית. הוא רקדן בלט, השואף בגיל 22 להגיע לדרגה גבוהה באמנותו. כבר היום הוא נמנה עם להקת הבלט המהוללת ג'ופרי בלט, למרות שרגן האב הצהיר לא פעם, שהוא מתנגד לכך שאחד מילדיו יעסוק בבידור.

כריסטופר ריב: סופרמן נוחת למציאות

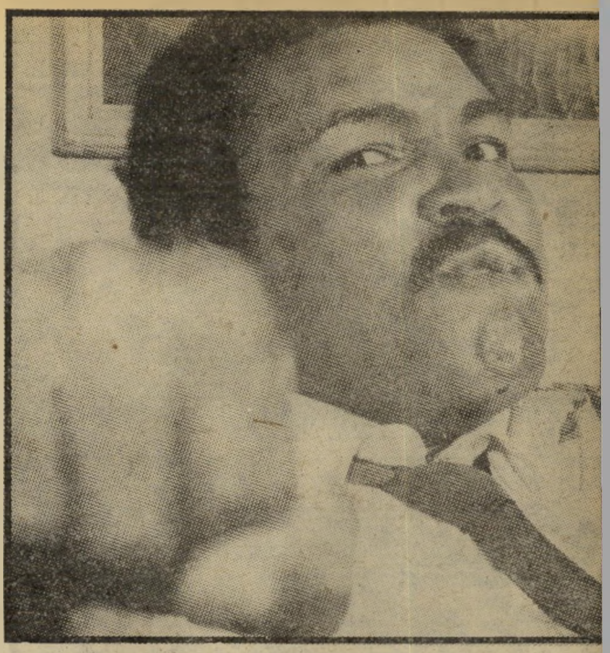
משהו התקלקל במערכת הי־דאייה של כריסטופר ריב, כי־שעמק בתחביבו בבאקינגהאם, המרוחקת אך במעט מלונדון. אבל די היה בזה כדי לסכן את ביטחונו של הכוכב. שזה עתה השלים את צילומי סופרמן מס' 2. אחרי שנחת מאונס בבסיס־צבאי־סודי־בהחלט, הת־ברר לתדהמת כולם כי בידיהם לא מרגל קולנועי כי אם סו־פרמן קולנועי. קציני־הביטחון חגגו את האירוע בספל תה, כמקובל בבריטניה הגדולה. כי־שהם מחתימים את האורח „בשביל הילדים".

ויליאם הולדן: סטפאני היהודיה שלי

כשהיה בישראל, בעת צילומי אשאנטי, היא הצטרפה אליו. לשניים יש עניין בנקודה היהודית. היום, אחרי שעיתון־רכילות מסויים כתב סיפור מצוץ מן האצבע על מוצאה של סטפאני פאורס, המוכרת גם כרעייתו של הארט, אך למעשה היא חברתו של ויליאם הולדן, טרח הולדן לפרסם ברבים כי הגברת היא בת לאם פולניה ולאב יהודי.

אנשים בעולם

מוחמד עלי: פה גדול עובד שוב

לקראת אליפות־העולם שתיערך בקהיר ביוזמת אל־אהראם, מדגים מוחמד עלי כיצד ישלח את אגרופיו בלארי הולמס. הולמס הישווה שיא עולמי והגן שבע פעמים על תוארו, ואילו מוחמד עלי מנסה לשבור את שיאו של הולמס ולהחזיר לעצמו את התואר ברביעית.

פדריקו פליני: מודעה יצאת־דופן בלבוש מלא

מה יותר מתאים מיפהפיה ערומה לפירסומו של יחסון־הסכס פלייבוי? חשבו ומצאו: פדריקו פליני בלבוש מלא. התוצאה הפירסומית נראית כך: מודעת־פירסומת ענקית, המכריזה על גליון החודש, כשעל השער כוכבת שגילה רומן פולנסקי במה, סידני רום. כמישקל־נגד לתמונות העירום שלה מתפרסם ראיון עם פדריקו פליני, כשהוא עצמו, הבמאי המהולל, מחזיק בידו את הגיליון. האם נידמה כי לאחר עיר הנשים זקוק פליני לקצת כסף, או שזו היא האמת המרה?

המלכה אליזבט: המראה הזרוק של מלכת אנגליה

תמונה זו לא תיכנס לאלבום של בית־המלוכה האנגלי. אם היה הדבר תלוי בקצין העיתונות של ארמון באקינגהאם, הוא היה בדאי אוסר על פירסומה ואוסף אותה במהירות ממערכות העיתונים. שכן בתולת־הברזל בכבודה ובעצמה, מארגרט תאצ'ר, אינה מרשה ל־עצמה להיראות כך אפילו בסוף השבוע החופשי שלה. אבל המלכה אליזבט? ובכן, מה לעשות, ה־טבע עושה את שלו והמלכה שכחה לרגע את עצמה, כשהלכה לביקור פרטי בנעליים הנראות כנעליים אורטופדיות ובמיטפחת־ראש בלי־תי־מחמיאה בהחלט. מראה זה מעורר געגועים לכובעים הבומבס־טיים של אסקוט.

ריצ'רד גיר: השיער צומח בחופשה

ריצ'ארד גיר, היפה עד כדי דוגמנות, ולורן האטון, הדוגמנית המוכשרת למישחק, יצאו לחופשה אחרי הסרטתם המשותפת בג־גולו אמריקאי. בזו ההזדמנות יכול היה ריצ'ארד גיר ליהנות במשך כמה שבועות משיער ארוך, בטרם יגלח שוב את ראשו כליל, לשם הופעתו בברודווי במחזה בנט. גיר מגלם בתיאטרון הומו־סכסואל הנלקח למחנה־ריכוז וזוכה להתפעלות.

זא זא גאבור: מיליון דולר

מישהו רוצה להתעשר מהר? זו ההזדמנות. הגברת שבתמונה, ז'א ז'א גאבור, הודיעה שתעניק מיליון דולר למי שיוכל להו־כיח שפנים אלה אכן עברו ניתוחים למתיחת־עור. השחק־נית ההונגריה הסוערת טוענת, שמעולם לא עברה ניתוח פלא־סטי כלשהו וכי רק על בסיס קרם־פנים סודי, שהחלה מש־תמשת בו בגיל שמונה, היא מצליחה לשמור על חזות רע־ננה. היום אפשר לקנות את הקרם בחנויות בשם פרמולה זד שתיים, אבל המישפחה כבר משתמשת בו יובלות.

סילווסטר סטאלונה: מי עושה בעיות?

סילווסטר סטאלונה חשב שהוא יודע איך פועלים האיגודים המיקצועיים, כששיחק מנהיג שכזה בפיסט. בינתיים חש על בשרו כיצד הם פועלים. הם תובעים פיצויים בסך 50 אלף דולר מחברת יוניברסאל, מפני שלדעתם סטאלונה מילא את מקום הבמאי במשך יום אחד של הסרטה, בין פיטורי במאי הסרט גארי ניקסון לשכירת במאי אחר, ברוס מאלמות'.

קלינט איסטווד: „כולם אומרים שאני מיספר אחד!"

לא, אף שהוא שר לתוך מיקרופון הוא אינו מתכוון לעשות הסבה מיקצועית. הוא פשוט שיחזר עם מרל האגארד בניו־אורלינס את להיטו היחיד חברים מן הבאר. מה שהוא מתכוון לעשות הוא להתגרש מאשתו, אחרי 27 שנות נשואין, לטובת סנדרה לוקה, בת זוגו הקולנועית מזה ארבעה סרטים, שאיתה משחק איסטווד בסירטו האחרון ברונקו בילי, צמד בסיגנון קומי של לומבארד וגייבל. על הצלחתו המיוחדת במינה, שאינה דועכת על הבד מזה עשור, אמר: „אני יודע שאני מיספר אחד. אך איני יודע מדוע. נראה לי שהקהל מבין אותי על בסיס אינסטינקטיבי. ומה יותר בריא מזה?"

בו דרק:

אחות קטנה לנו

את הגברת שמימין אין צורך להציג. היא מסמלת את פריצת שנות השמונים ואת הלהיט התיסרוקתי של התקופה, אם כי בתמיהה זו אין לה אלף צמות, שהפכו לסימלה המיסחרי בסרטה הראשון 10. הגברת שמשמאל אינה אלא אחותה הקטנה של בו דרק — קלי קולינס בת ה־19, המאיימת להפוך להיט בעצמה. לפתע פתאום, מספרת קלי, החלה לקבל הצעות מפתות בסכומים גדולים, כדי להופיע בסדרות טלוויזיה ובסרטונים, ועד מלאכין של צ'ארלי הגיעה, ואמרה לא! „זה באמת יותר מדי טפשי בשבילי," אמרה מבלי שהתקנאה בכל אותן בנות־מזל שהגיעו לשם. לעומת זאת הפכה לדוברת של חברת־הלבשה המייצרת מכנסי ג'ינס. בחברה, תשלובת זנה, הפכה דוברת מעולה ומצאה עניין בעולם האופנה. עולם זה מרתק אותה יותר מהיומרות הקולנועיות של אחותה הגדולה. היום מתכננת קלי להיכנס לעובי הקורה של תעשיית האופנה ולהיות מעורבת בייצור בשיווק גם יחד. ההדגמה מעניינת אותה הרבה פחות. באשר לחייה הפרטיים: „אין בחיי כל ג'ין דרק."

האופציות הריווחיות ביותר נשארות בטפחות"

טפחות רב תכליתי

3½% ריבית מצטברת וצמודה

הצמדה מלאה לאחר 2 שנות חסכון

פטור ממס לאחר 3 שנות חסכון

תקופת חסכון גמישה 4-7 שנים.

בנק טפחות

אנשים

הטלפון צילצל בבית העורך. הקול טען שהוא בגין. אשת העורך טרקה את השפופרת...

■ ביום השלישי של שהותו של ראש־הממשלה ושר־הביטחון **מנחם בגין** בבית־החולים, אחרי שלקה באוטם־לב, צילצל הטלפון בביתו של עורך ידיעות אחרונות, **נוח מוזס**. אשתו, פולה, הרימה את השפופרת. הקול בצד ה־שני של הקו ביקש לדבר עם מר מוזס. פולה שאלה מי זה, וכאשר אמר הקול שזה מנחם בגין, טרקה את השפופרת בזעם. אין היא אוהבת טרדנים וליצנים. כעבור כמה שעות צילצל הטלפון שנית. הפעם היה נוח מוזס בבית, וקיבל את השיחה. לתדהמתו גילה כי המטלפן הוא אכן מנחם בגין, שביקש להתלונן על מאמר שבו הביעו שני קאר־דיולוגים אלמונים את דעתם על מחלתו. בגין דיבר מעל מיטתו, במחלקה לטיפול נמרץ.

■ בוושינגטון ערך הנציג האמריקאי לשיחות האוטונו־מיה, **מוֹשֶׁה דיין**, מסיבת־קוקטייל בביתו לנציגי המישלחות של ישראל ומצריים. כאשר הגיעו **כאמל האסן עלי** והד"ר **יוסף בורג**, גיי־לו שהתיקרובת. שהוגשה להם, היתה על טהרת האוכל היהו־די: לאקס וביגלס וגעפילי־טע פיש. לינוביץ היהודי הס־בּיר שכך הוא נוהג לארח תמיד את כל מי שהוא מזמין לביתו.

■ לפגישה בבית הלבן בין עלי, בורג, סגן נשיא אר־צות־הברית **וולטר מונדייל**, סול לינוביץ, ושר־החוץ האמי־ריקאי **אדמונד מאסקי** הגיע מאסקי באיחור של כמה דקות. הוא התנצל והסביר שליווה את שר־החוץ הגרמני **האנס דיטריך גנשר**, שהיה בפגי־שה עם **ג'ימי קארטר** עד דקה לפני הפגישה עם הנצי־גים לשיחות האוטונומיה. כא־לה לפגישה עם בורג. אמר לו ה־גרמני שהוא ובורג למדו באו־תה אוניברסיטה בלייפציג, ב־מיזרח גרמניה, אם כי לא ב־אותו הזמן. עוד אמר על בורג שהוא בעל אוצר בלום בפולי־טיקה. הגיב לינוביץ: „בורג הוא פינומן פוליטי, שהתחיל את דרכו עוד בשנת 1948." העיר על כך בורג: „לא התח־חלתי ב־'48' אלא בשנת '41'."

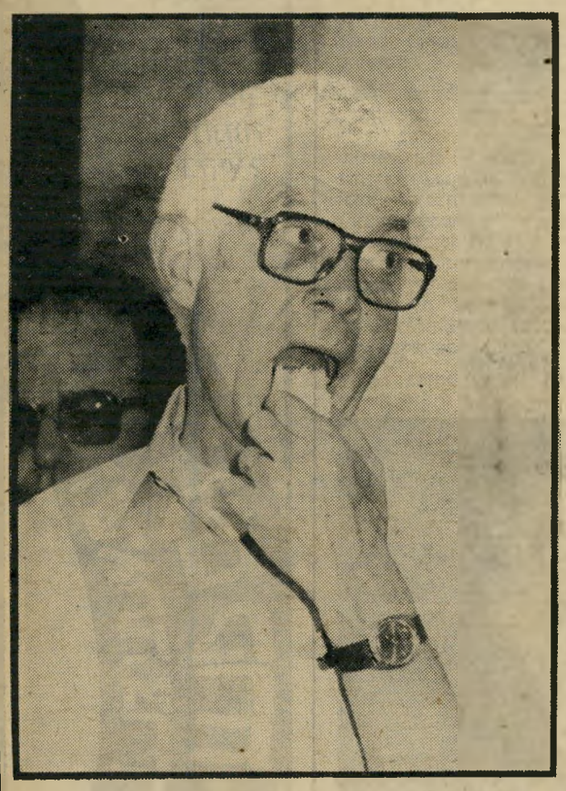
■ בורג הפך לחביבם של העיתונאים בארצות־הברית, ש־צחקו לכל הערותיו המבדחות. במסיבת־עיתונאים מסכמת של הפגישות בוושינגטון, שבה נוכחו עלי, לינוביץ ובורג, פנה אחד העיתוניים בשאלה. המנחה שאל אותו למי מופ־נית השאלה. אמר העיתונאי: „לעלי ולבורג גם יחד." כאשר הגיע הזמן לענות עליה, אמר עלי לבורג: „ענה אתה קו־דם." בורג השיב לו: „לא, לא, אתה קודם." אחרי ויכוח קטן של כמה שניות, אמר עלי: „אתה תענה קודם, כי הגיל בא לפני היופי." העיר לו בורג: „תודה לך, עלי, אבל לי יש גם זה וגם זה."

■ באותה מסיבת־עיתונ־אים נשאל בורג אם עניין ירו־שלים נתון למשא־ומתן. אמר בורג: „לא משא־ומתן, אך אפשר לדבר על כך." אמר לו אחד העיתונאים: „לך יש גירסה ידועה על ירושלים. ה־אם תסכים לגירסה אחרת ב־אותו עניין?" אמר לו בורג: „כן, בתנאי שהיא יותר טו־בה מהגירסה שלנו."

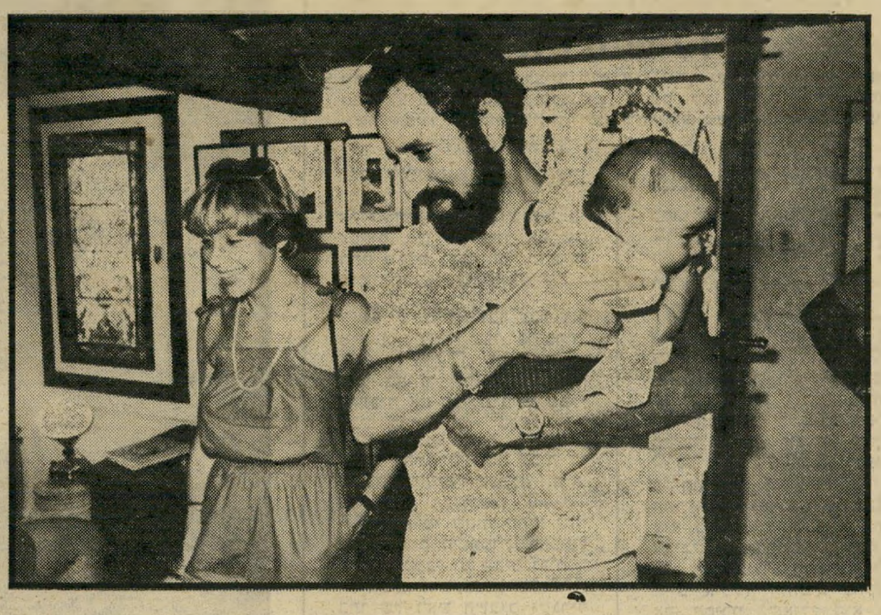
התרבות האוסטרית בישראל, **ברכה טאיכר**: „זה כמו בחיי נישואין." העירה על כך **האה**, אשתו של ח"כ **יצחק רבין**: „לי עם פרס אף פעם לא היו עליות."

■ לאה רבין נזכרה באו־תה מסיבה כיצד פגשה בבע־לה באחת הפעמים הראשונות. לאה היתה חיילת בפלמ"ח, ו־במילחמה מילאה תפקיד ב־תל־אביב. באחד הימים נזדמ־נה לחולדה, ושם פגשה את יצחק, שהיה אחראי על ההת־קפה שעמדה להיערך על לט־רון. בחולדה היו הרבה עו־לים חדשים, שירדו זה עתה מן האוניה, ושלפי החלטת **דויד בן־גוריון** עמדו לשל־חם לקרב בלי כל אימונים מוקדמים. איש מהם לא דיבר עברית. לאה אספה מהם מיכ־תבים, כדי לשלחם מתל־אביב. לרבים מהם היו אלה המיכ־תבים האחרונים, לפני שנהרגו באותו קרב.

■ אגב, לאה רבין, שהיא ילידת קניגסברג (עכשיו קא־לינינגראד) בפרוסיה המיזר־חית, יודעת גרמנית היטב, למרות שלא הספיקה ללמוד בבית־ספר גרמני. לדבריה גם למדה לקרוא גרמנית באותיות גותיות. היא עשתה זאת בכו־

גיון אנדרסון המועמד העצמאי לנשיאות ארצות־הברית, שביקר בארץ, באחת מקב־לות־הפנים שערכו לו, אמר: „כל היהודים באמריקה, בתקופת מסע־הבחירות הנוכחי, דוגלים ב־ABC — שפירושם ANYBODY BUT CARTER, כלומר, „כל אחד מלבד קארטר."

רוני דיסנציק יועץ כלכלי, ואחיו של עורך־החדשות ב„מעריב", עידו דיסנצ'יק, הגיע עם בנו בן החודשיים, אריאל ואשתו נאווה, שהיא מזכירתו של יפתח אלון. „אני רוצה שבני יתרגל לאמנות כבר מגיל רך," הסביר לחבריו, ששאלו אותו מדוע הביא איתו את בנו.

■ בסופי־השבוע באמרי־קה בילה בורג את זמנו ב־קריאת מותחנים. הוא קנה ל־עצמו שלושה סיפורי־בלשים, הסתגר בחדרו וקרא אותם.

■ בביקורו של יועץ ראש הממשלה **דן פתיר** באמרי־קה, הוא היה עסוק ביותר. מילבד הפגישות על חידוש שיחות האוטונומיה, הוא תיאם גם את ביקורו של מנחם בגין בארצות הברית בחודש נובמ־בר הקרוב, וכן הירצה עבור הבונדס ב־12 ערים.

■ במסיבת יום־ההולדת של הפסלת **אירנה גור**, ש־נערכה ביפו, אמר מישהו ש־לקאנצלר האוסטרי, **ברונו קרייסקי**, אין יחס קבוע לג־בי ח"כ **שימעון פרס**. „ליחס שלו אל פרס יש עליות וירי־דות." העירה על כך נספחת־חות עצמה, מכיוון שרצתה לדעת מה כתוב בספרים ש־החזיקה אחותה.

■ לפתיחת הגלריה לאמ־נות ואומנות בשם אלף הוזי־מנו רבין ואשתו. אך רק לאה הגיעה. במקום התלוצצו ה־אורחים: „רבין לא הולך ל־מקומות הנקראים אלף. זה מז־כיר לו יותר מדי את האל"ף של היריב — אזרחים־למען־פרס."

■ חסידיו של רבין גה־נים לספר בדיחות על יריבו. אחת מהן: „שימעון פרס ומ־נחם בגין שטים בסירה באגם. לפתע מתחילה הסירה לטבוע. מי ניצל?" התשובה „המדינה."

■ סיפור אחר: **חנה זמר**, עורכת דבר, ניגשה אל פרס וביקשה שיבטיח לה את כהונת ראש־הממשלה. „מה פיתאום?" שאל פרס. „למה אינך מבקשת תפקיד של אחד השרים?" השיבה זמר: „את כל המישרות האחרות כבר הבטחת כמה וכמה פעמים. אבל אני בטוחה שלא הבטחת לאיש את ראשות־הממשלה."

■ לפונים אליו בבקשה להפסיק את המגעים עם המפ־

ד"ל להקדמת הבחירות. השיב שימעון פרס, בלשונו של **דוֹי אשכול**: „גם יהודים דחיים הם יהודים." הוא ציטט את דברי ראש־הממשלה־לשעבר, שסיפר על האב, בעל היקב, שלפני מותו ביקש להזכיר ל־בניו את סוד הצלחתו: „גם מענבים אפשר לעשות יין."

■ ח"כ **אבא אבן** התב־טא השבוע ברב־שיח על הד־סאטי, כי בגין משתדל בכל יכולתו לחקות את **דויד בן־גוריון**. זה היה אומר תמיד: „לא חשוב מה אומרים הגויים, חשוב מה עושים היהודים." ו־אילו בגין דוגל בסיסמה: „לא חשוב מה עושים הגויים, חשוב מה אומרים היהודים."

■ סגן ראש הממשלה **שימחה אריאל**, שעבר לידי מישרדו של **יגאל ידין** ו־ראה שם עשרה שומרי־ראש, הוא העיר: „בשביל מה צריך עשרה שומרי־ראש, כשאפילו אין ראש?"

■ בוועדת־הכספים של ה־כנסת יש עימותים רבים עם אנשי מס־ההכנסה. ח"כ **יחזקי אד פרומין** נשאל על־ידי ה־חברים: „מתי תפסיק לתקן כל חוק שמישרד האוצר מביא?" אמר פלומין: „זה מזכיר לי את הסיפור על הזמר מעפולה, שנסע לסקאלה במי־לנו ושר אריה מתוך האופרה לה טראוויאטה. כשסיים אר־

נשאל בכנסת מדוע עשה זאת. ברמן השיב כי מאחר שהוגשו לו כמה שאילתות על נושא זה, רצה ללמוד אותו יותר טוב. העיר לו ח"כ **יגאל כהן־אורגד**: „הטיעון שלך הוא מוזר ביותר." השיב לו ברמן: „זה נכון, אך רציתי ללמוד את הנושא מקרוב." העיר על כך ח"כ פלומין: „מה תעשה אם תקבל שאילתות על המצב בבתי־הזונות?"

■ לפני אחת ההצבעות החשובות שנערכו בשבוע ש־עבר בכנסת, שמעו לתדהמתם חברי־הכנסת, שישבו במליאה את יושב־ראש הכנסת יצחק ברמן אומר: „נו, אם ירדנד פה, אז יש רוב לליכוד." ברמן מילמל את הדברים לעצמו כשראה את מזכירת הליכוד **ירדנה מדר**, הידועה כמי ש־מכריחה את חברי־הכנסת שלה להיכנס להצבעות. ברמן לא ידע שהמיקרופון שמולו, קלט את הדברים.

■ לח"כ **יהודה חשאי** יש חוש נבואי — כך מתלוצ־צים חבריו בכנסת. לפני שבו־עיים הוא העלה בכנסת את ה־סכנה הצפייה מהתדרדרות ה־מצוקים בחוף נתניה. השבוע העלה בכנסת את בעיית אספ־קת המים באילת. שלושה ימים אחרי זה, נודע כי באילת יש סכנת התייבשות. עכשיו הת־חילו התושבים בנתניה לברוח מן המצוקים בחוף.

מזוג כרמליטה
בכוסות
עם קוביות קרח,
הוסף פלחי לימון
ומעט קינמון
לפי הטעם.
אתה תהנה
ואורחיך יודו לך.

כרמליטה
סנגריה
עם קרח,
היש טוב
ממנה
בקיץ?

מוקד

כרמליטה

כרמל מזרחי

אנשים

„את נאצית!" צעק שמואל תמיר על ח"כ הרליץ.

מפני שדיברה גרמנית

■ הפרקליט **עוזי שרא־מר** מספר כי מאז שהונח מיט־ען־חבלה ליד ביתה של השו־פטת **הדסה בן־עזיתו**, ניכר חשש בין השופטים. לאחרונה אף קיבל משופט פתק, שהיה מצורף לפסק־דין, ובו כתב השופט: „אנא שימרו על ה־שופטים".

■ במישפט המתנהל ב־בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, באשמת אונס תיירות שוודיות, עלה על דוכן־העדים מנהל־מלון בנתניה. הוא היה לבוש בחולצת־טריקו, ועליה כתובת „מיסטר טי" בצבעים רועשים. השופט **דב יוין** הי־ד ואמר: „הבחנתי בהופעתו ה־מרשימה של מיסטר טי כאשר ישב באולם, אבל אולי רצוי לבוא לבית־המישפט בפעם ה־באה לבוש אחרת?"

■ באותו מישפט העיר מנהל־המלון שהוא רגיל כבר לתלונות של תיירים על הטי־פת־ארנקים, היטפלות של גב־רים בחוף־הים ופריצות לחד־רי־המלון. „ואחרי כל זה עוד באים תיירים לנתניה?" שאלה התובעת, **נורית שניט**. הער הנבון אישר זאת.

■ בערב הדסה, שנערך בירושלים במלון הילטון, בהנ־חיית **עזרי**, ר' **פיפורט**, התי־בקשה ח"כ **אסתר הרציון** לספר על בית אביה. היא סיפ־רה כי עלתה ארצה מגרמניה ב־1933 והלכה בארץ לבית־הספר. בכיתתה היו שתי בנות, שדיברו גרמנית ביניהן. בעוד שהיא דיברה עברית. היא הי־תה מתרגמת לחברותיה את החומר הנלמד. באחד השיעו־רים התפרץ לעברה אחד התל־מידים וקרא: „את נאצית. את מדברת גרמנית!" הוסיפה הרליץ: „אותו תלמיד הוא שר בממשלת ישראל," אך היא סירבה לנקוב בשמו. אחרי בי־רור קצר התברר כי התלמיד הוא שר־המישפטים **שמואל תמיר**.

■ **אסף**, בנו בן ה־9 של הזמר **בני אמדורסקי**, המ־כונה סף־סף, שאל: „איך קוראים היום לכל הילדים ב־כיתות ג' וד'? וענה מיד: „חטיפים!"

■ לאיש מישמר־הגבול, **סרימן חירבאווי**, הגיע זר־פרחים ענקי, שנשלח מבית הנשיא. אליו היה מצורף פתק, שסיפר כי עולה חדש מהולנד, מן: שמי **גיים פוקרינס**־ קן, ואני שלחתי לך את הציוד שעכשיו דיברת עליו. תקבל אותו תוך שבועיים."

■ השבוע סעדו במיסעדת אולימפיה, שר־הביטחון־לשע־בר **עזר ויצמן** ואיש העס־קים **יוסף קרמרמן**. היה זה קרמרמן שפינה בשעתו את ה־

■ **דייוויד**, בנו הצעיר של נשיא מכון וייצמן לשעבר, **מאיר וייסגל**, התחתן בש־בוע שעבר בניו־יורק, עם ידי־דתו מזה עשר שנים, **רות**. לנישואין אלה הביא דייוויד את ארבעת ילדיו מנישואיו הקודמים, ורות גם היא הביאה ארבעה ילדים מנישואיה ה־

אבשלום קור

שהוציא לאור ביום אחד גם את סיפרו הראשון „לצונו של אדם — כבודו" וגם את בנו הבכור, ישי, הזמין לקבלת־הפנים בגן בית־העיתונאים גם את עמיתיו המרצים מאוניברסיטת תל־אביב וגם את עמיתיו משעשועוני הטלוויזיה והרדיו. בראש ותיקי „לצון נופל על לצון" התייצב דודו דותן, שהתלהב מן האירוע: „אצל אב־שלום קור, מילה זה מילה, אבל חגיגה כזאת, ברית זה לא מילה!"

דרך לווייצמן לתפקיד שר־התחבורה, בשעה שעזב את צה"ל. הוא גם היה שותפו ב־עסקים. לכן לא ברור אם שי־חתם הפעם נסבה על תוכניות פוליטיות או עיסקיות.

■ בשבוע שעבר עבר עזר וייצמן לווילה שלו בקיסריה. אשתו, **רות**, לא חשה ב־טוב באותו יום, ועזר נאלץ להעביר את תכולת ביתו מתל־אביב לקיסריה — בגפו.

■ המתרחץ הכי גבוה ב־בריכת־השחייה בצהלה הוא, ללא ספק, הכדורסלן **שמואל אבישר**, מי שהיה שחקן שח־קן בנבחרת הלאומית, בהפועל חיפה, במכבי תל־אביב ובית"ר תל־אביב. הוא בעלה של **רלי**, בתו של ראש השב"כ ושגריר ישראל לשעבר באיראן, **יוסף הרמלין**, שהוא כיום שגריר ישראל בדרום־אפריקה. ה־שניים מתגוררים בווילה של הרמלין בצהלה.

■ הבדיחה האחרונה ש־מספר המפיק **יעקב אגמון** היא על אורח שביקר בכפר של גרוזינים וגילה שכל תו־שביו מסתובבים קרחים. כא־שר שאל מדוע זה, אמרו לו שמיכסת צמר־הכבשים לא הס־פיקה, ולכן החליטו לגלח את התושבים. כאשר שאל האורח מדוע הגרוזינים בכל זאת מס־תובבים במצב־רוח מרומם כל כך, אמרו לו כי בכפר השכן לא הספיקה מיכסת־הביצים.

■ בהצגת־הבכורה של חתונת הדמים בתיאטרון הבי־מה, דיברה אחת השחקניות ב־מיבטא הונגרי בולט ביותר. עם תום ההצגה התלוצצו המ־בקרים כי שחקנית זו קיבלה תפקיד כי הבימה רוצה למצוא חן בעיני אנשי „המאפייה ה־הונגרית", **אפרים קישון** ו־**יוסף לפיד**.

המתגורר בנתניה, שלח שטר של מאה לירות לבית־הנשיא וציין, כי מאחר ואינו יודע איך להגיע אל חירבאווי, הוא היה רוצה שהנשיא ישלח פר־חים בשמו לפצוע. הנשיא אמ־נם עשה כך.

■ פרופסור **פרדריק זיי**, מנהל מחלקת־הרנטגן בבית־החולים הדסה, סיפר בערב הדסה, כי הציוד שהוא רוצה למחלקה שלו הוא יקר ביותר. ולכן תמיד נדחה על־ידי התק־ציבאים. אך בשבועות האחרו־נים הזמין בכל זאת את ה־ציוד. בסוף הערב ניגש אליו תייר אמריקאי והציג את עצ־מו: **ג'ים פוקרינס**.

■ **בנו של אדמונד דה־רוטשילד**, **הברון הצרפתי ו־אשתו נאדין (ב־מרכז), ערכו תערוכה לצייר הישראלי יוסף גטניו (משמאל). הצייר יצא לצרפת למטרות לימודים מטעם קרן נורמן־שרת. מימין: אשת הצייר, אפרת, שהיתה מזכירתו של מרדכי („מוקה") לימון.**

■ בתוכנית יורדים על השבוע, שהתקיימה בחולון, ש־בה השתתף המשורר **דויד אבידן**, היו הפרעות רבות מן הקהל, עת דיבר המשורר על תמיכתו בשימעון פרס. כאשר נשאל אבידן על־ידי **מוטי קירשנבאום**, מעור־כי התוכנית, מה דעתו על ה־הפרעות, השיב: „יתכן שאו־ציא כרזה עם הסיסמה: תל־אביבי — יקברו אותך בחולון. כל תל־אביבי הבא לחולון, חייב איכשהו להביא בחשבון את הסיכון, שאולי הוא לא יחזור משם."

■ צמד הזמרים **שוקי שוקי** ו**דורית פרקש** נסעו השבוע לחוץ־לארץ. ידידם, ה־מלחין־זמר **עודד גהאי**, ש־שירו שיר־פרידה אחרון מת־קדם במיצעד־הפיזמונים. ערך מסיבת־הפתעה על גג ביתו. עודד ושוקי שרו בצוותא ונז־כרו בימים כאשר הופיעו כ־צמד במועדוני־לילה בת"א. דורית היא בתו של הקארי־קאטוריסט הוותיק **זאב (פרי־קש)**.

■ **אורי שרון**, בנו של הארכיטקט הוותיק **אריה שרון** ואחיו של הארכיטקט **אדוד שרון**, הוא דייג ותיק. לאחרונה, עקב התעלמות מיש־רד־החקלאות מבעיות־הדייגים, התארגנו דייגי יפו באיגוד עצ־מאי ובחרו באורי כבאחד מ־חברי הוועד. איש מישרד־החקלאות, **יואב אריאב**, אמר שדייג החופים עובר לאחרונה לידיים ערביות. בעיקבות זאת החליטי אירגון־הדייגים שמחר־צית מחברי הוועד יהיו ערבים.

אירוע השבוע

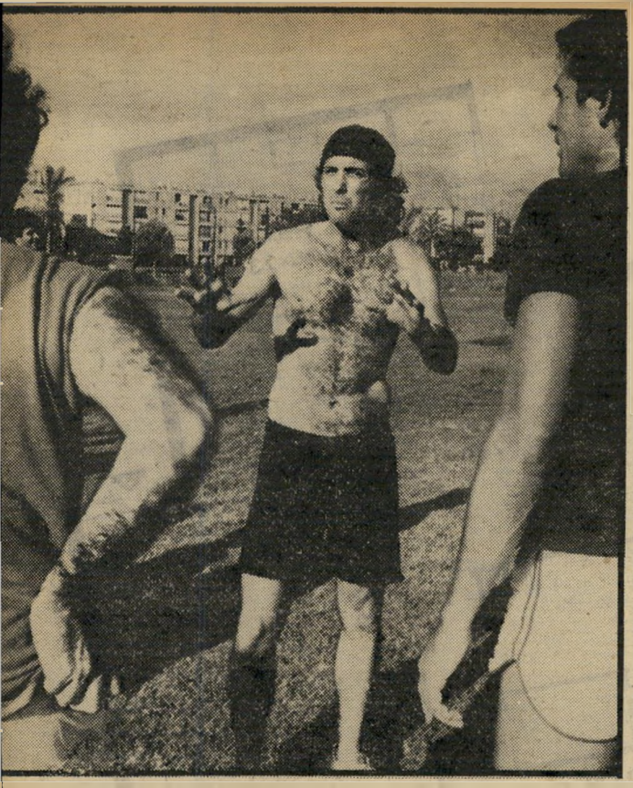
בידור של כדור:
טלוויזיה נגד קולנוע

„אם מחר אבוא לעבודה צולע, תצטרך להבין אותי," אמר השדר יורם ארבל לבוס שלו במחלקת־הספורט של מבט ספורט בטלוויזיה, אלכס גלעדי.

„אני כבר רואה איזה מחלקה תהיה לי מחר," השיב אלכס.

אנשי מבט ספורט התייצבו ב־הרכב מלא במיגרש הכדורגל של מכבי קריית־שלום, כדי לשחק נגד ניבחרת שחקני הקולנוע. בעוד השחקנים לקחו את העניין בבדי־חות הדעת, התייחסו אנשי הספורט למישחק ברצינות מלאה. הם ב־אמת באו לשחק. הם הביאו עמם עו במצב־רוח עליז. הם צירפו שתי שחקניות לניבחרת שלהם.

„אף פעם לא נגעתי בכדור," הודתה השחקנית מרים פוקס, אך הסכימה לעלות על המיגרש.

חבורה שכזאת

היתה נבחרת שחקני הקול־נוע. „בואו נצטלם כמו קבוצת כדורגל אמיתית," הציע השחקן חנן גולדבלט. השחקנים הסתדרו בשורה ארוכה, כשמימין מרים פוקס, יואל ליבה, חנן גולדבלט, גבי עמרני, קרוליין לנגפורד ואבינועם הנדלסמן. כולם השתחפו בסרטים ומלבד ריפעת תורק אף אחד מהם לא ידע לשחק כדורגל.

את כל הכתבים, ואפילו את מז־כירת ההפקה שלהם.

אלכס גלעדי, שהגיע במכנסיים ארוכים, טרח ללבוש מכנסיים קצ־רים ונעלי־התעמלות. הוא ניצב בצד, ונתן הוראות לשחקניו. „אני שונא כדורגל," הודה אלכס. שחקני הקולנוע, לעומתם, הגי־עו במצב־רוח עליז. הם צירפו שתי שחקניות לניבחרת שלהם.

„אף פעם לא נגעתי בכדור," הודתה השחקנית מרים פוקס, אך הסכימה לעלות על המיגרש.

המיקצוען היחידי

„אצלי, ספורט זה בדם," אמרה השחקנית קרוליין לנגפורד. „גו־לדתי בברייטון, ושם יש מודעות רבה לספורט. נכון שאני אוהבת לשחק טניס וקריקט, אבל לא איכ־פת לי לנסות גם כדורגל," אמרה.

אל שחקני הקולנוע הצטרף שח־קן הכדורגל המקצועי היחידי ש־היה בשטח. ריפעת (ג'ימי") תורק, ששיחק בסרט כוכב השחר ומאז הוא רואה את עצמו גם כשחקן קולנוע.

אסי דיין

חבש את חולצת הטי שלו על ראשו ובאמצע המישחק החליט להתווכח עם השופט, הבמאי עקיבא ברקין. בתמונה מימין צופה בוויכוח השדר משה גרטל, שהוא שחיין מעולה. „אל תנסה לסדר אותנו," קרא אסי לשופט.

המיגרש היה רטוב, ורבים התי־חלקו עליו.

תרגיל בריאות

„התוצאה היא שלוש ארבע לטו־בתנו," טענו אנשי הטלוויזיה.

„מה פתאום?" תמהו שחקני ה־קולנוע. „התוצאה היא תיקו, שתיים שתיים!"

עם סיום המישחק העליז, הס־כימו כולם פה־אחד: „זה היה תרגיל בריאות!"

הקהל המצומצם שחזה בהם, סבר שזו היתה הקומדיה המוצלחת ב־יותר של שחקני הקולנע ותרגיל ההתעמלות הטוב ביותר של כתבי מבט ספורט, הישובים בדרך כלל לפני מיקרופון ומדווחים לצופים מבלי שיניעו את גופם.

ניסים קיוויתי

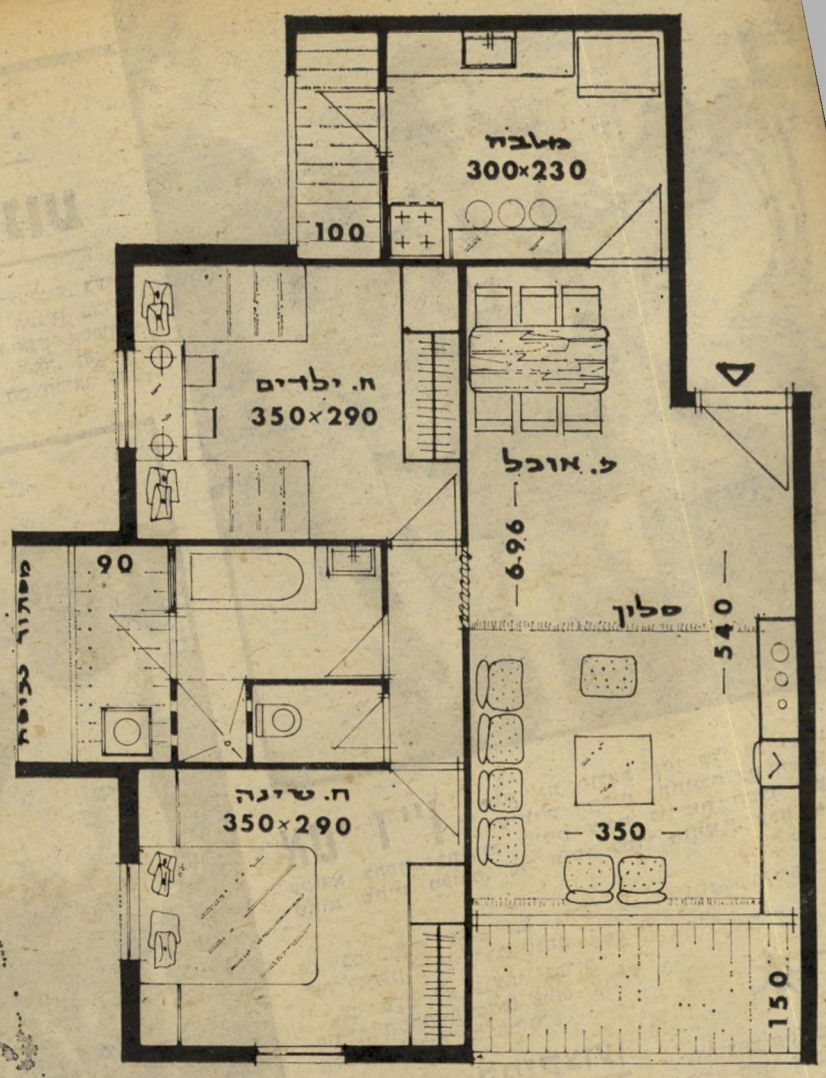
שדר הספורט הוותיק, היה פעם אלוף הארץ בריצות ארוכות. אחרי המישחק נח. כאשר גילעדי אמר לו: „היית אלוף המישחק הזה. כל הכבוד לך!" הרגיע ניסים קיוויתי את התלהבותו ואמר: „עזוב שטויות."

ריקי רנד

מזכירת ההפקה של „מבט ספורט" נתבקשה לעמוד בשער, „כדי שיראו שגם לנו יש נשים בקבוצה," כדברי המפיק יואש אלרואי. ריקי לא ידעה מה לעשות בשער, כשהגיע כדור, בעטה בו.

אלכס גלעדי

הבוס הכל־יכול של „מבט ספורט", מתדרך את שח־קניו, אשר מגחכים לשמע ההערות.

שמואל אולפינר

מציע

איכות חיים אמיתית ברמת-השרון

דירות עילית
בבנין מגורים חדש
במקום מרכזי ושקט

- דירות בנות 3 חדרים
- דירות בנות 3½ חדרים
- דירות בנות 3-3½ חדרים

עם חדר נוסף על הגג

בבנין:
- לובי (אולם כניסה) מפואר
- חדר משחקים לדיירי הבית
- פינת משחקים לילדים בחצר

בכל דירה:
- מטבח אמריקאי משופר
- ריצוף כהה בסלון ובפינת האוכל
- ריצוף קרמי בשירותים

נאות דבורת בניני אולפינר בע"מ

משרדי ההנהלה: ראשון-לציון, רח' רוטשילד 43, טל: 947319
משרדי המכירות: ראשון-לציון, רח' הרצל 59,
רמת-השרון, רח' סוקולוב 38

נאות דבורת

שורין - שורץ

אנשים

השופט הרשיע את הנאשמת מפני שהופיעה לפניו מבלי ללבוש חזיה

■ אחרי פגישה של נציגי מיפלגת־העבודה עם המועמד העצמאי לנשיאות ארצות־הברית, **ג'ון אנדרסון**, העיר ח"כ אבא אבן: „אנדרסון בא אלינו אחרי שפגש את סגן־ראש־הממשלה ייגאל ידין. הוא הבין שחוק־הטבע, האומר שכל חלל ריק מתמלא, אינו מתממש בממשלה הנוכחית שלנו."

■ על דלת־הכניסה למיסעדה של הפרדסן מנס־ציונה, **אמנון נחמיאס**, תלוי שלט האומר: „שלושה וחצי אחוזים מן ההכנסות הם קודש למילחמה בח"כ **יוסי שריד**. אלה הן הוצאות המוכרות על־ידי מס־ההכנסה. כי זוהי מילחמה במזיקים."

■ כאשר הציעה ח"כ **חיה גרוסמן** כי גם האשה תוכיפה: אך עובדי האולפן הבחינו בהבעות אי־הנוחות שעל פניו. גם הם המשיכו בצילומים.

■ המנתח הפלאסטי, הפרופסור **יהושפט שורמן**, בילה עם מישפחתו בכפר־הנופש של **רפי נלסון** באילת. בתו בת ה־10, **רונה**, מצאה במקום שעון יקר של קארטייה. היא טען הרופא שהוא חושש להעניק לה טיפול רפואי. „אם אשתי תדע שטיפלתי בעוכרת־ישראל כמוך," אמר לה, „היא לא תיתן לי מנוחה."

■ במישפטה של בחורה שהצהירה כי היא דתית ושקיבלה פטור משרות־ביטחון, שאל התובע **דריסדב דהוב־סקי** את הצעירה שעמדה על דוכן־העדים: „האם את לובשת חזיה?" הבחורה סירבה לענות, אבל השופט, **דויד וילך**, ציווה עליה להשיב. היא ענתה בלחש כי אינה לובשת חזיה. בפסק־הדין, שהרשיע אותה בהצהרה כוזבת, הזכיר השופט כי הנאשמת הופיעה לפניו ללא חזיה וללא גרביים. גזר־הדין: תישעה חודשי מאסר בפועל.

■ המפיקה הישראלית ב־ארצות־הברית, **נאוה בודינגר**, נאלצה לפני שבועיים ללון מחוץ לדירתה בניו־יורק. את דירתה השאילה לזמרת **איל־נית**, שהיתה בסיבוב הופעות שם, עם הזמר **יהורם גאון**.

■ כאשר חזרו יהורם ו־אשתו **אורנה** מן הסיור באמריקה, שארך חודש ימים, שאל בנם בן השנתיים, **משה**: „אמא, את אורנה שאני מכיר?"

■ מתנה מקורית נתנה הזמרת **ריקה זראי** לחברתה, הזמרת **נירה גר**, שערכה לכבודה קבלת־פנים בביתה, בעת ביקורה בארץ: טבלות סבון שעליהן מודפס השם נירה.

■ למנחה חידון הטלוויזיה מה הקשר, **מרדכי סרימן**, נשמטה הכיפה מעל ראשו בעת צילום התוכנית האחרונה. פרי־מן הנבוך החליט להמשיך בתוכנית מבלי להרים את הכיפה; אך עובדי האולפן הבחינו בהבעות אי־הנוחות שעל פניו. גם הם המשיכו בצילומים.

■ המנתח הפלאסטי, הפרופסור **יהושפט שורמן**, בילה עם מישפחתו בכפר־הנופש של **רפי נלסון** באילת. בתו בת ה־10, **רונה**, מצאה במקום שעון יקר של קארטייה. היא חיפשה את בעליו וגילתה כי הוא שייך לאשת־החברה הידועה, **אביבה גביזון**. אביבה התרגשה מאוד מן המציאה, הודתה לרונה והבטיחה לשמור איתה על קשר. כעבור כמה ימים אכן טילפנה אליה והזמינה אותה לבית בתה וחתנה — **רותי** והזמר **דיוויד ברוזה**. רונה בילתה יום מהנה בחברת הזמר ואשתו, וזכתה גם בתקליטו האחרון.

■ בכנס של פסיכולוגים של בתי־ספר, שנערך בבית הנשיא בירושלים, אמר יושב־ראש הוועדה המארגנת, הד"ר **אורי לאמט**: „הבית הזה הוא הכי מתאים לכנס כזה, כי **אופירה נבון** היא פסיכולוגית ובעלה הוא מורה."

■ למה כולם רצים למערך? מסביר הפרופסור **שלמה אבינרי**: מערך זה ראשי התיבות של „מי עוד רוצה כיסא?"

■ הדוגמנית **ציפורן אבן־טוב**, אשר התפרסמה כאשר הופיעה בצילום עירום בפלאקט עם תמונותיהם של **אנור אל־כאדאת** ומנחם בגין, פתחה הקיץ קייטנה לילדים עם ברי־כת־שחייה. על גיבעת־האהבה בהרצליה. מגיעים לא רק ילדים, אלא גם אנשי בוהמה, המעדיפים אכילה ושתייה על פני רחצה בבריכה.

■ הדוגמנית התל־אביבית **יפה כפיר־מס** נאלצה בשבוע שעבר להתעורר מדי יום בשעות הקטנות של הלילה. כל זאת בגלל צלם אופנה, שהתעקש לצלמה על רקע הזריחה בירושלים. במשך שלושה ימים נסעו השניים לבירה, עד שמצאו תנאי־תאורה שהשביעו את רצון הצלם.

■ כאשר היה ראש עיריית תל־אביב, **שלמה להט**, אורח בארוחת־צהריים שאירגנה נעמת, שאלה אותו אסתר הרליץ, מזכ"ל נעמת בתל־אביב, על הסיכסוכים שיש לו עם מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, **דב בן־מאיר**. סיפר לה צ'צ': „בן־מאיר רצה להיפגש אתי, אך סירב לי שוב ושוב. שיפמן ניצח בקול אחד את פת. אילו היה צ'צ' בא להצבעה, לא היה שיפמן נבחר.

■ עוזרו של ראש עיריית תל־אביב, **חנן בן־יהודה**, זכה לכינוי אחיתופל במיסדרונות בית העירייה. הכינוי מרמז על העצות שנתן בן־יהודה לשלמה להט, שבעיקבותיהן פרצה שביתת פועלי הניקיון, ועלה האיום של שביתה כללית. ממציאי הכינוי לא ידעו כי אחיתופל התנכ"די הציטיין דווקא במתן עצות טובות לאבשלום, שדחה אותן.

■ כאשר סיפר מזכיר התאחדות הספורט, **שמואל לוקין**, לחברו מימי הפלמ"ח לשעבר, **שאול ביבר**, כי הוא ממתין לאשרת־כניסה למוסקבה, כדי להשתתף שם בקונגרס של הוועדים האולימפיים, אמר לו ביבר: „סע לווינה, ושם תקבל אשרה." ללקין אמר כי הוא לא ייצא את הארץ אם לא תהיה בידו האשרה. אמר לו על־כך ביבר: „סע, סע! סמוך עלי! אני הברחתי אנשים רבים לארץ בלי אשרה לפני מילחמת־העצמאות."

■ לאלוף ישראל בטניס, **שלמה גלזיקשטיין**, שיגיע ארצה בעוד כמה ימים, מחכות שתי קבוצות־פנים חגיגיות. האחת במרכז הטניס ברמת־השרון, והשנייה בעיר־הולדתו, אשקלון. ברמת־השרון הצליח מנהל מרכז־הטניס, הד"ר **יאן פורמן**, לגייס, אחרי הצלחותיו של גליקשטיין, שנייס וחצי מיליון דולר, להקמת מרכז־טניס הדשים בארץ. באשקלון יהיה גליקשטיין אורח־כבוד בהנחת אבן־הפינה למרכז טניס מקומי, שייזמו אותו אנשי הקהילה היהודית בבריטון שבבריטניה, מרכז טניס הישראלי ועיריית אשקלון.

■ במישפט פומבי שנערך בבית־לסין, על מקומה של האשה הישראלית בחיים הפוליטיים בארץ, טען הפרופסור **שבח ויס**: „מבחינת שיתוף האשה בפוליטיקה, ישראל היא המפגרת ביותר בעולם המערבי."

■ בשבוע שעבר הגיעו ארצה רב ניו־יורקי עם 350 מחסידיו. בנמל התעופה קנדי בניו־יורק התברר כי צריך לוריד מן המיטה 30 חסידים. אחרי דין ודברים, שבהם סירבו החסידים להיפרד מן הרבי שלהם, החליטה חברת אל־על לתת לכל נוסע ארבע מאות דולרים, כי שיטוס במטוס אחר. כאשר נשאל יושב־ראש מועצת מנהלי החברה, **אבי־רהם** („בומה") **שביט**, מה דעתו על כך, אמר: „הפיתרון היה נכון. זה הציל את יחסי־הציבור של החברה."

■ בשיחה בין מנכ"ל רשות השידור לשעבר, **יצחק לויכ־ני**, לבין שגריר ישראל באר־צות־הברית לשעבר, **שימחה דיניץ**, נשאל האחרון אם הקשרים שיצר עם אנשים בתוקף תפקידו כשגריר נמשכים גם אחרי שאינו משמש עוד בתפקיד זה. דיניץ סיפר שעם שר־החוץ האמריקאי לשעבר, **הנרי קיסינג'ר**, עדיין יש לו קשרי־ידידות אמיצים, וביקורו האחרון בוושינגטון הוזמן לביתו של קיסינג'ר, יחד עם שימעון פרס, שהיה גם הוא באותו זמן שם. קיסינג'ר אמר להם שהוא רואה בפרס את ראש־הממשלה הבאה של ישראל, ובדיניץ את שר־החוץ שלה. אך דיניץ אינו רוצה, לדבריו, בתפקיד שר־החוץ. הוא היה מעוניין יותר בתפקיד של יועץ־לביטחון לאומי לראש־הממשלה — הוא תפקיד שממלא באמריקה **זביגנייב בז'ז'ינסקי**.

■ הפרופסור האמריקאי **קלינטון ביין**, חוקר את חיי הבדואים בארץ. אשתו היא ישראלית, והוא נמצא בארץ לצורך מחקרו. בעיר באפאלו שבמדינת ניו־יורק, עיר הולדתו, מספרים כי שמו האמיתי הוא **אירווינג גרייזר**. אם כן, איך הגיע לשם קלינטון ביילי? מסתבר כי למישפחתו שם היתה רשת של תחנות־דלק, שאחת מהן היתה ממוקמת בפינת הרחובות קלינטון וביילי. הפרופסור אימץ לעצמו את שם הרחובות, ומאז הוא מתקרא כך.

■ הציירת **רחל טימור** הגיעה לבית־המישפט בעיקבות תלונתה כי כל ציוריה נגנבו מדירתה, בעת פרצה לשם. חברת־הביטוח שלה טוענת כי טימור ביימה את הפריצה. רחל באה לבית־המישפט בלוויית כלבה, והשופט ביקש ממנה לעזוב את המקום.

רן אלירן אמריקאית דיינה שור. רן, ששר בזמנו בצמד עם הזמרת נחמה הנדל, מתגורר כיום בארצות־הברית. הוא בא למסע־הופעות כאן. במסיבה פגש במזכירת־ההפקה של „שעה טובה" בטלוויזיה, לאה זהבי, הושיב אותה על ברכיו ואמר לה: „מתי יראו אותי בתוכניתכם?" לאה הבטיחה שתעיין בדבר. הזמר בא ארצה במטוס של המנחה־זמרת

התאומים כץ הם (בתמונה משמאל) עורך־הדין יעקב כץ ועורך־הדין יחיאל כץ, תושבי נתניה, שתמיד מתבלבלים ביניהם בבית־המישפט. באמצע: העיתונאית אורלי אזולאי, אשתו של יעקב, הטוענת כי היא מזהה את בעלה בלי כל קושי.

הפיליבאסטר הגדול

אני יודע שהיתה זאת הפגנת־סרק. היא לא הועילה. היא לא עיכבה את החוק. היא לא משכה תשומת־לב לעניין. הטלוויזיה לא באה לצלם. העיתונאים נשארו יושבים במיזנון, שקועים בסיפורי רכילות של ח"כ פלוני עם ח"כ אלמוני. נדמה לי שאף עיתון אחד לא דיווח על כך.

אם כן, מדוע עשיתי זאת? גם אני שואל שאלה זו. התשובה היחידה שאני מסוגל להשיב לעצמי היא שהייתי בז לעצמי אילו הייתי מניח לחוק הזה לעבור בלי הפגנה כלשהי של מחאה.

כוונתי לחוק נישול הבדואים, ההורס את יסודותיה של מדינת־החוק בישראל. יתכן שזהו החוק החמור ביותר שנתקבל אי־פעם ב־כנסת. הוא מפקיע אדמות תמורת מחיר אפסי, והוא שולל מאזרחי ישראל את האפשרות להזדקק לבית־המישפט של המדינה. הוא יוצר פער משווע בין מפר־ני פיתחת־רפיח, אשר יזכו במיליארדים, ובין מפוני שטח שדות־התעופה בנגב, אשר יזכו בפירורים, אף כי הם מפונים ביגלל אותו הסכם־שלום. הוא לא היה אפשרי, לולא היו הקורי־בנות בדואים.

ברמן

הגשתי 17 הסתייגויות עניניות להצעת־החוק, על פי תקנון הכנסת, זכאי חבר־כנסת לנמק כל הסתייגות במשך חמש דקות. בדרך כלל אין חברי־הכנסת משתמשים בזכות זו במלואה. אך הפעם החלטתי לנצלה עד תום, כדי לערוך „פיליבאסטר".

17 × 5 = 85. לפי החשבון הפשוט, עמדו לרשותי כימעט שעה וחצי. התכוננתי לנאום לא רק את הנאום הארוך ביותר שנאמתי בחיי, אלא גם את אחד הנאומים הארוכים ביותר בתולדות הכנסת.

„לא תוכל לנאום כל כך הרבה," אמרה שולמית אלוני, שהיא עתה שכנתי משמאל. גם ח"כים אחרים פיקפקו ביכולתי לעשות זאת מבלי להצטרד ומבלי שיאזל לי החומר.

לא הכנתי, כמובן, נאום בכתב. רשמתי לי כמה ראשי־פרקים, נטלתי עימי ספר־תנ"ך (סימנתי בו את הפרק על כרם־נבות ואת הפרק על כיבשת־הרש) ועליתי על הדוכן. לפני כן, ליד בריכת־השחייה, למדתי בעל־פה את 4000 המלים של הצעת־החוק.

באולם ישבו כהריסר ח"כים, שהתחלפו במשך הזמן, וגם הישיבים־ראש התחלפו. לבסוף ניהל את הישיבה יו"ר הכנסת, יצחק ברמן. יכולתי לדבר מבלי לחשוש שמא יאותת לי היו"ר שהגיע זמני להפסיק (יש לשם כך אור חבוי על דוכן־הנואמים, שהיו"ר מדליק אותו על־ידי לחיצה על כפתור המצוי על שולחנו).

בדרך כלל אני חייב להסתפק בעשר דקות על כל נושא. הפעם יכולתי לדבר בהרחבה. אמרתי כל אשר היה על ליבי. פירטתי את דעתי על הליכוד, וגם על המערך וש"ש שנתנו יד למזימה זו. ניתחתי את השלכותיה המוסריות, המישפטיות והמעשיות של הצעת־החוק. קראתי פרקים מהתנ"ך, מחוגי השעון, המותקן על הקיר מול דוכן־הנואמים, הסתובבו לאיטם. כשהייתי זקוק לחומר נוסף, קראתי ארוכות את דבריהם של נואמי המערך וש"ש בעת הדיון על החוק בקריאה הראשונה (אז גינו אותו בחריפות). לבסוף גיליתי לתימהוני כי הזמן הסתיים. דיברתי במשך 88 דקות והייתי בהחלט יכול לדבר עוד שעתיים־שלוש על סעיפי החוק.

חברי־הכנסת לא התרגזו. הם דווקא גילו הבנה למניעי, ומתינו בסבלנות עד השעה 11 בלילה, ואז הצביעו על עשרות ההסתייגויות והסעיפים. כרגיל הצביעו עשרות חברי־כנסת מבלי לדעת על מה הם מצביעים. הם בילו את זמן־הדיון במיזנון. (שולמית אלוני, שגם היא לא העזה להצביע נגד החוק הקטלני ביותר לחיסול זכויות־האזרח בישראל, טענה כי הם ברחו למיזנון בכוונה, כי לא רצו לשמוע את פרטי חוק־התעובה, שהם עמדו להצביע בעדו. כך מנעו מעצמם מראש יסורי־מצפון.)

רק שלושה הצביעו נגד החוק — השייך הבדואי הקשור במערך, איש רק"ח ואני. משה עמאר ממפ"ם ואלוני נמנעו. כל שאר חברי־הכנסת הצביעו בעד.

יצאתי מן הישיבה מדוכא. הנאתי מן הפיליבאסטר לא הפחיתה את דיכאוני. להיפך: שאלתי את עצמי אם מותר לי ליהנות מן ההרגשה שאני עושה את חובתי, כאשר אין הדבר עוזר.

בארצות־הברית, מולדת הפיליבאסטר הפרלמנטרי, יש בו לעיתים כדי לעזור. כי בסנאט האמריקאי אין הגבלה על חופש־הדיבור של הסנאטור. אי־אפשר להפסיק אותו, אלא בהצבעה מיוחדת שאין הסנאטורים ששים לערוך אותה. כאשר סנאטור מוכן לעמוד במשימה במשך שעות (נדמה לי שהשיא עבר על עשר שעות של דיבור רצוף, תוך קריאת ספרים שלמים מן התנ"ך וגליונות שלמים של עיתונים) הוא יכול, לפעמים, לעכב דברי־חקיקה חשובים, ולהכריח את הרוב לוותר על רצונו.

אגב, מה מקור המילה „פיליבאסטר"? יגעתי ומצאתי שזוהי, כנראה, מילה הולנדית, פריבויטר („בוזז חופשי"), וכוונתה היתה לשודדי־הים הלאומיים שניהלו בים מילחמה־זעירה באוייב, מבלי להיות שייכים לחיל־הים, וגם בתקופה שבה לא היה קיים מצב־מילחמה רישמי.

הדימוי דווקא נראה לי.

נערות ההרמון

פעם הוזמנתי להרצות בפנימיה ליד סנט־מוריץ, מרכז ספורט־החורף בשוויץ. זה היה בשיא העונה, הקור היה מקפיא־עצמות, והצעירות טיפסו על ההרים כשהן לבושות בחליפות־סקי מהממות. אלה היו הדוקות לגוף ברגליים ובידיים, כדי למנוע מחום הגוף לברוח.

אני נזכר בכך בהתבוננני בנערות ישראל בעונה זו. הצעירות האופנתיות מתהלכות, בשיא הקיץ, במכנסיים הדוקים לקרסוליהן, בסיגנון של נערות־הרמון נוסח הוליווד.

כאשר הכספית במדחום מטפסת אל מעל ל־30 מעלות, מסתובבות אסירות אומללות אלה של האופנה בלבוש שמעלתו העיקרית היא שאין הוא מאפשר כל אוורור לגוף, ושהוא משמר היטב את החום.

אימרה ידועה אומרת שרק „כלבים שוטים ואנגלים" מסתובבים בשמש בקיץ טרופי. אנשים וכלבים נורמליים מעדיפים את הצל.

איני רוצה לומר כי רק נערות שוטות מסתובבות בשמש הישראלית כשהן לבושות בבגדים המתאימים לחורף סקנדינבי. כי כך לבושות אצלנו גם נשים אינטליגנטיות. מי ימרוד בצו האופנה?

איני בא לפסול את האופנתיות. בהחלט לא. נראה שהיא מבטאת צורך אנושי יסודי. אך גם ההשתעבדות לאופנה צריכה להיות מהולה במעט שכל ישר. מעצבי האופנה בפאריס ובניו־יורק מלבישים את הנשים — במיקרה הטוב ביותר — בהתאם לצורכי האקלים בעריהם.

אין הם חושבים על ארץ סוב־טרופית באסיה הדרומית־המערבית.

אופנה? בהחלט. אבל שתהיה זאת אופנה המותאמת לאקלים הארץ, שאינה מאללת את קורבנותיה. שנעים יהיה ללבשה. האם זוהי משימה קשה מדי למעצבי האופנה שלנו?

הבאנאליות של הרע

כמו כל אדם בישראל, גם אני הקשבתי לקולו של החוטף האלמוני, ששודר ברדיו ובטלוויזיה בשיא פרשת הילד. וכמו כל מאזין, צייתתי לי דמות של האיש על פי תכונות הקול.

ראיית לפני גבר נמרץ, בן 30 עד 40, אשכנזי, צבר, רב־סרן. הרגיל לתכנן מיבצעים צבאיים עד לפרטי־הפרטים. פיטר אמיתי, שירד איכשהו מן הפסים, והמש־תמש בנסיונו המיבצעי למטרות פליליות.

לכן התאכזבתי כאשר ראיתי את צבי גור, וכאשר התברר כל פרטי הפרשה.

צייר באנאלי. מישהו שלא הייתי שולח בו מבט שני ברחוב.

גור

והמיבצע עצמו? בלי שום תיחכום. באנאלי, מטופש. פשטני להחריד בתיכנון ובביצוע.

מוות של הילד העניק לפרשה, בדיעבד, מימד טראגי. והכישלונות המר־נומנטליים של המישטרה העניקו לחטיפה, עד לת־פיסתו של החוטף, מראה כוזב של תיחכום.

הבאנאליות הנוראה היא בלתי־נסבלת. קשה לנו להשלים עם העובדה כי במרכזה של פרשה טרא־גית כזאת, שריתקה את כולנו במשך ימים כה רבים, עומד לא־יוצלח חסר־חשיבות. קשה לנו להשלים עם העוב־דה שהילד אורון ירדן היה קורבן מיקרי של פשע חובבני של אדם עלוב כזה.

ציפינו כי בסופו של דבר תגיע הפרשה לסיום דרמאתי בתפיסתו של פושע ציני, שחצן, מוכשר להרע, מישהו שיכול היה לככב בסרט של היצ'קוק, מין סופרמן ישראלי שדרכו השתבשה.

הוגת־הדיעות חנה ארנט, שכתבה ספר על פרשת אייכמן, דיברה על „הבאנאליות של הרע". היא ביטאה חוורייה שכולנו היינו שותפים לה: ההלם שהוכינו בו כאשר ראינו בפעם הראשונה את אדולף אייכמן בתא־הזכוכית שלו. המחשבה הראשונה היתה: „בירוקראט קטן! פקיד זוטר במישרד ממשלתי!"

האיש שאירגן את מישלוחם של מאות־אלפים למחנות־מוות היה יכול להיות, בימים כתיקונם, מנהל תחנת־רכבת בעיר־שדה.

רושם זה התעמק כאשר שמענו את אייכמן מעיד. איזו רדידות! איזו באנאליות! היה זה עלבון לזכר המיליונים, שהאיש שמילא תפקיד כה חשוב ברציחתם לא היה „מיפלצת בלונדית", לפי חזונו של ניצשה, אלא בסך־הכל אפס מאופס.

זוהי, כמובן, דוגמה קיצונית. אבל היא נכונה למרבית הפשעים, כגדולים כקטנים. הפושע המצוי אינו אדם עליון מעוות. כימעט בכל המיקרים אין הוא אלא אדם עלוב־נפש המבקש בדרך זו (כך נדמה לי) לזכות בחשיבות.

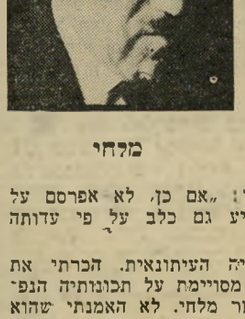
כבוד הסניגור

הופעתו של השופט־לשעבר אליעזר מלחי כסניגור־ממונה של צבי גור העלתה בלבי זיכרונות.

באחת השבתות צילצל אצלי הטלפון. להפתעתי היה המצלצל שר־המישפטים דאז, יעקוב שימשון שפירא. הוא שאל אותי אם אני מוכן לבוא אליו הביתה.

בדרך אל ביתו של ישש, שגר לא הרחק מביתי, קינן בלבי חישש־מה. מה הוא יכול לרצות? מה עולל עיתון זה הפעם?

כאשר ישבתי מולו, גילה לי שמתנהלת חקירה נגד השופט המחוזי מלחי, בהאשמות של שוחד. עורכי הע־תונים היומיים הסכימו להשתיק את העניין, לפי שעה, עד לאישום הרשמי, אך העמידו תנאי: שהשר ישכנע את עורך העולם הזה לנהוג כך גם הוא. שפירא ביקש לשכנע אותי להסכים לכך.

מלחי

כיבדתי את שפירא תמיד, וגם היום אני סבור כי היה שר־המישפטים ה־טוב ביותר בתולדות ה־מדינה (ויסלחו לי על כך חיים צדוק ומוקירי זיכרו של פינחס רוזן). אך לא היה לי כל רצון להצטרף לקשר־השתקה.

„מי הגברת המאשימה אותו?" שאלתי.

„אחת יונה טופר," גי־לה שפירא.

מבלי להסס רגע אמרתי: „אם כן, לא אפרסם על כך מילה. לא הייתי מרשיע גם כלב על פי עדותה של הגברת סופר."

הפעלתי את האינטואיציה העיתונאית. הכרתי את יונה סופר, והיתה לי דיעה מסויימת על תכונותיה הנפ־שיות. הכרתי גם את אליעזר מלחי. לא האמנתי שהוא אשם.

לאחר מכן התנהל המישפט, שריתק את המדינה. מלחי נאלץ להוציא הון־עתק על הגנתו. לבסוף אישר בית־המישפט את קביעתי הריגעית, ומלחי זוכה.

במשך זמן רב לא הופיע מאז לעיני הציבור. טוב שהסכים להגן על גור. גם גדול הפרשעים זכאי, במדינת־חוק, להגנה מישפטית יעילה. ולא טוב עשו עורכי־הדין שסירבו להגן עליו, מחשש של זעם הציבור.

הנדון:

הפצצה מחקתקת מתחת לרגלינו. כדי לחסלה דרוש:

שיווין פלוס

ב מירוץ שד סוסים, מתחרים לא פעם, סוסים בעלי יכולת שונה. אילו ניתן להם לרוץ בתנאים שווים, היה ברור מראש מי ינצח.

וכן הומצאה לפני מאות בשנים שיטה הקרוייה, באנגלית, „האנדיקאפ"*.

מומחים בודקים את יכולתם ומישקלם של הסוסים, וסותמים באופן מלאכותי את הפער ביניהם. למשל, על־ידי קביעת מקומות־זינוק שונים, או על־ידי העמסת מישקל־יתר על גבו של סוס בעל־יתרון.

לכאורה, אין זה צודק כלל. זה מפר את כללי השיוויון. אם סוס אחד נאלץ לסחוב על גבו מישקל גדול יותר מאשר הסוס השני — היכן הצדק?

אך למעשה זהו הצדק האמיתי. כך הסוסים פותחים במירוץ, כאשר החזדמנות שלהם לנצח היא שווה.

במישחק שח־מת בין שני יריבים בלתי־שווים, מוותר השחקן המעולה לא פעם על אחד הכלים, כלי לצמצם את היתרון הטיבעי שלו. אצנים פחות מוכשרים זוכים ב„פור", ופותחים במירוץ כמה מטרים לפני מתחרים אחרים. בסוגי־ספורט שונים נותנים יתרונות של נקודות למתחרים בעלי סיכויים פחותים, כדי שבחישוב הסופי של נקודות־הזיכוי יהיה איזון כלשהו.

המכנה המשותף של כל השיטות האלה הוא שמותירים על השיוויון הפורמלי, כדי להגיע לשיוויון אמיתי של הזדמנויות.

■ ■ ■

א ני משתמש בדימוי זה כדי להציג עיקרון, שאותו אני מבקש לתרום לוויכוח על המצוקה החברתית בישראל:

שיוויון פלוס.

הוא בא להחליף סיסמה, שבה מתבטאת, לדעתי, כל הצביעות של החברה הישראלית עד כה: שיוויון.

מי אינו מדבר על שיוויון? אי המיפלגה שלא תדקלם סיסמה זו בחרדת־קודש בכל הזדמנות? איזה פוליטיקאי אינו מגלגל את עיניו השמימה, כאשר הוא מבטא מילה נשגבת זו?

אלא שבמציאות הישראלית (וגם במציאות של עמים רבים אחרים) אין למילה „שיוויון" משמעות כלשהי.

התרמית שבסיסמת השיוויון מתבטאת באימרה הידועה, האומרת כי לעשיר יקני יש זכות שווה לישון בגיות מתחת לגשר.

■ ■ ■

ד מצב הקיאסי של חוסר־שיוויון חברתי הוא זה:

שני ילדים מתקבלים לכיתה א' באותו בית־ספר. הילד דני בא מ„מישפחה טובה" (שפירושה, במציאות הישראלית, מישפחה אשכנזית ותיקה ומבוססת.)

הילד משה בא מ„מישפחת מצוקה" (שפירושה, במציאות הישראלית, מישפחה של עולים מארצות האיסלאם, שאינה מבוססת.)

הילד דני מביא עימו לבית־הספר אוצר של אלפי מילים.

מאז ינקותו הוא שמע בבית ויכוחים על ענייניים שברומו של עולם. ליד שולחן־האוכל דיברו ההורים והאחים על פוליטיקה, תערוכות, טיולים ופילוסופיה. בבית יש ספרים לרוב, וההורים שקדו לקרוא באוזני הילד סיפורי־הרפתקות ויצירות אחרות שהרחיבו את דימיונו. הם גם דחפו אותו לקרוא קצת בעצמו. הפטיפון והרשמקול השמיע סימפוניות של בטהובן ומוטסים של בך. קריאת עיתון־בוקר ושבועון היתה מובנת מאליה. וכן ביקורים בהצגות ילדים.

הילד משה מביא עימו לבית־הספר אוצר של מאה־מאתיים מילים.

בבית־הוריו לא היו ספרים. חומר־הקריאה מצטמצם בכותרות של צהרון — אם ביכלל. השיחות היו על בית"ר ירושלים ומכבי יפו. בבית הצר מתרוצצים עוד חמישה, שישה ילדים. המשכורת של האבא אינה מספיקה „לגמור את החודש", והוא עובד בערבים עבודה שנייה, כדי לפרנס את הילדים. בבואו הביתה הוא עייף ועצבני, ואין לו כוח להתמסר לבנים ולבנות. האם טרודה בגידול הילדים ובעבודות־הבית. אין לה זמן לדבר עם הילד בשנתו הראשונה.

דני ומשה באים לאותה כיתה א'. הם נהנים משיוויון מוחלט. המורה מתייחסת אליהם באותו יחס. הם לומדים את אותו החומר.

הילד דני זונק קדימה. הוא לומד במהרה לקרוא ולכתוב. מוחו הסקרני מעכל במהירות מידע חדש, ודימיונו המגורה מרחיב את אופקו בכל הכיוונים. גם אם אינו מחונן במיוחד, הוא מתקדם במהירות. הוא מצליח ווכוה בשבחים מהמורה. שיעורין עשויים כראוי — יש לו פינה בבית להכנתם, ויש לו את מי לשאול.

הילד משה מתקדם בכבדות. אין הוא מבין את רוב חומר־הלימוד, מפני שהוא כתוב במילים שלא נתקל בהן לעולם. איש בבית אינו עוזר לו. הוא מנסה להתמודד עם החומר, אך אחרי זמן קצר הוא מתייאש. בליבו נוצרת התדמית של „אני טיפש". הוא חדל מלהשתתף במירוץ שהוא חסר־תוחלת. המורה מתייאשת ממנו גם היא. בייחוד בכיתה ענקית של 35—40 תלמידים. היא מחליטה ש„אין מה לעשות". תוך זמן קצר יפנה משה את מירצו, ואת כמיהתו לכבוד־עצמי, לאפיקים אחרים. להפרעות, לעבריינות צעירה, ואחר־כך עבריינות מבוגרת.

כאן פועל עיקרון השיוויון של כדורי־השלג. שני כדורי־שלג, אחד גדול ואחד קטן, מתחילים במירוץ באותו קו־הזינוק בראש הגיבעה. אך בהגיעם לתחתית הגיבעה, הפך הכדור הגדול לענק, ואילו הכדור הקטן גדל אך כמעט. הפער בין שני הכדורים גדל פי כמה וכמה.

■ ■ ■

ת יפעה זו קיימת בישראל בכל מערכות החיים. לפני שנים ניסה צעיר מארוקאי בדימונה לקבל עבודה במיפעל מסויים. הוא שלח לו שני מיכתבים כימעט זהים. על אחד חתם בשמו האמיתי, המארוקאי. על השני חתם בשם כוזב, אשכנזי מובהק.

המיכתב הראשון לא נענה כלל. השני זכה בתשובה, שכללה הזמנה לראיון.

איני מניח שמקבל־המיכתבים פעל מתוך מניעים גזעניים־עדתיים מודעים. מן הסתם הכריעה אצלו הדיעה התת־הכרתית האומרת כי סביר להניח שמועמד אשכנזי יהיה בעל כישורים טובים יותר מאשר מועמד מבני „עדות־המיזרח".

דיעה זו רווחת בכל שכבות־העילית הישראלית. היא מתבטאת בבדיחות גזעניות (שבהן מרשים לעצמם המתבדחים לבטא דברים שלא היו מעזים להעלות על דל־שיפתותיהם „ברצינות") ובהתייחסויות סמויות, תת־הכרתיות ובלתי־מודעות.

בתנאים אלה, הדיבור על „שיוויון הזדמנויות" אינו אלא לעג לרש.

■ ■ ■

ל מה לחזור ולהזהיר: אין זו בעיה של בני „עדות המיזרח". זוהי בעיה של כל החברה הישראלית, ובראשונה של שיכבת־העילית שלה.

כי בעיית חוסר־השיוויון יוצרת מתחים, שחריפותם גדלה בהתמדה. פצצת־זמן ענקית מתקתקת מתחת לרגלי החברה הישראלית כולה.

התוצאות עלולות להיות הרסניות, ולא רק בשטח אחד. ההתפוצצות עלולה להיות פוליטית (למשל, על־ידי הצטרפות המוני השכבות המקופחות בעוד כמה שנים לתנועה פאשיסטית, כפי שאירע בגרמניה ובאיטליה) או חברתית (תקומתה של תנועה צדתית אלימה, שלעומתה ייראו הפנתרים השחורים־דאשתקד כחתולי־בית מלבבים). היא עלולה להביא להתגברות הרת־שואה של הפשע (כ־95% של האסירים היהודיים בבתי־הסוהר הישראליים הם כיום בני „עדות המיזרח"). אך מסוכנת מכל עלולה להיות תופעה אחרת: הגירה המונית של צעירים וצעירות, שאיבדו כל תיקווה בחברה הישראלית.

כל התופעות האלה ביחד, וכל אחת מהן לחוד, מאיימות על עצם קיומה של מדינת־ישראל.

■ ■ ■

א ני מציע שינוי בעצם גישתנו לבעיה לאומית זו — הן בתיאוריה, הן בפרקטיקה. (אינני מאמין ביעילותם של שינויים מעשיים, אם אין הם מתבססים על עיקרון מודע.)

„שיוויון פלוס" פירושו — העדפה ברורה של המקופחים, כדי לתת להם הזדמנות שווה באמת.

אסור לשים את הילד משה ואת הילד דני בכיתה אחת — אם הסיפור מסתיים בזה. יש לתת למשה תנאים מועדפים בהרבה — אבזרי־לימוד משוכללים יותר, שעות־לימוד רבות יותר, כיתות קטנות יותר, שיעורי־עזר, ומורים טובים יותר.

עוד לפני שהשניים מגיעים לכיתה א', זקוק משה לעזרה חיצונית רבה, כדי שיוכל להתחרות עם דני.

הסיכויים של משה להגיע אל בית־הספר התיכון, ועל אחת כמה וכמה לאוניברסיטה, נופלים בהרבה מסיכוייו

(המשך בעמוד 48)

* מקור המילה: HAND I(N) CAP. הדבר מרמז, כנראה, על שיטה של הימורים, שבה היו המהמרים מכניסים ידיהם לכובע.

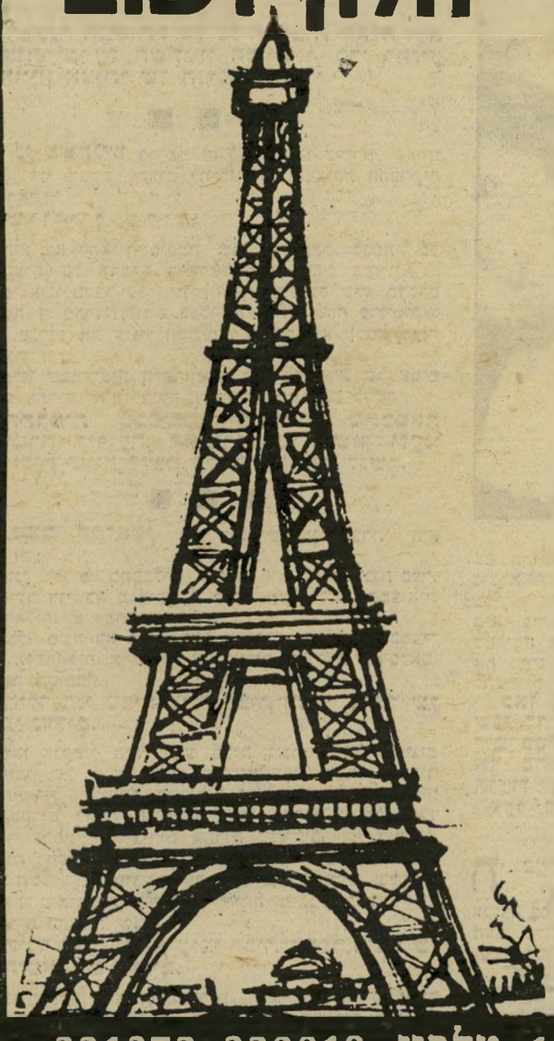
סופר צ'רטר super charter

מבית טיולי הגליל

טיסות צ'רטר מיוחדות

לפריס ב-$299

הלוך ושוב

לתאריכים הבאים בלבד:

יציאה:	3/8	חזרה	31/8
	3/8	חזרה	28/8
	7/8	חזרה	27/8

נותרו 150 מקומות בלבד!
כל הקודם זוכה.

הצעה מטרפת!

פריס ב- **$409***

כולל טיסה הלוך ושוב. מלון מפואר
ל-2 לילות והשכרת רכב לשבועיים
- ללא הגבלת קילומטרים.
* בתפוסה של 4 נוסעים.

פרטים: טיולי הגליל תל-אביב, רחוב הירקון 142, טלפון: 220819, 221372
ירושלים, רח' בן-סירא 3, טלפון 242720. חיפה המגינים 43, טלפון 522958
ואצל כל סוכני הנסיעות.

העולם הזה פותח בסידרה החושפת את המתרחש בעולם הביטוח

ג'ונגל ביטוח המכוניות

יו"ר ועדה שטסל
העלאה ב־81%, במקום הזזלה של 24.8%

מדי פעם מופיעות בעיתונים ידיעות צנועות המספרות כי חברות־הביטוח מנהלות מילחמת־חורמה באוצר ובוועדת־הכספים של הכנסת, בדרשן להעלות את התעריפים של ביטוח־החובה לרכב ב־81% לפחות. דרישה זו נוגעת לכיסו של כל בעל־מכונית, החייב, לפי החוק, לשלם מדי שנה סכום של כמה אלפי לירות לביטוח הנעשה, לכאורה, באמצעות חברה ששמה אבנר, ולמעשה באמצעות אחת מחברות ביטוח־הרכב בישראל.

דרישות חברות־הביטוח להעלאת התעריפים היו בדרך כלל מתקבלות ללא עוררין, והאזרח היה חורק שיניים ומשלם. אולם השנה קרה משהו בדרך אל האישור האוטומטי: כמה מחברי ועדת־הכספים של הכנסת, בראשות ח"כ יגאל כהן־אורגד, ששאבו עוז מסידרת התוכניות של כלבוטק בטלוויזיה על נושא זה, לפני שנה, החליטו שלא לאשר אוטומטית את הדרישות, והקימו ועדת־מומחים בלתי־תלוייה, שתבדוק את הדרישה להעלאת התעריפים.

מימצאי הוועדה, ששמם עיתון לא פירסם את עיקריהן, הראו כי למעשה גובות חברות־הביטוח מהמבוטחים תשלומים מיותרים, עושקות את הממשלה ומייקרות ללא הצדקה את תעריפי־הביטוח.

כעוד חברות־הביטוח הגישו תביעה להעלאת התעריפים ב־81%, קבעה ועדת־המומחים כי יש להוזילם מייד ב־24.8%!

חברי הוועדה לא היו קוטלי־קנים. בראשה עמד חיים שטסל, לשעבר החשב הכללי באוצר, וחבריה היו רואה־החשבון יצחק שמר ופרופסור יוסף אנגלרד.

מימצאי הוועדה הגיעו את חברות־הביטוח לנסיגה מיידית מדרישתן הראשונה, והן הודיעו לאוצר על נכונותן לקבל העלאה של 65% בלבד. האוצר, משום־מה, החליט לאשר להן תוספת של 45%, תחת לממש את מימצאי ועדת שטסל ולהוריד את התעריפים.

סידרת התוכניות בכלבוטק על הביטוח הביאה לפני הציבור בפעם הראשונה מומחים כמו הד"ר יהודה שנהב והד"ר יהודה כהנא, שהוכיחו כי תעריפי־הביטוח הנגבים גבוהים מהדרוש. בתוכנית הופגשו המומחים עם חברי ועדת־הכספים, שהתחייבו לבדוק הפעם את תעריפי־הביטוח ולא לאשרם אוטומטית.

ניסיון שנעשה לפני כמה חודשים לניתוח דומה של פרמיות מופרזות והונאות אחרות בביטוח, נדחה על־ידי המפיקים הנוכחים של התוכנית הטלוויזיונית. המעדיפים, כנראה, התקפה על עובדי תחנת־דלק או בעלי עסקים קטנים, על בדיקת החברות הגדולות.

ב־19 ביוני השנה הגישה ועדת־שטסל את מסקנותיה. במיכתב־לוואי למסקנות, שנשלח לד"ר בן־עמי צוקרמן, הממונה על שוק־ההון, הביטוח והחיסכון באוצר, המליצה הוועדה לנקוט בפעולות אחדות, אשר יביאו לשיפוט מערכת־הביטוח ואשר יגרמו לכך שבשנים הבאות אכן ישקפו התוצאות העיסקיות של אבנר נאמנה את מצב הענף ויוכלו לשמש בסיס נוח, יעיל ומהימן יותר לשינויים בדמי־הביטוח."

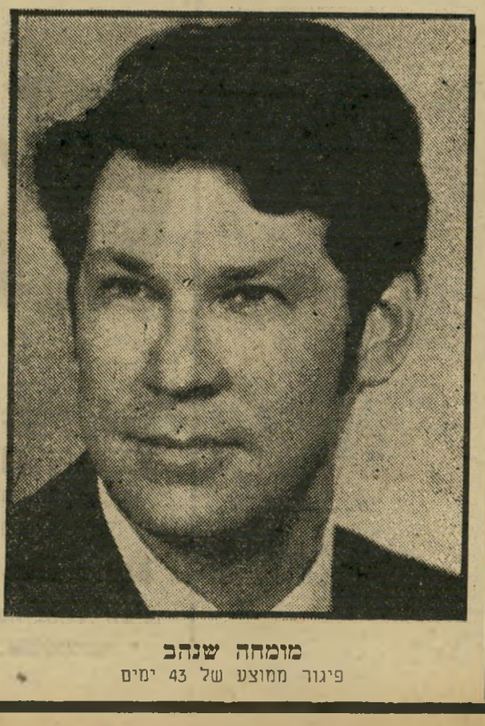
חברת אבנר הוקמה בספטמבר 1976, כאשר חקקה הכנסת את חוק הפיצויים לנפגעי תאונות־הדרכים. אבנר קמה כחברה פרטית בבעלות כל חברות־הביטוח, והיא נושאת ב־70% מכלל הסיכונים בענף זה, כאשר היתר מתחלק בין חברות־הביטוח. אבנר קובעת את דמי־הביטוח, שהיא מחייבת בהם את בעלי־הרכב.

בעת אישור החוק קבעה הכנסת כי אחרי שלוש שנים ייבדקו התוצאות העיסקיות של אבנר, ותוסקנה מסקנות לגבי התעריף הבסיסי. תעריף זה נקבע באופן שרירותי כאשר אושר החוק, ומאז הוא משתנה בהתאם לשינויי־המדד.

רווח בלתי־מוצדק של חצי מיליארד לירות לשנה

עושות חברות־הביטוח ממכוניות - האוצר עוצם את עיניו

ומאפשר לחברות לגזול את כספך

מומחה שנהב
פיגור ממוצע של 43 ימים

יו"ר חכמי

מנכ"ל אבד

כספי המבוטחים אינם מושקעים לטובת המבוטחים

מיכתב־הלוואי של הוועדה קובע, למעשה, כי התוצאות העסקיות של "אבנר" אינן משקפות נאמנה את מצב הענף, ואינן יכולות לשמש בסיס נוח, יעיל ומהימן יותר לשינויים בדמי־הביטוח.

קביעה חמורה זו לגבי מגישי התוצאות העיסקיות של חברת אבנר (המנכ"ל עוזי אבד, היושב־ראש דויד חכמי) אינה היחידה במיכתב־הלוואי. פיסקה אחרת ממליצה על נקיטת שורת צעדים להקטנת הוצאות־התיפעול.

(המשך בעמוד 44)

בכל יום שלישי
טיסת נופש לגן העדן של
איי יון-KOS
7 ימים ולילות
של חופשה בלתי נשכחת במלון חדיש ומפואר כולל טיסות ישירות הלוך ושוב
מ- $333 ועד $450
להתראות ב-KOS
גן הערן של איי יון

הפתעות ומתנות,
ל-65 הראשונים.
בטיסת הבכורה ב-22/7
יוגרלו 2 כרטיסי
טיסה חינם!

הרשמו מיד.
דיזנהויז בע"מ
רח' בן-יהודה 21, טל' - 652140.
רח' בן-יהודה 33, טל' - 652676.
סניף רמת-גן, בגין בורסת
היהלומים, טל' - 266222.

ארקע
קוי תעופה בישראל בע"מ
Israel inland airlines ltd.
ובכל משרדי הנסיעות.

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל-אביב
טל' 297263

יום שלישי, 22.7.80
הדרך הארוכה של
מרכז אמריקה
רשמי ביקור של
ישראלי בגואטמאלה,
אל-סלבדור
וניקרגואה
בליווי שיקופיות

המועדון פתוח בימי שלישי
משעה 8.30 בערב. התוכניות
מתחילות בשעה 9.00 בערב.

צוות
המעבדה
לעיצוב
ההופעה

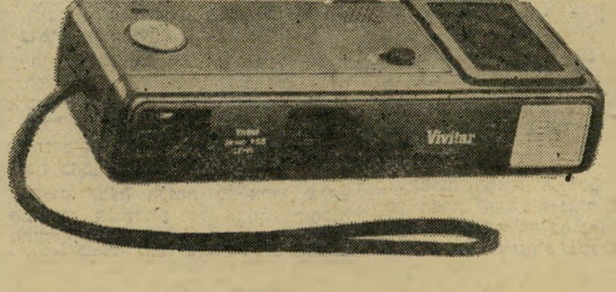

בהנהלת
אביבה אורגד
יאפר את המועמדות
הסופיות בתחרות
מלכח המים 80'
רח' דיזנגוף 81 תל-אביב,
טל. 03-299736

מצאנו
חיץ
של צבעי השיער
איכותי
לכל אריזה של צבעי השיער
IMÉDIA
SELECTION
מצורף - שי חינם!*
שפופרת
BIOCAP
(שמחירה הרגיל לצרכן 53.75 ל"י)

BIOCAP תכשיר מהפכני לטיפול בשרשי השיער בביתך,
בשיטת "עשי זאת בעצמך"
★ מזין, מחזק ומבריא את השיער.
★ אידיאלי לימי הקיץ בהם חשוף השיער לשמש.
אימדיה - דוסר
ואימדיה - סלקסציון צבעי השיער הטובים בעולם
מבית L'OREAL פריז
* עד לגמר המלאי

המתמודדות על תואר
לכח המים 80'
בנה במצלמת הפוקט
Vivita

תשקיף

ז'יסקאר סוגר
את המדינה

אחד הדיווחים הראשונים, שהגיעו לידיו של ראש־הממשלה עם צאתו מבית־החולים הדסה היה על התבטאות של נשיא צרפת, ואלרי ז'יסקאר־ד'סטאן, בפורום סגור.

על פי הדיווח, התנבא ז'יסקאר שמדינת־ישראל תתקיים לכל היותר עוד שלוש שנים.

בירושלים עדיין לא הוחלט אם לפרסם את המידע ולהגיב עליו בחריפות, או שלא לפרסמו כלל.

וייצמן לא יפרוש

שר־הביטחון לשעבר עזר וייצמן ערך בשבוע שעבר שיחות נפרדות עם אחד השרים ועם ח"כ משה קצב מחירות, שביקשו לשכנע אותו לעשות צעדי־התפייסות עם מנחם בגין ולחזור לפעילות מוגברת בתנועה.

וייצמן סירב לכך מכל וכל עם בגין, אך הבטיח לשניים שלא לפרוש מחרות ומהליכוד.

פרס מבטיח
תיקים

עד כה הבטיח שימעון פרס שני תיקים נוספים בממשלה הבאה, אם הוא ירכיב אותה. ח"כ אבא אבן הבטיח פרס את תיק־החוץ, ואילו לראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הבטיח פרס הקמת משרד מיוחד לירושלים, שקולק יעמוד בראשו כחבר־הממשלה.

בשבוע שעבר ניהל פרס שיחה ארוכה עם מי שהיה שר־המישפטים בממשלת המערך, חיים צדוק. לטענת פרס ביקש צדוק את תיק־החוץ, אך פרס נמנע מלהבטיחו לו. פרס הציע לצדוק את תיק־המישפטים, אך צדוק טען שאינו רוצה בו עוד. המועמד עד כה לתיק־המישפטים, יושב־ראש סיעת־המערך בכנסת, משה שחל, הודיע שאם צדוק יירצה בתיק־המישפטים, הוא לא יתמודד עימו. חוגים המקורבים לצדוק טענו בתחילת השבוע שאם צדוק לא יקבל את תיק־החוץ, הוא מעוניין בתיק־הפנים (והמישטרה), אולם נראה כי ללא תיק־החוץ יעדיף צדוק להיות שר־בלי־תיק, או, כפי שהוא מכנה זאת, „על תקן גלילי".

בשיחה אחרת, שערך בשבוע שעבר פרס, הפעם עם ח"כ חיים בר־לב, סירב פרס להתחייב סופית לפני בר־לב על תיק־הביטחון. כל מה שפרס היה מוכן לאמר לבר־לב הוא „שבקונסטיציה מסויימת אפשר יהיה לתת לך את תיק־הביטחון."

עם איש־מיפלגה אחד מסרב פרס לשוחח על התיקים בממשלה הבאה, ומתחמק מפגישה בארבע עיניים איתו. יושב־ראש ועדת־הכלכלה של הכנסת, גד יעקובי, הטוען לתיק האוצר, לא הצליח לקבל כל הבטחה מפרס בעניין זה.

הליכוד מקים
מטה מיוחד

הליכוד החליט על הקמת מטה מיוחד, בראשות שר־הבינוי דויד לוי.

תפקיד המטה הוא לתכין שורה של צעדים ראוותניים על נושאי חברה וכלכלה, ובעיקר על ענייני שיכון, שבהם ייצא הליכוד חודשים אחדים לפני הבחירות, כדי לשכנע חלק מכוחרי־מיפלגה זו, שעזבו אותה, להצביע עבורה.

מילחמת־סקרים
בסוף־השבוע

מילחמת־סקרים צפויה בסוף השבוע בין מטות־הפעולה של שימעון פרס ויצחק רבין.

הד"ר מינה צמח עומדת לפרסם סקר חדש, שעל פיו יזכה המערך, בראשות רבין, אם הוא יתייצב מול הליכוד בראשות בגין, ב־71 מושבים בכנסת. בראשות פרס יזכה המערך רק ב־61 מנדטים.

אולם לפרס יש הפתעה למפרסמי־הסקר. באותו יום יפורסם סקר שהוזמן על־ידי פרס בחברה אחרת, אשר ויכיח בעליל את עליית כוחו של פרס דווקא.

ידלין עוזב
את הארץ

האסיר המשוחרר, אשר ידלין, שוהה בארצות־הברית, ולידידיו הוא הודיע שבשלב זה אין הוא מתכוון לחזור לארץ. אל ידלין הצטרפה בתחילת השבוע אשתו, עורכת־הדין טליה ליבני, שקיבלה חופשה־ללא־תשלום ממישרד־הביטחון, שבו היא עובדת.

ידלין התרונן כי באווירה שנוצרה בארץ אין הוא יכול לעשות עסקים, וכי עליו להשתקע בארצות־הברית.

בינתיים מתכוון ידלין להוציא את הספר השני שלו, הפעם על בית־הכלא מעשיהו. את הספר יכתוב עבורו אלי תבור, אשר יצא לשם כך לארצות־הברית גם הוא.

„שחף" שוברת
מחירי־טיסה

חברת שחף, בעלת המטוסים הקלים, פנתה למישרד־התחבורה בבקשה לאשר לה פתיחת קו קבוע בין תל־אביב לאילת. כיום עורכת שחף שרות „טקסי" בקו אילת—תל־אביב. מטוסיה עומדים בנמל־התעופה וממריאים רק כשהם מלאים.

תמורת הרשיון לקו הקבוע מוכנה חברת „שחף" להתחייב להפיץ לאילת נוסעים במחיר הנמוך ממחירי „ארקיע" ב־20%.

„ארקיע" תרכוש
עוד „איירבס"

חברת „ארקיע", שרכשה לפני שבועיים מטוס „איירבס" צרפתי תמורת 40 מיליון דולר, עומדת לרכוש אופציה לעוד מטוס „איירבס" אחד, באותו המחיר.

על אדקיע יהיה להודיע תוך שנתיים למיפעל הצרפתי אם היא מנצלת את האופציה שלה.

המישטרה נגד
עורכי־הדין

המישפט של עורך־הדין חיים גושן, בבית־הדין־המשמעתי של לישכת־עורכי־הדין, נתקל בקשיים, בגלל התנגדות המישטרה והפרקליטות לעצם קיום המישפט.

גושן היה עד־מדינה במישפט אשר ידלין, ותמורת עדותו לא הועמד לדין. במהלך עדותו הודה גושן בעבירות פליליות ובעבירות על האתיקה המיקצועית של עורכי־הדין, ולכן החליטה לישכת עורכי־הדין להעמידו לדין פנימי. אם ייצא גושן חייב בדין, יישלל ממנו רשיון עורך־הדין.

כדי לנהל את המישפט ביקשה לישכת עורכי־הדין מהמישטרה ומהפרקליטות את עדותו של גושן לפני בית־המישפט ששפט את ידלין, אך עד כה נתקלה הלישכה בסירוב.

מילחמת קבוצת
הכדורגל בעיתון

חוג אוהדי בית"ר ירושלים, הנקרא „חוג־סביון", החליט לצאת לפעולה נגד השבועון הירושלמי „כל־העיר", המחלק חינם מדי ערב־שבת, ושייך ליומון „הארץ".

לדעת אוהדי בית"ר ירושלים, מדיניות כל העיר היתה לתקוף בשיטתיות את הקבוצה והנהלתה. חוג־סביון הצליח לשכנע מפרסמים בכל־העיר להפסיק את הפירסומות שלהם, עד שישתנה העיתון כלפי הקבוצה.

בגיליון יום־הששי הקרוב של „כל־העיר" עומדת להופיע כתבת־חלל להנהלת בית"ר ירושלים.

„אל־על"
מתרחבת

כך בכך עם הצימצומים והפיטורין ב„אי־יע", התרחבה לאחרונה דווקא מחלקת יחסי־הציבור והפירסומת של החברה. המחלקה הפכה אגף, והוסיפו עליה כמה תקנים.

דובר אל־על, משה אילת, עובר לתפקיד אחר. ואת מקומו, כראש האגף, יתפוס ארנולד שרמן, מי שהיה בעבר דובר אל־על, ועתה הובא במייוחד ממקום שרותו כנציג אל־על באתונה, כדי להרחיב את מחלקת יחסי־הציבור.

מילחמת־צ'ארטרים
אלימה

במישרדי חברת־הנסיעות טיולי הגליל בתל־אביב נערכה בשבוע שעבר פריצה.

למרות שבמקום היו דברי־ערך וכסף מזומן, לא נגנבו אלה, אלא מיסמכים הנוגעים לטיסות־השכר שמפעילה טיולי הגליל לצרפת.

מנהלי החברה חושדים כי הפריצה נעשתה על־ידי כישים פרטיים, המנסים להוכיח שחברות־הצ'אטרים עוברות על החוק ועל תנאי הרשיון שניתן להם.

אומבודסמן
לבנקים

פקיד־השומה הראשי למיפעלים גדולים, שלמה גרוס, שהוא גם נשיא „בני־ברית" בישראל, עזב את תפקידו כמס־ההכנסה ועובר לתפקיד שנוצר במייוחד עבורו: האומבודסמן של חברות־הביטוח.

תפקידו של גרוס, שיקבל את משכורתו מחברות־הביטוח, יהיה להגן על המבוטחים מפני החברות.

במדינה

הממשלה

ארבע ממשלות

אדם הלך במינהרה. הוא ראה את האור שבסופה. אבל זה היה האור הקידמי של רכבת שבאה מולו

תוך שימוש בדיחה ידועה המתמקדת בצמד של ארבעה סוגים של קיצונים, ניתן לסווג גם את הממשלות לארבעה סוגים, והם:

● **ממשלה חכמה ויעילה.** זוהי הממשלה הטובה ביותר. היא עושה הרבה, וכל מעשיה טובים.

● **ממשלה חכמה שאינה מתפקדת.** היא פחות טובה, אך אפשר לסבול אותה. אמנם, מעטים מעשיה, אך הם טובים.

● **ממשלה אווילית שאינה מתפקדת.** זוהי ממשלה רעה, אך אין בה הרבה סכנה. אמנם כל מעשיה רעים, אך תודות לעצלנותה אין היא עושה הרבה.

● **ממשלה אווילית ויעילה.** זוהי הממשלה הגרועה מכל. לא זה בלבד שכל מעשיה רעים, אלא שהיא גם מרבה לעשות.

לדעת הרוב המוחלט של הציבור, ממשלת ישראל משתייכת עתה לסוג השלישי. זוהי ממשלה אווילית, אך למרבה המזל אין היא מתפקדת, ועל כן היא מזיקה פחות מכפי שיכלה.

אי־ממשלה־המקום. ואכן, הכוונה החשובה ביותר של הממשלה היתה, השבוע, אי־יכולתה הגמור לתפקד.

ראש־הממשלה, המכהן גם כשר־הביטחון, מבלי שיהיה לו מושג כלשהו בענייני מישרד חיוני זה, נפל למישכב. שוחרר מבית־החולים אך אינו מסוגל עדיין למלא את תפקידיו. את מקומו ממלא סגנו, שהפך זה מכבר מטרה לבדיחות בלא־ספור. עד כה לא תיפקד ייגאל ידין בתפקידו כסגן האחראי על שיקום שכונות־המצוקה, ובכלל על תיקון החברה הישראלית. עתה, בתוקף הנסיבות, אין הוא ממלא גם את תפקידי ראש־הממשלה ושר־הביטחון.

רוב השרים האחרים נהגו כמוהו. איש כמעט לא מילא את תפקידו כראוי, וכך ניצלה המדינה מצרות רבות.

היו גם יוצאים־מן־הכלל, ואלה היו גרועים יותר. הבולט בהם היה שר־המישפטים, שהתמלא בולמוס של עשייה ושהמטיר על המדינה חוקים חדשים, שכל אחד מהם גרוע מקודמו (ראה להלן).

אין במינהרה. גורמים זרים שהילימו עם העובדה כי במשך השנה הקרובה, לפחות, לא תהיה בישראל ממשלה.

בעדינות האופיינית לה, הגדיר את המצב נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת. „קיוויתי שאוכל לסיים את מלאכת־השלום יחד עם מר מנחם בגין," אמר לכלי־תיקשורת יפאניים. „אולם הגענו רק עד מחצית הדרך. מר בגין נעצר, ונראה כי אינו מסוגל להמשיך מכאן."

בעולם ובארץ הסכימו כימעט הכל כי אין מה לעשות עד שיאזל החול בשעון־החול של ממשלת הליכוד — במיקרה הטוב באביב 1981. במיקרה הרע בסתיו 1981. הדבר גרם לגישה פאטאליסטית כללית. פאטאליזם זה התחזק לאור חשש של רבים כי הממשלה הבאה של המערך לא תהיה בהרבה יותר טובה — אם ביכלל.

אין גבול למה שהאדם מסוגל לסבול — כל עוד יש בליבו התיקווה שהסבל הוא זמני, וכי אחריו יבואו ימים טובים, כי פוליטיקאי, המבטיח לעמו „דם, יזע ודמעות", ממהר להבטיח גם כי „יש אור בסוף המינהרה".

בישראל של יולי 1980, שסבלה מגל־חום מעיק ומרפה־ידיים, מעטים מאוד ראו את האור. כימעט איש לא ראה תרופה לכלכלה המתדרדרת. ועוד פחות למצב המדיני, שלא הבטיח אלא התגברות שפיכות־הדמים משני הצדדים, בלא פיתרון.

במצב של תיסכול וחוסר־תיקווה, נולדות, בדרך כלל, בדיחות. רק הן מאפשרות לאנשים להמשיך בדרך, מבלי להתייאש.

הבדיחה שהתהלכה השבוע: „אדם הלך במינהרה חשוכה. לפתע היה נדמה לו שהוא רואה את האור שבסוף המינהרה. אבל זה היה האור הקידמי של רכבת שבאה לקראתו."

לצעוד עם הזמן

הממשלה שאינה מתפקדת יוצרת חוק ריק. אך תוך החזק נבנה בית־המישפט בעד פורחו

מי יכול להזיז בישראל את השעון קדימה?

אין זו רק שאלה פילוסופית. זוהי גם שאלה מעשית.

המפד"ל רוצה להזיז את השעון אחורה מבחינה תרבותית, ולהקפיא אותו מבחינה כרונולוגית.

הציבור הרחב רוצה להזיז את השעון קדימה, ובקיץ גם מבחינה תרבותית וגם מבחינה כרונולוגית.

מישרד־הפנים, האחראי לעניין הכרונולוגי, נתון בידי המפד"ל. בגלל פילפולים של זמני־תפילה, החליט שלא להקדים את השעון בקיץ, כפי שעושות כמעט כל המדינות המתוקנות, בגלל החיסכון הרב באנרגיה יקרה.

הממשלה, שאינה מתפקדת בשום עניין חשוב (ראה לעיל), בוודאי לא יכלה לתפקד בעניין זה, שבו עומדת קבוצת־הלחץ הדתית החזקה מול רוב הציבור, שאינו מאורגן.

לתוך החלל הזה נכנס השבוע בית־המישפט. הוא הוזעק על־ידי אזרח — שהוכיח שוב כי בישראל יכול אזרח יחיד לפעול יותר ממיפלגות כבירות.

עיתונאית אי־טאוויל והתיון
— PALESTINE

החלטת בית־המישפט הגבוה לצדק להכריח את שר־הפנים להניג את שעון־הקיץ היתה בעלת ערך ממשי וסימלי כאחד. היא סימלה את נכונות בית־המישפט לצעוד עם הזמן — וגם את נכונותו למלא, מאונס, את החלל הריק שנוצר בעיקבות אי־התיפקוד של הממשלה.

באותו שבוע שבו דן בית־המישפט העליון בשתי סוגיות לאומיות ממדרגה ראשונה — גירוש ראשי־הציבור בהר־חברון והפקעת חברת־החשמל הירושלמית (הערבית) — הוא נאלץ לטפל גם בעניין זה.

ההחלטה להזיז את השעון קדימה היא סימן טוב. בישראל של 1980, בית־המישפט מתקדם יותר מאשר הממשלה.

חוק

מק־תמיר במיטבו

כי שרוצה התפוס טרמפ עד גג, צריך דזרוע סופה שתיצור גלים

אין פוליטיקאי הדומה כל־כך לסנאטור המנוח ג'ו מק־קארתי כמו שמואל תמיר.

בניגוד לדיוקן שהצטייר בעיני רבים, מק־קארתי לא היה קנאי מטורף. הוא היה פוליטיקאי חסר־מעצורים, שאפתן עד כדי טירוף, רודף שררה ופירסומת בכל מחיר.

בראשית שנות ה־50' עלה במיק־רה, בלי כל מחשבה קודמת, על גל חדש של לאומנות ואנטי־קומוניזם, שעלה בארצות־הברית בעיקבות המהפכה הקומוניסטית בסין. הוא תפס טרמפ על גל זה ועלה לגדולה — עד שנעלם לפתע כלא־היה. לפני כן הספיק לגרום לארצות־הברית נזק שלא תוקן עד היום, להרוס את יצירתה הספרותית והקולנועית, לקעקע את מישרד־החוץ ולאמלל אנשים בלא־ספור.

טרמפיסט ניצחי. שמואל תמיר הוא טרמפיסט ג'צוי. הוא כבר היה יונה ונץ, סיפוחיסט קיצוני ומדינאי מתון, כימעט־פאשיסט וליברל. מדי פעם עלה על גל, שהתמוטט תחתיו, והספיק לקפוץ על גל חדש. רבים סבורים כי לא יוכל להמשיך בכך, וכי בבחירות הקרובות לא יצליח עוד לתפוס טרמפ.

אך בינתיים רוכב שמואל תמיר על גל חדש. התחילו בו הסטודנטים של הימין הקיצוני בקמפוסים. אלה גילו לפני כמה שנים כי הדרך הבטוחה ביותר לעשיית קאריירה פוליטית, שתביא אותם במישרין מספסל־הלימודים אל ה־עסקנות המיפלגתית הבכירה, היא קריאת „עליהום!" על הסטודנטים הערביים.

כמה מהם, כמו ח"כ רוני מילוא, כבר הצליחו בדרך זו. יורשיהם, ובראשם צחי הנגבי, בנה של ח"כ גאולה כהן, מנסים עתה את מזלם.

האף המחודד של שמואל תמיר הריח את הרוח החדשה. בשבועות האחרונים תפס טרמפ על הגל.

מגדב מישפטי. השבוע הציע תמיר הצעת־חוק, שתחליף את הסכינים ושרשראות־הברזל של אנשי־הימין באוניברסיטה במגלב מישפטי.

לפי הצעת־החוק, תהיה זאת עבירה פלילית „להזדהות" בפומבי עם אש"ף, להניף דגל פלסטיני או לשיר „שירים של אש"ף".

המטרה: לאפשר את סילוקם של הסטודנטים הערביים מהאוניברסיטאות, שרובם ככולם רואים כיום באש"ף את נציג העם הפלסטיני.

בכל מקום אחר בעולם היה חוק כזה נחשב כחוק פאשיסטי או בולשביקי, מכיוון שהוא מעניש אנשים על דיעות והשקפות, מבלי שעשו מעשה כלשהו. אין דבר אווילי יותר מאשר לאסור על בני־אדם להניף את דיגלם הלאומי, הקיים מזה שלושה דורות, או לשיר שירים לאומיים.

כל מומחה־לביטחון מבין כי חוק כזה ישיג את ההיפך הגמור ממטרתו המוצהרת. הוא יחריף את קנאותם הלאומית של הסטודנטים הערביים, במקביל להחרפת הקנאות הלאומית של עמיתיהם היהודיים. תחת להביא להרגעה, הוא יביא להקצנה הדדית.

אין ספק שגם שמואל תמיר מבין זאת. אך אנשים כמוהו משגשגים באווירה קיצונית. מי שמחפש גל שיהיה די גדול כדי לשאת אותו לשררה — בוודאי אינו מהסס לזרוע סופה אשר תיצור גלים.

השטחים

חליון של זהב

החייל העיף מבט בצווארה של העיתונאית, הסיר את התיון והחרים אותו

רוחה של רמונדה אל־טאוויל היתה טובה עליה. אחרי מסע באוסטריה, שבו קצרה הצלחה אישית רבה, התקרבה ממיזרח לגשר אלנבי. באוסטריה היתה אורחת מפורסמת וקיימה מסיבות־עיתונאים בחסות אישי־השילטון. הקאנצלר ברונו קרייסקי בכבודו ובעצמו הציג אותה לפני הקהל בנאום חגיגי במוסד סוציאליסטי. רמונדה, אם לחמישה ילדים, קיוותה להתראות בעוד שעה קלה עם מישפחתה ברמאללה.

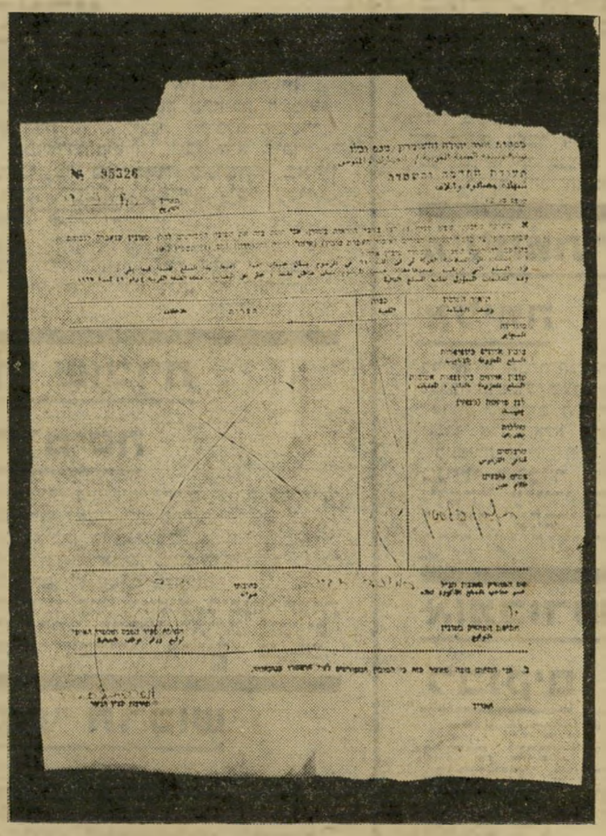
אולם בגשר חיכתה לה הפתעה.

זכויות דגיטימיות? על צווארה של העיתונאית הנאה היה תלוי, כמו תמיד, תליון מוזהב. בצורת שם. נשים רבות בעולם נושאות עתה, בצורה זו, את שמותיהם. רמונדה ירוקת־העיניים, שנולדה בעכו ושהיתה אזרחית ישראלית לפני שנישאה למנהל־בנק בירדן, נושאת על צווארה תליון המורכב מן האותיות האנגליות של השם „פלסטין".

החייל בתחנת־המעבר העיף מבט אחד בתליון, ציווה עליה להסירו מייד. הוא החרים את התכשיט ואף מסר לעיתונאית קבלה רישמית, שבה נאמר כי התליון הוחרם לשם השמדתו.

„אבל ראש־הממשלה מנחם בגין חתם בקמפ־דייוויד על מיסמך שבו הוא מכיר בזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני!" קראה אל־טאוויל. אך זה לא עזר לה.

נראה כי זכויותיו הלגיטימיות של העם הפלסטיני, לדעת שילטונות המימשל הצבאי, אינן כוללות את הזכות לקרוא לעצמו בשמו — כשם שאינו כולל, לדעת שר־המישפטים (ראה לעיל) את הזכות להניף את דיגלו.

טופס החרמת התיון
— החרמה והשמדה

בשיתוף תיאטרון מבט מירי זכרוני ורפי זכרוני

מלכת המים '80

מוטעם בחסות **עמידת**

מחרוזות אינדיות
מצעד מועמדות - ראיונות
ערב ברחי נשכת - חויה נדירה!

היכונו לנשף המרכזי: תל-אביב, „היכל התרבות", מוצ"ש 16.8.80 בשעה 8.00 בערב

מוטי גלעדי
להקת סקסטה

בתלבושת שהוכנה במיוחד ע"י אפנת ניבה

משה נוי ולהקת הדולפינים
להקת הג'אז - „רקדני העיר"

הפלטרס

מארח"ב בלהיטי הזהב הנצחיים

מני פאר
ריקי מנור
תצוגת אופנה - קייץ '80

גוטקס, ניבה, אנה, אמבר, נעלי מרגו, סנדלי נמרוד

● אשקלון — HSH — מלון המלך שאול

במוצ"ש 26.7.80 בשעה 9:30 בערב, מסביב לבריכה המפוארת

יתקיים נשף בחירת נסיכת הים התיכון 1980

כרטיסים: באשקלון: במישרד „תיווך לי" בבניין סולל בונה 118, טל. 051-25816. בבוטיק „איי לייק מייק" רחוב הרצל 3. בבוטיק „שי-לי". במלון „גני שולמית" ובקבלה של מלון „המלך שאול". באשדוד: משרד יונה. בערב המופע בקופת מלון „המלך שאול" באשקלון.

● נתניה - במלון בלו-ביי 33

במוצ"ש 2.8.80 בשעה 9:00 בערב יתקיים נשף בחירת

נסיכת המרכז 1980 בחסות ראש העיריה מר קליגלר

כרטיסים: בנתניה: משרד „מופע" רחוב שמואל הנציב 14, טל. 053-30335 ובקבלה של מלון „בלו-ביי", טל. 053-37131. בחדרה: במישרד „פירסומי ארנון" רחוב הרברט סמואל 46, טל. 063-23228. בכפר-סבא: מישרד „ניסן" וייצמן 80, טל. 052-23424. בערב המופע בקופת מלון „בלו-ביי" נתניה.

טבריה -

ביום רביעי 6.8.80 בשעה 9:00 בערב, יתקיים נשף בחירת

נסיכת הכנרת 1980

כרטיסים: בטבריה: במישרד „בידור הצפון" (לשעבר אלחדיף), טל. 067-22597 ובקבלה של מלון „פלאזה"-טבריה, טל. 067-92233. בצפת: אצל גרינבוים — חנות למכשירי-כתיבה

אילת - במלון הפאר לרום

ביום שישי 8.8.80 בשעה 9:30 בערב, יתקיים נשף בחירת

נסיכת ים-סוף 1980 בחסות ראש העיריה מר גדי כץ

כרטיסים: אצל זנתי (ליד הקולנוע), אצל בית-הלחמי, קיוסק איניצור, אצל „אן-דן-דינו" מרכז מור ובקבלה של כל בתי-המלון באילת. בערב המופע בקופת מלון „לרום" אילת, טל. 059-7411. הזמנה לקבוצות בטלפון 059-76516.

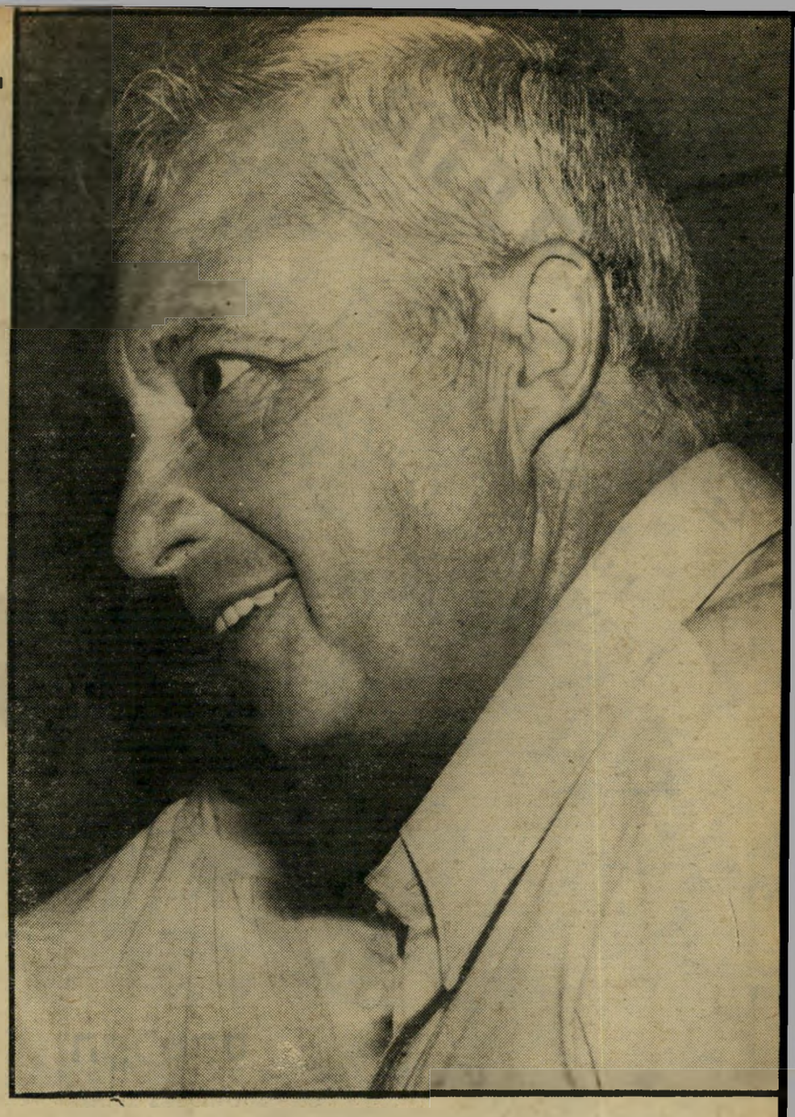
הנחות: לוועדי עובדים ומיפעלים. לחיילים בקציני הערים.

הדרכת המועמדות: אולפן לאה פלטשר
עיצוב הכתרים: רחל גרא, יפו העתיקה
עיצוב תסרוקות: סלון ג'ימי חיפה
איפור: המעבדה לעיצוב ההופעה בהנהלת אביבה אורגד
צילום המועמדות: אסף שילה
עיצוב גרפי: סטודיו אורית טל. 232 825

בשיתוף: גולשוק שבתאי רפת אזורית פינה קולדה Merano OLYMPIC AIRWAYS AV

הפגיעה בראש־הערים בגדה הפרה את הכלל הבין־לתי־כתוב והולידה את

פסיון ההתנקשות באריק

אריק שרון

ז ה היה אחד הסודות השמורים ביותר במדינה בשבוע האחרון. הצנזורה הקפידה שאפילו רמז לא יופיע בעיתונים. הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל (״רפול״) איתן, לא ידע על קיומו. גם סגן שר־הביטחון, מרדכי (״מוטקה״) ציפורי לא ידע עליו. איש מחברי הממשלה לא ידע כי התגלה נסיון להתנקש בחייו של שר החקלאות אריאל (״אריק״) שרון, ושרון עצמו, בישיבת־הממשלה שנערכה ביום הראשון השבוע, התאפק מלספר זאת לחבריו ליד שולחן־הממשלה. אלה שמו לב ששרון היה עייף במיוחד וישן משך מרבית הישיבה.

לאנשי ביטחון היה צפוי שזה יקרה. מאז נסיון ההתנקשות בראש עיריית־שכם, בסאם אל־שכעה, ובראש עיריית רמאללה, כרים חלף, ופציעתו של שוטר מישמר־הגבול סולימן חירבאווי, השתי העוסקים בשמירה על אישים שתבוא הגזבה דומה. החוק הבלתי כתוב, שכובד גם על ידי הצדדים הנאבקים בזירה הזו, הופר. היו מי שפגעו בכלל, שהיה עד כה מקודש, שלא לפגוע באישים פוליטיים, שלהם אין כל קשר לפעילות מבצעית. עתה נפרץ הפרץ. העובדה שהמתנקשים בשכעה ובחלף לא התגלו, למרות שעבר זמן רב מעת ההתנקשות ולמרות שראש הממשלה מנחם בגין הודיע שיעשו כל המאמצים למצוא את האשמים ולהעמיד אותם לדין, הוסיפה אף היא שמן למדורה.

האחראים על שמירת אישים במדינה היו מודאגים. הם חששו מתגובה של אירגוני הטרור, והששו מפעולה נגד אישים ישראליים, כנקמה על ההתנקשות בשכעה ובחלף.

להאדיר את שם השר

ל קראת סוף השבוע שעבר הגיע למספר עתונאים מידע על נסיון התנקשות בחייו של אריק שרון. מדליפי המידע היו מקורביו של אריק. קשה היה אז לדעת מהי בדיוק האמת בעניין מעצרם של חברי החוליה שהתכוונה להתנקש בחייו של שרון, משום שמקורבי שרון, בהנחייתו או שלא בהנחייתו, הוסיפו צבע רב לסיפור האמיתי, בנסותם לשלב את השר שלהם בסיפור גבורה כדי להעלות את קרנו בעיני הציבור.

על פי הסיפור הראשון, שהופץ על־ידי מקורבי שרון, נתפסה בלילה שבין היום הששי והשבת בשבוע שעבר חוליית מחבלים בתוך שטח חוותו. על פי הסיפור, נתפסו בידי ארבעת המחבלים כלי נשק רבים, תחמושת וחומרי חבלה. הארבעה נתפסו על־פי גירסה זו על־ידי עובדי החווה של אריק, ביניהם מוותיקי לוחמי הצנחנים שאריק היה מפקדם.

ככל שהעתונאים, להם נודע הסיפור, התעמקו בו, כך התבררו עובדות אחרות, שאינן קושרות אולי את שרון לסיפור הסכנה, אבל אמיתיות יותר. הסתבר כי החוליה נתפסה לפני כחודש.

קשה לדעת אם אנשי החוליה כולם אכן סיירו בחווה של אריק שרון, עם נשק וחמרי חבלה או בלעדיו — או שהיתה זו המצאה דמיונית של עוזרי השר שרון.

סודיות רבה אפפה את הפרשה עקב והפסילה המוחלטת של הצנזורה על כל רמז לגבי הפרשה.

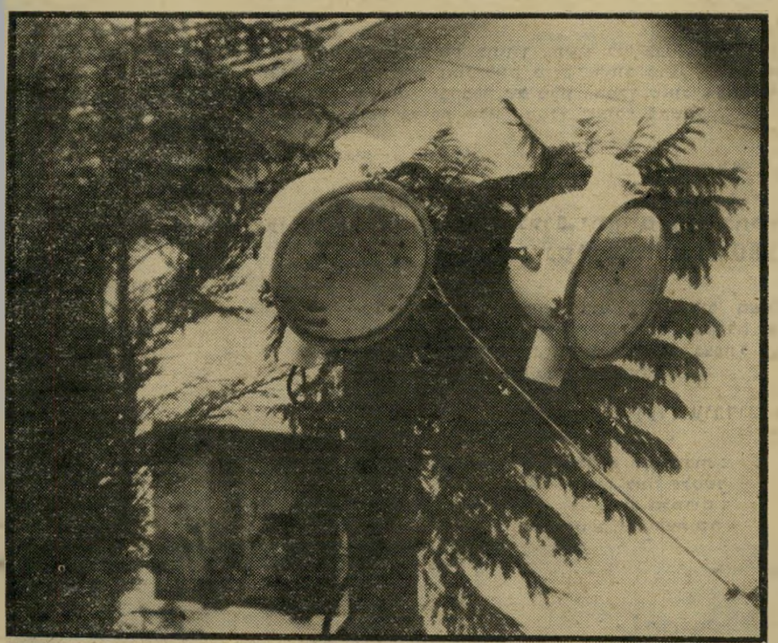
אולם מקורביו של אריק שרון החליטו לנצל את הפרשה עד תומה לפרסומת עצמית לשר שלהם. הם הפיצו שמועות, לפיהן ניצלו בעבר אשתו של השר, לילי, ושני ילדיו מנסיונות פיגוע וכי משך תקופה ארוכה נמצאים השר ובני משפחתו תחת איומים של אירגוני החבלה.

לוח זמנים מאולץ

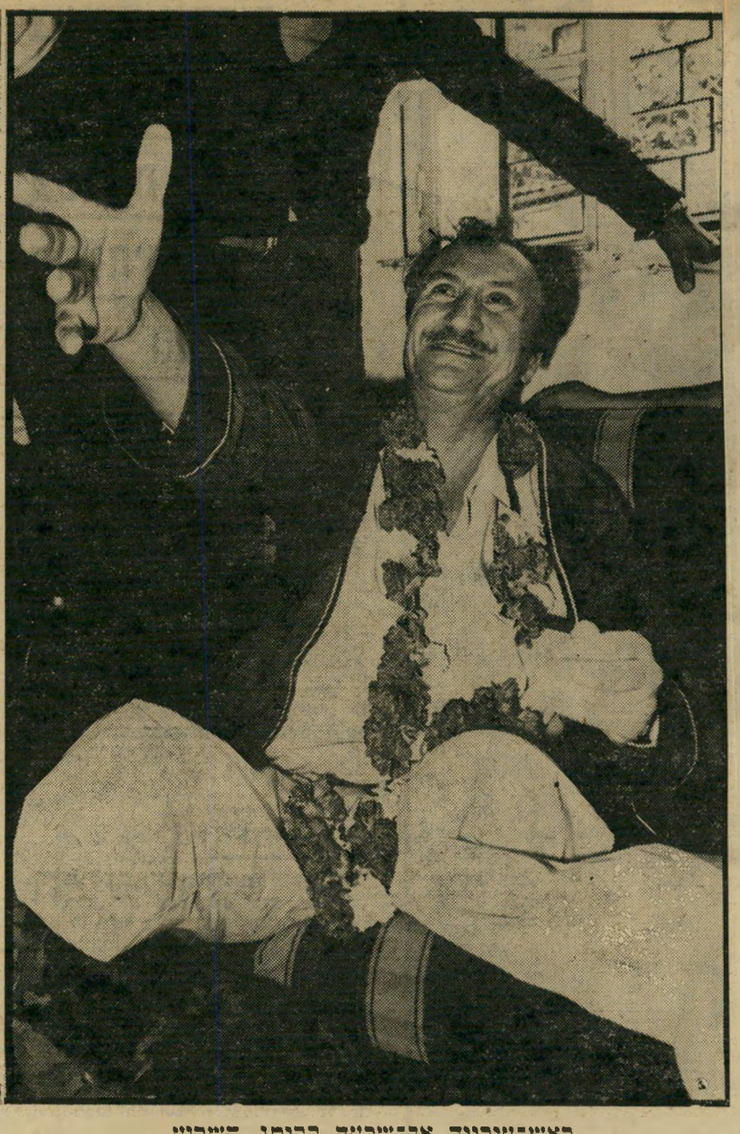
כ תב מעריב, אורי דן, עתונאי־החצר של שרון, דאג לספר שחברי החוליה התכוננו במשך שנה תמימה לפיגוע,

החווה של אריק
איך הצליחו לחדור

זרקורים בשער החווה
האם היה מודיע מבפנים

ראש־עירייה אך־שכעה בביתו, השבוע

חבין אך־חירבאווי בבית־חולים, השבוע

ככה זה התחיל

ערכו פעולות הכנה וסיור בחווה ובמסגרת זו החדירו גם את אחד מחברי החוליה כפועל לחוותו של שרון, כדי שיכיר את השטח.

משום מקור אחר לא הגיע אישור לה־ערכת הזמן של מקורבי שרון. אמנם אחד מחברי החוליה עבד בחוותו של שרון לפני מספר חודשים, אך בחקירתו הוא טען, ולפחות בשלבים הראשונים של החקירה האמינו לו החוקרים, שהוא גוייס לחוליה משום שהוא הכיר את החווה ורק לאחר שהוא עבד בה. אנשי שרון ניסו בכל צורה להצדיק את ההוצאה הכספית הגדולה בת מיליוני הלירות בבניית גדר בטחונית, מתקני שמירה ותאורה בט־חונית בחווה הפרטית של אריק על חש־בון הציבור, פרשה שהסעירה את הצי־בור לפני כמה חודשים.

השאלה הראשונה שנשאלה היא מדוע נבחר דווקא אריק שרון לביצוע משימת הנקם הראשונה של האירגונים הפלסטי־נים באישים ישראליים. אחת התשובות לכך טמונה ללא ספק במקום ממנו היתה צריכה לצאת החוליה, עזה. חוותו של שרון אינה רחוקה מעיר־הנמל הערבית. לתושבי עזה יש גם חשבון פרטי עם אריק שרון, מהתקופה שבה הוא היה אלוף פיקוד־הדרום והשליט סדר ברצועת־עזה תוך שימוש בכוח רב, בהרס בתים וביריות.

המידע הכריע

אולם נראה כי המידע שנאסף על־ידי החוליה או על־ידי שולחיה, לגבי סידרי השמירה על אישים ישרא־ליים, הכריע גם הוא את הכף, לקביעת אריק שרון כמטרה ראשונה. כל מי שקורא עיתונים או צופה בטלוויזיה מב־חין מיד בשומרי־הראש הצמודים לראש־הממשלה מנחם בגין, לשר־הביטחון לשעבר עזר וייצמן, ולשר־החוץ לשעבר משה דיין. אותם אישים ואחרים נשמרים ע"י שומ־רי ראש, „גורילות" כפי שהם מכונים, מיחידת שמירת האישים המייחדת עוד מתקופתו של דויד בן־גוריון.

התקדים של בן־גוריון

בתקופת בן־גוריון היה נהוג לשמור רק על ראש־הממשלה ושר־הביטחון. אחרי שבן־גוריון פרש, ושני התפקידים התחלקו בין שני אישים שונים, הוחלט לשמור גם על ראש־הממשלה וגם על שר־הביטחון. בן־גוריון, בשל שיעור קומתו, היה יעד למתנקשים גם אחרי שפרש מתפ־קידים ממלכתיים, הוחלט ששומרי־הראש ימשיכו ללוות אותו גם אחרי שהתפטר. בעקבות זאת הפך הדבר לנוהג. לא רק ראש־ממשלה ושר־ביטחון מקבלים ליווי צמוד של שומרי־ראש, אלא גם ראשי־ממשלה ושרי־ביטחון לשעבר.

על אלה הוסיפו גורמי הביטחון שמירה אישית על נשיא המדינה,

ושמירה על שרים, אישים נוספים כאשר אלה נוסעים לחוץ־לארץ.

כשעלה הליכוד לשילטון הפכו ראשיו את עניין שומרי־הראש לסמל לסטאטוס חברתי. כשנכנס הפרופסור ייגאל ידין לתפקיד סגן־ראש־הממשלה הוא ביקש וקיבל שמירה צמודה של אנשי החלוייה המיוחדת. כשראש־המשמלה, מנחם בגין, רצה להוכיח אהדה למי שהיה שר־האו־צר, שמחה ארליך, הוא הורה לתת לו שומרי־ראש. נשיא־המדינה קיבל אף הוא שומרי־ראש במישרה מלאה, גם לשר האו־צר יגאל הורביץ היתה צמודה גורילה.

קשה שלא להבחין, בעת שצופים בשרים המגיעים לישיבות הממשלה, מעל מסך הטלוויזיה, שלפחות עד ללכידת החו־ליה, לא היה לאריק שרון שומרי־ראש. בעוד ידין, שאיש בוודאי לא יעלה על דעתו להתנקש בחייו מבלי שיעורר צחוק כללי, נוסע במכונית עם נהג שהוא איש־ביטחון ושומר־ראש צמוד, היה אריק מס־תובב במכונית הווולוו שלו עם נהג מפול הנהגים של מינהל־הרכב־הממשלתי, או כשהוא נוהג בגפו.

גם לפני שמונה לתפקיד שר־החקלאות, וגם לפני שהפך למטרת שינאה של כל ערבי פלסטיני, בעקבות דבריו ומעשיו במיסגרת היותו השר המופקד על ההת־נחלות, היה ברור לכל ילד שאריק שרון עלול להיות מטרה להתנקשות. עברו הצבאי המפואר, דעותיו הניציות בשנתיים האחרונות והעובדה שאין כמעט אדם בכל רחבי העולם שאינו מכיר את שמו של אריק, הפכו אותו לכזה. אין ספק שכאשר דנו ראשי ארגוני הטרור וניסו להחליט במי לבחור כמטרה להת־נקשות, היה שרון באחת המקומות הרא־שונים ברשימה, משום ההד הציבורי ה־עצום שהתנקשות בחייו היתה גורמת.

מועמד מתאים

קשה למצוא מישהו מתאים יותר להתנקשות מאשר אריק שרון. ב־מנחם בגין, משה דיין ועזר וייצמן קשה הרבה יותר לפגוע. הם מוקפים בשומרי ראש הידועים בכל שרותי הביטחון והאב־טחה בעולם כטובים ביותר. התנקשות בנשיא המדינה יצחק נבון, למרות היותו האזרח הראשון של המדינה, לא היתה מביאה את האפקט הציבורי המבוקש על־ידי המתנקשים, משום שהכל יודעים ש־נשיא מדינת ישראל אינו דמות פולי־טית. בשרים אחרים כמו ישראל כץ או חיים לנדאו מיותר לפגוע. איש בעולם לא היה מחפיל מכך.

הסלמה במאבק

בראה כי זו היתה הסיבה שלאריק אושרו תקציבי ענק לבניית הגדר סביב החווה שלו, התאורה הבטחונית המת־פרשת על שטחים עצומים, אמצעי אלק־טרוניקה משוכללים ומבנה לשוטר השומר על הבית. אריק אינו היחיד ההופך את ביתו למבצרו על חשבון תקציב הבי־טחון. לאחרונה הקימו בחצר ביתו של ראש־הממשלה, ברחוב בלפור בירושלים, שני מגדלי שמירה גדולים, עשויים מבטון, שההליפו את מגדלי השמירה עשויי העץ שהיו שם קודם לכן. ביתו של משה דיין בצהלה הוא מיבצר של ממש ושומרים מזויינים מקיפים אותו מכל עבר. גם בתיו של עזר וייצמן, בנווה מגן ובקי־סריה, מוגנים היטב. אפילו ביתו של ייגאל ידין, ברחוב רמב"ן בשכונת רחביה בירושלים, מוגן ונשמר משך 24 שעות ביממה על ידי שוטר.

הפיכת המאבק בין זרועות הביטחון של ישראל לבין האירגונים הפלסטינים, לנס־יונות רצח של אישים פוליטיים, אשר נשקם היחיד הוא המיקרופון והעט, היא תופעה חמורה ביותר בזירה. כשם שגונו, כמעט בכל פה, המתנקשים האלמוניים ב־בסאם אל־שבעה ובכרים ח'אלף, כן יש לגנות את חברי החוליה שהתכוונו להת־נקש בחייו של אריק שרון ואת שולחי־הם. יש לדאוג לכך שפרשת שכעה וח'אלף תהיה אפיזודה חולפת ושהחוק הבלתי־כתוב האומר שאין לפגוע באישים פולי־טיים ימשיך להישמר.

יוסי ינאי ■

צעירה צברית שהתחזתה כתיירת מספרת על חוויותיה עם טרדני החוף

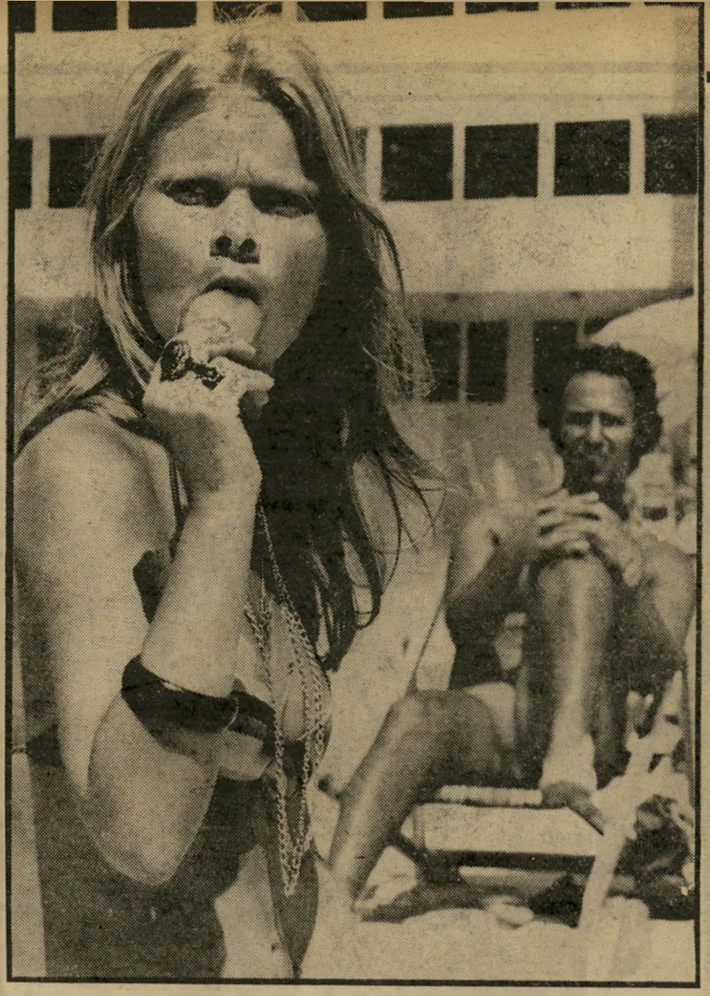

„ייד תיירות נעצר בנתניה". זאת היתה הכותרת, שהוצנעה השבוע במקום קטן, בעמוד פנימי של ידיעות אחרונות. אולם מאחריה הסתתר סיפור מזעזע על אונס קבוצתי אכזרי, שבוצע בתיירת בנתניה. לפי התיאור שמסרה התיירת, צעירה השוהה בארץ עם הוריה, עצרה המישטרה צעיר נתנייתי, כי־חשוד בהשתתפות באונס. הצעיר היה ידוע למישטרה כציד־תיירות.

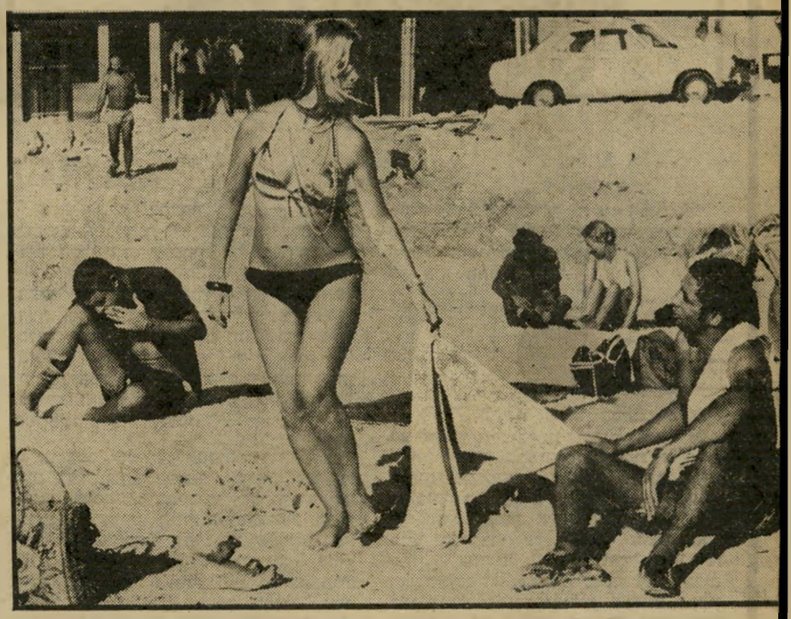
ענף ציד־התיירות הפך פורה בשנים האחרונות בארץ. רבים מנצלים את חוד־שי הקיץ כדי „לתפוס" תיירת על החוף. ואם היא גם עשירה, הרי ש„פעמיים כי טוב". התיירות נחשבות בעיני הישרא־לים טרף קל. תמימותן נמצאת, במיקרים רבים, בעוכריהן.

טרדנים וחוצפנים

התופעה הבזוטת אצל ציידי־התיי־רות היא ההטרדות. מזה זמן ידוי־עים הישראלים כטרדנים חוצפנים את־שי־נם מניחים לתיירות להישאר אף לרגע אחד לבדן. שם רע זה יצא לישראליים בזכות אותם ציידים. הללו נוהגים לצאת לשחר לצייד בחופי הרחצה, בקירבת ה מלונות, שם מצויות תיירות רבות. מבלי להתחשב בפרטיותן של התיירות המש־תזפות, הם מתעקשים לקשור עימהן שי־חה. גם סירוב אינו מרתיע אותם. פע־מים רבות הם חזרים ומטרידים, עד ש־התיירת נאלצת לקום ולעבור למקום אחר.

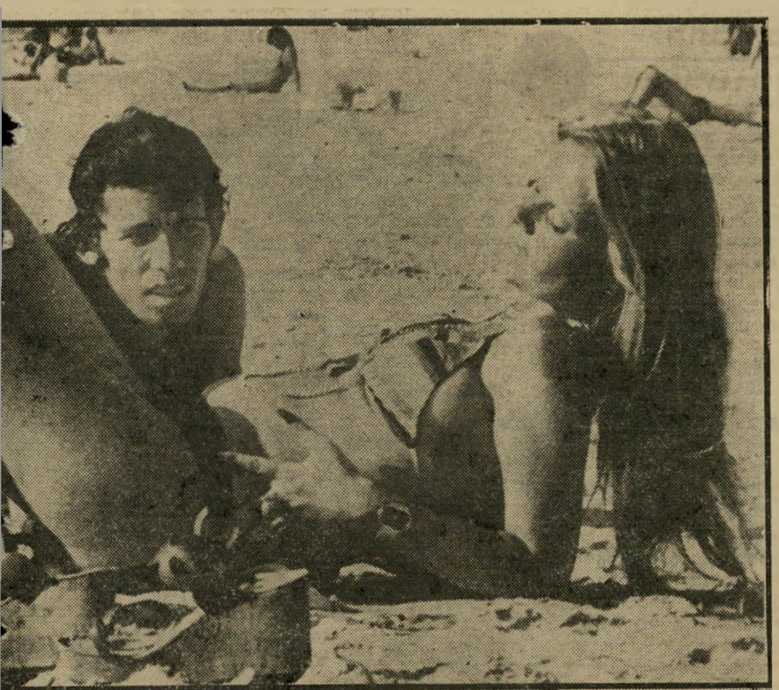

מבטים בוחנים ציידי התיירות בוחנים היטב את קורבנם לפני שהם ניגשים אליו. מבטים אלה, שנועדו לתהות על קנקנה של התיירת, הופכים את השהייה על החוף לסיוט לתיירות. הן חשות שלא בנוח.

משיכה בכוח הבחור שלחש לאוזנה של ריקי כי היא „נורא חתיכה", התגלה כתוקפני כאשר דחתה אותו. אחרי שרצה לנשקה, קפצה ריקי ממקומה וביקשה להסתלק. אך הוא אחז במגבת ולא הניח לה.

הזמנה לשוק הכרמל הבחור שבתמונה הציג את עצמו כרוכל בשוק־הכרמל והזמין את ריקי לקנות אצלו ירקות בזול. הוא הזמין אותה גם לביתו, „כאן, לא רחוק." מבלי לשאול הרבה, הרשה

ברוחה

הטרדנים אינם משאירים ברירה לתיירות. הדרך היחידה להיפטר מהם היא לקום ולברוח. כאשר תיירת או אפילו בחורה ישראלית מנסה להעיר להם על התנהגותם, הם הופכים, בדרך כלל, חיצפנים עוד יותר. כמה בחורים ניבלו פיהם וקראו לריקי קריאות גנאי, בקול־רם, כאשר לא נענתה להצעותיהם ולחיזוריהם אלא ניסתה להטיף להם מוסר.

אך גם שם מופיע עד מהרה הצייד המקומי, והסיוט נמשך. כך יכולה תיירת להתקל ביום אחד בעשרות טרדנים כאלה.

כמו דוגמנית

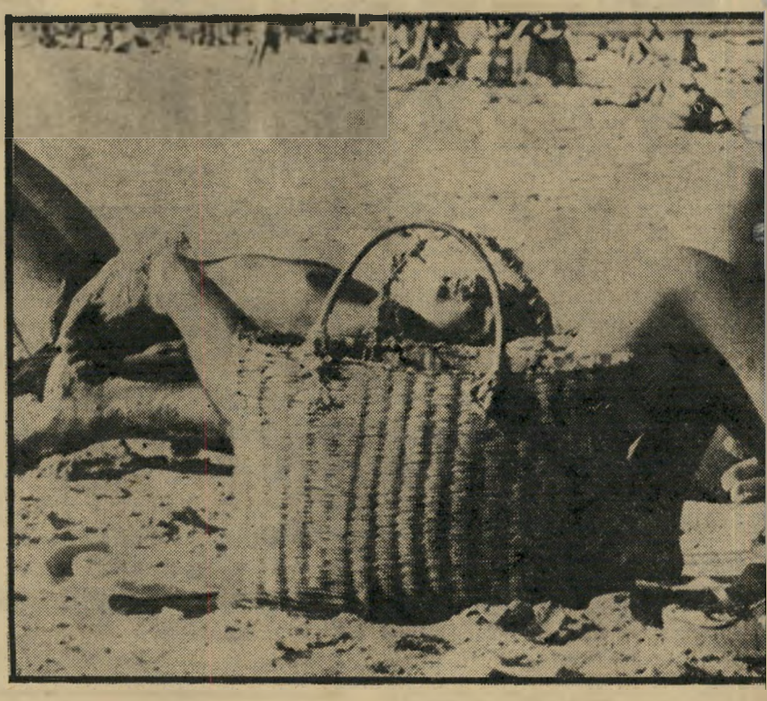
ריקי קוּם, פקידה צברית בת 26 מגיבעתיים, הסכימה לבדוק עבור העולם הזה את הרגשתה של תיירת על החוף. בזכות המראה הלא־ישראלי של ריקי הבלונדית, נפלו ציידי־תיירות וסתם טרדנים מזדמנים בפח שנטמן להם.

מספרת ריקי קוּם:

בחרתי להתחיל את הבדיקה בחוף שליד האופרה הישראלית בתל־אביב. באיזור הזה ישנם כמה בתי־מלון קטנים, במלונות הגדולים יש בריכות, והתיירות מעדיפה את הבריכות.

(המשך בעמוד 44)

זעם בעיניים

אבי הדייג, שחשב כמו רבים אחרים, כי ריקי היא תיירת, הזמין אותה לאכול דגים. הוא הטריד אותה בשאלות אישיות, וגם סיפר על עצמו. כאשר קמה והלכה ממנו, עקב אחריה במבטי זעם.

לעצמו לשכב לידה והחל לתחקר אותה על פרטים אישיים. כאשר נאלצה ריקי לעזוב, הלך אחריה עוד זמן רב. בתמונה מימין נראים טרדנים המקיפים את ריקי. בקשותיה כי יניחו לה, לא נשאו פרי. הבחורים נשארו לשבת ולהטריד את ריקי בשאלות שונות וסיפורים.

שר־הדתות אהרון אבו־חצירא (מימין) פיטר את מנכ"ל

מישרדו ישראל ליפל (משמאל) וגרם לסערת־רוחות במפד"ל

הקרב על המנכ"ל

כשהגיע מנכ"ל־מישרד־הדתות ישראל ליפל, ללישכת השר שלו, אהרון אבו־חצירא, הוא עדיין לא חשד בכלום. הפגישה, אחת הנדירות בעת האחרונה של השר עם המנכ"ל, באה ביוזמתו של ליפל, שרצה לדון עם אבו־חצירא בביקורים ה־צפויים של הארכיבישוף מיורק — האיש מיספר שניים בכנסיה האנגליקנית — ומישלחת של הכמורה הבכירה הארמנית.

אולם ליפל, שהוא אולי המומחה מיספר אחד לעדות הדתיות הזרות בארץ, לא הספיק לדבר עם אבו־חצירא על הארכיבישוף ועל הארמנים. אבו־חצירא סנה אליו ודרש ממנו להגיש לו בו ביום את מיכתב־ההתפטרות שלו.

הפתעתו של ליפל לא באה בגלל עצם הדרישה, אלא מהעיתוי. כבר מזה שנתיים אין אבו־חצירא מסתיר את רצונו להיפטר מהמנכ"ל, וליפל אינו מסתיר את השגותיו על דרך ניהול־המישרד על־ידי השר. ליפל, שלא היה מוכן לדרישה ב־אותו היום דווקא, סירב.

כעבור רבע שעה קיבל ליפל מיכתב־פיטורין מהשר, המודיע לו על הפסקת עבודתו, ומאחל לו הצלחה בעתיד. מקורבי ליפל טוענים שהמיכתב אינו חוקי, וכי רק הממשלה כולה יכולה להחליט על פיטורי מנכ"ל, אך היה ברור לכל של־אבו־חצירא די כוח כדי להשיג את ההל־טת הממשלה. ליפל נשמע למיכתב.

עם קבלת המיכתב לא הסתיימה פרשת ליפל, אלא רק התחילה להתגלגל. המנ־כ"ל המודח שייך לסיעת „ליכוד ותמו־רה" במפד"ל, סיעתם של אבו־חצירא וח"כ דויד גלס. הסיעה סערה ועימה ה־מפד"ל כולה. גלס, הידוע כידיד של אבו־חצירא ושל ליפל, נעלב מכך שאבו־חצי־רא לא סיפר לו מראש על הצעד שהוא עומד לנקוט. הוא פירסם הודעה חריפה, ובה איום בפילוג הסיעה. היא תקפה ב־חריפות את אבו־חצירא ותמכה בליפל.

שר המר זמזיר בן־נתן
אין מקום לפורשים

נער שליח

ראשי המפד"ל התחילו בבחוש ב־קלחת ולבדוק את התמונה הפוליטית שנוצרה. אחדים מהם כיהודה בן־מאיר וזבולון המר, ניסו לפשר בין הצדדים. לצעירים לא היה נוח שבני־בריתם, „לי־כוד ותמורה", יתפלגו ויחזקו בחלקם את הסיעה של הד"ר יוסף בורג. לעומת זאת לא התערבו בורג והאיש החזק בסיעתו,

רפאל בן־נתן, במשבר, והמתינו כמשקיפים מן הצד לראות כיצד יפול דבר.

האיש שבגללו פרצה הסערה, ישראל ליפל, הוא דמות ידועה בקרב העסקונה הדתית בירושלים. ליפל, ששם הביניים שלו הוא נחמן, קרוי על שם הרבי נחמן מברצלב, שעם חסידיו נמנית מישפחתו, ויש הטוענים לקירבת־דם לרבי. ליפל נולד בעיר אומן בברית־המועצות לפני 46 שנה, ושייך אחת המישפחות הענויות של ירושלים שלפני הקמת המדינה.

בילדותו הצטרף לאצ"ל והיה חבר באירגון עד להקמת המדינה. מגיל 18 הוא היה נער־שליח בלישכתו של הרב הראשי לישראל, הרב יצחק הרצוג. בלישכת הרצוג הוא עלה בדרגה, ועם פטירתו של הרב, עשר שנים אחר־כך, היה מנהל הלישכה, ונודע כמי שמנהל ביד רמה את כל לישכת הרבנות הראשית. כשנפטר הרב הרצוג עבר ליפל לתפקידים אחרים במישרד־הדתות. הוא מונה כמנהל המחלקה לקראים ולשומרונים, וכמנהל מחלקת־הקבורה. אחר־כך היה עוזרו של סגן־השר, בנימין שיחור.

כשמונה זרח ורהפטיג כשר־הדתות, הוא לא רצה בליפל. ורהפטיג פיתח טינה ליליפל מהיום הראשון לעבודתו במישרד. ליפל נשלח — כפי שהוא עצמו אמר — „לארץ גזרה", והיה קצין־מטה לענייני־דתות ב„מיפקדת יהודה ושומרון".

גם שר־הדתות שבא אחרי ורהפטיג, יצחק רפאל, לא רצה בליפל. אולם כאן עמדה לעסקן הג'ינג'י ידידותו עם מי שהיה אז מנכ"ל מישרדו של רפאל, דויד גלס, ועם העסקן הצעיר של המפד"ל, ח"כ אהרון אבו־חצירא. אלה לחצו על רפאל עד שהסכים למנות את ליפל כסמנכ"ל המישרד לענייניים מייוחדים.

כל אותה תקופה עסק ליפל, נוסף על עבודתו במישרד, בשני דברים שעניינו יותר של ליפל במישרד. צדוק היה מקדיש רק חצי יום בשבוע, היום הששי, לענייני מישרד־הדתות, וגם אז עסק בעיקר בענייני הדיינים ובתי־הדין הרבניים. ממלא־מקום־המנכ"ל ליפל היה השליט הכל־יכול במישרד הדתות, ובעיקר על התקציב, שנחשב אז כתקציב־ענק, של 40 מיליוני לירות לישיבות, לבתי־כנסת ולמיקוואות, שהיה בשליטתו.

המנכ"ל הראשון

ה**מנכ"ל הראשון** שאת מועמדותו אישרה הממשלה, שהוקמה בשנת 1977, היה ישראל ליפל. שר־הדתות אהרון אבו־חצירא מיהר להציג את מועמדותו בפני הממשלה.

רק אחרי שהממשלה אישרה את המינוי פנה אבו־חצירא לשוחח עם המנכ"ל שלו על חלוקת־סמכויות ועבודה משותפת. סיפר לא מכבר דויד גלס, ידידם של השניים: „ליפל חשב אז שאבו־חצירא הוא אהרון הילד הקטן מרמלה. הטעתה אותו חזותו הצעירה של אבו־חצירא, וגילו הצעיר. הוא רצה להמשיך ולהיות בעל הכוח העיקרי במישרד־הדתות אך אבו־חצירא לא הסכים לכך."

בשיחה שהתקיימה אז בין אבו־חצירא לליפל הציע ליפל לאבו־חצירא לקחת את דוגמת מישרד־הפנים לחלוקת הסמכויות ביניהם: „אנחנו צריכים להיות כמו ד"ר יוסף בורג והמנכ"ל שלו, חיים קורסקי. אתה תעסוק במדיניות, ובעיקר בחברות בממשלה, ואני אנהל את המישרד." תשובתו של אבו־חצירא היתה: „אני לא בורג ואתה לא קורסקי."

המאבק האמיתי בין השניים היה על השליטה בתקציבי מישרד־הדתות. כיום

ח"כ בן־מאיר ושר כורג
לא צריך פשרה

אותו. הוא השתתף בטיולים רבים, במיסגרת חבריותו בחברה להגנת הטבע ובליגת מודים באוניברסיטה. אחרי שלמד באוניברסיטת בר־אילן ברמת־גן, זכה בתואר מ"א במדעי־הדתות באוניברסיטה העברית.

ליפל היה שותף בהדחה המפורסמת של רפאל בידי גלס ואבו־חצירא. הוא אמנם לא היה מפורסם אז כמו שניים אלה, אך היתה לו יד בהדחה. כיום טוענים מקורביו של ליפל שהוא מתחרט על כך: „מאז שנפטר אביו של ליפל, לפני כשנה, הוא מלא חרטה על העוולה, שנעשתה לרפאל שהיה שותף לה. הוא עומד לשגר לו מיכתב־התנצלות."

כשפרשה המפד"ל מהקואליציה, ושר־המישפטים חיים צדוק קיבל לידיו גם את תיק־הדתות, החל המאבק על תפקיד מנכ"ל־המישרד. צדוק רצה למנות כמנכ"ל את שלמה פרדס, מנהל מחלקת־הטלפונים של מחוז ירושלים ובנו של הרב פרדס. שוב התעוררו גלס ואבו־חצירא. הם הפעילו לחצים על צדוק שימנה את ליפל. צדוק נכנע, אבל לא עד הסוף. הוא מינה אמנם את ליפל, אך נתן לו רק תואר של ממלא־מקום מנכ"ל המישרד. תקופת צדוק היתה התקופה הטובה ביותר של ליפל במישרד. צדוק היה מקדיש רק חצי יום בשבוע, היום הששי, לענייני מישרד־הדתות, וגם אז עסק בעיקר בענייני הדיינים ובתי־הדין הרבניים. ממלא־מקום־המנכ"ל ליפל היה השליט הכל־יכול במישרד הדתות, ובעיקר על התקציב, שנחשב אז כתקציב־ענק, של 40 מיליוני לירות לישיבות, לבתי־כנסת ולמיקוואות, שהיה בשליטתו.

ח"כ שוינמן
הכרעה לטובת השר

ח"כ גלס
בין שני ידידים

כבר מגיע הסכום העומד לרשות מי ששולט על קופת המישרד ל־800 מיליוני לירות, ופירוש השליטה על קופה זו הוא השפעת־ענק על החיים הדתיים והמיפלגתיים בארץ. ליפל טוען כי בתקופת צדוק הוא הקים מערכת־בקרה על תקציבים אלה, וכי אבו־חצירא רצה לחסל מערכת זו. אבו־חצירא טוען שליפל נהג בכספים כאילו היו כספים פרטיים שלו, חילק אותם כראות עיניו ויצר בעזרתם מוקדי־כוח, ושהוא, אבו־חצירא, החליט להפסיק סיגנון זהה של חלוקת כספים.

כיום מספרים מקורבי אבו־חצירא שבחודשיים הראשונים לשרותו היה שר־בלי־תיק, ולא שר־הדתות. ליפל שלט בכל, וניסה למנוע מהשר דריסת־רגל בעניינים היומיומיים של המישרד. רק אחרי חודשיים התחיל אבו־חצירא להפעיל את סמכותו, לנסות ולנהל את המישרד בעצמו, ולעקוף את ליפל.

אנשיו של ליפל טוענים כי בשנתיים האחרונות היה ליפל „מנכ"ל בלי תיק". אבו־חצירא ניטרל אותו, לדבריהם, מכל סמכות, העביר את סמכויותיו לשני מקורביו, ראש לישכתו, משה גבאי, ויועצו האישי, מי שממונה כיום על מחלקת בתי־הכנסת במישרד, דויד כנפו, שהוא אחי גיסו. כך או כך השתלט השר על התקציבים הענקיים העומדים לרשות המישרד, וליפל נותק ממקור השפעתו הגדול.

גם אבו־חצירא וגם ליפל טוענים כי בשנה האחרונה לא עבד ליפל בכלל. לדברי מקורבי השר היה עסוק ליפל בטיולים ברחבי הארץ, כמדריך בשכר של החברה להגנת הטבע, ולעיתים היה נעלם מהמישרד לחמישה ימים תמימים. לדברי ליפל, נלקחו ממנו כל תפקידיו ונמסרו למקורבי השר.

במשך יותר משנה שאבו־חצירא מנסה להיפטר מליפל. הוא נמנע מלפטר אותו, לדבריו, בגלל היחסים הפנימיים בתוך סיעת „ליכוד ותמורה". מתווכים שונים, ובראשם גלס, עסקו במציאת מישרה אחרת לליפל. הוצעו לו הצעות מהצעות שונות, ביניהן תפקיד שגריר ישראל בהונגריה, אך ליפל סירב לכולם.

מקורבי אבו־חצירא מוצאים את הסיבה לפיטוריו דווקא בשבוע שעבר. לדבריהם ניצל ליפל את אחת מהסמכויות היחידות שנותרו לו במישרד, אישור הוצאות הנאש"ל והשעות המספות של 420 עובדי מישרד־הדתות, לקידום מעמדו בתוך המישרד ולבידוד השר. מקורבי אבו־חצירא טוענים כי לנאמני השר קיצץ ליפל בהוצאות האש"ל וביטל את השעות הנוספות, כדי להכריח אותם לעבור למחנהו. ליפל, לעומת זאת, טוען כי השר הציף את המישרד בקרובי מישפחת אבו־חצירא וריכז בידיהם את כל סמכויות המישרד.

תפקיד הולם

ל**מרות שבחזוק** הסערה הראשונה נראה היה שהפילוג על סיעת „ליכוד ותמורה" אינו רציני ואינו מאיים על מעמדו של אבו־חצירא, ברור שהשר יצא ניזוק מהפילוג.

אחרי בירורים ובקשת הצהרות־נאמנות מ־55 חברי הוועד הפועל של המפד"ל, המשתייכים לסיעת „ליכוד ותמורה", השתקפה התמונה הבאה: במחנה של גלס וליפל יתמכו מרבית חברי סניף ירושלים של הסיעה וחלק מחברי סניף בני־ברק, בראשותו של ראש עיריית בני־ברק ישראל גוטליב. הסניף הגדול, תל־אביב, בראשות ח"כ פנחס שיינמן, תומך כולו באבו־חצירא, וכן יתר הסניפים בארץ. חישוב באחוזים מראה שגלס וליפל יכלו לזכות רק ב־15 עד 20 אחוזים מתמיכת כלל חברי סיעת „ליכוד ותמורה".

ברגע שהסתיימו החישובים, פסקה המילחמה. אבו־חצירא הבין שלמרות שמרבית חברי הסיעה עומדים מאחוריו, הרי אותו חלק שיתפלג ממנה יגרום לכך שלאבו־חצירא לא יהיה די כוח בתוך המפד"ל כדי להמשיך ולכהן כשר בממשלה הבאה. גלס חושש שמא הכוח המתייצב מאחוריו לא יספיק אף להכנסתו לכנסת.

משום־כך החלו גישושי הסולחה בין שני האישים. גלס אינו יכול להראות בציבור כמי שזנח את חברו ליפל. ברגע שימצא תפקיד חדש והולם לליפל, ובו רגע שימונה מנכ"ל חדש למישרד־הדתות, שיהיה מקובל גם על גלס, עשויים אבו־חצירא וגלס להפוך שוב גוש אחד במילחמה שלהם נגד קבוצות בורג והצעירים בתוך המפד"ל.

יוסי ינאי

ציידי התיירות

(המשך מעמוד 41)

דיפות להשתזף שם. התיירות שגרות ב־מלונות ללא בריכות יורדות לחוף הסמוך. גם הציידים יודעים זאת והם מתרכזים שם. תיכננתי לעבור גם לחופים אחרים, אם הציידים לא יפלו בפח בחוף שבחר־תי, אך לא היה צורך.

מייד כשירדתי לחוף הופנו אלי מב־טים חודרים מכמה כיוונים. הרגשתי כמו דוגמנית, שקהל בוחן את הבגדים שהיא מציגה. אבל לא השליית את עצמי לח־שוב שהם בוחנים את בגד־הים שלי. היו להם מבטים מיקצועיים כאלה, שנתנו לי הרגשה מאוד לא נוחה.

לא הספקתי להניח את חפצי ולשכב

אזעקה

הבחור שבתמונה סיפר לריקי כי הוא מתקין מערכות־אזעקה. הוא ביקש ממנה את מיספר הטלפון שלה והציע לה את שלו.

להשתזף, וכבר צץ לידי בחור שחרחר. „את בטח פעם ראשונה כאן," פנה אלי באנגלית. עניתי ב„לא" סתמי בעברית. „אה, את ישראלית," אמר בהפתעה. „חשב־תי שאת תיירת. לי קוראים צבי. אני דייג פה. אני מכיר את כל הבחורות פה על חוף. תיכף ראיתי שאת חדשה כאן."

אישרתי שאני באמת לא תיירת, והס־ברתי בנימוס שבאתי לנוח. הוא לא נראה מבין במייוחד, שכן לא הראה שום סימנים שהוא מתכוון להסתלק. להיפך, הוא החל להתעניין לשמי ולמקום המגו־רים שלי, שאל על העבודה ושאר פרטים אישיים, כשהוא משלב בשאלות פרטים על עצמו.

קמתי ועברתי למקום אחר. „חכי עוד קצת," קרא אחרי. „עוד מעט יהיו דגים ונאכל. את יכולה לבוא לאכול כל יום."

לחישות וצעקה

בקירבת המקום החדש שבו הת־מקמתי שכב צעיר בעל תיספורת קצ־רה. הוא זינק אלי כאל טרף מזדמן. לא הספקתי להרים את עיני וכבר עמד לידי והפליט משהו באנגלית. עניתי בעברית. הוא עבר מיד לשפת הלאום, והיה נראה שהוקל לו ושטף דיבורו גבר. „מה את עושה כאן?" שאל תוך שהוא שולף מפי את הסיגריה שעישנתי, והצית בעז־רתה סיגריה לעצמו. „משתזפת," עניתי והפניתי ממנו את מבטי.

כשהשבתי את המבט חזרה, הוא כבר שכב לידי. „את נורא חתיכה, את יו־דעת?" לחש, ספק שואל ספק קובע עוב־דה. „אני רוצה להתחיל איתך. בא לי לתת לך נשיקה." את המישפט האחרון שמעתי, תוך כדי שהרחתי את ריח הני־קוטין שנדף מפיו המתקרב אלי. קפצתי ממקומי ורציתי להסתלק. הוא תפס את המגבת שאחזתי בידי. „אל תלכי," פקד עלי בקול, שעמד בסתירה גמורה ללחי־שותיו הקודמות. „תישארי. למה את הו־לכת?" משכתי את המגבת מידיו, תוך שאני מסננת „תעזוב אותי!" והסתלקתי.

במקום הבא ניתנה לי שהות לנוח מעט. „את מדברת עברית?" שאל לפתע בחור מעלי. רק אישרתי וכבר מצאתי אותו שוכב לצידי, כשהוא כולו מעודד מהתשובה. „אני כבר יושב פה רבע שעה, מסתכל עליך וחושב איך להת־חיל איתך," פתח בשיחה מקורית, שגם הסבירה את פשר ההפוגה. „לא ידעתי איך לדבר איתך כי את נראית אינגלי־זית. מה את עושה פה?" כאן באה התשו־בה השיגרתית. „אני גר פה, לא רחוק, ביפו. אני עובד בשוק הכרמל ואת יכו־לה לבוא לקנות אצלי בזול..."

מעקב מרחוק

בהמשך בא הסבר מפורט איך להגיע לדוכן בשוק, וכן פרטים אי־שיים שונים על משכורתו, ימי־החופשה שלו ומה לא. כאשר הציע לי להתלוות אליו לביתו — „כאן, לא רחוק" — סירבתי. לא התאמצתי לרמוז לו שהוא לא רצוי. פשוט קמתי והלכתי, לפתע, כשאני קוטעת את שטף דיבורו. עוד שעה ארוכה הלך אחרי וניסה לעניין אותי. לבסוף נתן לי להתרחק, אך המשיך לע־קוב אחרי מרחוק, שמא אתחרט...

„איזה יופי!"

קרא הבחור שבתמונה בהתפעלות, והרעיף על ריקי מחמאות. הוא טען כי לא ראה מעולם דבר יפה כמוה, וביקש „לראותה מקרוב". אחר־כך התוודה שבא לחפש בחורות „בתור השקעה".

בעוד אני הולכת, נעמד מולי בחור ובחן אותי כאילו נפלתי מהירח. „איזה יופי!" קרא בהתפעלות. „את ישרא־לית?" תשובה חיובית. „לא ראיתי דבר יפה כמוך בחיים," אמר בהגזמה מופגנת והמשיך לחלק מחמאות על ימין ועל שמאל. „אני רוצה לגשת אליך ולראות מקרוב. את צריכה להיות בטח דוגמנית, או משהו כזה."

„בחורות זה השקעה"

לא נראיתי כאילו החנפנות פועלת עלי, אך הוא המשיך ללכת אחרי והתיישב לא רחוק ממני. „קוראים לי קו־בי," הציג את עצמו. „אני אגיד לך את האמת, באתי לחפש בחורות בים, אבל לא האמנתי שאמצא פצצה כמוך." אחרי שסיים את הווידוי החל להתעניין בי. הסברתי את נושא השיחה ועודדתי אותו להמשיך להתוודות. „אני אגיד לך את האמת, אני מחפש בחורות עם כסף. בש־בילי בחורות זה השקעה. בחורה עשירה זה השקעה טובה."

נתקלתי בעוד שורה ארוכה של מחפ־שי השקעות מסוג זה. הם השתמשו בשי־טות שונות, בהתאם לרמתם ולגינונם. אך דבר אחד איפיין אותם: הם היו כולם נודניקים גוראיים.

„למה לבד?"

רבים שאלו את ריקי שאלה זו. נראה כי מה שמעודד את הטרדנים הוא היותה של הבחורה בגפה. הם אינם מסוגלים להבין מדוע היא מתבודדת. מבלי להתחשב בפרטיות, הם ניגשים לבחורה וכופים עליה את חברתם. שואלים שאלות, מספרים על עצמם ונוטלים מחפציה.

ג'ונגל ביטוח הרכב

(המשך מעמוד 33)

היא גם מציעה לגרום להשקעה מיידית של מירב הכספים הניגבים מן הציבור, כדי לזכות את המבוטחים במלוא ההכ־נסה הנובעת מכך.

ברור מכאן שכיום אין השקעה מיידית של מירב הכספים ישובת המבוטחים. מכיוון שמדובר ביו־תר ממיליארד לירות ישנת־גבייה, הרי שמישהו מרוויח הרי בה כסף במקום המבוטחים.

מנצלים את „אבנר"

הבדיקה שערכה הוועדה הראתה כי למעשה מבטחת אבנר יותר מאשר 70% מהסיכונים, כפי שנקבע עם הקמתה, מפני שהיא מבטחת ביטוח־מישנה גם את 30% מסיכוני־הביטוח שעל חברות־הביטוח לבטח. הסכמי ביטוח־מישנה אלה נעשים בין אבנר, שהיא בבעלות חברות־הביטוח, לבין חברות־הביטוח שהן הבעלים של אבנר. קשה להניח כי ההסכמים יהיו לרעת חברות־הביטוח ולטובת אבנר, הצריכה לייצג את כלל המבוטחים מול חברות־הביטוח.

וועדת־שטסל מצאה כי קיימת אפשרות להעברת כספים מאבנר לחברות־הביטוח, בדרך העלולה „לעוות את התוצאות העיס־קיות" (כלשון הוועדה). למשל: אם מאחרים בהעברת חלקה של אבנר בכספי הפרמיות הניגבים על־ידי החברות, ומק־דימים במשיכת כספים מאבנר לפני תש־לום הפיצויים לנפגעים. במחירי הריבית של ימינו, כל הקדמה או האחרה בתשלום של חודש נותנות כ־10% ריבית.

הוועדה מצאה כי קיים פיגור ממוצע של 43 יום בהעברת כספי הפרמיות מחברות־הביטוח ל„אב־נר", וכי פיגור זה גורם לי„אבנר" הפסד של 40 מיליון לי־רות לשנה!

הוועדה מצאה גם, כי כספי אבנר מוצאים שלא על פי מירב הריווחיות, היינו תוך העדפת האינטרסים של חב־רות־הביטוח בעלי אבנר. כן מצאה הוועדה כי חברות־הביטוח אינן משתפות את אבנר בדמי־רישום ובדמי־פוליסה הניגבים מ־המבוטחים (התשלום של המבוטח מור־כב משני חלקים: פרמיה לביטוח ו„דמים", דמי־רישום ופוליסה. כיום ה„דמים" ודמי־הרישום מהווים כמחצית התשלום של ה־מבוטח. על־ידי איי־זיכוי אבנר בחלקה ב„דמים" ובאי־הרישום מקפחים אותה ב־מחצית הסכום המגיע לה).

הוועדה גילתה גם כי היתה הפרזה מצד אבנר בהחזר הוצאות לחברות־הבי־טוח, ואי־הדדיות בכיסוי הוצאות אבנר.

הוועדה ערכה בדיקה מאזנית של התוצ־אות העיסקיות של אבנר וקבעה כי ב־שנת 1976/77 בלבד לא קיבלה אבנר מחברות־הביטוח 284 מיליון לירות, שהגי־עו לה כדין וכחוק.

תירגום השווי הכספי של סכום זה לשנת 1980 הוא 1.5 מיליארד לירות!

מסתבר כי חברות־הביטוח לא העבירו לאבנר את חלקה בביטוח משותף עם חברות־ביטוח בארץ ובחו"ל, וחלק זה לבדו היה 120 מיליון לירות.

משמע: אבנר הפסידה 40 מיליון לי־רות לירות בגלל העיכוב של 43 ימים בהעברת חלקה בפרמיות. אבנר לא קיב־לה את חלקה בהשוואה להשקעתה בבית־הביטוח, סכום של 25 מיליון לירות נטו. כן סידרו החברות את אבנר בחישוב ערך ההשקעות במאזן לבין ערכם האמי־תי, והפרש זה הוא 70 מיליון לירות. סכום נוסף של 29 מיליון לירות הרווי־חו החברות כתוצאה מכך שאבנר משלמת להן "קומיסיון של 6% מהפרמיה־נטו ש־היא מקבלת כהוצאות־גבייה עבור הסוכ־נים, אולם החברות מעבירות לסוכנים רק 5%!

הסכם מוזר

מכאן שבסעיפי ניהול אבנר בל־בד צריכות החברות להעביר לאבנר

(המשך בעמוד 46)

רחל מרחלת על כל העולם

כן לא, כן לא

הזוג הזה משגע אותי. הם פשוט החליטו לבלבל אתכם ואותי ובעיקר את עצמם. אני מתכוונת למי שנבחר לא מזמן כמנהל בית"ר ירושלים, עורך־הדין **יוסי ז'רז'בסקי** ולחברה שלו **דליה אנקורי**, שחוץ מזה שהיא חברה על תקן של כן, לא, כן, לא, של יוסי, היא גם חתיכה, וגם המזכירה של מנכ"ל רשות השידור **יוסי** ("טומי") **ליפיד**.

אז בהתחלה זה היה כן, לא, כן, לא, בעניין החברות. יום אחד השניים היו דבוקים זה לזה וכאילו המציאו בעצמם את האהבה, ולמחרת, אפשר לראות כל אחד לחוד עם פרצוף ארוך כזה, ואז יודעים שהיה ריב, או סתם פרידה בלי ריב. לא מספיקים לרחם ולנחם, ושוב הם ביחד, שוב המציאו את האהבה.

אז התקופה של הכן, לא, כן, לא, הזו נגמרה. השניים החליטו לקחת את עצמם ברצינות. דליה עברה לגור אצל יוסי, ומתפקדת כרעיה לכל דבר, רק ללא ילדים ביניהם וללא טקס חתונה, טבעת ונדוניה.

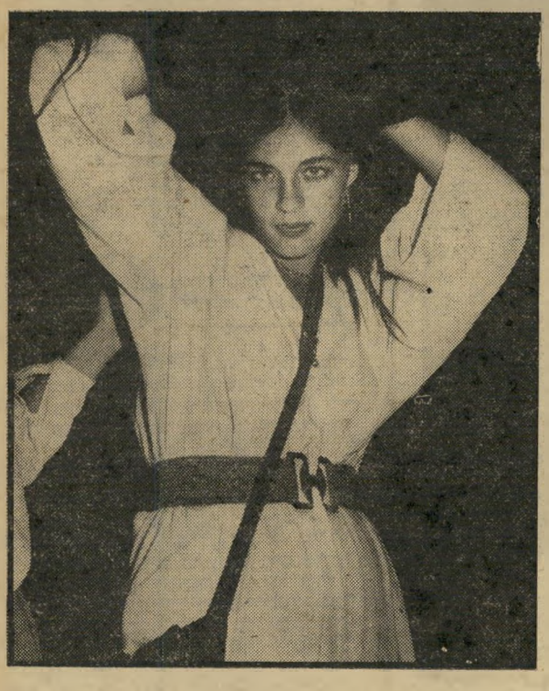

יוסי ז'רז'בסקי ודליה אנקורין
לא יודעים להחליט

עכשיו התחילה תקופת הכן, לא, כן, לא השניה. מתחתנים כן או לא. בוקר אחד הם קמים ומחליטים שהגיע הזמן להפסיק ולחיות חיי חטא וכדאי להתחתן. כולם שמחים, אבל למחרת הם פתאום עוצרים, עושים חושבים ואומרים לעצמם: אם כל כך טוב ביחד ככה, אז למה לקלקל את זה בחתונה?

עדכון נכון ליום לפני שכתבתי פרק מהולל זה בתולדות יוסי ודליה הוא שהם מתחתנים. למחרת, ברגע האחרון ממש, הגיעה הודעה מפי הסוס שהם בינתיים לא מתחתנים. אם הייתי מחכה עוד יום אחד הם היו מחליטים להתחתן. אבל לי נמאס לחכות אפילו עוד דקה, והדיווח הבא שלי על העניין הזה, ששמו יוסי ודליה יהיה רק אחרי החתונה, ורק אם אני אישית אהיה בחתונה.

לחפש את החבר לשעבר

ענת עצמון
ממשורר למלחין

לפני ארבעה חודשים קנאתי בו. אני מתכוונת למשורר־עתונאי־שחקן **יונתן** ("יותי") **גפן**. לא שקנאתי בכשרון שלו, או בהצלחות הבימתיות שלו, עם זה כבר השלמתי לפני הרבה זמן. קנאתי בו בגלל מה שהיה דבוק אליו, חייך אליו באהבה, והביטיח לו בעיניים את כל הכוכבים שבמרום. האובייקט המבטיח הזה היה אחת הנערות המבוקשות בארץ, חלומם של כל צופי הסרט אסקימו לימון, **ענת עצמון**.

אבל אצל יונתן הדברים מסתיימים בכל פעם שהוא רוצה להיות קצת לבד. כשרצה להיות לבד הוא נפרד מאשתו החוקית **נורית גפן** ומהר מאוד מצא את ענת. כשרצה להיות לבד מענת הוא נפרד ממנה ומצא לו את הפרקליטה **גלית ויגוצקי**. עכשיו, כך אומרים לי, הוא עוד פעם בראש של להיות לבד.

יונתן אמנם עושה את הפרידות שלו בצורה אלגנטית, כמעט אבהית, אבל הענת שלו נפגעה. היא אמנם לא עשתה סצינות ולא היו בכיות פומביות, אבל מי שמכיר אותה טוב ראה על הפנים שלה את כאב־הלב.

וכשנמצאים ביאוש עושים גם שגיאות, ואפילו אם השגיאות הן שגיאות חוזרות. הרבה זמן לפני שענת היתה כוכבת אסקימו לימון, ושרק יושבי הספסלים שבשדרות־חן בתל־אביב, מקום מגוריי־הוריה, ידעו כמה שהיא יפה, היה לה סיפור קטן עם המלחין־זמר **שלום חנוך**. זה נגמר מהר, אני מתכוונת לאז. עכשיו, כשכאב לה הלב מיונתן, היא פגשה שוב בשלום, ולגבי פגישה זו יש שתי גירסאות. מקורבי שלום טוענים שענת חיזרה אחריו במרץ מיואש, אבל הוא לא רצה בה, מתוך סיבות השמורות עימו. מקורבים של ענת טוענים, בלא פחות חום, שהם סתם נפגשו, ולא היה ביניהם שום דבר. התוצאה היא כמובן אחת: הם כבר לא ביחד.

אבל לגברברים שמחליטים לאזור עוז לחפש את דירתה הקטנה של ענת, ולשחק את המנחמים, יש לי אזהרה קטנה: ענת מתגוררת עם סרן בצה"ל. שניהם נשבעים שאין ביניהם שום דבר, ובסך הכל שכרו דירה ביחד, אבל יש שום דבר או אין שום דבר, אם ענת תתלונן, הסרן יבוא לעזרה.

הלישכה המתאוששת

בשבוע שעבר סיפרתי לכם איך מתאוששת לשכת שר־הביטחון מהרגשת הכיבון שנפלה עליה כש**עזר ויצמן** עזב אותה, **מנחם בגין** הסתלק ממנה ו**יגאל ידין** הוא עכשיו הבוס. ההתאוששות של השבוע שעבר היא התכונה ב־

דני וינריך ודנית כהן
להגיע לנמל הבית

לישכה לקראת חתונתה של היפהפיה **ליויה גינזבי**, מזכירת הלישכה לשעבר, שתערך בשבוע הבא בכפר־שמריהו.

אך נראה שלא רק ליויה החליטה להתאושש. גם **דני וינריך**, דובר המישרד, מודיעה לכם במלוא האחריות שהבחור מאוהב. הוא לא סתם מאוהב אלא גם מתגעגע. כי האובייקט שלו נמצא עתה בשייט חופים ביאכטה פרטית, ולדני לא נותר אלא להמתין בארץ, ולחכות עד שהיאכטה תגיע לנמל הבית והופ, לתוך את זו שאהבה נפשו. אני מתכוונת לצעירה שסיימה לא מזמן את מכון וינגייט, ותהיה בטח עוד מעט מורה להתעמלות, **דנית כהן**.

את דנית כהן בת ה־24 אתם אולי לא מכירים, אבל את האבא שלה כולכם מכירים. האבא אינו אלא קברניט אל־על המפורסם, **אוריאל** ("אורי") **כהן**, מי שהיה חבר־ועד לוחם, אחר כך לחם בפדאיון שתקפו את **חנה מרון** במינכן, והיום הוא בשייט עם הבת שלו.

כרגע היא מותחת את גופה החטוב. השוקל 1.350 ק"ג, בזרועותיה האוהבות של אמה, כשאביה כבר ממהר להכריז באוזני כל, שכדי להגיע אל בתו צריך קודם לעבור אצלו בחינת תכונות אופי, פיקחות, נאמנות וכמובן התמצאות במוסיקה ותקליטים.

אז מזל טוב לזוג דודקביץ', ובהצלחה מראש לכל אלה שיגישו מועמדות, בתיקווה לזכות בנועה, בעוד 15 שנים בערך.

החתונה הסודית והאוטובוס מעכו

בשבועות האחרונים הסתובבתי בעיר והרגשתי שמשהו לא בסדר. לאנשים שפגשתי היה מן מבט כזה מוזר בעיניים. בהתחלה חשבתי שזה במיקרה, אבל כשזה חזר על עצמו כבר התחלתי לדאוג. היה נדמה לי שמסתירים ממני משהו.

עד שאותה ציפור קטנה, שתמיד מצילה את המצב ברגע האחרון, לחשה לי אוזני את הדבר שאסור היה לי לדעת. כששמעתי, אורו עיני. כל הביטחון־העצמי שלי שב בין רגע.

עכשיו אני יכולה כבר לגלות לכם מה העניין. כבר יותר משנתיים הם יוצאים. כולם ידעו שזה יבוא, כל העיר ציפתה לכך. השאלה היתה רק מתי זה יגיע סוף סוף. והנה זה קרה.

בפנטהאוז בשכונת ל' בצפון תל־אביב, עמדו לפני שבועיים מחתת לחופה **צוקי צוקר** מלהקת האחים והאחיות והחברה התחיכה. היאמאנית הגיזעית והכימעט ניצחית שלו, **דנה עלי**. הטכס התקיים בסודי סודות בבית הוריה של דנה, כשבין המוזמנים רק חוג קטן של בני־משפחה, ידידים וכן האחיות והאח מהלהקה.

למרות שמיספר המוזמנים היה מצומצם, הגיע מעכו אוטובוס שלם לחתונה. למה מעכו? כי צוקי הגיע להאחים והאחיות ולתחילה של זכיה במקום הראשון בפסטיבל הזמר האחרון, מהפרופינציה הצפונית. שם, כך הוכיח האוטובוס, יש לו עדיין שורשים עמוקים. למישפחתו של צוקי יש חברת אוטובוסים פרטית בעכו, כך שלקחו אוטובוס, העמיסו עליו את כל החמולה ובאו לחתונה.

המקורות המהימנים שלי סיפרו לי, שבאוטובוס נשאר מקום פנוי אחד. הוא היה שמור ללב שבור מסויים מאוד, אך זו הנושאת אותו, נשארה באותו לילה בפרובינציה.

חגיגת החתונה הייתה על טהרת הריקודים היאמאניים. הדודות של דנה יצאו במחולות יחד עם הדודים, לצלילי השלאגרים היאמאניים הכי מפורסמים. המישפחה הפולנית של החתן עמדה מסביב ומחאה כפיים. רק אמא של צוקי הייתה כל הזמן עסוקה באיסוף הצ'קים, ובאירגון שאר הדברים.

נועה

מעידים עליה שהיא בלונדית יפהפיה מלאת חן ועדינות — ירושלמית. אני יודעת שאתם מאוד־מאוד מסוקרנים לדעת מה שמה. קוראים לה **נועה דודקביץ'**. אני בטוחה ששם־המישפחה מזכיר לכם משהו. נכון. אביה הוא **בני דודקביץ'** המפורסם, איש התקליטים והרדיו. בני סיפר שהוריה האוסטרליים של **מרגוט** אשתו, הגיעו בטיסה מהיבשת הרחוקה כדי לראות את נכדתם הראשונה. אלא שמסתבר שמהירותם היא כלום לעומת מהירות הופעתה של נועה. התינוקת היפה נולדה כפג. פשוט לא היתה לה סבלנות לחכות את כל תשעת החודשים כדי לראות את אמה ואביה, והיא יצאה קודם.

ג'ונגל ביטוח הרכב

(המשך מעמוד 44)

עוד סכום של 204 מיליון לירות.

בסכום נוסף, אף הוא יותר מ־250 מיליון לירות, לא נגעה הוועדה אלא כבדרך אגב, בפיסקה במיכתב־הלוואי. מדובר בהסכם בין חברות־הביטוח למוסד לביטוח־לאומי. המוסד משלם כיום פיצויים לנפגעי תאונות־הדרכים, ועל חברות־הביטוח להחזיר לו סכום זה. מחקרו של ד"ר יהודה כהנא גילה, כי המוסד לביטוח־לאומי אינו גובה סכום זה מחברות־הביטוח. אילו ניגבה, סכום זה היה מקטין אף הוא את תעריפי־הרכב. ועדת־שטסל לא נכנסה לעניין זה, מלבד בהערה של הפרופסור אנגלרד, והציעה למפקח על הביטוח לתת את דעתו על כך.

להקטין את התעריף

אם הוועדה בדקה נושא אחר, ומצאה כי במחצית השנייה של 1979, ובמחצית הראשונה של 1980, חלה ירידה של ממש במיספר נפגעי תאונות־הדרכים, כאשר גם בשנת 1979 היתה ירידה של 13% במיספר הנפגעים לעומת 1978.

מכאן קבעה הוועדה כי יש להקטין את התעריפים בגלל הירידה בנפגעים ב־15%, ויש להקטינם ב־9.8% לפחות ביגלל העורפים שלא העבירו החברות ל"אבנר". בסך הכל מומלץ להקטין את התעריפים ב־24.8%. ברור שאילו היתה הוועדה בודקת גם את נושא 250 מיליון הלירות שחברות־הביטוח אינן משלמות בחזרה למוסד לביטוח־לאומי, היה ניתן להקטין את התעריפים ב־35% ויותר.

הוועדה הציע שורה של הצעות, שאותן יש לקיים במקביל לקביעת התעריפים החדשים. דמי־ביטוח שנתיים עד 9500 לירות ישולמו בתשלום אחד בתחילת שנת־הביטוח. הסכומים העולים על סכום זה ישולמו בשני שיעורים, השני ארבעה חודשים אחרי הראשון. הבנקים יקבלו הוראה להעביר מייד עם תשלום דמי־הביטוח את חלקה של אבנר ישר אליה. הבנקים ישלמו לנפגעים את המגיע להם, והבנק יחייב את חשבון אבנר בחלקה, עם התשלום לנפגע.

הוועדה מציעה כי שיעור דמי־הרישום ודמי־הפוליסה לא יעלה על 11% מדמי הביטוח, וגם לקבוע בתקנות את שיעור ה"דמים". כן ממליצה הוועדה להקטין את העמלה, שמשלמת אבנר לחברות־הביטוח, ל־5%, ולא להתיר לה לעשות ביטוחי־מישנה לחברות־הביטוח.

לחסל את „אבנר"

המלצה אחרת היא להגביר את הפיקוח על אבנר ולתבוע כי כל הסכם בין אבנר לחברות־הביטוח יקבל אישור של האוצר. הוצע שמינוי או הדחה של מנכ"ל אבנר ייעשו רק באישור האוצר. המלצה אחרת: לשמור על הדדיות בהשתתפות אבנר וחברות־הביטוח בהוצאות הנלוות לייישוב תביעות, כשכר עורכי־דין ושמאים.

לאור מימצאי הוועדה לא נותר אלא להצטרף לתביעתו של הד"ר יהודה שנהב לחסל את „אבנר" ולהעביר את גביית ביטוח־החובה למוסד לביטוח־לאומי. לפי מימצאי, היה הדבר חוסך עוד 250 מיליון לירות בהוצאות הגבייה הלא־יעילות של חברות־הביטוח כיום.

על מימצאי שנהב וכהנא היו תגובות חריפות מצד חברות־הביטוח. אחת מהן התבטאה בהפסקת תמיכתן במכון לביטוח באוניברסיטת תל־אביב, ששני הדוקטורים שנהב וכהנא עמדו בראשו.

יגאל יביב

(רשימה ראשונה בסידרה)

נאשם גור בבית־המישפט
לא בכוונה תחילה?

ב רגע שצבי גור נתפס, ונתגלתה גופתו של אורון ירדן, הסתיים חלקה הראשון של טראגדית החטיפה. מישפטים החלו כבר אז לשאול את עצמם מי יהיה הסניגור של גור כאשר יתחיל מישפט השנה — חלקה השני של הדראמה.

מישפטו של גור הוא חסר־תקדים, כאשר ברור, שכל מילה בו תחשף לאמצעי־התיקשורת. הסניגור והתובע יהיו באור הזרקורים עד תום המישפט.

מכתב־האישום ברור היה מי תהיה התובעת: פרקליטת מחוז המרכז, עורכת־הדין הבלונדית, שרה סירוטה, מי שהיתה התובעת במישפטו של חבר־הכנסת לשעבר שמואל רכטמן.

כאשר גור נשאל על־ידי השופט דויד ולך, בעת מעצרו, אם יש לו סניגור, אמר שאין לו, והוא מבקש מבית־המישפט לו למנות לו.

מערכת מינוי סניגורים נתונה בבית־המישפט בתל־אביב בידיו של הנשיא התורן דב לוין. ואכן, לא עברו שלושה ימים, והעיתונים הודיעו כי לוין מינה את השופט לשעבר אליעזר מלחי לשמש כסניגורו של גור.

רבים שאלו: „מי זה מלחי?" מבורגרים יותר, שזכרו את המישפט הסנסציוני שהתנהל נגדו בשנות ה־60', שאלו: „מה, הוא עוד חי בכלל?" ומישפטנים שאלו איש את רעהו: „מדוע דווקא מלחי?"

„מוכנים לקחת את ההגנה"

ב ניגוד לידיעות שונות שהתפרסמו בעיתונות, סיפר השופט לוין שאיש לא סרב לייצג את גור. להיפך, הוא היה מוצף טלפונים של עורכי־דין אשר אמרו: „קראנו בעיתונים שעורכי־דין מסרבים לייצג את גור, אנו מוכנים לקחת על עצמנו את ההגנה."

יש לשער, שכל עורך־דין העוסק בפלילים, עשה לעצמו את החשבון שמישפט ההטיפה יעלה אותו לכותרות למשך תקופה ארוכה. אין לזלזל בפירסומת בקנה־מידה כזה. אם יצליח הסניגור וייזכה את הנאשם, הרי ייחשב לגאון מישפטי. אבל אפילו לא יצליח, ברור שהציבור לא ישנא אותו.

אם אמנם היו עורכי־דין שסירבו לייצג את גור, היו אלה ככל הנראה הורים לילדים רכים ואפשר להבין כי מבחינה רגשית לא הצליחו להתגבר על התיעוב לנאשם ולפשע. אין ספק שאווירת הלינץ' שנוצרה במדינה סביב גור השפיעה לא מעט על שיקוליהם.

ג רגע שצבי גור נתפס, ונתגלתה גופתו של אורון ירדן, הסתיים חלקה הראשון של טראגדית החטיפה. מישפטים החלו כבר אז לשאול את עצמם מי יהיה הסניגור של גור כאשר יתחיל מישפט השנה — חלקה השני של הדראמה.

מישפטו של גור הוא חסר־תקדים, כאשר ברור, שכל מילה בו תחשף לאמצעי־התיקשורת. הסניגור והתובע יהיו באור הזרקורים עד תום המישפט.

מכתב־האישום ברור היה מי תהיה התובעת: פרקליטת מחוז המרכז, עורכת־הדין הבלונדית, שרה סירוטה, מי שהיתה התובעת במישפטו של חבר־הכנסת לשעבר שמואל רכטמן.

כאשר גור נשאל על־ידי השופט דויד ולך, בעת מעצרו, אם יש לו סניגור, אמר שאין לו, והוא מבקש מבית־המישפט למנות לו.

מערכת מינוי סניגורים נתונה בבית־המישפט בתל־אביב בידיו של הנשיא התורן דב לוין. ואכן, לא עברו שלושה ימים, והעיתונים הודיעו כי לוין מינה את השופט לשעבר אליעזר מלחי לשמש כסניגורו של גור.

רבים שאלו: „מי זה מלחי?" מבורגרים יותר, שזכרו את המישפט הסנסציוני שהתנהל נגדו בשנות ה־60', שאלו: „מה, הוא עוד חי בכלל?" ומישפטנים שאלו איש את רעהו: „מדוע דווקא מלחי?"

„מוכנים לקחת את ההגנה"

ב ניגוד לידיעות שונות שהתפרסמו בעיתונות, סיפר השופט לוין שאיש לא סרב לייצג את גור. להיפך, הוא היה מוצף טלפונים של עורכי־דין אשר אמרו: „קראנו בעיתונים שעורכי־דין מסרבים לייצג את גור, אנו מוכנים לקחת על עצמנו את ההגנה."

יש לשער, שכל עורך־דין העוסק בפלילים, עשה לעצמו את החשבון שמישפט ההטיפה יעלה אותו לכותרות למשך תקופה ארוכה. אין לזלזל בפירסומת שנפל בפח. הוא התפטר מתפקידו כשופט, וחזר להיות עורך־דין מן השורה. אחרי עשרים שנות שפיטה היה קשה לגבר בגילו לחזר על פתחי ההוצאה־לפועל ולעמוד בפני שופטי שלום, שהוא היה ממונה עליהם בעבר. איש לא ראה מאומה מזה על פניו של מלחי נעים ההליכות. שנות הלימוד שעשה באוניברסיטת לונדון עזרו לו בוודאי להשאיר על פניו משך כל המישפט את הארשת המנומסת וחסרת־ההבעה. הוא המשיך לשאת על פניו בהיותו נאשם את אותה ארשת שלבש כשופט.

כאשר פנו אליו ילדים בעת מישפטו הארוך וביקשו את חתימתו, אמר להם: „חתימות מקבלים מאדם שעשה משהו חשוב, לא מאיש שהתפרסם כנאשם במישפט."

בשנים שעברו מאז הזיכוי המשיך מלחי לעבוד כעורך־דין. הוא עובד לבדו במישרד קטן, 80 אחוז מעבודתו בשטח האזרחי, וכ־20 אחוז מישפטים פליליים.

לשאלת העולם הזה ענה מלחי שאינו זוכר אם הוא נמצא ברשימת עורכי־הדין הממונים, אך הוא מעולם לא הגיש בקשה כזו. על השיחות שהיו לו עם השופט דב לוין סרב מלחי לדבר. לחבריו לא היו כל בעיות מצפוניות לייצג את גור. „האיש זכאי להגנה כמו כל נאשם אחר, וכל עוד לא הוכח בבית־מישפט שהוא אשם, הרי לפי החוק ולפי המסורת האנגלית הוא זכאי." אמנם המעשה המיוחס לו גרם הירהורים לסניגור, אבל אין זה מתפקידו לשפוט. תפקיד זה עוזב לפני עשר שנים. כיום, כמיקצוען אמיתי, הוא יכול רק לנתח את המיקרה ולמצוא את קווי ההגנה הטובים ביותר לנאשם.

אם אמנם נכון, שהנאשם רצח ילד אפילו ראש לישכת עורכי־הדין, אמנון גולדנברג, הכריז בפומבי, כאשר התנגדה גופתו של אורון, שיש לגזור עונש־מוות על אנשים המבצעים פשעים כאלה. יש לשער שגם עורכי־דין אחרים חשבו כמוהו.

„אינני מפחד מהיסטריה ציבורית, כבר עברתי פעם בחיי תגובה ציבורית כזו, ואני יודע שהיא שוכחת והולכת אחרי זמן מה," אמר מלחי בראיון שנתן לי־העולם הזה.

מלחי היה אחד השופטים הטובים ב־בית־המישפט המחוזי בתל־אביב. בהיותו כבן 50, לפני כ־13 שנה, התפוצצה אחת השערוריות הגדולות ביותר במישפט הישראלי. עורכת־דין בגיל העמידה, יונה סופר, טענה כי קיימה יחסים אינטימיים עם השופט. היא האשימה אותו בכך שקיבל מידיה שוחד בסך 5,000 לירות, כדי לשאת־פנים, לסוחר תל־אביבי בשם שלמה ונקרט, במישפט שנערך בפני מלחי.

במיקרה היחידי בהיסטוריה הישראלית, הועמד שופט לדין בפני בית־המישפט המחוזי בירושלים. המישפט הפך לסנסציה. כל מילה וכל תנועה של יונה סופר צולמו ופורסמו. המישפט נמשך בערך שלוש שנים. בינתיים פרצה מילחמת ששת־הימים, והכנסת העבירה חוק שחנן את כל הנאשמים שעמדו אז לדין. גם מלחי זוכה בחנינה זו באופן אוטומטי. אך הוא וסניגורו, מנדל שרף, שנפטר רק לפני שבועיים, פנו לחבריי־כנסת ולשר־המישפטים דאז והכריחו אותם להוריד סיף לחוק החנינה סעיף, שהרשה לנאשמים לוותר על זכות החנינה ולהמשיך במישפטם. מלחי היה היחיד שעשה שימוש בזכות זו. הוא המשיך במישפטו, הוציא עליו סכומי עתק. באפריל 1978 זוכה לבסוף לחלוטין.

נואף שנפל בפח

ה זיכוי החזיר אמנם את השופט לכס השפיטה, אך הוא לא רצה להמשיך ולשבת בו. עין־הציבור עדיין התמקדה בו. רבים המשיכו לראות בו נואף

הסניגור

עורכי־דין רבים ביקשו להחמנות כסניגור לצבי גור. מדוע נבחר דווקא אליעזר מלחי? האם זוהי רהביליטציה? השופט המנה מסביר מדוע.

חסר־הגנה תמורת בצע־כסף, והמשיך לבקש את הכסף אחרי הרצח, הרי זה מעשה נורא יותר מרצח רגיל. אבל בין 8,000 עורכי־הדין במדינת־ישראל היה נמצא בוודאי מישהו שהיה מגן עליו, ומלחי אינו רואה כל סיבה מדוע לא יעשה זאת הוא, אפילו חינם אין כסף.

„כולם הורשעו ברצח"

אשר נשאר מדוע נבחר לתפקיד זה אמר: „כנראה מצאו אותי מתאים." וסרב להרחיב על־כך את הדיבור. הוא הפך איש רגיל, חביב ובעל קסם אישי — לחוסך ילדים. את זאת אפשר לעשות רק על־ידי בדיקות פסיכיאטריות עמוקות. לשם כך התכנסה השבוע ישיבה בנוכחות הסניגור, נציג התביעה לודביג פלס, והשופט דב לוין. לפי בקשתו של מלחי יבדקו שני פסיכיאטרים את צבי גור. מסקנותיהם תהיינה הבסיס להגנה.

החלופות לרצח

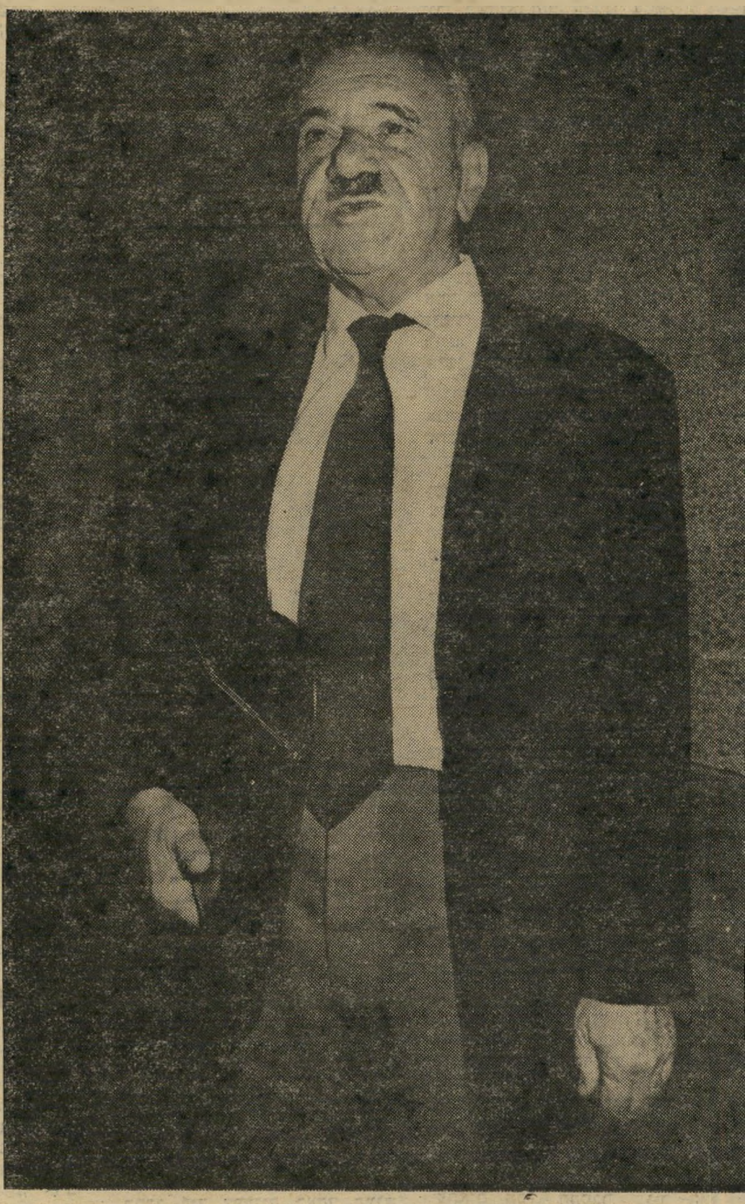
תב־האישום כולל עבירה של רצח בכוונה תחילה, עבירה המחייבת את התביעה להוכיח קיום של שלושה אלמנטים: הכנה, החלטה וחוסר קינטור. כיוון שבמיקרה זה נאשם צבי גור בכך שחנק את אורון ירדן, הרי שהוכחת האלמנטים של הכנה והחלטה יהיו קשים במיוחד לתביעה הכללית. בתקדים ישן משנות ה־50' קבע בית־המישפט, כי נאשם שהשתמש בידיו לצורך חניקת קורבנו אשם בהריגה בלבד. כיוון שכאשר אדם משתמש בשתי ידיו לביצוע מותו של אחר, אי־אפשר לאמר שהכין את כלי־הרצח, שהרי ידיו נמצאות איתו כל הזמן. גם האלמנט של החלטה־להרוג קשה יותר להוכחה, כאשר הנאשם טוען כי רצח רק כדי להשתיק את הקורבן ולא סיפר כי במשך עשר השנים האחרונות יצג כחמישה רוצחים. הוא הסביר מיקרה לנסיבותיו, וציין כי כל הרוצחים עליהם הגן הורשעו וגידונו למאסר־עולם. רק נאשמת אחת, אשר שניסתה להתאבד והרגה גם את בתה הורשעה בהריגה בלבד ולא ברצח.

הפסיכוזה הציבורית אינה מדאיגה אותו. בסופו של דבר הקהל הוא הוגן. הריאקציה הראשונית היא באמת היסטרית, אבל אחר־כך כולם מתקררים, ומבינים את הנקודות האחרות בתיק.

הסניגור הדגיש שכדי למנוע הישנות מיקרים נוראים כאלה בעתיד, חשוב מאוד לברר מה קרה במוחו של הנאשם. מדוע התכוון להמיתו. אם אמנם יתמכו העדויות הרפואיות בגירסה זו, הרי ישאר לפחות ספק בלב השופטים, והם יאלצו לזכות מרצח בכוונה תחילה.

תופעת סירוטה
חטיפה ממשמורת חוקית

סניגור מלחי
לא מפחד מהיסטריה ציבורית

משום מה נמנעה הפרקליטות מלהאשים את גור בחלופה אחרת של רצח, הנמצאת גם היא בספר החוקים, ואינה כוללת את האלמנט של כוונה־תחילה. והיא, רצח כדי להקל ביצועה של עבירה אחרת, במיקרה זה — החטיפה. או בחלופה נרספת, רצח המבוצע כדי להימלט מעונש. לכאורה קלה יותר הוכחתן של שתי חלופות אלה במיקרה הנוכחי, וייתכן שתוך ניהול המישפט יתבקש בית־המישפט לשנות ולתקן את כתב־האישום. אם כי לבית־המישפט סמכות להרשיע את הנאשם גם בעבירות אלה, אם הוכחו באופן עצמאי על־ידי הראיות שנתגלו במישפט. זאת יכול בית־המישפט לעשות גם ללא בקשה מפורשת של הפרקליטות.

דחף שאינו בר־כיבוש

גם לגבי העבירה השנייה המיוחסת לנאשם, חטיפת ילד ממשמורת חוקית כדי להעמידו בסכנת מוות, יש אפשרות להגנה מישפטית. שהרי על התביעה להוכיח שהילד היה במשמורת חוקית כזו בשעה שנחטף. אם לא הוכח אלמנט זה, הרי העבירה שבה אפשר להאשים היא שונה וקלה יותר. גם לגבי ההעמדה בסכנת מוות צריכה התביעה להוכיח, כי מלכתחילה התכוון החוטף להרוג את הקטין. כרגע אין עדיין די חומר כדי לדעת, אם אמנם יש לתביעה הוכחות כאלה.

השאלה העיקרית במישפט תהיה שאלת שפיות הדעת של גור. שכן אם יתברר שבעת ביצוע העבירה היה חולה במחלת־נפש מוכרת, אשר בגללה לא היה מסוגל להבין את אשר הוא עושה, או לדעת שאסור לנהוג כך, הרי לפי החוק ייצא זכאי.

אם לא יצליחו רופאי ההגנה להוכיח, שגור סובל ממחלת־נפש מוכרת, לא תהיה אפשרות לנסות את ההגנה הנוספת, של דחף־שאינו־בר־כיבוש. גם דחף כזה מהווה הגנה מישפטית רק אם הוא מבוסס על מחלת־נפש מוכרת וידועה.

הקביעה הרפואית, כי הנאשם סובל מפסיכוזה או נוירוזה, ולא ממחלת־נפש מוכרת, יכולה לעזור להגנה כדי לסתור את אפשרות יצירת הכוונה הפלילית, הדרושה לקיום העבירות שבהן נאשם גור.

בשלב זה אין עדיין כל חוות־דעת מוסמכות על מצבו הנפשי של הנאשם, ואי אפשר לדעת כיצד תתפתח ההגנה. הכל עדיין בגדר השערות.

רהביליטציה ציבורית

גדר הכעיות המישפטיות הקשות שמעוררת הגנתו של גור, עולה ביתר שאת השאלה מדוע נבחר מלחי כסניגור. למרות היותו בעל ותק ונסיון של שנים רבות, לא בלט מלחי בין עורכי־הדין הפליליים. להיפך, אפשר לאמר שהוא דאג בצניעותו להחבא מאור הזרקורים עד כה. את התשובה האמיתית נתן השופט הממנה, דב לוין. הוא הסביר, בפשטות, כי מלחי היה בין הראשונים, ואולי הראשון שהתנדב ופנה אליו בבקשה למנותו. מלחי גם הסכים לעשות זאת חינם אין כסף, והשופט דב לוין נענה לבקשתו. כל עורכי־הדין שטיילפנו אחרי כך נענו כי המישרה כבר תפוסה.

שופט נוסף, שביקש לשמור על עילום שמו, אמר: „יתכן שזוהי הרהביליטציה הציבורית שלה היה מלחי זכאי כבר לפני שנים רבות. הוא עבר סבל ויסורים קשים על לא עוול בכפו, ושובו לחדשות כסניגור של נאשם־השנה, כממורנה מטעם המדינה, יחזיר לו את כבודו."

אילנה אלון

בתחרויות על תואר

מלכת המים 1980

תדגמנה לקהל הצופים

את סנדלי האיכות של

הנדון

(המשך מעמוד 31)

של דני. אולם החברה הישראלית זקוקה לכך שמשה יסיים את בית־הספר התיכון וגם את האוניברסיטה. היא זקוקה לכך שבדור הבא יקומו ל„עדות המיזרח" מנהיגים חברתיים, תרבותיים ומדיניים, כדי שיהיה להן חלק במימסד ונחלה במדינה. זהו אינטרס כלל־לאומי עליון.

וכן יש לדחוף את חיזוק משה.

יש לעזור לו, יש לתת לו שיעורי־העשרה, יש להפקיד עליו את מיטב המחנכים. לא די בשיחרורו משכר־לימוד עד גמר האוניברסיטה — יש לשלם לו דמי־קיום, כדי שלא יפול באותן שנים כמעמסה על מישפחתו, וכדי שיוכל לתרום את חלקו לפרנסת ההורים, בשעת הצורך.

לא די בשיוויון של הזדמנויות בקבית תפקידים ועבודה. יש צורך בהעדפה מבוקרת, כדי להכטיח שאחוז בני „עדות המיזרח" בכל מערכות־החיים החשובות יגדל בהתמדה.

■ ■ ■

אני יודע שרעיון זה מעורר התנגדות רבה — לא רק אצל בני־העילית, החוששים שמא יפגע הדבר במעמדם המועדף, אלא גם אצל רבים מבני „עדות המיזרח", הרואים בו עלבון.

„אנחנו לא רוצים לקבל יותר זכויות מאחרים," הם אומרים, „אנחנו רוצים רק לקבל תנאים שווים!"

זה מצלצל יפה, אבל אין בזה כל ממש.

אם לחזור אל עולם־הספורט: אין מכניסים לזירה מתאגרף בעל מישקל כבד מול מתאגרף בעל מישקל־זבוב, ואומרים להם: „תילחמו בתנאים של שיוויון." במצב כזה, המושג של „הזדמנות שווה" הופך בדיחה עגומה.

אסור לעכב את התפתחותם של בני השכבות המועדפות בחברה הישראלית. שום חברה אינה יכולה לוותר על יכולתם של היתר־מפותחים, בשם שיוויון מדומה. אבל יש להעלות את רמתם של בני השכבות המקופחות ובשלב הראשון גם באופן מלאכותי. כך אין השיבות לשאלה מה מקורו של הקיפוח, מי אשם בו, ומדוע לא תוקן עד כה.

זאת חייבת להיות מדיניות מודעת, עיקרון־מנחה רעיוני ומעשי בכל מערכות המימשל, המינהל והפעילות החברתית: העדפה מבוקרת של השכבות שיש להעלותן.

לא „אינטגרציה" ריקה־מתוכן, לא „שיוויון" ערטילאי, אלא „שיוויון פדום".

■ ■ ■

אני כא היטעין, כמובן, שזהו הפיתרון לכל הבעיות.

הבעיה של חוסר השיוויון בין העדות (או השכבות, או המעמדות — במציאות כל המושגים האלה חופפים זה את כימעט לגמרי) היא בעיה מורכבת מאין כמוה. יש לה גם השלכות רוחניות, תרבותיות, כימעט פילוסופיות, שיש לעמוד עליהן בהזדמנות אחרת.

אך כזי פיתרון הבעיות המעשיות — שהן כמותיות, כספיות, מוחשיות — אין גם פיתרון לבעיות האחרות.

סיר־הלחץ רותח. שקיעת הליכוד סותמת את אחד משסתומי הביטחון. אם יחזור המערך לשילטון, ושום דבר לא ישתנה לטובה, עלולים להיסתם גם כל השסתומים הנותרים.

אין זו רק בעיה „מזרחית". זוהי גם — ואולי בראש וראשונה — בעיה „אשכנזית".

במדינה

תולדות

בגידה בחבר

אחרי 13 שנה קיבל חברו שי צבי גור את התשובה לשאלה שהציקה לו

„מדוע הוא בגד בי?" זאת היתה השאלה שייסרה את משה* במשך 13 שנה. בשבוע שעבר, כאשר פתח את גיליון העולם הזה, קיבל את התשובה.

משה היה חברו של צבי גור, הנאשם בחטיפת אורון ירדן וברצי־חתו. השניים נפגשו לראשונה בקיבוץ גיבעת־ברנר. משה היה בן המשק, ואילו גור הגיע לקיבוץ בשנת 1963, כבן חוץ. דודו של גור הוא חבר הקיבוץ. אחרי שגור הנער לא מצא את מקומו בבית, ניכשל בלימודים והחל להתדרדר, החליטה מישפחתו לשלוח אותו אל הדוד בקיבוץ. שם התחבר עם משה.

השניים התגייסו יחדיו לצבא וישירתו ביחידות סמוכות עד ש־

נאשם גור
עזה לשוטרים

משה הועבר ליחידה אחרת. הפעם עם הבאה שניפגשו היתה לקראת סוף שירותם הצבאי. זאת היתה פגישה מיקרית. גור, ששירת כנהג, הבחין במשה העומד בטרמפיאדה. הוא עצר לו.

עד מה שקרה מאז פגישה זו מספר משה:

תוך כדי נסיעה סיפר לי גור שהוא נמצא בחופשה. גם אני קיבלתי חופשה והחלטנו לבלות אותה ביחד. התחלנו להסתובב בארץ ולחפש הרפתקות.

גור לקח אותי לאיזור קריית־גת והסתובבנו עם הרכב בין המושבים שם. לגור היה קרוב מישפחה באחד המושבים, והוא הכיר את האיזור כמו את כף ידו. היתה שעת לילה מאוחרת. לפתע עצר גור את הרכב ליד צרכניה באחד המושבים, והציע לפרוץ לתוכה. סחדתי, אבל גור אמר לי: „בוא תיראה, זה שום דבר."

לא הספקתי להגיב, והוא כבר הוציא לום מתחת למושב שלו, ניגש לדלת הצרכניה ופרץ אותה חיש מהר. הייתי נדהם. נכנסנו לצרכניה. גור התנהג כמו מיקצועני. הוא היה קר כמו קרח. תוך כמה דקות היינו כבר בחוץ עם כמה מאות לירות בכיס. זה היה אז הון תועפות.

חיוך על השפתיים. בצורה כזו התחלתי להתלוות לגור לפריצות במקומות שונים. אני לא מיתמם. גם אני כבר גנבתי אז כמה רכבים והיה לי ניסיון. אבל גור הכניס אותי ממש לעניינים. לי לא היה אומץ. אבל הוא היה תמיד מלא ביטחון עצמי. ובאמת, הלך לנו. פרצנו לכל מיני מקומות, גנבנו מכוניות וזה היה ממש בילוי בשבילנו. לא עשינו את זה בשביל הכסף, כמו בשביל ההרפקה.

ככה זה נמשך תקופה של חודש וחצי בערך. במשך התקופה היינו נוסעים לבקר גם בקיבוץ. יום אחד גיליתי שנעלם לי טייפ מהחדר. זה היה טייפ שגנבתי יחד עם גור ועוד חבר, זמן מה לפני כן. בדיוק אחרי שהטייפ נעלם, נעלם גם גור לכמה ימים. החבר שהשתתף איתנו בפריצות חשד בגור. כשהוא חזר הקרנו אותו, ואחרי מאמצים רבים שהשקענו בכך הוא הודה במעשה. הוא הבטיח להחזיר את הטייפ תוך יומיים. אמרנו לו שאם לא יחזיר, נבוא אליו ביום שבת הביתה לנתניה.

עברו יומיים וגור לא הופיע. ביום שבת נסענו אליו. היה לנו רכב, שגנבנו יחד עם גור לפני שבועיים. התנגן את הרכב ונסענו לביתו של גור ברחוב הרצל. הוא טען שהטייפ נמצא בבסיס. ביקשנו שיסע איתנו לבסיס. הוא אמר שכבת אין לו זמן וביקש שנחזור בשעה שתיים אחרי־הצהריים. אמרנו לו היכן חונה הרכב שלנו וקבענו להיפגש עימו שם.

גור ידע שזה הרכב הגנוב, אבל אנחנו לא חשדנו בכלום. הלכנו להסתובב ולאכול משהו בעיר.

קצת לפני שתיים חזרנו לרכב וחיכינו בתוכו לגור. לפתע ראינו אותו בא לקראתנו עם חיוך על השפתיים. עוד לא הספקנו להבין מה קורה, ולרחוב ניכנס ג'יפ משטרתי מלא שוטרים. הם קפצו לעברנו. ברחנו והתפתח מירדף. תוך כדי כך לא האמנתי למראה עיני. גור, החבר הטוב שלי, השתתף במירדף ועזר לשוטרים לתפוס אותנו. רק אז הבנתי שהוא הביא אותם.

רחף פנימי יחזיק. בתחנת המישטרה הסתבר לי, שגור הלשין על כל הפריצות והגניבות שביצענו יחד איתו. הוא טען שאני ביצעתי אותו עם עוד חבר ושרק סיפרנו לו אודותם. השוטרים האמינו לו שהוא עצמו לא היה מעורב. נשפטתי על העבירות לשלוש שנות מאסר. גור היה עד־תביעה במישפט שלי.

מאז לא ראיתי אותו. אבל כל השנים הציקה לי השאלה מדוע הוא עשה לי את זה. מעולם לא הבנתי איזה דבר רע עשיתי לו, שביגללו הוא בגד בי בצורה כזאת. כשנודע לי שגור נעצר כחשוד בחטיפה ממש הזדעזעתי. היכרתי אותו. הוא היה חבר שלי. לא הבנתי איך הוא היה מסוגל לעשות דבר כזה.

רק כשקראתי את הניתוח של ד"ר רודי בהעולם הזה, הבנתי פתאום הכל. ההסבר שגור הוא פסיכופאט, שיש לו דחף פנימי להזיק כל הזמן לסובבים אותו, נתן לי את התשובה גם לשאלה מדוע הוא בגד בי.

הווי

בחולה בת 47

יוסף הנגר פגש עוד בתושה:

„אשה לא באה לישון אצל גבר כדי להניח תפיליו," אמר עורך־הדין אברהם אורן. הקהל באולם

(המשך בעמוד 52)

* שם בדוי.

אתה והלירה

1 לירה ישראלית אחת תשב"ץ

מאת יגאל לביב

בריחת הון מאימת המערך

משלחת של מושבת יבניאל נפגשה בשבוע שעבר עם שר־האוצר, **יגאל הורביץ**. חבריה הודיעו לו, כי בלי מענק מיוחד של מאה דולר לטונה לא יוכלו לגדל פלפלים לייצוא. „אגרקסקו" מוכנה להשתתף ב־30 דולר, אם האוצר יתן 70. שר־האוצר סירב להגיב על הבקשה. מגדלי הפילפל חזרו ליבניאל, והחליטו לזרוע פילפל. הסיבה: עד שיגדל ויישחט לחו"ל, יהיה המערך בשילטון.

בעוד איכרי יבניאל החליטו כך, הרי שעליית המערך החלה גורמת לבריחת־הון מבוהלת של המתעשרים, החוששים מן הגזירות שזה יטיל עליהם. מי שיכול, רוכש דירה או נכס במולדת השנייה (אמריקה). החששות הן ממיסוי, מס־עיזבון חדש, מס־שבח־מקרקעין חדש וכל הגזירות שמיפלגת בעלי־ההון (הליכוד) ביטלה, ואשר המערך עשוי לחדשן.

מיליונרים מהגרים עם הונם למיאמי

עיר־הקיט־והנופש מיאמי בפלורידה הפכה למקום ריכוז לבעלי־הון מישראל, המוצאים שם שטח־פעולה נרחב להונם ולכישוריהם.

הקבלן הידוע **מרדכי מנדלסון**, בעל חברת „מוגשם", שהתפרסם על מכירת פנטהאוז לאמו של ראש־עיריית־גבעתיים־לשעבר, **קובה קרייזמן**, ואשר הואשם בהחזקת מאות אלפי דולרים בשווייץ, הגיע למיאמי. הוא בונה יותר מ־1500 דירות בפרוייקט הקרוי „פומפרני־ביץ'".

קבלן עבודות־העפר, **משה קידר**, שותפו של **ישעיהו ירקוני** לשעבר, הגיע אף הוא למיאמי והחל בעסקים.

קבלן המתכת הגדול מבאר־שבע, **אלי בן־עזיז**, אף הוא הגיע להשתקע ב־מיאמי.

משה מיימון, שהיה בעל חברת־המנופים „מיימון", השתקע במיאמי, ועימו מי שהיה בעל חנות־המעדנים ה־ידועה במרכז גיבעתיים. מיימון קנה תחנת־דלק במיאמי.

מי שהיה מנכ"ל „קוקה קולה" בישראל, **עמי בראון**, מנהל את „קוקה קולה" בדרום־אמריקה, ומי שהיה מנהל קבוצת הכדורגל מכבי יפו, **ג'ימי לוי**, מנהל את „קוקה קולה" בפלורידה.

גם מנהיג האופוזיציה בתעשיה האווירית, **אלגי בן־שמואל**, שהורחק מעבודתו על־ידי ההנהלה הקודמת, נמצא ב־מיאמי.

הישראלים מתרכזים בערבים במועדון־לילה ישראלי בשם „להפלאם", שבו מנגנת כמה פעמים בשבוע להקת־נגינה ישראלית.

מעניין כי יסודות פליליים לא הגיעו עדיין למיאמי, והם מעדיפים את לוס־אנג'לס. לפני כמה שבועות הגיעו האחים **חרושקה** למיאמי.

בשבוע שעבר החלה בפעולה תוכנית־טלוויזיה שנייה בעברית בניו־יורק, המופקת על־ידי מפיקי התוכנית „ישראל היום" בלוס־אנג'לס. ריכוז התוכנית יהיה בידי **שרגא צור**, והמנחות תהיינה **עדנה לב וחוה לוי**.

התוכנית הקיימת כבר מופקת על־ידי **חיים הרצוג** מישראל **וחיים זיטמן** מניו־יורק, בעל חברה למכירת מוצרי־חשמל.

בניו־יורק מופיע מזה כמה חודשים שבועון בעברית, הקרוי „ישראל שלנו", והערוך בידי **אריה מקל** ואשתו. שבוע־עון נוסף בעברית יוצא בפילדלפיה על־ידי **רוני צפריר**, בנו של הצייר **שלמה צפריר**. עתה יופץ שבועון זה גם בניו־יורק, בשלב ראשון ב־20 אלף עותקים. בלוס־אנג'לס פועלת בהצלחה מזה כמה שבועות תחנת־הרדיו בעברית, המופקת על־ידי **אבי אלון** והמוגשת על־ידי **ראובן לוי** ו**שושנה עטרי**. עתה מת־כונן אלון להוציא לאור ירחון בעברית, שיופץ בכל אמריקה.

המישטרה בבית הנרי פטרפרוינד

ביום החמישי, ה־26 ביוני, שהו קציני־מישטרה בכירים של מחוז תל־אביב, ו־ביניהם מפקד־המחוז. הניצב **משה טיומקין**, בביתו של היהלומן **הנרי פטרפרוינד**, ברחוב ה' באייר 8 בתל־אביב. השוטרים נכנסו ויצאו מחמש אחרי־הצהריים ועד אחר חצות. בין ה־יתר נסעו עם בן־מישפחה מנמל־התעופה לוד לבית פטרפרוינד, והחזירו אותו ללוד.

כאשר נשאל טיומקין על הפרשה, ש־היתה בעיצומה של חקירת חטיפתו של אורון ירדן, השיב כי היה זה טיפול פרטי בבעיות של היהלומן, וכי לא הוגשה כל תלונה למישטרה.

הנרי פטרפרוינד הוא בן למישפחת־יהלומנים ידועה מבלגיה, וחבר בבורסת־היהלומים הקטנה. יש לו שם טוב בין חברי־הבורסה. הוא סירב להתייחס ל־ביקור המישפחתי, וגם בבורסת־היהלומים לא ידע איש במה מדובר.

„אליאנס": צפויה שנה ללא רווחים

מיפעל הצמיגים „אליאנס" מצוי ב־משבר חמור, אחרי צימצום שוק־הצמיגים בעולם ביגלל משבר הדלק והקטנת השימוש ברכב. החברה נפגעה בעיקר בייצוא לאיראן, שקלטה צמיגים בשלושה מיליון דולר לשנה, ועתה נפגע גם ה־ייצוא לגרמניה, אחרי שחברת „מוהוק" האמריקאית, ש„אליאנס" סיפקה עבורה צמיגים בגרמניה, סגרה את מיפעליה ויצאה מענף־הצמיגים, בעיקבות הפסד של 150 מיליון מרק בגרמניה בכמה שנים.

בשוק האמריקאי, הקולט בכל שנה צמיגים של אליאנס בכ־15 מיליון דולר, הפגיעה היא פחות חמורה, שכן „אליאנס" אינה משווקת לחברות המייצרות מכוניות, שהקטינו את תופקתם, אלא ישירות למוסכים ולצורכי צמיגים להחלפה.

לאחרונה התחלפו המנהלים שלה ו־מרדכי גרינברג נכנס במקום **יוסף רענן**.

„אליאנס" מייצרת כיום במיפעליה ב־חדרה ובפתח־תיקווה 39 אלף טון צמיגים, בעזרת 1900 עובדים. החברה עברה בשנים האחרונות בעיקר לייצור של צמיגי ציוד־עפר ומשאיות. עתה היא מפתחת צמיג פלסטי, הקרוי „לים", וכן היא מקימה מיפעל חדש בחדרה, ל־ייצור צמיגי־פלדה למשאיות.

הנהלת החברה שוקלת עתה מעבר לחמישה ימי־עבודה בשבוע, כדי להקטין את הייצור ולעבור את שנת 1980 ללא ריווחיות, בתיקווה לשנה טובה יותר לאחר מכן.

מנפרד כץ פותח רשת גלידה

מנפרד כץ וידידה
ליקוק נעים להמונים

מנפרד כץ, בעל רשת הפיצריות „רימיני" בישראל, רכש את זכויות ה־ייצור והשימוש בשם חברת הגלידות ה־אמריקאית „הדוד סם".

חנות הגלידה הראשונה של „הדוד סם" תיפתח בימים אלה ברחוב דיזנגוף, ויושקעו בה 3.5 מיליון לירות. הסניפים הבאים יהיו בערים הגדולות. המיוחד בגלידה זו, לדברי מנפרד כץ, הוא שהן עשויות מחומרים טבעיים, וללא צבעי־מאכל וחומרים סינתטיים.

גם רשת־הפיצריות התרחבה עם פתי־חת „רימיני" חדשה בתחנה המרכזית בתל־אביב, בימים אלה. לאחרונה נפתחה „רימיני" גם בטיבעון. הרשת מונה כיום 30 פיצריות בישראל.

„ספן" הצהיר כי יפסיד השנה 40 מיליון לירות

מיפעל „ספן", השייך בחלקים שווים לקיבוצי עמק־הירדן ול„אמפ"ל", פנה למישרד־התעשיה בבקשה לקבלת מימון מקרן־המצוקה, והגיש תחשיבים כי יפ־סיד השנה 40 מיליון לירות ביגלל התי־יקרות היבית. מישרד־התעשיה אישר למיפעל הלוואה מקרן־המצוקה בסך 20 מיליון לירות.

הפסדי „ספן" השנה באו אחרי שנה טובה ב־1978/79. „ספן" מכר פורמאיקה ב־6.45 מיליון דולר, לעומת 4.3 מיליון דולר בשנה שלפני כן, לייצוא בילבד. לשוק המקומי מכר פורמאיקה ב־1978/79 ב־116 מיליון לירות, לעומת 82.5 מיליון בשנה הקודמת. נוסף על כך מכר מוצרים אחרים לייצוא ב־1.7 מיליון דולר בשנת 1978/79, לעומת 920 אלף דולר בשנה הקודמת. ההווה הנקי של „ספן" ב־1978/79 היה 7.1 מיליון.

איך לייבא שטיחים בחוק ללא מכס

פאטנט מקורי לייבא ולמכור באופן חוקי שטיחים מאירופה גילו „שטיחי ראובן". החברה ייבאה לפני כמה שבו־עות שטיחים מבלגיה, אשר נפסלו על־ידי מכון־התקנים. עם הפסילה הודיעה החברה כי אינה מוכנה לשחרר את ה־שטיחים, והמכס הוציאם למכירה פומ־בית.

המיסים על השטיחים היו 5.7 מיליון לירות. השטיחים נמכרו במכירה פומבית לחנות־שטיחים גדולה ברחוב בן־יהודה, בסכום של 1.2 מיליון לירות, והועברו מייד ל„שטיחי ראובן", בסכום של 1.7 מיליון לירות. עתה מוציאים „שטיחי ראובן" שטיחים אלה למכירה לציבור באופן חוקי ומלא, כאשר המיסים עליהם היו בפועל רק על 1.7 מיליון במקום 5.7 מיליון לירות.

נראה כי הפסילה של מכון־התקנים מפסיקה להשפיע על סחורות הנמכרות במכירות־פומביות של המכס.

מחירי ה„קאונטרי־קלאב"

בעיקבות ידיעה במדור זה, כי עובדי „בנק הפועלים" ישלמו פחות משליש שמשלם חבר רגיל ב„קאונטרי קלאב" ב־תל־אביב, פנתה המישפטנית **שירי עם־דויד** מתל־אביב במיכתב להנהלת מרכז הספורט, ודרשה לקבל את אותה ההנחה כמו עובדי „בנק הפועלים". מנכ"ל ה־„קאונטרי קלאב", **יצחק פרסובסקי**, השיב לה כי נכון שנחתם הסכם עם „בנק הפועלים" על הצטרפות קבוצה של עובדי הבנק לקלאב. הסכם זה נעשה דווקא כדי לצמצם את העלאת דמי־החבר, שכן הצטרפות הקבוצה איפשרה קבלת מימון בסכום גדול ומיידי, וזה מיתן את הנטל הכספי הגדול שהיה צריך להטיל על כלל החברים.

המישפטנית החליטה, בעיקבות ה־מיכתב שקיבלה, לנסות להתקבל כ־מישפטנית ב„בנק הפועלים", כדי ליהנות אף היא מהטבות עובדי־הבנק.

מנכ"ל בנק הפועלים גרינברג

מנכ"ל ביטוח רענן

האם יציל את המצב

איך להוריד את האינפלציה?

העיתונאי **אורי סלע** מציע דרך יעילה להורדת האינפלציה: למסור את הטיפול בה למישרד־הקליטה. אז מובטח כי תוך כמה חודשים היא תרד.

שניים אחזו בברוש - ובמהומה שפרצה נשברו הפסנתרים

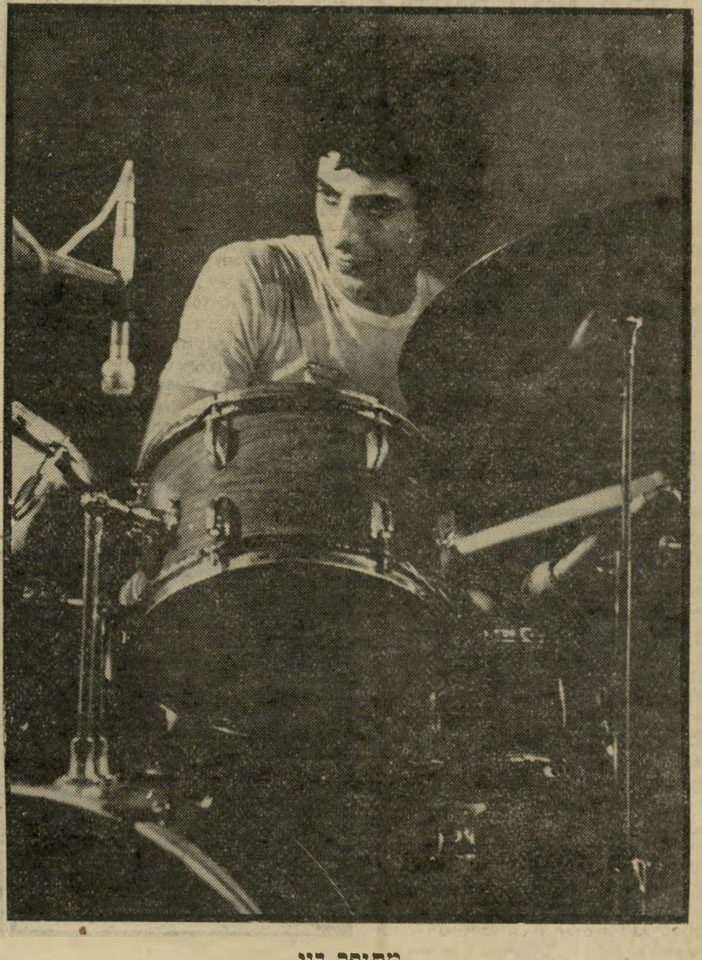
מלחמת הכוכבים

אמרגן רכטמן
„איבדתי את השליטה"

זמר פיק
„זאת לא חלטורה"

מתופף זוי
„אריאל הוא מייחד במינו"

מיועדון „ברברים" בתל־אביב נכנס בשבוע שעבר, בשעת בוקר מוקדמת, מירון רכטמן. מירון, שהוא אמרגנו של הזמר אריאל זילבר, בא למועדון כדי לשוחח עם הזמר צביקה פיק, שהיה עסוק בחזרה, לקראת המופע החדש שלו. אחרי שיחה של שעה עם צביקה ועם אמרגנו, יצחק גיזרי, איבד מירון את עשתונותיו. הוא דחף את שלושת הפסנתרים שהיו במקום, חבט בהם ושבר אותם. הציוד שנפגע שווה כמה עשרות אלפי לירות. גיזרי קרא למישטרה והגיש תלונה נגד מירון.

סצנה זו נלקחה מתוך מילחמת הכוכבים, זילבר ופיק, שכל אחד מהם התעקש להופיע עם להקת הנגנים ברוש.

הסיפור של להקת ברוש התחיל בפרוס 78', כאשר אריאל זילבר, שערך סיבוב הופעות בן שנה, הקים לעצמו להקה. זו היתה מורכבת מארבעה נגנים: יוסי מנחם — באס, איקי לוי — תופים, שמוליק בודאגוב גיטרה, וטוני בראואר — כינור חשמלי. הלהקה הוקמה בשותפות מלאה עם אריאל ועם מנהל עסקיו, מירון.

חברי הלהקה ערכו חזרות במשך שנה ואחר כך הופיעו, באותו הרכב, כשנה תמימה. להיטים שלהם צעדו ללא הרף במיצעדי הפיזמונים. שירים כמו רוצי שמוליק קורא לך, הו, תן לי כוח, ורבים אחרים, עדיין מושמעים מדי פעם מעל גלי האתר. השם „ברוש" נלקח משיר בשם זה שכתב אריאל.

בטי בם באמצע הדרך

בשידור 78' התפרקה הלהקה ואריאל פרש מן הבמה. הוא החליט לגדל צמחים בחממות והתפרנס מכך. „לא מעניין אותי להופיע עוד, עייפתי מכל זה," אמר אז אריאל. בנה של הזמרת־ציירת ברכה צפירה, ומי שהתפרסם בסיגנון שירה מיוחד במינו. מפעם לפעם הוזמן אריאל להופעות בודדות בפסטיבלים שונים, ותמיד שיתף עימו את להקת ברוש בהופעות אלה. היה זה, מבחינתו, דבר מובן מאליו.

הלהקה עצמה הופיעה גם היא מדי פעם, מלווה אמנים שונים. בתוכנית הטלוויזיה הלימודית זהו זה מופיעה הלהקה בקביעות. עם פירוק השותפות המשיכו חברי הלהקה להיקרא ברוש, בהסכמת הזמר ואמרגנו.

מירון החל עוסק בהשכרת ציוד הגברה ותאורה למופעי תיאטרון, וקרא לחברתו החדשה בטי בם, על פי שיר של אריאל, שהמשיך להיות שותפו בחברה זו. בתוכנית האחרונה של צביקה פיק, בשם המראה, תיפעלה חברת בטי בם את הציוד. עכשיו עובד פיק על תוכנית חדשה, והוא שוב מנהל משא־ומתן עם בטי בם על השכרת ציוד.

כאשר נפתח מועדון־לילה חדש בשם אמצע הדרך, פנו מנהליו אל אריאל, כדי שיופיע אצלם בשבוע־הרוק־הישראלי. מיספר ההופעות שהוצע לו היה מצומצם והוא הסכים. וכך, באופן טבעי, פנו מירון ואריאל אל חברי להקת ברוש, כדי שילוו את אריאל במועדון החדש. הברושים הסכימו, אך הפנו את הזמר ליצחק גיזרי, אמרגנו של פיק, העורך איתם חזרות.

ואמנם, מירון הלך אל גיזרי וביקש ממנו שיתיר לברוש ללוות את אריאל. הוא ידע שהחוזה שלהם מאפשר להם להופיע עם אמנים אחרים, בהופעות בודדות. אחר־כך הלך למנהלי אמצע הדרך, ובישר להם שאריאל הסכים להופיע עם ברוש. הדבר אף פורסם בעיתונות.

כעבור יום טילפן גיזרי אל מירון ואמר לו: „אמנם סיכמנו שאתה תתפעל את הציוד בהצגה של צביקה, אך מכיוון שאתה רוצה את ברוש, להופעות עם אריאל, לא תוכל לעבוד בהופעה של צביקה."

השיב מירון: „הופעה אחת של אריאל שווה לי יותר מאשר חמישים הופעות של צביקה פיק."

מירון הבין שגיזרי נמצא תחת לחץ של צביקה — לא לאפשר לברוש ללוות את אריאל. הוא החליט לדבר בעצמו עם צביקה, ושם פעמיו למועדון ברברים, שם נערכה החזרה. הוא סיפר לצביקה על היחסים המיוחדים שיש לברוש עם אריאל, אך צביקה וגיזרי השיבו בפסקנות: „בשום פנים ואופן לא נסכים! אנחנו משקיעים מיליונים בהצגה החדשה, תופרים בגדים ללהקה ומתכוננים לגלח את כולם — אפילו צביקה יסתפר ויצבע את שערותיו — ולא רוצים שההופעה תיראה חלטורה."

מירון דיבר על יחסי החברות שבין ברוש ואריאל, אך השניים עמדו בסירובם. אז איבד מירון את השליטה על עצמו ושבר את הפסנתרים.

קרבות קשים

אחרי שהוזמנה המישטרה והוגשה תלונה על סחיטה ואיומים נגד מירון, ניסו עדיין אנשי המועדון אמצע הדרך להשפיע על פיק שיתיר לברוש להופיע עם אריאל. בשלב מסוים הציע גיזרי למירון שיתפעל למענו עשר הופעות עם פיק, במחיר הקרן — 7,000 לירות ל־הופעה — בתמורה להופעה אחת של ברוש עם אריאל. מירון לא הסכים.

יומיים לאחר מכן, כשסיפר מירון לאריאל על התקרית, החליט זה לגשת בעצמו לצביקה ולנסות לשכנעו. אך כשגם נסיון זה לא עלה יפה, ומירון הזהיר את צביקה וגיזרי שמכל הפרשה תצא אי־נעימות לכולם, השיב גיזרי: „אני לא מבטל את התלונה במישטרה ואתה — עוף מזה."

אריאל החליט שלא כדאי לריב עוד, הציע למירון להקים להקת־נגנים חדשה, לקראת הופעותיו באמצע הדרך. הלהקה

זמר זיבר
„לא רוצה ויכוחים"

החדשה תיקרא קרבות קשים, והיא מורכבת מאיתן גידרון (גיטרה באס, שניגן בעבר עם להקת תמוז), טוני בראואר (כינור חשמלי, לא שייך עתה לברוש), חיים רומנו (גיטרה חשמלית) וז'אן־פול זימבריס (תופים). אריאל ישיר וילווה עצמו בפסנתר.

אמר מירון: „אם אני הייתי במקום ברוש, הייתי עוזב את צביקה ומופיע עם אריאל. הפעם גמרנו עם ברוש — לתמיד!"

גיזרי טוען שלהקת ברוש היא חלק מצוות של נגנים, המלווה את צביקה בהפקה החדשה. „יש להם חוזה אתי, ויש להם התחייבויות כלפי. הם לא מופיעים עם אמן אחר. הענין הוא לא אריאל. אני וצביקה מחבבים אותו מאוד, אך זה עניין עקרוני, ואני לא אתן להם להופיע עם אמן אחר. זאת לא חלטורה."

על מירון אמר גיזרי: „הוא התנהג בברוטאליות, לכן הגשתי נגדו תלונה. אם הוא מסוגל לשבור ציוד ששווה כל כך הרבה כסף, הוא ראוי לכך שהחוק יטפל בו."

ומה אומר צביקה פיק? „להקת ברוש לא עובדת עם אריאל מזה שנתיים. ברוש בכלל לא רוצים להופיע איתו, עם אריאל. הם עבדו שנה עם יגאל בשן ועכשיו הם עובדים אתי. אני חתום על חוזים להופעות והקלטות, וזה כמו תיאטרון רציני, לא חלטורה. חבל לי על מירון, שהתנהג באלימות."

ואילו שמוליק בודאגוב, איש ברוש, אומר: „לגבינו אריאל זה לא סתם זמר שעובדים איתו. הוא מעל כולם. בשבילו נעשה הכל. את הסעיף בחוזה, האוסר עלינו להופיע עם אמנים אחרים, מחקנו. גם על השם ברוש ויתרנו. מותר לנו להופיע עם אמנים אחרים. הבעיה היא, שאם נקבע תאריך־הופעה עם אריאל, גיזרי יסדר לנו הופעה עם צביקה, ואנחנו חייבים לכבד קודם את כל ההתחייבויות שלנו איתו. אם לא יתקע לנו הופעה, הוא יסדר שתהיה לנו חזרה באותו הזמן."

יוסי מנחם, אף הוא מברוש, הגיב: „אריאל הוא חבר שלנו. כל הלהקה שלנו התחילה איתו. הוא אישיות יוצאת־דופן בין כל הזמרים בארץ. נכון שבחזרות עם צביקה יש איכות מוסיקלית טובה ואנחנו אוהבים את החומר, אך אין שני לאריאל."

אריאל עצמו ממשיך לגדל צמחים. הוא ממעט להופיע, ומסביר: „אני לא מחפש עניינים. מה שקרה עם ברוש זה עצוב מאוד, אבל אני אופיע בלעדיהם."

צלילים צורמים אלה מהווים את אות הפתיחה של מופע הרוק הישראלי, שיתחיל בשבוע הבא.

אמרגן גיזרי
„בשביל זה יש מישטרה"

צביקה מאמין באמת ובתמים ש־הוא סופרסטאר. הוא מתלבש ומתנהג בכל הגינונים שאימצו לעצמם כוכבי־זמר זרים. הוא מופיע תמיד בבגדים נוצ־צים, מעדיף לצאת מתוך גלים של ער־פל ציבעוני, מתכונן להפעיל זיקוקים־די־נור בעת הופעתו החדשה, דבר שגו־רם לגיחוך בעיני רבים.

הוא גם עסוק בכתיבת ספר אוטוביו־גרפי, והוא מאמין שהקהל ימצא עניין בעלייתו המסחררת, לפי דעתו, ככוכב־זמר בארץ.

„אני, במעמדי היום, יכול להרשות ל־עצמי כל מה שאני רוצה. אני יכול לסרב לצלמים ולעיתונאים, כי אף אחד לא יכול לחבל בתדמית שלי," הוא אומר.

צביקה מעניק את שמו למוצרים רבים הנמצאים בשוק, עוסק בהפקת ג'ינגלים ואינו בוחל מפירסום בורקס, כאשר זה מכניס כספים לכיסו.

חרף הצהרותיו בעיתונות, שהוא מע־דיף להתפרסם בגלל איכות המוסיקה שלו ולא בגלל תדמיתו, אין הוא מוותר על שום אמצעי כדי ליצור את הרושם של יוצא־דופן בין הזמרים הישראליים. הוא מאמין שכאשר יספר את שערו המגודל, זה יעורר סנסציה בקרב קהל־מעריציו. רבים מבין האמנים מתייחסים להתנהגותו בחיוך.

„אריאל זילבר הוא בחור מיסכן, ואני לא חושב שאני צריך לרחם עליו, ולכן לאפשר לו לנגן עם הלהקה שעובדת אי־תי עכשיו," הוא אומר בזילזול מופגן.

האולמות הלא־מלאים בהופעותיו האח־רונות לא שינו את גישתו.

סופרסטאר בעננים

א ריאל זיבר וצביקה פיק הם שני כוכבים בולטים בעולם הזמר הישר־אלי. לכל אחד מהם יש סיגנון־זימרה מיוחד, שניהם מלחינים, המעדיפים לשיר רק את השירים שהלחינו, פורטים על פסנתר ושרים באותה עת.

בכל זאת קיים הבדל רב בתדמית של־הם בעיני הקהל. בעוד אריאל הוא ביי־שן וצנוע, נחבא אל הכלים ובורח מן העיר הסואנת, אפשר לראות את צביקה פיק בכל האירועים הנוצצים. פיק מת־הלך בהרגשה שהוא כוכב בינלאומי, על אף נסיונותיו לכבוש את הקהל האמרי־קאי, שלא הצליחו.

גיטריסט בודאגוב
„אני שמח לעבוד עם אריאל"

סלע המחלוקת: להקת „ברוש" אשר ביגללה פרצה המהומה בין הזמרים

במדינה

(המשך מעמוד 48)

המישפט היה מרותק. לא היה זה תיק אונס שיגרתי, על כך הס־כימו התביעה, ההגנה ובית־המיש־פט.

הנאשם יוסף פרינברג הוא בן 57. אדם בגיל העמידה, נגר ב־מיקצועו, ללא עבר פלילי. הוא גרוש ואב לבת בוגרת. חיי הרוו־קות היו קשים עליו, והוא חיפש עזר־כנגדו. הוא עשה זאת בדרך הרגילה והמקובלת על אנשים בני גילו. הוא לא הלך לדיסקוטקים להכיר חתיכות ולא התחיל עם נערות ברחוב. הוא הפיץ בין בני מישפחתו את השמועה כי הוא מחפש אשה, וקיווה שהם יעזרו לו למצוא מישהי מתאימה.

לפני כחודשיים הכיר בבית אחת

פרקיט אורן

בשביל מה באה הבתולה?

מבנות מישפחתו אשה בת 47, ילי־דת רוסיה, בעלת מיקצוע חופשי. השידוך נראה לשניים והם יצאו יחד פעמים אחדות.

הם הלכו לים ביחד, ואחר כך הזמין יוסף את האשה לדירתו. הוא סיפר לה שהוא מעוניין להת־חתן, וכדאי שהיא תראה את ביתו ותחליט אם זה מתאים עבורה.

השניים חזרו הביתה, האשה הת־קלחה וכאשר יצאה מהאמבטיה ניסה הגבר ללטף ולגפף אותה. היא התנגדה והוא לא התעקש ו־נתן לה ללכת לביתה.

השניים המשיכו להיפגש וקבעו פגישה בתחנה־המרכזית בתל־אביב. האשה חשבה ששוב ילכו לים, אולם הגבר שיכנע אותה לבוא לביתו ולבלות שם את הלי־לה. היא הסכימה.

עד אור הבוקר. הפעם הת־נהגו כמעט כזוג נשוי. היא הת־קלחה, וכאשר באו שכנות לראות טלוויזיה הזמין אותה יוסף להכי־רן. אך היא לחשה מתוך המקלחת שאינה מעוניינת להכיר איש. לדב־רי הסניגור עודדו מילים אלה את הגבר, והוא הבין שהיא רוצה להתייחד איתו.

כאשר יצאה מהמקלחת אכלו ארוחת־ערב וצפו בטלוויזיה, כמו זוג ותיק. הצרות התחילו אחר כך. הגבר נשק לה וניסה להפשיט את שילמתה. היא התנגדה אך הוא קרע אותה מעליה בכוח. למ־רות שהמשיכה להתנגד משך אותה לחדר השינה, קרע מעליה את תח־תוניה וחזיתה, התגבר על התנג־דותה ושכב אתה. תוך כדי קטטה היכה אותה הגבר, לדבריה, בכל חלקי גופה. גם אחרי המגע המי־ני, המשיכה האשה לשכב איתו ב־מיטה הזוגית עד אור הבוקר. כ־אשר התעורר עם שחר אנס אותה, לדבריה, הגבר בשנית.

השערוריה פרצה בבוקר. השכ־נים בבית המשותף נחרדו מן ה־צעקות שעלו מהמיסדרון. וראו

כן!!!

גם המתמודדות על תואר

מלכת המים 80'

שותות את המשקה

שמוטריף את העולם

פינה קולדה

המשקה שעושה חיים מעניינים...

הם החוק הפרוע של סאן־פרנסיסקו.

בסרטו של רוברט אלדריץ'

(12 הנועזים; המשחק המכור; רצח האחות ג'ורג)

גברים בכחל

צ'רלס דארנינג (העוקץ) | ברט יאנג (רוקי) | סטיבן מאכט (המהגרים) | פילים דיויס | לו גוסט (שורשים) | ג'יימס וודס (שואה)

בכורה ארצית

ת"א — חן | חיפה — ארמון | ר"ג — אואזיס

פורום פילם

את האשה עומדת ליד דלתו של יוסף כאשר שימלתה אינה פרופה והיא מנסה לשווא לחזור לתוך הדירה. יוסף, שעמד מאחרי הדלת, דחף אותה למיסדרון וזרק אחריה את התיק על המדרגות. הוא צעק לשכנים וביקש שיזימנו את המישטרה.

אך היתה זו דווקא האשה ש־הגיעה ראשונה לתחנת המישטרה. היא התלוננה על אונס שבוצע בה. הדבר שהדהים ביותר את השוט־רים ואת כל מי שחזה בה, היתה התעוזה הרפואית. בבדיקה ש־נערכה בגברת התברר שאכן קיימה יחסי־מין זמן קצר לפני הבדיקה. ויחסי־המין האלה השאירו קרע טרי בקרום הבתולים שלה.

הקהל באולם חיכה בסקרנות לראות את הגברת. אך היא לא נראתה. לעומת זאת היו בקהל גרו־שתו ובתו של הנאשם, שבאו להגן על יוסף הגבר.

הגבר הסביר את סיבת המרי־בה בכך, שהמתלוננת סיפרה לו סיפורים שונים על עצמה שלא תאמו האחד לשני. היא סיפרה לו, למשל, שיש לה בן בגיל 20, המתגורר בלונדון. הוא ביקש לאמת זאת בתעודת־הזהות שלה, ולכן חיטש בארנקה והוציא את ה־תעודה. אז התברר לו שהיא רשו־מה שם כרווקה, וכל סיפור הבן היה שקר. מכאן התחילה המריבה הסוערת, שנגמרה בחדר־המדרגות ובתחנת המישטרה.

בית־המישפט לא שוכנע על־ידי התובעת, עורכת־הדין שרה דותן, כי הנגר מסוכן לציבור ויש לעצרו עד תום הליכים. הוא שוח־רר בערובה על־ידי השופט דויד ולך, אולי בגין המחשבה שעוד בתולה בת 47 לא תפגוש בו בזמן הקרוב.

מעצרים

טענה לעולם תוזרת

בית־המישפט נזף במישטרה. הדיון נמשך כרגיל

„לעתים נראה לי שחוקרי ה־מישטרה שוכחים שלא הם, או לא רק הם, צריכים להשתכנע באש־מת חשוד, אלא בית־המישפט צריך להשתכנע בכך. ולפיכך לא די בשיכנועו של חוקר כדי להביא להאשמת אדם ולהרשיעו, אלא ה־ראיות צריכות לשכנע את בית־המישפט," כך כתב השופט אורי שטרוזמן בעת שהחליט לשחרר ממעצר נאשם בשוד.

והוא המשיך ואמר: „העיון ב־תיק החקירה מגלה רשלנות ש־אינה צריכה להיות בידי מי ש־מופקד על חקירה בכלל ועל חקי־רה בעבירה חמורה כשוד בפרט."

הסביר השופט את פרטי רשל־נות המישטרה. הנאשם, מיכאל מזרי, נעצר כחשוד בשוד תיקו של סמי חלוף, סוכן־תכשיטים בלוד. המיקרה קרה בנובמבר שעבר. ה־נשדד התלונן מייד במישטרה, תיאר את החוטף ולבושו, ומתוך אלבום התמונות שהוצג לפניו הצביע על שלוש תמונות שנראו לו דומות לשודד. התמונות היו של משה יוחנן יחזקאל, הרצל פרינכה, ומיכאל ניזרי.

אחרי שבחן טוב את שלוש הת־מונות אמר המתלונן, כי הוא חו־שד במיוחד ביחזקאל כמי שביצע את השוד.

באותו היום חיפשה המישטרה את השלושה, אך מצאה רק את ניזרי. השוטרים כבלו אותו ובעת שלקחוהו לבית־המישפט הופיע ה־מתלונן, ראה את ניזרי הכבול, ו־זיהה אותו כמי ששדד את התיק.

איכי לכך שעה? הזיהוי הספונטאני הזה שיכנע את המיש־טרה להפסיק את החיפושים אחרי שני האחרים, ואיש לא שאל את המתלונן מדוע שינה את טענו מאמש, כאשר זיהה כמעט בבט־חה את יחזקאל.

על כך אמר בית־המישפט, ש־לא החוקר הוא המכריע בדינו של החשוד אלא בית־המישפט. ומק־רים רבים של טעויות זיהוי גרמו לזיכויים של נאשמים.

הטעות הנוספת של חוקרי ה־מישטרה היתה בכך שבבקשת־המע־צר שהוגשה לבית־המישפט ציינו השוטרים כי השוד בוצע בשעה 20.00. אבל על פי הודעת המתלונן עצמו קרה השוד בשעה 17.30 או 18.00 לכל היותר. והרי זמן השוד חשוב מאוד לאליבי של הנאשם.

לא היה כל הסבר לטעות המוז־רה של אנשי המישטרה, „אלא ש־כותבי הבקשות וממ"ש קינן לא עיינו כהלכה בתיק החקירה לפני שהתייצבו בבית־המישפט." הם אפילו לא ניסו לברר בדיוק את שעת השוד, ולא חקרו את המת־לונן ואת העדים כדי לוודא את המועד. וכך, בעוד שלשעה 19.00 יש לניזרי אליבי מוצק, הרי שאין הוא יודע אם אליבי זה מספיק או שמא יש להוסיף עליו.

הסניגור חיים מישגב הדגיש הי־טב את כל מחדלי המישטרה. ואמ־נם סיים השופט את החלטתו ב־תרעומת ונזיפה: „הארכתי בדב־רים כי תרעומתי רבה. מעשה שוד הוא מעשה עבירה חמור. לעצור נאשם עד תום ההליכים המישפ־טיים הוא מעשה מישפטי חמור. כולם סומכים על המישטרה ש־תעשה את עבודתה כהלכה. ה־מתלונן מקווה שתלונתו תיבדק ו־רכושו יימצא. הציבור רוצה ש־העבריין יורחק מהרחוב. בית־המישפט רוצה לסמוך על טיעוני הפרקליטות המבוססים על חקירת המישטרה. כאשר החקירה רשל־נית — כולם ניזוקים. כאשר ה־רשלנות היא ביסודה ותשתיתה של החקירה — מתחייבת בדיקה יסודית של כל גושא החקירה וה־עוסקים בחקירה. כאשר יש חשד שדו"ח זכרון הדברים נרשם בנוסח מטעה, וללא תאריך, הדבר חמור שבעתיים. על כן אני מחליט להע־ביר העתק ההחלטה למפקד מרחב המרכז, שייתן דעתו וינקוט בהלי־כים המתחייבים מהחלטה זו."

תשובת המישטרה: „...אכן נפ־לו טעויות במהלך החקירה והן נובעות ככל הנראה מהיותו של האחראי לה חדש בתפקידו. הגור־מים הממונים על מי שחקרו ב־תיק הסיקו את המסקנות המתבק־שות ועושים למניעת הישנות מק־רים כאלה."

מיכאל ניזרי ממשיך להתגונן במישפט באשמת שוד בשעה בל־תי־ידועה.

משטרת ישראל

המטה הארצי/מחלקת חקירות וחבילעות
ירושלים, אייר חש"ם
(13.5.80)
91754 2482/79/יח

כב' השופט א. שטרוזמן
בית המשפט המחוזי
בתל-אביב

נכבדי,

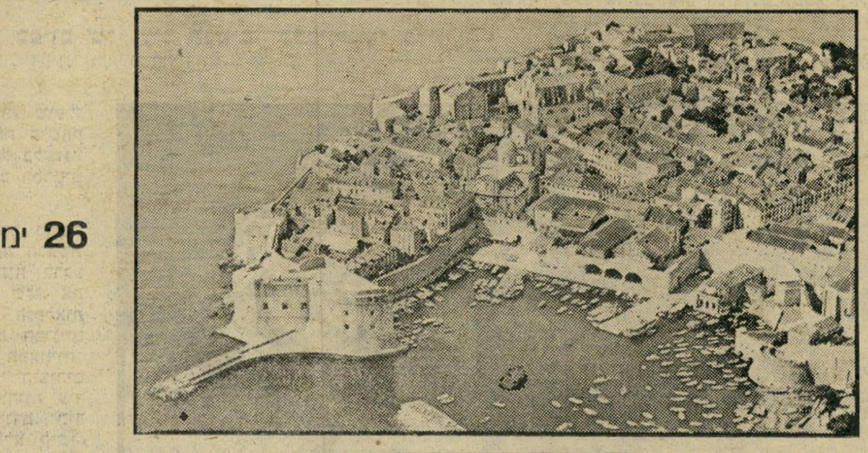
אנו חוזרים לתוכן הפרוטוקול בהחלטה מיום 12.12.79, בדבר דחיית הבקשה לעצור את החשוד – מיכאל נזרי – עד תום ההליכים.

בענין זה מונה קצין בודק, אשר חקר את פעולות אנשי המשטרה.
הובהר, כי אכן נפלו טעויות במהלך החקירה והן נובעו מ ככל הנראה, מהיותו של האחראי לה חדש בתפקידו.
הגורמים המכוני"ם על מי שחקרו בחיק הסיקו את המסקנ ות המתבקשות ועושים למניעת השנות תקלות מעין אלו.

אנו מודים לך על כי הפנית תשומת לבנו לענין.

מיסמך מישטרתי מתנצח

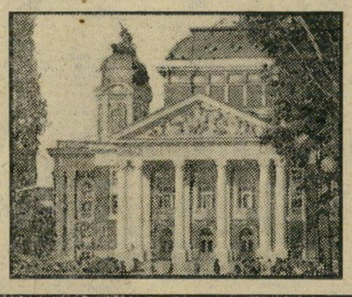
החוקר היה חדש

אוניברס מציעה: מבחר טיולים נפלאים במחירים ללא תקדים

16 ימי טיול מהנים
חוויה בלתי נשכחת
יוגוסלביה
יוון
כולל:
טיסות, איכסון במלונות דרגה א'.
חצי פנסיון
סיורים באתרים גנים לאומיים וכו'

990 $ בלבד

26 ימי חוויות ובילויים
רומניה
יוגוסלביה
בולגריה
כולל:
טיסות, איכסון במלונות מדרגה א'.
פנסיון מלא ברומניה ובולגריה
2 ארוחות ליום ביוגוסלביה

1595 $ בלבד

תל אביב: רח' רמב"ם 17 (ליד אלנבי) טל. 622976 613971. רח' דיזינגוף 204, טל. 223463
חיפה: דרך העצמאות 88, טל. 522041

קולנוע

סרטים

פליני מול פליני

שנה וחצי אחרי שיצא לראשונה את גבולות איטליה מולדתו, עומד סרטו של פדריקו פליני, חזרת תיזמורת, להגיע סוף־סוף גם לישראל. בינתיים גמרו כבר באירופה להתווכח על סרט אחר שלו, עיר הנשים. היום, במבט לאחור, אפשר להיווכח עד כמה חשוב להציג את חזרת תיזמורת, למרות שזהו סרט טלוויזיה, שנעשה כאילו לאחר יד, ולמרות שאיננו ראוותני, גראנדיוזי ומפוצץ, בהתאם לגורמה המקובלת על פליני בשנים האחרונות.

אלה הן מעלותיו של סרט קטן (הוא נמשך רק 72 דקות וצולם תוך כמה שבועות) והן בולטות במיוחד בהשוואה למיפלצת עצומת־ממדים כמו עיר הנשים (שנמשך 140 דקות והופק במשך שלוש שנים).

ההבדל המהותי בין שני הסרטים הללו, הוא היחס של פליני עצמו אליהם. יחס זה לא בא לידי ביטוי בראיונות או בהכרזות כלשהם של הבמאי, שהוא שועל־תיקשורת ותיק היודע לשחק את מישחק השיחה העיתונאית מבלי להיכשל בלשונו, אך הוא מתגלה כאשר רואים את הסרטים עצמם.

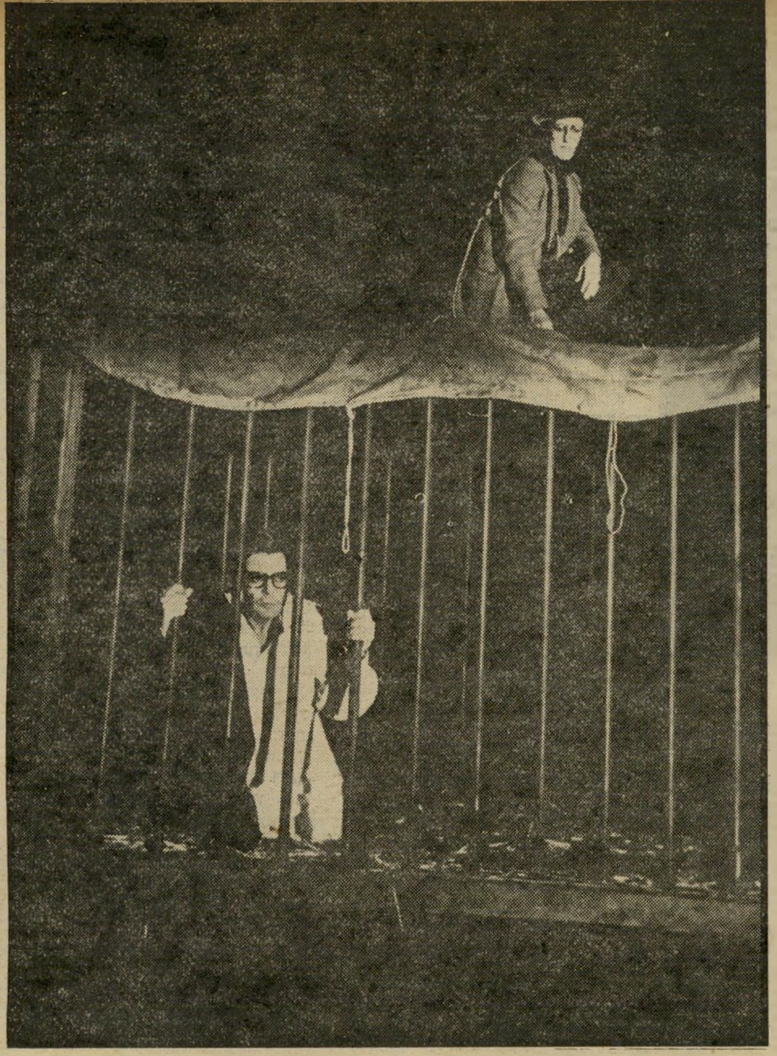
הרגשת התחדשות. כאשר מתבוננים בחזרת תיזמורת יש לצופה הרגשת התחדשות, ותחושה שפליני הניח לרגע את רוחות הרפאים האופנתיות שלו, את זכרונות הילדות, את הנשים הנפלאות והאיומות, את עולם המיתוסים המיניים והדתיים, ויצא לכיוון חדש. בלי תפאורות־ענק, בלי איפורים כבדים, בלי היצורים הקיצוניים שנדרשו בכל סרט להיות עוד יותר גרוטסקים מן הסרט הקודם. תוך הסתפקות באתר־צילום אחד, ללא קישוטים ובלי אורגיות חזותיות, הצליח פליני בסרט זה להגיש משל קצר, תמציתי וחריף ביותר על העולם שבו אנו חיים.

הוא מסרב אמנם בתוקף לספק פרשנות לסרט, אבל זאת מתבקשת מאליה. מעשה בחזרה של תיזמורת כלשהי, באולם עתיק יומין וספוג היסטוריה, המתחילה בהתנצחות מנגנים על טיב הכלים שלהם, ממשיכה בהתמודות הנגנים עם המנצח, וכלה בהתערבות האירגונים המקצועיים להשלטת הדימוקרטיה.

מרד נגד המנצח, אנרכיה מוחלטת והאולם המתמוטט על יושביו מזכירים משום מה את פני איטליה היום, ואולי גם את פניהן של כמה ארצות מתועשות אחרות במערב. מי שתקף את פליני על עמדתו נגד האיגודים־המיקצועיים ועל הרמז שהתארגנות הפועלים לפי המודל השגור בימינו יכולה להוליד רק אנדרלמוסיה ודיקטטורה, צריך היה להסכים שבמאי זה הציג את המשל שלו בצורה משכנעת. ועובדה היא, ללא כל קשר עם הסרט, יצא לאור זמן קצר לאחר הצגתו ספר חדש של הבריטי אנתוני בורג'ס (מחבר התפוז המכאני), שבו מושמעת נבואת איוב על השתלטות האנארכיה כתוצאה מן המישטר החברתי השורר היום. נבואתו של בורג'ס היא הרבה יותר שחורה מזו של פליני. לספרו קוראים 1985 ומטרתו להוכיח שלא רודנות של יחיד היא שתמיט שואה על העולם, כפי שהתנבא ג'ורג' אורוול ב־1984, אלא רודנות הרבים. ובכך הוא תמים דעים עם פליני.

המציאות העכורה. פליני נדהם במקצת מן התגובות על חזרת תיזמורת. גם הימין וגם השמאל עיקמו את האף, אחרי שבמשך שנים התפעלו בעקביות מכל יצירותיו, ולו רק משום שהן ניראו להם אמנותיים במלוא מובן המילה, ללא סיכון פוליטי. הם ציפו מפליני למישהו עבה של הפלגות־דימיון עשירות אותה אפשר היה למרוח על נפשם הדוויה מ־אידאולוגיה. פליני חייב היה לדעתם לעמוד מעל העולם. והנה, איש זה העז לטבול רגליו במימיה העכורים של המציאות ה־ממשית, מבלי שהכריז מראש לאיזה מחנה הוא משתייך ונגד מי הוא רוצה להילחם.

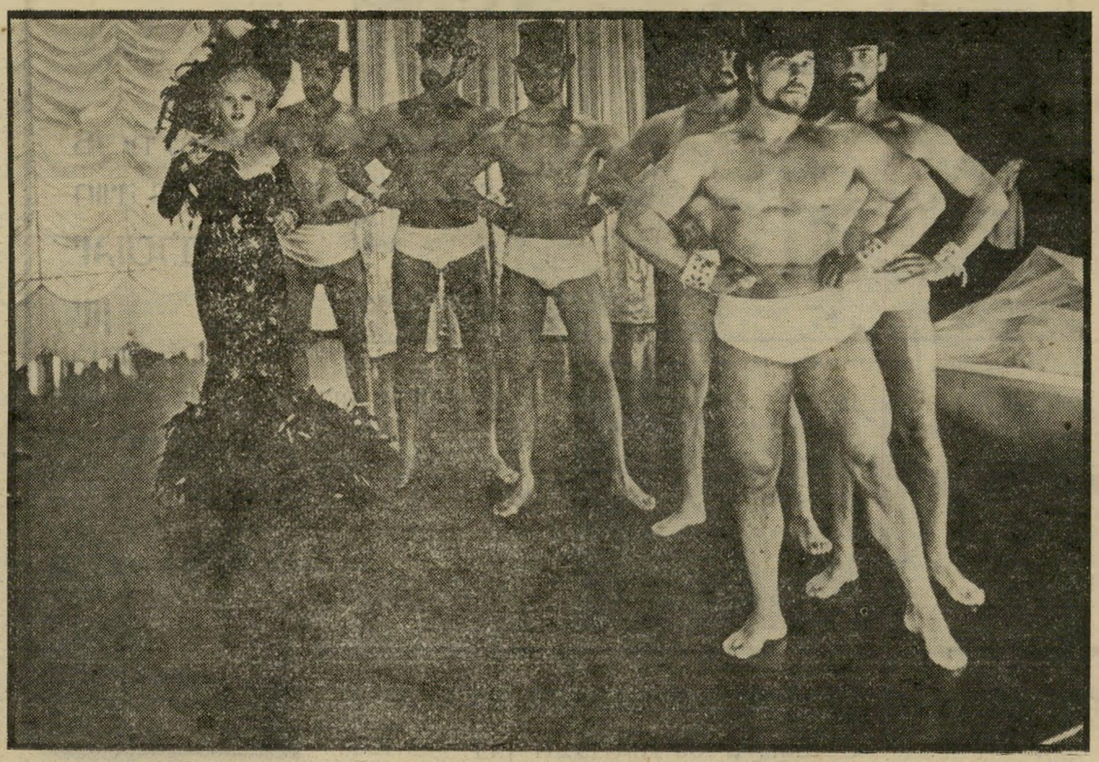
לכל המתנגדים האלה עתידה עיר הנשים להחזיר את הביטחון. פליני שב לעשות את מה שמצפים ממנו, בצייתנות עייפה במקצת, כאילו נאנח ואמר: „אם זה מה שאתם רוצים, אז בבקשה, ושיבוסם לכם." עיר הנשים היא תחנה נוספת במסע שלו לגילוי האשה הנצחית. אם שמונה וחצי היה טיול דמיוני בתוך עולם היצירה של פליני, עיר הנשים הוא טיול דמיוני ב־מבוך היחסים של פליני עם המין הנשי. גיבור הסרט, סאנפוראז, אותו מגלם הכפיל הקבוע של פליני בסרטים, מארצ'לו מאסטרויאני, נלכד בקסמיה של גברת היושבת מולו ברכבת. הוא הולך בעקבותיה, מגיע לכנס פמיניסטיות שבו מושמעים הביטויים החריפים, הקיצוניים והאבסורדיים ביותר מפי הלוחמות לשיחרור האשה. כמה מהן, ששיתפו פעולה עם פליני, האשימו אותו

מארצ'לו מאסטרויאני בתפקיד סנאפוראז ב„עיר הנשים"
הסרט הקודר ביותר של פליני

מאסטרויאני — סנאפוראז בפיום של „עיר הנשים" ככפילו של פליני
טיול דמיוני בעולם היצ'רה

תחרות יופי לגברים, אחד המעמדים בעיר הפמיניסטיות
הביטויים החריפים, הקיצוניים והאבסורדיים

לאחר מכן בעיוות דבריהן. סאנפוראז נמלט מהן, כל עוד נפשו בו.

את מנוסתו מן המקום מאפשרת עוד דמות קבועה בסרט פליני, אשה ענקית, מעין התגלמות אמא־אדמה, שכמעט ואו־נסת אותו לפני שהוא מצליח להימלט גם מידיה. בדרכו הוא פוגש כנופיית נערות פאנק ש„רוקדות משום שאין שום דבר אחר לעשות". הוא מגיע לביתו של קאצונה (באיטלקית יש לשם זה משמעות פאלית) שהוא סמל השוביניזם הגברי. ביתו מקושט באלפי צילומים של הנשים שכבש, ולכל צילום נלווית הקלטה של אנחת ההנאה שסחט ממנה ברגע הגדול. הנערות בעוגת יום־ההולדת שלו מסמנים לא את גילו, אלא את הנשים בחייו (יש בעוגה 10 אלפים נרות). ביתו הוא מיקדש לעולם של תענוגות והתעלסויות, שבו הגבר הוא השליט והאשה היא העבד הנרצע. וגם מכאן נאלץ סאנפוראז המבוהל לנוס.

בסצנת השיא של הסרט הוא נאלץ להתמודד עם האשה הנצחית. הוא מובל לקרב כמו הגלאדיאטורים ברומא. ומושלך לזירה שבה אין איש ממתין לו. האשה בה„א הידיעה אינה קיימת.

תעתועי האהבה. אין ספק שזהו הסרט הקודר ביותר של פליני, מבחינת הגוונים שלו. בין אם המדובר בזיכרונות־ילדות, כמו מיקסם הקולנוע הראשון או האשה מן העבר, ובין אם המדובר בתעתועי ההווה, הכל נתון בעלטה מכוונת. מאות נשים חולפות לפני המצלמה, כל אחת שונה מרעותה. אבל זהו הסרט הראשון של פליני, שבו אין אשה יפה במלוא

פליני מביים את „חזרת־תזמורת"
רודנות־הרבים תביא לשואה

מובן המילה. „לא חיפשתי אשה יפה אלא יריעה רחבה של כל הנשים האפשריות," אומר פליני. עם זאת, יש דמות אחת שחוזרת שוב ושוב ומופיעה לכל אורך מסעותיו — דמותה של נערה יפה להפליא שבורכה בחזה אדיר העומד מחוץ לכל יחס לממדי גופה. לסירוגין היא פמיניסטית ואחת מן המשרתות של השוביניסט הגברי. היא מפתה ומפחידה. היא אולי האשה הנצחית של פליני, גם אם אינו אומר זאת בצורה מפורשת. כי כל מה שיש לו לומר בסוף הסרט הוא זה: „היום אני מבין את הנשים עוד פחות מכפי שהבנתי לפני הסרט."

עיר הנשים היא גרוטסקה מטורפת על היחסים שבין הגבר לנשים. אבל כל מי שמצפה להתרגשות, להפתעה, לחוויה ה־מרעישה של שמונה וחצי, יצפה לשווא. פליני משחק פעם נוספת עם מרכיבים מוכרים לו ולקהל שלו. לפעמים אפילו נדמה שהוא לוקח את המציאות שבה הוא נפגש מדי יום ואינו מעביר אותה אפילו דרך מבשלת הדימיון העשירה שלו. אלא מניח אותה ישר על הבד. אמנם הוא ניצל את כל הכסף שהועמד לרשותו, והכניס לסרט כל מה שביקשו ממנו, אבל באיזשהו מקום מתגנב החשד שאילו לא דרשו ממנו מאומה, והיו נותנים לו פחות כסף, יתכן שאז היה יוצר הפתעה של ממש. וראייה לכך — חזרת תזמורת.

תדריך
חובה לראות:

תל־אביב — הסייח השחור, קרמר נגד קרמר, כל הג'אז הזה, טס, ידיד אמרי־קאן, מנהטן.

ירושלים — מה נשמע דוק, נערת הטלפון והבלש, קן הקוקייה.

חיפה — קרמר נגד קרמר, מנהטן, מה נשמע דוק.

מאחרי הגלים והחול

יום רביעי הגדול (מקסים, תל־אביב, ארצות־הברית) — לא קשה לנחש שזה סירטו האישי ביותר של ג'ון מיליוס, וגם סירטו הקשה ביותר לעי־כול מחוץ לגבולות ארצות־הברית. ולו רק משום שחנושא שלו הוא כה אמריקאי: גלישה על גלי הים. גיבוריו קשו־רים לסוג מסויים של הווי החופים בקליפורניה, העשוי להיראות זר בעיני מי שלא חי שם.

ז'אן־מייקל וינסנט, ויליאם קאט וגארי באסי מגלמים שלושה ידידים, אלופי גלישה שכל מעייניהם בתקופת סיום הגימנסיה מתרכזים בחוף המייוחד שליד מקום מגו־ריהם, במציאת המידרון המהיר ביותר של כל גל וגל, ובניצול כל יום שמש וכל רוח קלה להתמחות בספורט האהוב עליהם.

אלא שעם חלוף השנים, הופך העולם חסר־הדאגה ושטוף־השמש של צעירים זהובים אלה לקודר ואפרורי יותר, וכל נסיונותיהם להישאר מנותקים בעולמם הפרטי עולים בתוהו. צווי־גיוס, שנגדם הם מנסים להתקומם בצורה הומוריסטית, שולחים אותם לחזית, וגלשנים צעי־רים מהם תופסים בינתיים את מקומם על החוף. חובות מישפחה מתחילים להציק פה ושם, המחאה וחוסר המנו־חה רוגשים סביבם, וכאשר מסתיים הסרט, השלושה מוצ־אים עצמם לפתע בעמדת הישישים שבגימלאות.

וינסנט, קאט ובאסי: אלופים של אתמול

אווירת החוף וכל הפולחן הקשור, כולל סצינות הגלי־שה, הם החלקים החזקים שבסרט. לעומת זאת, יש רושם שלא איפשרו די הצורך לדמויות להתפתח, או לתסריט להעמיק במה שקורה קצת מעבר לגלים ולחול. אך מזלו של מיליוס, שמצא בשלושת שחקניו הצעירים התגלמויות אידיאליות למטרותיו.

לעקוב אחרי הדעיכה

הבטחות באפלה (פאר, תל־אביב, ארצות־הברית) — קשה להעלות על הדעת סרט שמטרו־תיו פחות בידוריות מזה. הבמאי, ג'רום הלמן, שהוא גם מחבר התסריט, עוקב בקפדנות כמעט חולנית אחרי שלבי ההתפתחות של מחלת הסרטן בגופה של נערה בת 19. היא מתחילה את הסרט בריאה, עליזה, מלאת־חיים ותוססת, ומסיימת אותו כצמח מחובר למערכת סבוכה של צינורות ומכשירים.

הלמן מתרכז בכמה נקודות. ראשית, מערכת היחסים שבין רופא לחולה. מצד אחד, האחריות של הרופא, במיק־רה זה רופאה, המעזת לנחש את הרע ביותר כאשר אחרים מעדיפים להתעלם מכך. מצד שני, הדרך שבה מתייחסת הרופאה לחולה, והשאלה אם אכן צריך לומר את האמת.

שנית, היחסים שבין הרופאה לבין מישפחת החולה, כאשר השאלה אם יש טעם להחזיק את החולה חסר־התיקווה בחיים מלאכותיים ניצבת במלוא חריפותה. ושלישית, מערכת היחסים שבין הרופאים לבין עצמם.

לומר שהסרט מספק תשובות לכל השאלות הללו, יהיה מוגזם. הלמן נוגע ביותר מדי נקודות מכדי שיו־כל לטפל בכולם כראוי.

בלר ומייסון: לומר את האמת

עם זאת, יש בו לא מעט מן הכאב ומן המשברים האמיתיים המתהווים במצב טראגי כזה. מן הייאוש הזועם של האם, דרך ההלם של חברי החולה, ועד לתיאור בלתי מתפשר של המחלה עצמה, שלידו נראה סיפור על נושא דומה, כמו „בובי דירפילד", כמו סו־כריה מתוקה על מקל.

מאנשי־הכפר באהבה

אל תעצרו את המוסיקה (מוגרבי, תל־אביב, ארצות־הב־ריית) — על טעם וריח אין להת־ווכח. במיקרה זה, יש להניח שמבקרי הקולנוע לא ישבעו נחת מן הסרט המוסיקלי הזה, אבל חובבי הפופ, אלה שלמענם הוא נוצר, יבלעו אותו בתיאבון רב, משום שהוא מספק את כל ציפיותיהם מהסרט: פיזמונים בשצף־קצף, אווירת דיסקוטק, כוכבי־זמר בשיא הצלחתם. בקיצור, מירשם בדוק.

הסרט כולו בנוי על להקת „אנשי הכפר", המופיעה בו בהבלטה רבה, משמיעה את שיריה בנדיבות ומצביעה, בדרך הופעתה, על כמה מן המרכיבים שהביאו אותה לגדולתה: מנגינות קליטות, התנחגות על גבול הטירוף החביב, וקורטוב של רמז הומוסכסואלי, שאינו מודגש, אבל גם אינו מוזנח. בסופו של דבר היו רבים שפירשו את פיזמונם „ימק"א" כהימנון העליזים האמריקאי.

לסרט יש גם סיפור. מעשה במלחין צעיר ושאפתן, המתגורר אצל דוגמנית צמרת שהתעייפה מדוגמנות. היא נוטלת בידה את הכישרון הצעיר, מרכיבה עבורו להקת־זמר (שהיא, כמובן, „אנשי הכפר"), ועם מעט עזרה מחברים

אנשי הכפר: הרבה מאוד מרץ

וממחזרים לשעבר, מביאה אותם אל שיא פיסגת החצ־לחה. סבירות הסיפור ועניינו מוגבלים בהחלט, ותפקידו, בעיקר, לסתום את החורים שבין שלושה „מיספרים" מוסיקליים גדולים. אחד בתיפאורת דיסקוטק אולטרא־מודרני בגוון אדום, השני באולמי ההתעמלות של ימק"א והשלישי פירסומת־ענק רבת־משתתפים לחלב, שהיא כולה בלבן.

שידור

מאחרי המסך

המאבק בדסק הפנים

מיכה לימור, מי שכיהן כשליח רשות־השידור באנגליה, עשוי לשוב לפעילות דיווחית במיסגרת מבט לחדשות. לימור, המשמש כיום כעורך־עמית במבט שני **לשמעון טסלר**, מתכוון לעבוד בדסק־הפנים בתחום המדיני. הוא מבקש שיגדירו את תפקידו ב„ביצוע משימות מיוחדות".

מתנגד בולט למינוי זה הוא הכתב־המדיני המעולה של מחלקת־החדשות, **איימיך רם**, הרואה במינוי מסוג זה חדירה לתחום עבודתו. מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, טרם הגיע לכדי הכרעה בעניין זה.

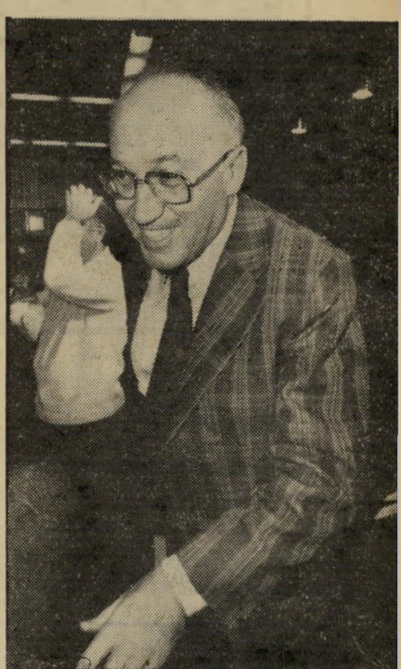
ירון מגן על החדשות

הגנה אגפית בלתי־צפויה באה לה למחלקת־החדשות של הטלוויזיה מטעמו של פרופ' **ראובן ירון**, יו"ר רשות־השידור. בתגובה על הטענות שהושמעו נגד המראיינים **טוביה שער**, **דן סממה** ו**איתן אורן**, על סיגנון הראיון והשאלות שלהם למפכ"ל המישטרה, **הרצ שפיר**, שהועלו בג'רוסלם פוסט, קבע ירון כי „הראיון עם המפכ"ל נערך בהתאם לכללי האתיקה העיתונאית."

הגבלות על

חמישיית מוסקבה

חמשת עובדי רשות־השידור שהוזמנו

יו"ר ירון
PAPO

למוסקבה לסיקור האולימפיאדה, במיסגרת איגוד־השידור האירופי, התבקשו על־ידי הנהלת רשות־השידור לשאת מיטען של מדליונים, דגלונים ושאר מתנות, שנועדו לשמש כתעמולה וכמתנות ליהודי מוסקבה.

מסתבר שמארגני המישחקים האולימפיים בבריה"מ מועצות צפו פעולה שכזאת. ב־ימים אלה הגיעה בקשה מטעם הנהלת איגוד־השידור האירופי לחמשת אנשי ה־צוות, שלא יביאו איתם תשורות וחומרי־תעמולה כלשהו.

טרמפ לשמש

במאי־הבידור הישראלי לשעבר וההולנדי בהווה, **רף עינבר**, הנחשב כאחד מ־במאי־הבידור המעולים באירופה, עומד לחדש הקיץ את מסורת סירטי־הבידור, שבה החל לפני כמה שנים.

בימים 13 ו־14 באוגוסט יביים עינבר הפקה משולבת של אולפני הרצליה וה־טלוויזיה הישראלית בצבע, תחת הכותרת טרמפ לשמש. הצילומים ייערכו בשפת־ימה של תל־אביב, ליד מלון דיפלומאט.

מהי „חרפה פה"?

במיסגרת הבדיקה האחרונה, שנערכה בוועדת־הדרמה של רשות־השידור על הסרט פרשת איילנד, בבימויו של **אדי כוהן**, תבע יו"ר רשות השידור, פרופ' **ראובן ירון**, לקצץ מתוך הסרט קטע, שבו אומר אחד המשתתפים „חרפה פה...".

כאשר נשאל „מדוע", רשם פרופ' ירון באותיות לטיניות את סופה של המילה הראשונה בצירוף המילה השניה: PAPO.

„מרד העבדים"

של רשות השידור

בשבוע שעבר התחיל מאבק מיקצועי של ה„סטרינגרים" (עובדי־החוץ), המעניקים שירותים לטלוויזיה הישראלית, החל בהקלטת וצילום וכלה בבימוי. עובדי־החוץ של הטלוויזיה, שעל גבם מוטל הנטל של מרבית הפקות הטלוויזיה, מנוצלים מאז ימי־הראשית של הטלוויזיה.

הבמאי המעולה **אדי כוהן** (39) מייצג מעמד זה של מנוצלים. כוהן, שהגיע לאחד ההישגים המרשימים ביותר של איש־טלוויזיה כלשהו, הספיק בשנים האחרונות לזכות ב„פרס רשות־השידור 1977" על סירטו שלושה ברמה, ב„כינור דויד — טלוויזיה 1975" על סירטו לעמוד על ה־רגליים, ובפרס „פסטיבל ירושלים לסרטים יהודיים" עבור סירטו אורקסטרה. לפני כשבועיים הוקרן בטלוויזיה בהקרנה חוזרת סירטו המעולה מסתורי האוניה בים סוף, ובקרוב יוקרן סירטו מעורר־המחלוקות פרשת איילנד.

בתשובה לשאלות העולם הזה תיאר אלי כוהן את הצדדים הכלכליים של עבודתו בפרשת איילנד, כמודל ייצגני לסכומים הזעומים והמעליבים שמשלמת רשות־ה־שידור לעובדי־החוץ שלה.

„בפברואר 1979 אושר על־ידי ועדת־הדרמה של הטלוויזיה הסתריט של פרשת איילנד. באפריל 1980 סיימתי את עבודתי כבמאי־הסרט. מאחר ועבודת בימוי של סרט כזה אינה רציפה, הרי שבמשך זמן־העבודה־נטו שעבדתי על הסרט היה חמישה חודשים. זמן זה כלל נסיעות תכופות בכל רחבי־הארץ, מכפר־גילעדי ועד לקריית־ענבים, כדי לבחור ולגייס את צוות־המשתתפים. אחר־כך סידרת נסיעות נוס־פות לשם בחירת אתרי הצילום.

„השלב הבא: ישיבות עבודה עם התפ־אורן, עם מעצבת התלבושות, ועם כל שאר אנשי הצוות הטכני. היו לי גם חזרות עם המשתתפים. ואז באו ימי הצילום ושבועות העריכה.

„עבור תקופה זו קיבלתי תשלום של 80 אלף לירות בסך־הכל, סכום שממנו נוכה גם מס־ההכנסה. סכום זה, המתחלק לחמישה חודשים, מסתכם ב־16 אלף לירות לחודש־עבודה — שני שליש של משכורת ממוצעת במשך הישראלי."

שביתתם של עובדי־החוץ, הבמאים, צל־מים, עוזרי־צלמים, מקליטים, תסריטאים ושאר ספקי כוח־העבודה העיקריים לטל־ויזיה הישראלית נועדה להביא להשוואת שכרם לשכר־מינימום סביר של עובדיה הקבועים של רשות־השידור.

רדין

כסאות מוסיקליים

מערכת רחבת־ממדים של החלפת תפקי־דים עומדת להתבצע בשבועות הקרובים במחלקת החדשות ועניניי־היום של הרדיו. **רוני דניאל** חדל מלהיות כתב צבאי, ויהפוך ראש מערכת תל־אביב. את מקומו של דניאל יתפוס כתב־המישטרה **שמואל טל. שימון אורן**, מי ששימש עד כה ככתב לענייני איכות־הסביבה ולשטחים המוחזקים, יהפוך כתב־המישטרה. **גבי גזית** פסק מלהיות מגיש־קבוע של מישדר החדשות בחצי היום, והוא הופך עורך־כתבות של יומן השבוע, שעורכו הוא **אבנר תבורי**, שהחליף בתפקיד זה את **אהרון ברנע**, שהושאל למישרד־החוץ לתפקיד בשגרירות ישראל בקאהיר.

ועד שובו' הרד"ו

בבחירות שנערכו בשבוע שעבר ברדיו לוועד העובדים, נבחר כיו"ר הוועד החדש **יורם אבנר** (עורך־חדשות). חברים נוס־פים בוועד הם: **יואב רקם** (פולקלור); **אברהם בן־מלך** (כתב לענייני־התיישבות); **ישראל קצובר** (דת) ו**שאול שינה** (בית־השידור הערבי).

השביתה שלא היתה

מנהל־חדשות יבין
„אין לי מה לעשות פה!"

ביום הרביעי (9.7) בבוקר הודיע מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, למנהלי הדדיו והטלוויזיה מה הן הנחיותיו לגבי שובו של ראש־עיריית שכם הפצוע, בסאם שכעה, בחזרה לעירו מטיפול רפואי בירדן. בין שאר הנחיותיו ציין לפיד כי שובו של שכעה הוא סיפור־חדשותי מובהק, שעליו להיות מדווח ומסוקר באורח מלא. לפיד גם הבהיר, כי את חזרתו ארצה של שכעה ניתן לתאר בהיקף שאנשי מחלקות־החדשות רוצים.

אלא שלפיד הביא מיגבלה אחת, והיא: שבסאם שכעה לא ידבר בכלי־התיקשורת האלקטרוניים. נימוקו: חוץ מאשר דברי־שיטנה נגד המדינה אין לשכעה מה לומר.

מנהלי הדדיו והטלוויזיה, וראשי מחלקות־החדשות שלהם, חשבו אחרת. התנהל ויכוח חריף בין לפיד ובין מנהל הטל־וויזיה, **יצחק שימעוני**. שימעוני תבע שאנשי ההדשות של הטלוויזיה יקבעו את אופי, סיגנון ונוסח הדיווח על חזרתו של שכעה, מאחר שזו זכותם. ויכוח דומה נערך בין לפיד ובין מנהל הרדיו, **גדעון רב־ארי**. שימעוני ולב־ארי קיבלו את דינו של לפיד, והורו למנהלי מחלקות־החדשות למלא אחר הוראתו של לפיד, בתוקף מעמדו כמנכ"ל־הרשות.

שעה מאוחר יותר נערך במיפגש־התיקשורת המרכזי של רשות־השידור, „פורום החדשות", הראשון שנערך מזה שלושה שבועות (הפורום לא התכנס מאז יציאתו של לפיד לסיור בחוצלארץ). ברשימת הנושאים, שהביא לפיד לדיון בפורום, היה הדיווח על שובו של בסאם שכעה הנושא האחרון.

למרות שנושאי „פורום החדשות" חסויים, התברר כי התנהל ויכוח חריף ותוקפני בין **חיים יבין** ובין יוסף לפיד, בשאלה: האם במיסגרת סיקור הטלוויזיה מהנעשה בכנסת מוסמט במתכונת חלקן של ועדות הכנסת ושאר פעילויות פר־למנטריות, בידי כתבי הטלוויזיה המתמקדים בנעשה באולם־המליאה.

יבין הבהיר ללפיד, ולשאר המשתתפים ב„פורום החד־שות", כי אופן הדיווח הטלוויזיוני מן הכנסת היא עניין מיק־צועי. לפיד חזר ותבע שהטלוויזיה תדווח על פעילות ועדות־הכנסת. התנגדותו העקרונית של יבין, שהגן על חופש הפעולה והדיווח של כתבו הפרלמנטרי, יורם רונן, הותירה נושא זה כנושא שהמשתתפים בפורום לא הגיעו בו להסכמה.

כאשר התחיל לפיד לפרט שוב את נימוקיו להוראות שנתן על אופן הדיווח בפרשת שכעה, קם חיים יבין מכסאו, ואמר: „אם כך, הרי שאין לי מה לעשות פה, בפורום הזה!" ויצא מחדר־הישיבות. לפיד הספיק עוד לומר ליבין, שהיה בדרכו אל הדלת, „יש לך או אין לך, העיקר ששמעתי את ההו־ראה שלי..."

אחרי כמה דקות של מבוכה באולם־הישיבות קם מיכאסו סגנו של יבין, **יעקב אחימאיר**, ואמר ללפיד ולשאר הנו־כחים: „איני מרגיש בנוח לשבת כאן, כאשר הממונה עלי יצא מהחדר הזה באקט של מחאה." לפיד פנה בציניות לאחי־מאיר: „האם זה צורך שאינך יכול להתגבר עליו, הצורך הזה לצאת מכאן?" אחימאיר, לא הגיב, יצא „מאולם־הישיבות.

תוך דקה התפשטה השמועה בחדרי מחלקת־החדשות ובמיס־דרונות הטלוויזיה. אחד מאנשי המפתח שבמחלקת־החדשות ניבא: „הערב לא יהיה מבט לחדשות!"

במשך כמה שעות לא פג המתח בבניין הטלוויזיה. בינות ליודעי ח"ן חלפו־עברו שמועות שונות. אחת מהן היתה שהכתב לענייני השטחים הכבושים, **רפיק חלבי**, נשלח לראיין את בסאם שכעה. אלא שרפיק חלבי נראה בבניין הטלוויזיה.

על המתח ששרר בבניין הוסיף דובר צה"ל, תת־אלוף **יעקב אבן**, שבא לצפות בתוכנית מיוצעד המרגניות, שהופקה במשר־תף על־ידי גלי צה"ל והטלוויזיה. אבן פגש את חלבי ליד המעלית, ושאלו בקול רם: „מה אתה עושה כאן? סיפקנו לכתבים המקומיים והזרים אוטובוס, שיוביל אותם אל גשר־אדם, לדווח את בואו של שכעה." חלבי השיב משהו על שביתת צלמים וצוותי־צילום.

שעה מאוחר יותר הבהיר דובר רשות־השידור, משה עמירב, שאיום השבתת מבט לחדשות הסתיים. כאשר נשאל כיצד תדווח הטלוויזיה את שובו של שכעה, השיב, „המימשל הצבאי לא נתן לצוותים כניסה ואפשרות לראיינו." בדיקה שנעשתה אצל דובר צה"ל הבהירה שהנחיות המימשל־הצבאי היו למ־נוע ראיונות עיתונאיים עם שכעה, שעה שהוא עובר את גשר־אדם. דובר צה"ל הדגיש במפורש שכל מי שרוצה לראיין את שכעה, יכול, כמימים־ימימה, לנסוע לשכם, ולראיינו. המימ־של־הצבאי בשכם לא ימנע ראיון מאיש (ראה עמוד 3).

במהדורת־החדשות הערבית, בטלוויזיה, הובא דיווח מצולם מלא ממעמד קבלת־הפנים לשכעה בגשר, ואחר־כך בשכם. גם צופי מבט לחדשות ראו את הדיווח הזה, ואת המשכו, כאשר נשחט ככש על גג האמבולנס. הכתב אף הציג כמה שאלות לבסאם שכעה, שהשיב עליהן.

כאשר נשאל דובר־רשות־השידור לפשר אותה טענה שאמ־רה שהמימשל הצבאי לא נתן לצוותים כניסה — טענה שהופ־רכה על־ידי דובר־צה"ל — השיב: „טוב, היו תקלות בשטח."

לוח השידורים

מן האולימפיאדה:

תאריך	שעה	
19.7.80	21.05	טכס הפתיחה, סרט על הרוסים באולימפיאדות קודמות, הספורטאים שייעדרו מן האולימפיאדה בעיקבות החרם, ותמצית לוח־השידורים ש־תביא הטלוויזיה.
20.7.80	23.50—23.20	יומן האולימפיאדה — תקציר
21.7.80	18.00—17.30	יומן האולימפיאדה — תקציר
22.7.80	23.55—22.45	יומן האולימפיאדה — תקציר

יום רביעי

16. 7

● **אויבר טוויסט (5.30).** חלקו השני של עיבוד לטלוויזיה, שנעשה על־פי סיפרו של צ'ארלס דיקנס.

● **מגזין לנוער (6.55).** יביא, בין השאר, את פינת ה־שירה — קטעים משירתה של רגוא גהה, מן הכפר ג'ת שב־משולש.

● **השפעות (8.03).** הפרק הרביעי בסידרה המבו־ססת על סיפרה של ג'ין אוס־טין. בפרק זה מגיעה אן לבאת' ומוצאת שאביה התפייס עם מר

השפעות: אוסטן
יום רביעי, שעה 8.03

אליוט. ערב אחד מבקר אצלם מר אליוט, המופתע לזהות את אן עם רג'ס. קרובותיו ה־אריות של סר ולטר, הוויק־אונטית דלרימפל ובתה מיס קרטרייט, מגיעות גם הן ל־באת' ומוסיפות ליוקרה החב־רתית של בני אליוט. אך תחת להיפגש איתן מעדיפה אן לבקר אצל חברה שלה מימי בית־הספר, אלמנה עניה המתגוררת בבאת'. סיר ולטר מוכיח אותה על ההעדפות החברתיות הגרו־עות שלה, אך היא עומדת על שלה. אן מקבלת מיכתב ממרי, על אירוסיה של לואיזה לקפטן בנוויק. האדמירל קורפו ואשתו מופתעים לשמע הבשורה, מפני שסברו שוונטוורת מאוהב ב־לואיזה. האדמירל מחליט להזי־מין את וונטוורת לבאת', וביג־תיים מתארת הליידי ראסל בפני אן את יתרונותיו של שידוך בינה ובין מר אליוט.

● **עריקתו של סימס קורדיריקה (10.05).** עיבוד לטלוויזיה של סיפור אמיתי על מלח לאטווי שעורק לארצות־הברית. המלח מוחזר בידי קצין פוזן לידי הרוסים, ונשלח ב־רוסיה לכלא. כתוצאה מלחץ ציבורי משוחרר המלח מכלאו וחוזר לארצות־הברית עם כל בני מישפחתו. בהשתתפותם של שחקנים נודעים: אלן ארקין, דונאלד פלזנטס ושירלי נייט.

יום חמישי

17. 7

● **מיעדן החתיר שמיר (5.30).** שידור חוזר של ה־תוכנית שבה מתארחת השחק־נית דליה פרידלנד (בצבע).

● **חידה — מסע אל הפלשים (9.30).** סרט־תעו־דה, על צוות הטלוויזיה הישר־אלית שערך מסע מיוחד אל הפלשים, הלא הם היהודים ה־שחורים שבאתיופיה. הסרט מנסה לפתור את חידת מוצאם, ולבדוק האם הם באמת יהודים. הסרט עוקב אחר אורח חייהם ואמונותם המיוחדת, סבלותיהם וציפיותיהם־למשיח המסרב ל־בוא. צולם בתקופה שקדמה למישטר המארכסיסטי באת־יופיה (בצבע).

● **חיזורים בכפר (10.25).** עיבוד לטלוויזיה של יצירת פרי־עטו של ג'ורג' ברנארד שאו. גבר ואשה, בני מעמדות שונים, נפגשים באקראי על סיפונה של ספינת־טיולים. היא זבנית בחנות, הוא ג'נטלמן מכובד הכותב סיפורי־מסע. ה־מקריות והגורל פועלים את פעולתם, והם שבים ונפגשים וכך מתפתחת מערכת יחסים מיוחדת.

● **רסיטל (11.15).** ה־פסנתרן זאר ברמן מנגן את הסונטה מס' 18 לפסנתר, אופוס 31 מס' 3 במי במול, מאת בטהובן.

יום שישי

18. 7

● **אמיל (3.00).** הפרק אמיל עורך סעודה, בסידרה המבוססת על סיפרה של אסט־ריד לינדגרן.

● **המבקרת (6.02).** בכיכובם של נדיה לוטפי, עמאד חמדי, אעדל אדהב ומחמוד

עצמאות תש"ז: גאון
יום שישי, שעה 9.20

יסין. סיפור־מתח. קורות ירו־שתו של אדם הנוטה למות. במיסגרת זו מתברר סיפור בריחתה של קרובה, החוזרת בדמותה של אשה אחרת, כדי לחשוף את מטרותיו השליליות של קרוב מישפחה אחר. פא־רודיה של תעלולים.

● **יום העצמאות (9.20).** תוכנית חודשית של הפיזמו־נאית נעמי שמר, בלי קהל צופים, בשל שביתת הנגנים. התוצאה: שידור שני של תוכ־נית בידור ששודרה במוצאי יום העצמאות 1977 בהשתת־פות: אילנית, יהורם גאון, אריק לביא, צביקה פיק, מתי כספי, להקת הכרם, יהודית רביץ, להקת הכל עובר חביבי, טוביה צפיר, דובי גל, ספי ריב־לין, להקת בת־דור ולהקת הפנטומימה של יורם בוקר. ה־תוכנית תוקרן בצבע.

● **תמונה מישפחתית (10.20).** ריצ'ארד מנסה לגייס כספים מכל מקום אפשרי, ו־רוכש מכונית ישנה בכוונה להעבירה לג'ין. בסופו של דבר נאלץ ריצ'ארד לספר למרג'ורי על בעיותיו, אך מייפה את המציאות ומרגיע אותה. היא שמחה לדאוג לו. הנרי רב הניסיון והשנים, אינו קונה את סיפורו של ריצ'ארד ומציע לו עזרה כספית. ריצ'ארד מסרב. בינתיים מוצאת מרג'ורי שה־מורה שלה, איין זאקס, הוא אדם שאפשר לדבר איתו ולג־לות בפניו את צפונות הלב.

● **המקצוענים (11.10).** מנהל ומזכירה מוצאים את מותם במפתיע, בנסיבות יוצ־אות־דופן, והיחידה המיוחדת נקראת לחקור. בודי ודויל מג־לים שרעל קטלני הוחדר ל־מכונת הקפה. דויל מגלה שאחת העובדות לקחה רעל, והוא מחיש אותה לבית־חולים. קאו־לי מגלה בינתיים כי ראש־הממשלה קיבל אזהרה אנוני־מית: אם בריטניה לא תתחייב להפסיק ייצורם של חומרים ללוחמה ביולוגית, יורעלו אלפי אנשים באמצעות אותו הרעל. המרעיל האנונימי פועל בכמה מלקוחותיו של אחד הפאבים בלונדון, עד שהוא נתפס.

שבת

19. 7

● **דיוקן הכוהן יעקב בן־עוזי (6.25).** סרט תיעודי המתאר מעט מעולמו של אחד הכוהנים השומרוניים בשכם. בן 80, מלא חיים, ומספר על חייו כסופר ומתרגם. בשנות ה־30' הוא שימש כתב של ה־עיתונים העבריים בשכם, ונמ־נה על ידידיו של יצחק בן־צבי, שהיה נשיא ישראל.

● **דמויות בנוף (10.05).** סרט קולנוע שבויים בידי ג'וף לוזי. מירדף אחרי שני אסירים שנמלטו. בתפקידים הראשיים: רוברט שאו, מאל־קולם מקדואל (התפוז המיכאני).

יום ראשון

20. 7

● **החבובות מארחות את כריסטופר ריב (8.30).** השבוע מארחות החבובות את כוכב הסרט סופרמאן, שחקן הקולנוע כריסטופר ריב. מיס פיגי מתפעלת מגופו המושלם של השחקן, וראה זה פלא.

החבובות: פיפרמן
יום ראשון, שעה 8.30

קרמיט מגלה סימנים של קינ־אה, נוכח תשומת־הלב שמר־עיפה החזירה המפורסמת ביותר בעולם על האורח. לדעתו של קרמיט התחילה התוכנית ברגל ימין, מפני שהוא עצמו היה כוכב קטע הפתיחה דיסקו צפר־דע. למעשה תלה קרמיט את מראיין הוא ירון לונדון.

● **מאכן ירושלים (10.45).** סרט תיעודי משנת 1975. המתאר את החפירות ב־עיר־העתיקה, ירושלים.

● **הציבור הלא־דתי יוכל**

חלב ודבש: התחלה
יום שלישי, שעה 10.05

תקוותיו בתוכנית כולה, וברגע שנודעה למיס פיגי זהותו של האורח, מתחיל עולמו הקטן והמוגן של קרמיט להתמוטט.

● **בועות (11.00).** מרי מודאגת בשל העובדה שברט סובל מנדוי־שינה והשניים פו־נים אל הרופא, לבדיקה כללית. ג'סיקה עוקבת אחרי צ'סטר, אל חדרו בבית־המלון, שם הוא מנסה להסתיר ממנה את האשה המבלה בחברתו. חני מנסה לא־תר את פולי, האלמנה הכושית שהכיר בבית־הקברות וברט מזועזע לשמוע על צבע עורה של הנערה. ג'סיקה הולכת ל־בית־הספר, ליום־הורים, כדי לפגוש את לסלי, מורתו ואהו־בתו של בילי.

יום שני

21. 7

● **כדיב זה יכביון (8.03).** קינוח ליל תשעה באב.

● **שידור חי מבית־התפוצות (9.30).** שידור חי בהשתתפות אורחים; ה־

לצפות בערב זה בטלוויזיה ה־ירדנית: בילי בדאי (8.30) ו־אחד מפרקי הסידרה אייק, ש־הוקרנה בטלוויזיה הישראלית (9.10).

יום שלישי

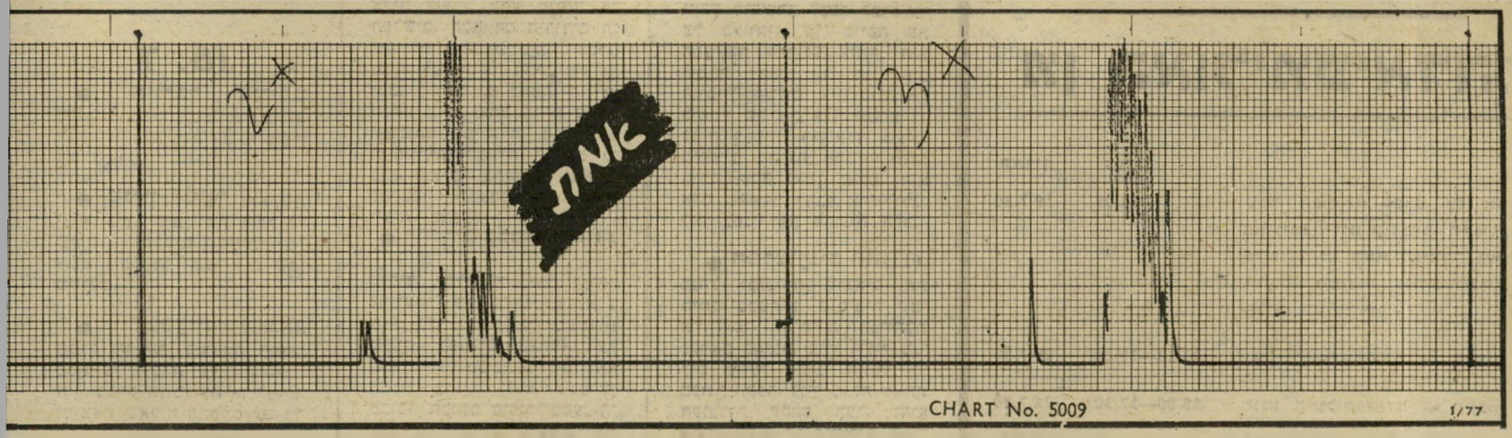
22. 7

● **תשע בריבוע (8.03).** התוכנית חוזרת למסך בהנחיית טוביה צפיר עם האיקס, מיקס וטריקס.

● **כרטיס־ביקור: לי ישראל באהבה (9.30).** להקת חובבי־ציון מקולרדו.

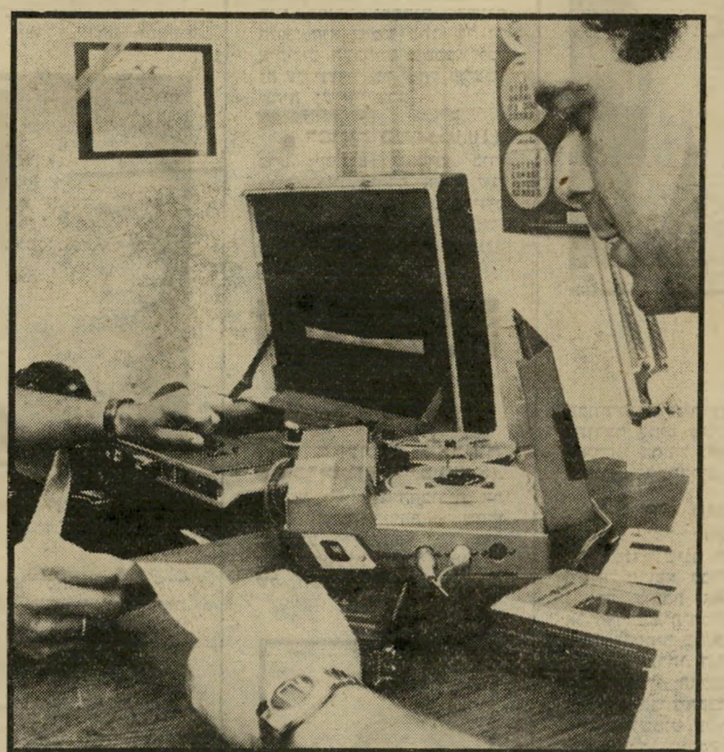
● **חלב ודבש — התח־חלה (10.05).** תוכנית בבי־מויו ובהפקתו של רלף עינבר, איש הטלוויזיה ההולנדית. לה־קת חלב ודבש עם גלי עטרי. בתוכנית יובא קטע מתוך ה־אירוויזיון, שבו מבצעים הארי־בעה את שירם הלזרוה וכן השירים היי שלום, ניו־יורק, גלגל ענק וקסם הלילה. קטעי ראיונות עם הזמרים.

המומחה שגילה ראשון שצבי גור שיקר להורי אורון ירדן מסביר כיצד פועלה

סדרת התוצאות של בדיקת־אמת לפי הקלטת הקול (משמאל לימין) - בימין

אמת ושקר ביד הלשון

מיזודה חכמה מד־המתח הנפשי (ממ"ן) הוא מכשיר קטן יחסית המותקן כולו בתוך תיק ג'ימס בונד. בתמונה: מכשיר הממ"ן ולידו מכשיר־הקלטה. הממ"ן פועל על סמך הקלטת קול בלבד.

"ה ידך איננו בחיים!" כאשר השמיע טוביה אמסל, בעל מישרד חקירות תל־אביבי, קביעה חד־משמעית זו, יותר משבוע לפני שנתגלתה גופתו של אורון ירדן, לא ידעו קציני המישטרה איזה מישקל לייחס לה. אולם כאשר התברר עד כמה היתה הערכה זו נכונה ומדוייקת, הופנו הזרקורים אל עבר איש זה ואל המכשיר היחיד במינו בארץ, שבו הוא משתמש.

אמסל בן ה־31, בעל תואר ראשון בקרימינולוגיה באוניברסיטת בר־אילן, עובד כחוקר פרטי מאז 1970. לפני כארבע שנים נסע לשנת השתלמות בארצות־הברית, שם התמחה בשימוש במכשירים לגילוי־שקר. כשחזר ארצה הביא עימו מכונת־אמת, השונה מהמכשירים שהיו בשימוש עד אז בארץ. היה זה מד מתח נפשי (ממ"ן), מין גלאי־שקר המבוסס על גלי־הקול. עד היום אמסל הוא החוקר היחידי בארץ המשתמש בו.

"בזמן דיבור מתלווה לקולנו רעד של שרירי מערכת הדיבור," מסביר אמסל. "שרירים אלה מפעילים בהרמוניה את הלסת, השפתיים, מיתרי הקול וכל אבר הלוקח חלק בפעולת הדיבור. רעד שרירים זה נמצא בתחום תדרים תת־קולי, דהיינו, מתחת לטווח שאוזן האדם מסוגלת לקלוט. זהו, למעשה, תדר נוסף, בלתי קליט לאוזן, המתלווה לקולנו.

"תופעה נוספת המאפיינת את רעד השרירים, היא כי בזמן מתח נעלם הרעד. ההסבר לתופעה נעוץ בעובדה שהשרירים, שבזמן רגיעה נשלטים על־ידי מערכת העצבים המרכזית, עוברים בזמן סכנה לשליטת מערכת העצבית האוטונומית. מערכת עצבים זו מפעילה בעיקר את אברי הגוף הפנימיים, כגון הלב. מערכת העיכול וכו', שעל פעולתם אין לנו שליטה רצונית. מסתבר שמערכת העצבים האוטונומית משתלטת על רעד השרירים ומפסיקה את פעולתו. התדר שיוצר רעד השרירים נעלם בשעה זו מקולנו.

"מכשיר הממ"ן מסוגל לקלוט את תדר רעד השרירים ולהופכו לגרף. מהשוואה של הרישומים אפשר לראות כי בזמן רגיעה נפשית המכשיר קולט שני תדרים — התדר הקול, השני תדר רעד השרירים. בזמן סכנה רושם המכשיר אך ורק את תדר הקול, ואילו התדר של רעד השרירים אינו רשום. באמצעות ניתוח של נתונים אלה ניתן לאבחן אמת או שקר.

"כאשר אדם משקר ביודעין גופו מתנהג כמו בזמן סכנה, ואז נעלם תדר השרירים מקולו. על־ידי בדיקות והשוואות שונות ניתן לקבוע אם ההתרגשות נובעת מאמירת שקר, או מסיבה אחרת. האבחנה היא מדוייקת מאוד, אך היא תלוייה בכישוריו של הבודק.

המיבחן סאדאת

"ב ניגוד למכשיר הפוליגרף, מתבסס הממ"ן אך ורק על קולו של הנבדק, כמדד לבדיקת ריגושים. לכן אין צורך בחיבור חיישנים לגופו של הנבדק, אלא מספיקה הקלטת קולו בלבד, לשם ניתוח ואימות גירסתו."

בשל יתרונותיו של המכשיר זוכה אמסל בקהל לקוחות רחב ומגוון. היתרון החשוב ביותר של הממ"ן הוא בכך שניתן לבצע בו בדיקה, מבלי שהנבדק יודע על כך. לשם כך די בהקלטת קולו של האיש, שלגביו רוצים לדעת אם הוא דובר אמת או שקר. תוך זמן קצר מספק אמסל חוות דעת מדוייקת.

בין לקוחותיו של אמסל נמצאים אנשי־עסקים רבים ועורכי־דין המייצגים חברות שונות. בעת משא־ומתן עיסקי, במיוחד כאשר מדובר בעיסקות של מיליונים, מעוניין כל צד לדעת עד כמה מוכן הצד השני לוותר, או עד כמה הוא יעמוד על תנאיו לעיסקה. במיקרים כאלה יכולה התעקשות על סעיף מסויים, אם מנחשים מראש את תגובתו של הצד השני, להסתכם ברווח נקי של מיליונים ואפילו עשרות מיליונים לירות. אנשי־עסקים רבים נוהגים להביא לאמסל הקלטות של האיש עימו הם נמצאים במשא־ומתן. אמסל קובע, לפי ההקלטה, אם האיש דובר אמת כאשר הוא מכריז שלא יוותר בנושא מסויים, או שזו רק עמדת־מיקוח הפתוחה לוויתורים. בהתאם לאבחנתו של אמסל מתכוננים לקוחותיו את צעדיהם הבאים במשא־ומתן, מקשיחים או ממתנים עמדות.

למכשיר הממ"ן יש גם שימוש נרחב בשטח הפסיכולוגיה. על־ידי ידיעה באיזה מקום הפציינט משקר ובאיזה מקום הוא דובר אמת, יכול הפסיכולוג לקצר את תהליך הבדיקה ולקבוע אנליזה מדוייקת יותר. בין לקוחותיו של אמסל נמצאים פסיכולוגים, השולחים אליו הקלטות של חולים. אמסל מאבחן עבורם את דברי השקר, הקשורים בדרך כלל בנקודות הרגישות בנפשו של הנבדק.

השירות שנותן אמסל ללקוחותיו הוא סודי. כל חשיפה עשוייה להיות הרסנית ביותר. רבים מהלקוחות הם אנשים מפורסמים, וחלק מהצלחתם נזקפת לזכותו של אמסל. דוגמה לכך הם עורכי־דין פליליים מסויימים. בבית־המישפט אסור לבצע הקלטות. אולם ישנם עורכי־דין המקליטים בחשאי עדים במהלך המישפט, ומביאים את ההקלטות לבדיקה אצל אמסל. כך הם יודעים היכן העד משקר והיכן יש להגביר את הלחץ עליו.

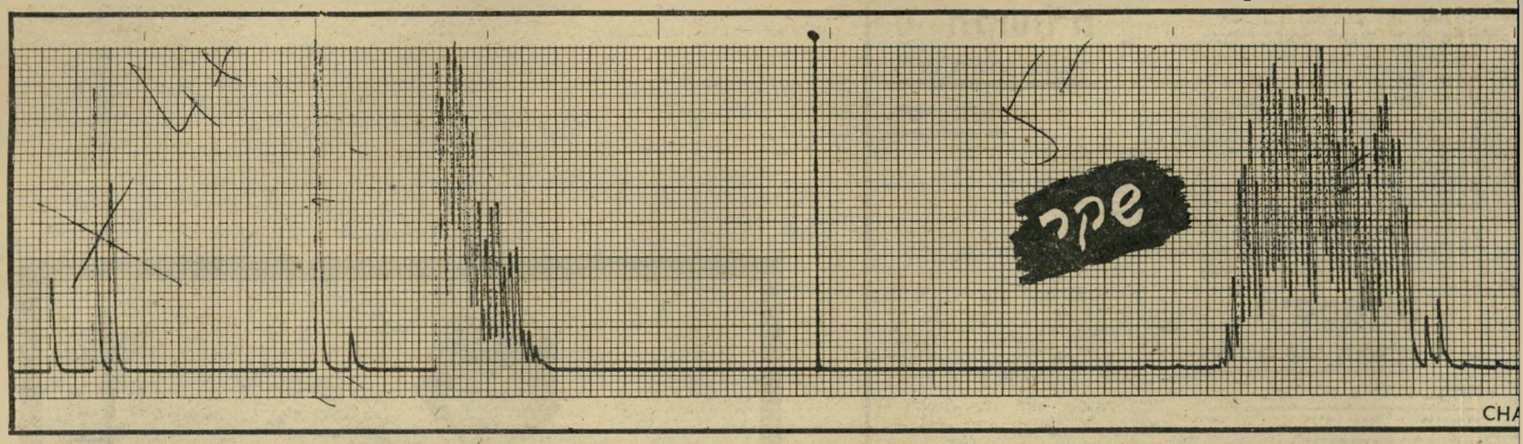
סוג אחר של לקוחות הם עיתונאים. אלה מעוניינים פעמים רבות לרדת לנבכי הצרותיהם של פוליטיקאים, ולדעת עד כמה הן כנות ואמיתיות. הנבדק המפורסם ביותר של אמסל הוא הנשיא אנוואר אל־סאדאת, שעל סמך נאומו בכנסת קבע אמסל עוד בנובמבר 1977 את הדברים הבאים: "הנשיא אל־סאדאת יסכים לחתום על הסכם שלום נפרד עם ישראל, וזאת בניגוד לדבריו, שלא יתכן הסכם שלום נפרד בלי השתתפותן של ארצות נוספות באיזור. "דבקותו בנושא הפלסטיני אינה מלאה והוא יחתום על הסכם שלום עם ישראל מבלי שישותפו הפלסטינים, וזאת גם כן בניגוד לדברים שאמר בכנסת. הנשיא אל־סאדאת כנה בדבריו, שבא לשים קץ למצב המילחמה השורר בין ישראל ומצריים." כאשר פורסמה חוות־דעת זו פיקפקו רבים באמינותה. אולם ההתפתחויות לאחר מכן הוכיחו שהיתה אמינה.

פטנט פופולרי

"ט וביה אמסל מפעיל במישרדו, בשדרות בן־גוריון 1 בתל־אביב, גם גלאי־שקר רגיל. במכשיר זה הוא בודק אנשים שאפשר להביאם לבדיקה, מבלי שיש צורך להסתיר את דבר קיומה. אולם השירות המיוחד והבילעדי של מישרדו, המעסיק כמה חוקרים פרטיים, הוא מכשיר הממ"ן.

"את הממ"ן המציאו שני מהנדסים שעבדו במישרד־ההגנה האמריקאי," מסביר אמסל. "אלה היו אלן בל וקולונל צ'רלס מקוויס־

השיטה של קביעת אמת ושקר על פי רעידת השרירים המלווה את הדיבור

דוגמה טיפוסית של אמירת אמת, משמאל דוגמה של אמירת שקר (עליה תלולה)

טון. התופעה של העלמות רעד השרירים בזמן התרגשות היתה ידועה זמן רב לפני כן. מה שבל ומקוויסטון גילו הוא שאפשר לגלות באמצעות תופעה זו אם האדם משקר או לא. הם פיתחו את המכשיר שמתרגם את הרעידות לגלים, ורשמו אותו כפטנט. המכשיר נמצא בשימוש בארצות־הברית מאז 71', ובמשך הזמן הוא הפך פופולרי כמו הפוליגרף.

„כעיקרון אין הבדל באמינות הבדיקה בין גלאי־שקר וממ"ן. זה אמור לגבי בדיקה המבוצעת בתנאי מעבדה. בתנאי שטח המצב משתנה מבדיקה לבדיקה. אבל ל־עובדה זו אין משמעות לגבי התוצאות עצמן. היא משפיעה רק על הזמן ועל המאמץ שאני צריך להשקיע עד לקבלת התוצאה.

„אני נוהג לתת חוות־דעת על־סמך שלוש אמירות שונות של הנבדק, המתייחסות כל אחת באופן אחר לאותו הנושא. אם קיבלתי בשלוש הפעמים אותה תוצאה, אני יכול לקבוע כי האבחנה שלי היא נכונה ב־98 אחוז. אם יש רק שתי התייחסויות לאותו נושא, האבחנה שלי מדוייקת ב־85 אחוז. אבל אני מתדרך את הלקוחות שלי, שכאשר הם מקליטים את האדם שלגבי דבריו הם רוצים לקבוע אמת או שקר, עליהם להביאו לידי דיבור על הנושא הרלוונטי לפחות שלוש פעמים. אם יש לי רק התייחסות אחת לנושא, האמינות היא של 70 אחוזים. אבל במיקרה כזה אני כלל לא מוציא חוות־דעת.

„כאשר בדקתי את הקלטות הקול מה־טלפון של החשוד בחטיפת אורון ירדן, היו לי יותר מעשר מקומות שונים, שבהם התייחס החוטף, בצורות שונות, לעניין חייו של הילד. בכל המקומות הללו — כשהחוטף אמר שאורון בריא ושלם, כש־הבטיח להחזיר אותו במונית אחרי שיקבל את הכופר — מצאתי סימני מתח המאפ־יינים דברי־שקר.

„זאת היתה חוות־הדעת הקשה ביותר שהוצאתי בחיים. היא היתה קשה לי כי־אדם. כאיש מיקצוע לא היתה שום בעייה. לא היה לי ספק שאורון כבר איננו בחיים. המישטרה הזמינה אצלי חוות־דעת והייתי צריך למסור אותה. אבל בליבי רציתי שאורון יחיה. זה היה קונפליקט קשה. חוות־הדעת שהוצאתי קבעה באופן חד־משמעי, שבוע לפני שמצאו את גופתו של אורון, כי לפי כל הסימנים אורון כבר איננו."

החוקר קבע ב־1977: „הנשיא אל־סאדאת דובר אמת; בא לשים קץ למצב המילחמה בין ישראל למצרים."

מאלי האמת הסובייקטיבית היא גם האמת האובייקטיבית. אולם כאשר הנבדק הוזה הזיות ומאמין בלב שלם כי הן נכונות, תוצאות הבדיקה יצביעו על כך שהאיש דובר אמת. שכן האיש המאמין בדבריו יגיב כדובר אמת.

„מכשיר הממ"ן מצייר למעשה גרף אחד של גלי־הקול," מסביר אמסל. „זהו גרף עולה ויורד. מתיחת קו דמיוני בין הפסגות של הגרף נותנת את התדר של רעד השרירים. בזמן שאדם דובר אמת, הפסגות הן בגבהים שונים, כך שהקו הדמיוני עולה ויורד. כאשר הנבדק דובר שקר, הפסגות הן בגובה אחיד, כך שלמעשה ניתן למתוח ביניהן קו כימעט ישר. הקו הישר מעיד על העלמות תדר השרירים. כך לגבי כל תדר. כאשר גרף הרושם את פעימות הלב מוציא קו ישר, סימן שהלב פסק לפעול. כאשר הקו הדימיוני, המייצג את רעד השרירים, נעלם, אות הוא שמערכת ה־עצבים האוטונומית השתלטה על רעד ה־שרירים. זאת היא ההוכחה שהאדם משקר.

„ברור שלצורך קביעת אבחנה יש צורך באיש מיקצוע. הדברים אינם פשוטים כפי שהם נשמעים. ישנם מיקרים גבוליים, שבהם רק בעל ניסיון יכול להחליט. ה־ניסיון הוא למעשה הגורם הדומיננטי. ה־תיאוריה היא רק הבסיס."

איש אינו מפקפק במיקצועיותו של אמסל ובניסיון שרכש במשך השנים, אך ישנה חוות־דעת מסויימת שנתן, השנוייה עד היום במחלוקת. מעטים בילבד יודעים כי את חוות דעתי רק בעל־פה. אבל אני לא רוצה להישמע כאילו אני חוזר בי. קבעתי שהאיש דובר אמת רק ביחס לכך שהוא קשור בצורה כלשהי לחטיפה. האיש עצמו אמר כי הוא לא השתתף ישירות בחטיפה. קבעתי את מה שקבעתי על סמך מימצאי־הבדיקה, ואני עדיין מאמין שהם נכונים."

אמסל אינו מכחיש כי ישנה סתירה מסויימת בין חוות־הדעת שנתן למישטרה, ביחס לחייו של אורון, לבין זו שנתן לאייבי. אולם אמסל רומז כי יתכן שישנו אדם נוסף המעורב בצורה כלשהי בחטיפה. כתב־האישום נגד צבי גור כבר הוגש. אך ישנם עוד צדדים סתומים בפרשה. ידוע כי גור סירב בתוקף לענות לחוקריו על השאלה לאן נעלמו נעליו של אורון, למרות שתיאר לפרטי פרטים את כל מעשיו האחרים. יתכן שקצה החוט לפיתרון התע־לומה טמון בקביעתו של אמסל.

יוסי היימן ■

האלמוני שהתקשר לאייבי

אמסל מדגיש כי חוות־הדעת שנתן ל־אייבי לא היתה רישמית. „לא הוצאתי שום מיסמך בנושא," הוא מסביר. „נתתי לאייבי אמסל הוא זה שבדק את הקלטות קולו של האיש שהתקשר לאייבי נתן, והציג עצמו כקשור לחטיפה. איש זה הבטיח להביא לשיחרורו של אורון, אך לא עמד בהבטחתו. חוות־דעתו של אמסל היתה, כי „האיש דובר אמת כאשר הוא טוען שיש לו קשר לחטיפה."

ניתוח התוצאות

טוביה אמסל מחזיק בידיו סרט תוצאות. בתמונה ל־ממעלה נראית דוגמה של סרט התוצאות. בצד שמאל תוצאה של אמירת־שקר. העברת קו דימיוני בין פיסגות הגרף נותנת כימעט ישר. המיבנה נוסה לצורה מרובעת. כאשר יש עליות תלולות, כמו בדוגמה שמימין, הדבר מצביע על אמירת־אמת.

תקשורת

אנא, המחן ותענה

לפי החור

המותר לטכנאי־טלפון לעבוד בעבודות פרטיות?

מנויי הטלפון בישראל יודעים עד כמה קשה לתקן מכשיר ש־התקלקל. רבים מהם מוכנים לש־לם טבין ותקילין למי שיתקן את המכשיר המקולקל שלהם, בלי לעבור את נתיב היסורים של מישרד־התיקשורת.

רחמים יונה היה טכנאי בשי־רות מישרד־התקשורת. כאשר נמ־אס לו לשמוע תלונות של מנויים, החל מוסר לאנשים את מיספר ה־טלפון הפרטי שלו בבית: „אם תצטרכו — תתקשרו, ואני אתקן לכם את המכשיר מייד.“

מאז 1974 עד 1978 עשה יונה עשרות תיקונים כאלה, לשביעות רצון כולם. הלקוחות היו מרוצים, כי לא נאלצו להמתין זמן ממושך. מישרד־התיקשורת לא ידע מאומה על העבודה הפרטית שביצע יונה אחרי שעות העבודה הרגילות שלו, והכל הלך למישרין.

יום אחד התגלה הדבר, והיה מי שהחליט להפוך את יונה שעיר לעזאזל. התיק הועבר לפרקלי־

פרקליט וינשטיין
עבירה או הפרת אמונים

טות, ויונה נאשם בקבלת שוחד והפרת־אמונים.

הפרת־אמונים. יונה המבו־הל, שלא ידע כלל מה קרה, מיהר לעורך־הדין יהודה וינשטיין וביקש את עזרתו. ככל אזרח בעל טלפון לא ראה גם וינשטיין כל רע ב־מעשיו של הטכנאי. הוא גם לא מצא עבירה של שוחד בתיקון טל־פונים אחרי שעות העבודה.

בית־המישפט שמע מפי התובעת שולמית אמיר, כי במשך ארבע שנות עבודתו נהג יונה לקבל עבור התיקונים סכומי כסף שנעו בין 50 ל־3000 לירות. אבל לפע־מים קיבל כרטיסי־קולנוע. או ש־הוזמן לארוחות בבתי־העסק בהם תיקן את המכשירים. לטענת התו־בעת היה בכך משום קבלת שוחד. השופט דויד ולך החליט אחרת. אדם המקבל שכר עבור עבודה ש־ביצע אינו מקבל שוחד, מה גם שרוב לקוחותיו אפילו לא ידעו כי הוא עובד מישרד־התיקשורת. הם לא שילמו לו כדי לקדם את תורם או כדי שיעדיפו אותם, אלא כדי לתקן את הטלפון שלהם.

אבל בית־המישפט ראה זאת כ־מקרה מתאים לקבוע אמות־מידה לטכנאי־טלפון. אם הם רוצים לע־סוק בעבודות פרטיות, הרי שלפי הוראות התקשי״ר עליהם להצ־טייד בהרשאה מיוחדת מהממונה עליהם. אז מותר להם לעשות כאוות נפשם, ואין הם עוברים כל עבירה. אבל אם אינם מקבלים היתר כזה, יש בכך משום הפרת־אמונים כלפי מישרד־התיקשורת. בית־המישפט קנס את יונה ב־5000 לירות.

היסטוריה

הכלב של היטלר

„אני לא צורחת צרחה פרועית,“ טוענת בימאית העומדת להעלות הצגה חדשה, העוסקת בתקופה הנאצית

„יש אצלנו שפרים, שפרים יש בכל העולם. בכל מדינה ובכל מישטר. אבל הם מתחילים להיות מסוכנים רק במישטר שדומה ל־מישטר הרייך,“ טוענת השחקנית־בימאית גורן גורן, כשהיא מדברת על הצגתה החדשה. היא התכוונה לאלברט שפר, אדריכלו של היטלר ושר־האספקה שלו, מגדוני מישפט נירנברג.

מה גרם לצעירה בת ה־28, ש־עסקה עד עתה בהצגות־ילדים וב־הצגות על בעיות נשים, לעבור לפתע לנושא שאפילו היא מגדי־רה אותו כ„נושא המחייב אחריות, שאי־אפשר להתחמק בו מלהגיד את מה שאתה חושב.“

עד לפני כשנה היתה גורן, ילי־דת קבוצת שילר, צעירה תוססת וחייכנית. היה לה זמן לדהור על סוסים ועל אופנועים ולקרוא ספ־רי־ילדים על כוס בירה צוננת.

היא התחילה לכתוב שירים ו־מחזות כבר בגיל תשע. בבית־הספר היתה נערה פרועה ושובבה. בראיון להעולם הזה (2156) גיל־תה: „נראה לי שהקהל האמיתי שאוהב לראות תיאטרון ושכדאי באמת להשקיע עבורו הם הילדים.“

העיניים של שפר. בגיל 17, נכנס לה, לדבריה, ג׳וק לראש. היא חזרה בתשובה והפכה דתית מוש־בעת. היא התמידה בכך עד לאמ־צע שירותה הצבאי, ויצאה מהדת בספונטאניות כפי שנכנסה אליה. „לא יכולתי לשאת את השהייה ב־בסיס בשבת. רציתי לנסוע הביתה. נסעתי, ושוב הפכתי חילונית.“

מאז הספיקה להשתתף בתחרי־יות־שחייה, לעבוד עם נוער־שו־ליים ולכתוב כמה הצגות. כמו ציפור בודד על גג, שהוצג ב־הבימה, נסיך החלומות, פרי עטה ובבימויה, אשה כמו ג׳ראפה, ש־הוצג גם הוא בהבימה, ומחזה לי־ילדים בשם חצי ליצן חצי מכשפה, המוצג בכל הארץ בהשתתפות שחקני הסטודיו לאומנויות ב־נתניה.

ההצגה כמו ציפור בודד על גג תיארה מיפגש של נשים משולי החברה עם ילדי השמנת. אשה כמו ג׳ראפה דנה בבעיית הבדידות של נשים.

„למעשה,“ הודתה גורן, „הת־חלתי להתעניין בתקופה הנאצית עוד בילדותי. היתה לי מטפלת ניצולת־שואה וקראתי ספרים על השואה, אבל תמיד היו אלה ספ־רים שניכתבו מנקודת המבט ה־יהודית.

„האמת היא, שבהתחלה לא חשבתי כלל לכתוב משהו על ה־נאצים. יש בידי, אמנם, מחזה ש־כתבתי על שלוש נשים ניצולות אושוויץ, העורכות לעצמן מיש־פט, אבל כשנגמרה ההצגה אשה כמו ג׳ראפה רציתי לעשות הצגה בנוסח דומה, כלומר, למצוא צוות של שחקנים, שירצה לעבוד בהת־נדבות על נושא שיעניין את כו־

כמאית גורן
שפרים יש —

לם. המטרה היתה לכתוב את ה־מחזה תוך כדי עבודה עליו.

„לקחתי את חגית בן־עמי, ש־משחקת עכשיו את אדית פיאף, את השחקנים שמוליק וילודני וטלי לוברן מהבימה, ואת איציק סיי־דוף מהאן, והתחלנו לעבוד על סאטירה על הצנזורה.

„בזמן העבודה הרגשנו שהחו־מר לא מספיק כדי להעלות מחזה, ואז התחלנו לחשוב על נושאים אחרים, ופתאום דיברנו על היטלר וראיתי איך שכולם נדלקו. בהת־חלה חשבתי אולי לעשות הצגה על אנשים שהיו במחיצתם של הנא־צים, כמו אווה בראון, ואנשים אחרים שכתבו ביאוגרפיות, אבל החומר היה דל.

„התחלנו לקרוא ביאוגרפיות של כל מיני אנשים שפעלו עם היט־לר וגילינו את הספר של אלברט שפר. עבדנו על הספר בשיטה של אימפרוביזציות, ואז התיישבתי לכתוב את המחזה. הפרינציפ הוא שזהו רביו לא ריאליסטי. זו לא סאטירה על הרייך, אבל צמרת הרייך מתוארת דרך העיניים של שפר, ושפר מתואר דרך העיניים שלנו, ולא בדיוק כפי שהוא מציג את עצמו בספר."

שר־הספקה שפר
— בכל מקום

קודם כל מושג רעיוני. זהו סוג של אדם חסר אידיאות, חסר די־עות פוליטיות, מוכשר מאוד, ומה שמושך אותו זה הקאריירה. על רקע של מישטר הדומה למישטר הנאצי זהו טיפוס מסוכן.

„מה שאני עומדת להעלות עכ־שיו הוא התקופה הנאצית מהצד השני של המיתרס. מהצד של ה־נאצים. מעניין שבספר של שפר היתה ההתעסקות בצד הזה רק בעזרת רכילות פוליטית, ודרך רכילות כזו אפשר להבין את ה־השתלשלות ההיסטורית.

„מה שמפחיד אותי הוא ששפ־רים נמצאים אצלנו ובכל מקום אחר בעולם, בכל מדינה ובכל מישטר. במחזה שלי יש משל ו־נמשל, אבל אני רוצה שידעו כי לא באתי כאן לצרוח צרחה פולי־טית, ואני לא רוצה לתת אמתלה לכל מיני ימנים להוריד לי את המחזה, כי אין שום השוואה בין הצמרת הנאצית והצמרת שלנו.

„אומרים לי שכאילו התבגרתי בבת אחת. אולי זה נכון, כי אני מתעסקת עכשיו בנושא רציני. מי שמציג את התקופה הנאצית על הבמה לא בצורה של סטאירה או גרוטסקה, צריך להיות אחראי. ב־הצגה שלי מתחלפים כל הזמן ה־תפקידים. שפר הוא היחיד שלא מתחלף, ואפילו לכלב של היטלר יש תפקיד חשוב מאוד בהצגה.

„אנחנו במירוץ עם השעון. עוב־דים ימים ולילות, ויש לי הרגשה שבתקופה הזאת, שבה מדברים על סגירת תיאטראות ועל מחסור ב־כספים, התיאטרון שלנו הוא תי־אטרון אמיתי."

מישפט

חבר בבנק

עובד הבנק חיה תרנגולת המטילה ביצי זהב

גרשון פינחס חשב כי חבר ב־בנק זה אפילו יותר טוב מכסף. עובדה, אבי לדרמן, חברו הטוב, שעבד בבנק הפועלים, היה ממש מכרה זהב. בחשבון שפתח גר־שון בבנק הפועלים לפי הצעת חברו הלכו והצטברו רווחים. כל לירה שגרשון הכניס לבנק צמחה ותפחה, ולמרות שהתחלק ברוו־חים עם לדרמן, עדיין נותר די עבורו. הדבר היה ממש נפלא, כי אפילו בימים שהמניות ירדו בער־כן, והבורסה סבלה מהתמוטטות, חשבונו של גרשון לעולם לא הפ־סיד.

לדרמן שיכנע את חברו לפתוח חשבון־השקעות בבנק שלו, והס־ביר, כי הוא עצמו מנוע, לפי הו־ראות הבנק, לפתוח חשבון כזה, אבל יש לו מידע מספיק כדי לה־ביא לרווחים גדולים. אולם כיוון שיש לו שותפים, הרי שעליו לק־בל שלושה רבעים מן הרווח, והי־תר לגרשון. ומפני שלא היה בכך כל סיכון, ולמרות שאת הכסף השקיע רק גרשון, הוא הסכים לסידור ונהנה ממנו תקופה ארו־כה.

„שגיאת פקיד". איך לעשות כסף בבורסה ולא להפסיד? זו היתה תגלית לדרמן. הוא מצא שכאשר לקוח קונה מניה מסויימת ופקיד הבנק שוכח לשלוח את ה־הזמנה ביום הקנייה, ולמחרת ער־כה עולה, הרי שלפי נוהלי הבנק על הפקיד האשם למלא מיסמך „טופס שגיאת פקיד" שבו הוא מפרט את מחיר הקניה ביום ההז־מנה ואת ההפרשים שנגרמו בגין הטעות. כסף זה מוחזר למשקיע מקרן ההשקעות של הבנק.

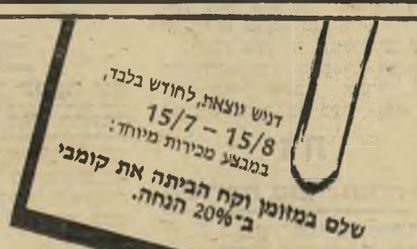
הרעיון של לדרמן היה להזמין מחשבון פיקטיבי מניות שעלו במ־חירן, למלא טופס „שגיאת פקיד", ובכך ללכת על בטוח. כל פעם ש־היה ממלא טופס כזה, היה החשבון של חברו מזוכה בהפרשי־הטעות. לכן לא היתה כל אפשרות להפ־סיד.

הבעיה היחידה היתה שפקידים אחרים, שהיו ממונים על בדיקת טופסי השגיאות, גילו את ה־טריק. הם ראו כי מבול של טפ־סים כאלה החל להציף אותם, וכי ההפרשים הופנו תמיד לאותו חש־בון עצמו. כדי להשקיט את מצ־פונם שיתף לדרמן גם אותם ב־רווחים. כך אמנם קטנו האחוזים שהגיעו לכיסו, אבל הוא יכול היה לישון בשקט.

אלא ש„סוף גנב לתליה", ו־בנק הפועלים גילה לבסוף את תר־מית הפקידים. לדרמן, הפקידה

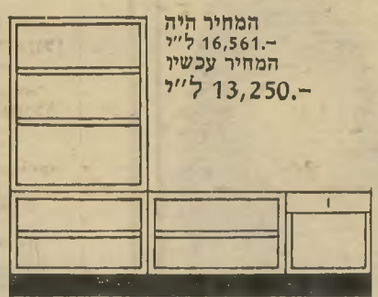
(המשך בעמוד 62)

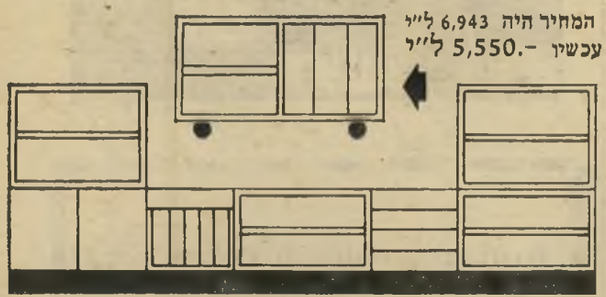

combi at danish

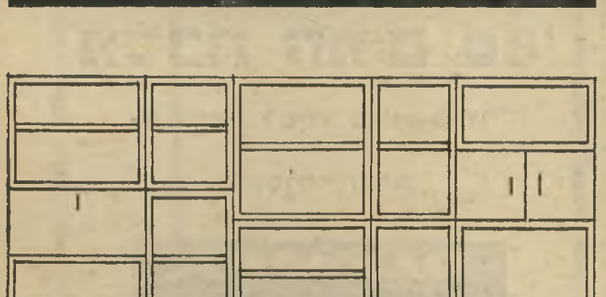

קומבי,
יחידות מודולריות להרכבה עצמית,
הרהיט שהפך ללהיט בינלאומי, מיוצר עתה באופן בלעדי עבור דניש בישראל. הצלחתו של קומבי נובעת מהמספר הרב של האפשרויות הטמונות בו ובשל היותו רהיט רב־גווני.
קומבי משתלב באופן מושלם בכל חדר מחדרי הבית באותה מידה של הצלחה שהוא משתלב במשרדים וחנויות. הוא בעל עיצוב נאה, גימור מושלם ומחירו נוח. קומבי ישראל מייצא כיום 1000 יחידות בשבוע לארה"ב, בה מחירו גבוה פי שלושה ממחיר השוק הישראלי.

לפניך מספר דוגמאות מתוך מספר רב של אפשרויות ההרכבה. הוראות הרכבה מצורפות.

המחיר היה 16,561.– ל"י
המחיר עכשיו 13,250.– ל"י

המחיר היה 6,943 ל"י
המחיר עכשיו 5,550.– ל"י

המחיר היה 31,722.– ל"י
המחיר עכשיו 25,370.– ל"י

המחיר היה 34,905.– ל"י
המחיר עכשיו 27,920.– ל"י

המחיר היה 53,957.– ל"י
המחיר עכשיו 43,160.– ל"י

המחירים לשיטת "שלם וקח"
והם כוללים מע"מ.

דניש

רמת־גן, דרך זיבוטינסקי 104
ירושלים, רח' הסורג מול בנק ישראל
חיפה, אחוזה, רח' חורב 53

מחסני דניש
פתח־תקוה, קרית אריה, רח' אפעל 18
חיפה, כביש עכו־חיפה מול צומת ק. אתא, בנין 3
ירושלים, רח' ירמיהו 19, רוממה
באר־שבע, רח' החלוץ 124

במדינה

(המשך מעמוד 61)

ויוויאן אלוני ממחלקת ההשקעות ועוד שניים, הועמדו לדין על עבירות של גניבה על־ידי פקיד וקבלת דבר במירמה. כל הפקידים הורשעו ונידונו למאסר. לדרמן וויוויאן נשלחו לחצי שנה מאסר בפועל.

היחיד שעומד עדיין לדין הוא גרשון פינחס, שלטענת התובעת, שולמית אמיר, קשר קשר עם היתר כדי להשיג רווחים במירמה.

גרשון והסניגורית נירה לידסקי העלו את הטענה כי הוא היה שותף תמים. הוא לא הכיר את דרכי העבודה של הבנק, ולא העלה על דעתו, כי חברו מבצע עבירות. את הרווחים שהצטברו בבנק הסביר בכישרונו וחריצותו של חברו הפקיד.

השופט שמואל קוארט עומד לפסוק בימים אלה, האם היה גרשון חבר תמים או שהיה שותף לדבר עבירה.

מודיע משראווי

קרוב כחיל

להשאיר את הטלפון לבית־המישפט

דרכי אדם

המודיע

המשטרתי חוזר

כך תנועה שלו

היא דראמה

סלומון משראווי היה ידוע במשך שנים כמודיע המישטרתי מיפו. הוא התנדב לעזור למישטרה לעצור עבריינים ולהביאם לדין, מאז חי משראווי בפחד מתמיד. לדבריו המישטרה זנחה אותו כליל וכיום הוא נמצא על הכוונת שלה. וכמובן, כל מישפחת כחיל וידידיה מנסים להתנכל לו. רק לפני זמן קצר אירע פיצוץ במכוניתו.

רוח סערה. השבוע אמור היה סלומון להעיד במישפטם של שני צעירים מיפו, נאשמים בשוד בנק הדואר. בית־המישפט היה עסוק בשמיעת עד אחר, כאשר פרץ לפתע משראווי לאולם כרוח סערה. הוא פנה לסניגור משה חגג, ולחש משהו באוזנו בקול רם. השופט, הנשיא בנימין כהן, פנה אליו וביקשו שלא להפריע, אך סלומון הזדקף וצעק שמתנכלים לו, וכי מאיימים עליו במיסדרון בית־המישפט.

השופט כהן השיב בנחת: „תשאיר לנו את מיספר הטלפון שלך ולך הביתה.״ סלומון קד קידה ויצא מהאולם.

במיסדרון התיישב סלומון על ספסל, מוקף מכל עבר בבני מישפחת הנאשמים. מולו עמד מוחמד כחיל, אבי הנרצח. האב השכול נעץ מבטו במודיע, שהביא לזיכוי החשודים ברצח בנו.

סלומון טען כי המאיימים עליו היו דווקא אנשי מישטרה, אך מישפחת כחיל עוקבת אחריו לכל מקום ומביטה בו בעיני זעם.

דת

תעלומת ספרי תורה

מדוע הפכו ספרי־תורה

לסחורה הנמכרת

ביותר בשוק?

מי צריך ספרי־תורה? ישיבות, בתי־כנסת, מיפעלים תורניים. איי אפשר לחשוד באלה, כי ישלחו ידם בגניבה. אולם בכל זאת מי שהו גונב ספרי־תורה. הגניבות הללו הפכו למכה ממש, וחברות־הביטוח הבינו את הסיכון שבביטוח ספרי־תורה.

שמואל הלסובסקי קנה בשנה שעברה ארבע ספרי־תורה בניי יורק, כדי להביאם לישראל, לישיבה מסויימת בבני־ברק. בתחילה התכוון לקחת את ספרי־התורה עימו אל המטוס, ולשמרם לצידו. אך חברת־הביטוח אליהו, בה ביטח את הספרים בסכום של עשרת אלפים דולאר לספר, לא הסכימה לסידור זה. החברה דרשה שהספרים יישלחו במטוס, בדרך הרגילה.

חצי מיליון עבור ספר. בחודש דצמבר שעבר נשלחו הספרים לישראל בחברת אל על, אך אל הארץ לא הגיעו. להלטוסקי נמסר שהספרים לא הגיעו כלל לישראל, ואין אפשרות לברר היכן נעלמו.

אחרי בירורים ארוכים, החליט בעל הספרים לפנות אל חברת־

(המשך בעמוד 74)

פרקליטה לידסקי

שותף תמים?

והיה עורך מארבים פרטיים לסוחרי־סמים.

מילחמתו הפרטית נסתיימה לפני זמן קצר, כאשר הופיע בבית־המישפט והעיד לטובתם של הנאשמים ברצח חאג' כחיל. בית־המישפט זיכה את הנאשמים.

את שוב מלאה?

נפיחות? עצירות?

תה ביקוניס לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.

מיוצר מצמחים.

תה בקוניס Bekunis

חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד

אישור משרד הבריאות 11146-929-002

עם הפנים אל הטבע

לרשותך:
• מי פנים קמילוטרקט
• קרם לחות בבונג-אזולן
• תחליב מזין לגוף
(הענוג לאחר רחצה או שיזוף)
• קרם מזין בבונג-אזולן
• שמפו בבונג.

מיוצר ע"י "תמר" פרמצבטיקה וקוסמטיקה טבעית.
מח' שיווק: טל' 03)253002

Tamar's Natural Cosmetics

חדש בדניש מנורות איטלקיות

FLOS arteluce

דניש

כל המתמודדות הסופיות בתחרות

מלכת המים '80

תטוסנה לטיול משגע ביוון

במטוסי חברת

OLYMPIC

המזרח הרחוק כל כך קרוב

במחיר שרק קופל יכול להציע:

138,960.— ל"י

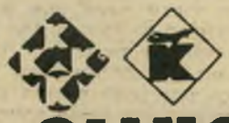
(ללא כל תוספות עונתיות)

יפן ■ הונג־קונג ■ מאנילה ■ סינגפור
בנגקוק ■ נפאל ■ הודו

30 ימים מרתקים, טיולים משגעים וחוויות מסעירות
תוך היכרות עם קסמי המזרח־הרחוק.

מועדי יציאה: 8.7.80, 29.7, 12.8, 26.8, 9.9, 7.10, 11.11, 2.12.

המחירים כוללים: ארוחת־בוקר אמריקנית מלאה לכל אורך הטיול, בתי־מלון מעולים, טיסה מעל הקוטב, מלווה ישראלי צמוד.

קופל נסיעות

משרד ראשי: תל־אביב, רח' פרישמן 14 טל. 246121,
נוה־אביבים: טל. 423943,
ירושלים: טל. 232225.

חיפה: (כרמל), טל. 88011,
נוה־שאנן: טל. 224730.
קרית־ביאליק: טל. 740451.
נתניה: טל. 27410.

הרצליה: טל. 78057—052.
רמת־גן: טל. 731105.
באר־שבע: טל. 78860.
אילת: טל. 4105

המחיר לפי שער — 48. ל"י = 1 $

יעקב שרת / איש ממאדים

ימי פומפיאה האחרונים

אחת הבדיחות הדרואיאנוביות החביבות עלי מספרת ביהודי שבא אצל רבו בשל איזו צרה נוראה שפקדה אותו. הרב הרגיעו ואמר שהכל יבוא על מקומו בשלום מהרגע שיחזור לביתו. אלא מה? בתנאי אחד: אוי לו אם יהרהר, ולוא לרגע קט, בדובים לבנים המרקדים על תנור המיטבח. חזר לו היהודי שמח וטוב לב לביתו, והנה שוד ושבר: הוא, שמעולם לא עלו בדעתו דובים לבנים מרקדים על תנור המיטבח, לא יכול לחדול לרגע מהרהר בהם.

אני, לא עליכם, שמשום מום נפשי כלשהו אין הדאגה לעתידות ישראל חדלה מנסוס בתוך־תוכי, ויש שהיא מתחלפת אפילו בחרדה, הלכתי אצל מי שהלכתי ואמר לי: „חזור הביתה והכל יבוא על מקומו בשלום, אבל מה, בתנאי אחד: אל תקרא עיתונים."

„לך קל לדבר," אמרתי לו. „אתה בכל לא קורא עיתונים."

„נכון!"

„אה, מה אתה יודע?"

„שום דבר איני יודע, אבל לפחות אני יודע שאיני יודע, בזמן שלך נדמה שאתה יודע, ובעצם אינך יודע בדיוק כמוני."

„או כן או לא."

„ראה — הוא אמר לי — בפומפיאה לא היו עיתונים. אבל אילו היו, אתה היית קורא לפחות שני יומונים ושני צהרונים ביום, ואני לא הייתי קורא בדל עיתון, ושנינו היינו מופתעים באפר, באחרון ימי פומפיאה האחרונים."

„תודה רבה, רק ימי פומפיאה האחרונים היו חסרים לי," אמרתי לו וחזרתי מהר הביתה, לקרוא עיתונים. אבל מה? מאותו הרגע פומפיאה לא נטשה אותי. פתאום פערה פומפיאה פה מכל כותרת ורשימה — ולא חשוב בכלל איזהו העיתון.

הגידו חבריא הגידו, האם זה קורה גם לכם?

„בטרם שואה" — קראתם? זו רשימה של יוסף טבנקין ב„הארץ". אין ספק. אתם בכלל לא ראיתם אותה. אנשים בריאים אינם נמשכים לכותרות מרגיזות, חולניות. אשריכם אתם נשארתם בריאים — אני נחלתי עוד יותר. קראתי הכל, מראשית ועד אחרית. לא אכנס לפרטים, לא אגלוש להשגות. אבל אם יושב לו יהודי בעין־חרוד, ובדרך משלו מגיע למסקנה: „אם לא נבחר את דרכנו, נותרת האפשרות הנוראה (אני כבר יודע מה יבוא תיכף, ובכל זאת ממשיך) כי ישראל תוכחד" — אז אני לא אומר: רגע אחד, פומפיאה או לא פומפיאה, אבל אני לא במיעוט של אחד.

„מי הבעיה" — קראתם? זה ב„מירה אברך מספרת": מעשה בגד יעקבי (הוא גד יעקבי, שהעז לתמוה מה לרמטכ"ל ולהטפות מוסר פוליטיות־כלכליות־חברתיות) שהלך למדינות הים, והגיע לכרך של לונדון ואמר לו יהודי מבית־שיפתותיים דשם: „חשבנו שאתם, הישראלים, תפתרו את הבעיה היהודית שלנו בעולם. היום אתם בעצמכם מהווים את הבעיה היהו־דית!". הופ — עוד פומפיאה. „פרקליט המדינה: 'אם יחזרו השלשה לאיזור יהיה כאן אסון'". — קראתם? אחרי כותרת־פומפיאית שכזאת ב„ידיעות אחרונות", אני כבר נמצא בחברה טובה. עוד איזה אסון או שואה לאישוש חרדותי, ומצב רוחי ישתפר ללא היכר.

„ידידי יעקב טלמון" — קראתם? ישעיהו ברלין מספיד במוסף לתרבות ספרות ואמנות של „ידיעות" את בעל „המולדת בסכנה" (קראתם?), ואני מוצא שם פסוק נחמד שכזה: „הוא (טלמון) עיין כי אינו יכול להגיע להחלטה, אם לראות את ההיסטוריה של העם היהודי בתקופה המודרנית כהת־פתחות פרוגרסיבית לעבר פריחה ושגשוג גדולים — הקמתה של ישראל — או כאל סיפור ארוך ופאתטי של תיסכול, המגיע לשיאו בגיטו לאומי שהעם היהודי יצר לעצמו, גיטו מרוכז בעצמו, שקוע בעצמו, מסרב או בלתי מסוגל להבין את מצבו האובייקטיבי..." מצב־פומפיאה!

„לראות את הנולד" של שניצר ב„מעריב" — קראתם! אני כן. עד הסוף, ובסוף נאמר כך: „ואנחנו עלולים לגלות, קצת במאוחר, שבעצם לא נשתנה דבר, ושמעמדות יותר גרועות ובתנאים יותר קשים ניאלץ לנהל אותה מלחמת קיום נואשת, שאנחנו מבקשים לברוח ממנה עכשיו".

המעגל הפומפיאי של שבוע עתונאי ישראלי אחד, שנפתח לי ב„בטרם שואה", נסגר ב„מלחמת קיום נואשת." אשרי העין הבררנית הבריאה, שחסכה את כל הפומפיאדה הזאת מבעליה. אשרי עין־הנץ הפומפיאית, שלא פסחה על שמץ נבואת זעם וחורבן (ואני עוד חסכתי מכם את „עצתו של מנדס פראנס לעזר וייצמן" — קראתם?). אושר מזח ואושר מזה — היש קונסנסוס ישראלי נפלא יותר?

ביקור חולים

ועשיתי על מפיצי אמיתות / שהציצו ולא נפגעו בחדר המיטות:

בגין הקברניט — נראה ממש נפלא,
אילמלא אושפז — לא חש איש כי חלה!
אהה! הנה הוא כבר חוזר לממשלה —
בלב בריא — אלי מיטה חולה!

13 השליחים

שלושה־עשר מי יודע? שלושה־עשר אני יודע. שלושה־עשר המשוכנעים, כי שמעון פרס אינו רק המועמד המתאים ביותר לראשות הממשלה, אלא גם ששמעון פרס „הוא האיש אשר יחלץ את ישראל מהמשבר הכלכלי והחברתי, יוציא את תהליך השלום מקפאונו ויבסס את בטחון המדינה לטווח הארוך, יוציא את העם מדיכאונו, את המדינה מבידודה ויחולל את המיפנה המיוחל."

משוכנעים משוכנעים שלי! נכון, מדובר בסך־הכל במודעת פירסומת של „חוג אזרחים למען פרס", ובמודעות פרסומת הכל שרוי. אבל הרי אתם מבקשים לשכנע את הלא־משוכנעים, אז למה אתם, תסלחו לי, מפליגים בשטויות?

הנה, קחו אותי, למשל. אני בעד החלפת הממשלה. אני יודע, שאם תקום ממשלה חדשה, היא תהיה ממשלת „המערך", עם קואליציה או בלי, ואז שמעון פרס הוא המועמד בעל הסיכויים הגדולים ביותר מטעמה, ואם כך, אין זה בלתי־הגיוני לשקול, כי אם ממשלה חדשה היא כורח המציאות, ואם ממשלה כזאת אינה יכולה שלא להיות אלא ממשלת „המערך", ואם מועמד „המערך" הסביר ביותר לראשות הממ־שלה הוא שמעון פרס, כי אז ראוי לתמוך בו לאלתר, שכן הדבר יסייע להצלחתו — ומי לא ירצה בהצלחתו, שתהיה הצלחת מדינת־ישראל? כמובן, כשאני אומר שאין זה בלתי־הגיוני לשקול כך, אני נוטל דוגמה מעצמי, כלומר ממי שאינו מחסידי שמעון פרס המושבעים. אבל אז אתם באים עם המודעה האווילית הזאת על „המושיע", או בניסוח המבורך שלכם: „המחלץ" — והורסים הכל במחי פרסום אחד.

והאחד־מי־יודע — שמעון פרס בכבודו ובעצמו, איך קרה, שמודעת הבטחה משיחית שכזאת נתפרסמה למענו — והוא לא נע ולא זע ולא ערכה מחדש מראשיתה ועד סופה — או שמא הוא הוא הממשח?

אשר על כן אעוצה לכם, שלושה־עשר המשוכנעים המהוללים בשערים, כי בניסוח המודעה הבאה תשתפו את המנסח הלאומי ישראל גלילי, איש רב־תושיה מדינית וסמל הנעורים הנצחיים, אהוב המוני בוחרי ישראל. חזקה עליו, כי יוסף שם למטה את הפסוק אשר יתרץ כל קושיה ובעיה: „והוא ימצא את הנפט".

רק ארבע המלים הללו היו חסרות שם.

שיעור לבנוני

אתערב אתכם, שלא אחד ולא שניים מכם זקף בימים אלה גבה שפויה, והפטיר בשיא הרצינות: „הם השתגעו שם, הנוצרים האלה בלבנון, ולהלחם זה בזה ולהחליש את עצמם לעיני אויביהם המושבעים? לעזאזל, מה קורה פה?"

לאט לכם, שפויים שלי! אם אתם מדמים, שיש לכם שמץ מושג מה זאת אומרת „מה קורה", ועוד יותר מזה, מה זאת אומרת „פה", כלומר בלבנון, התאמצו נא לרגע לעלות לגובה עיוני, כמו שהיה אומר נחמן סירקין, והציצו במובאה הבאה, הלקוחה מתוך מכתב מאת ראש הממשלה משה שרת אל האזרח דוד בן־גוריון, תושב שדה־בוקר, שנכתב ב־18 במרס 1954, בתשובה להצעת האזרח הנ"ל „להביא לידי הקמת מדינה נוצרית בשכנותנו" ו„להתרכז בדבר זה בכל הכוחות", ולהקורא המתעניין יגעם לדעת, כי את הדברים בשלמות ימצא ב„יומן אישי" מאת משה שרת, כרך ח' ע' 2397—(2400):

„התושבים הנוצרים של לבנון אינם רוב. הם גם אינם מהווים חטיבה מלוכדת בתוך עצמם, לא מבחינה עדתית ולא מבחינה מדינית. המיעוט האורתודוקסי שבלבנון נוהה אחרי אחיו בסוריה. לא זו בלבד שאין הוא מוכן לקדש שם שמים למלחמה על לבנון נוצרית — זאת אומרת לבנון קטנה מזו הקיימת כיום ומנותקת מ„הליגה הערבית" — אלא יש יסוד להניח כי גם רעיון האיחוד של לבנון עם סוריה אינו מעורר בו התקוממות נפשית. להיפך, הוא סבור כי במסגרת של מדינה מאוחדת תרום קרנם הן של המיעוט האורתודוקסי הלבנוני והן של העדה האורתודוקסית שבלוואנט בכלל, וזה משתי סיבות דמוגרפיות פשוטות: האורתודוקסים שבסוריה מרובים מאחיהם שבלבנון, ואילו האורתודוקסים של סוריה ולבנון יחד מרובים מן המרונים.

אשר למרונים, הרי ברובם הגדול הם תומכים זה שנים באותם אנשי מעשה שבקרב המנהיגות המדינית של עדתם, אשר זנחו זה מכבר כל חלום על החזרת עטרת לבנון הנוצרית ליושנה והשליכו את כל יהבם על קואליציה נוצרית־מוסלמית בתוך לבנון. מנהיגים אלה באו לידי הכרה כי אין כל סיכוי ללבנון המרונית לשכון לבדד וכי טובתה ההיסטורית של עדה זו מחייבת תפיסת הרע במיעוטו, שפירושו שותפות עם המוס־למים בשלטון וכניסת לבנון ל„ליגה", בתקוה ובהנחה כי הסדר כזה יגמול את מוסלמי הלבנון מגעגועי האיחוד עם סוריה ויטפח בקרבם את יצר העצמאות הלבנונית.

לפי זה, הרוב הגדול של העדה המרונית, המונהג בכיוון זה, יראה בכל נסיון להרים את דגל ההצטמצמות וההתעצמות המרונית התירה מסוכנת תחת מעמדה של העדה כולה והת־נקשות בבטחונה ובעצם קיומה. יוזמה כזו תהיה בעיניו הרת אסון, שכן היא תהיה עלולה לקרוע במחי־יד אחד את ריקמת השיתוף הנוצרי־מוסלמי במסגרת לבנון הנוכחית, שנאגרה בעמל עקשני ומתוך קורבנות קשים זה שנות דור; לזרוק את מוסלמי הלבנון לזרועותיה של סוריה; ובסופו של התהליך להמיט על לבנון הנוצרית את השואה ההיסטורית של סיפוחה לסוריה וטיטוש גמור של ישותה בתוך המדינה המוסלמית הגדולה."

כדאי להכין שיעורים.

הורוסקופ

(המשך מעמוד 14)

יצירתי, ודווקא בארץ זרה תנחת עליהם ההשראה. האריות שתקציבם אינו מאפ־שר להם בילוי יוקרתי, יטיילו במקומות שאינם מוכרים לשאר התיירים, ובכל מיקרה לא יצטרפו לקבוצות מאורגנות.

בני המזל אוהבים לטייל אך רק אם הם משוכנעים שמגיע להם ליהנות אחרי עבודה קשה ומאמצת. ובתנאי, כמובן, שהטיול לא יחייבם להוציא את כל חס־כונותיהם. הבתולות יעדיפו לשלב עבודה עם הנאה, למשל: לצאת להשתלמות ולשליחות ובזמן החופשי — לטייל.

מאזניים

בני מאזניים לא רגילים לתכנן מראש את נסיעתם. זו באה בדרך כלל כהפתעה מוחלטת. מישהו מציע להם להצטרף אליו לנסיעה, או שמישהו מזמין אותם להתארח. בני מאזניים רגישים ליופי, ולכן נסיעה כזו מלהיבה ומעשירה אותם. הם נהנים מכל דבר — מנופים, מיצי־רות אמנות, מבניינים מיוחדים, מאנשים יפים ומבגדים אופנתיים. בכל ארץ ש־אליה יגיעו, יקשרו קשרים עם אנשים שונים. מכרים מקריים יהפכו לידידים וישמרו על קשרים לאורך שנים.

עקרב

נסיעות של עקרבים מלוות בדרך־כלל במיסתורין, גם אם ייווצר הרושם שהם נוסעים כאחד התיירים וסביב נסיעתם אין דבר מיוחד. לא כדאי להאמין למר־אה עיניים ויש לבדוק היטב אם העקרב לא נסע כבלש. זהירות! בהגיעו לארץ כלשהי, יחפש העקרב בילויים שיש בהם קורטוב של סיכון. מערות חשוכות ו־מיסתוריות, מיכרות ישנים, הרי־געש ו־יערות־עד. כל אלה ימשכו את העקרב.

קשת

הרגיש לאסטרולוגיה קובע, שכאשר אומרים את המילה „קשת", מיד מצ־טיירת תמונה של מסעות מעבר לים. אין לך קשת שלא נוסע ברחבי־תבל. המטרה לא חשובה, העיקר הנסיעה. אפשר גם למצוא אותו בין קבוצות תיירים, או כמדריך־תיירים, ואולי אפילו כטייס או כרב־חובל. למרות אהבתו לחופש, הוא מוכן להתפשר ואפילו להתאים עצמו למיסגרת למען נסיעה. בארצות זרות יתעניין בעיקר בדתות עתיקות או כתות מוזרות. המגמה בטיולו: הלימוד.

גדי

גדי המתעתד לטייל ברחבי־תבל, יכין תוכנית מדוייקת ומפורטת. הוא יודע מראש באיזה מלונות יתאכסן, ויעשה חשבון מדוייק של ההוצאות. הוא לא ירשה לעצמו לבזבז פרוטה אחת מעבר לתקציב שתיכנן לטיול. גם המקומות שבהם יבקר יהיו כאלה המומלצים במדריכי־תיירים למיניהם. התנהגותו בכל מקום תהיה מנומסת ומסוייגת. הוא ישקיף על האנשים בעניין, אך בהסתיי־גות. על פי רוב לא ייצור קשר עם זרים.

דלי

הדליים לא מתכננים נסיעות לחוץ־לארץ, זה לא נחוץ להם, מכיוון שהם תמיד לפני או אחרי נסיעה. קשרים חזקים עם ידידים בכל קצות תבל משמ־שים סיבה טובה לכל גיחה. בכל ארץ בעולם נמצאים כמה ידידים שמקבלים את פניהם בשימחה. ידידים מכל הסו־גים, המינים והגזעים. עבור דלי העולם הוא קטן וצר. הוא אינו מבדיל ומפלה בין גזעים — כל אדם באשר הוא אדם, הוא ידידו.

דגים

הדגים אוהבים נסיעות אל מעבר לים, ועדיף שיתרחשו על הים. זה מזל מים מובהק. שייט על הים מביא עימו חש־ראה וכניסה לעולם קסום של דמיונות. אך למרות אהבתם לשינויים ורצונם ב־הרפתקות שונות ומשונות, כאשר מגיעים הם לארץ זרה, הם עלולים להיכנס למצב חרדה ופחד, סתום ולא מוסבר.

מפעם לפעם מגיע לי...

מפעם לפעם אני מרשה לעצמי
משהו מיוחד. כמו קנט למשל.
אני מדליק לי קנט ונהנה מהשילוב
הנפלא של רעננות וטעם עדין, נקי ורך.
הטעם המיוחד של תערובת הטבק
האמריקאית ופילטר המיקרונייט
המפורסם. קנט.
מפעם לפעם מגיע לי.

KENT
שווה כל מחיר.

משרד הבריאות מזהיר:

מה הטעם לשלם מחיר כבד בשביל משקה קל? עסיס מאפשר לך להוציא את המיץ מכל לירה!

עסיס מציע לך להרוות את הצימאון עם משקה בריא ומרענן – בלי להתאמץ ובלי לייבש את התקציב.

בשביל מה להתעייף?

למה לך לסחוב בקבוקים "משפחתיים" כבדים ויקרים? בקבוק עסיס אחד נותן לך עד 25 כוסות משקה מרענן! זה כמו בשישה (כן, 6) בקבוקים "משפחתיים" והמחיר...

משקה מרווה בפחות מ-2 ל"י!

לעומת משקאות יקרים כמו טמפו, קינלי, שוופס, קוקה־קולה או קריסטל – נותן לך עסיס כוס משקה מרווה במחיר נמוך להפליא: כ־2 ל"י בלבד, בהתאם לטעם האהוב עליך!

19 טעמים לבחירתך.

עסיס מציע לך מיצים ממותקים וגם דיאטתיים במבחר של טעמים נפלאים ומאפשר לך לשתות הרבה בלי לספור את הקלוריות. וזה עוד לא הכל:

מבצע פרסים-כל אחד זוכה!

בחודשים יוני־אוגוסט נערך מבצע מיוחד בו יחולקו מתנות ללא הגרלה ואף תתקיים הגרלת פרסים יקרי ערך.
הפרס הגדול – טלוויזיה צבעונית אמינה של "סניור". כל שעליך לעשות הוא לשלוח 12 תוויות של מוצרי עסיס שונים. פרטים נוספים במודעות המבצע המיוחדות בעתונות.
לכן, אם ברצונך לשתות לרוויה, להוציא את המיץ מכל לירה וגם לזכות בפרסים – עליך רק למזוג קצת עסיס לכוס ולהוסיף מים קרים. אפשר גם סודה...

1980 אחוזר הוכחה

כי עסיס זה עסיס

פרטים על מבצע הפרסים ראה מודעת־תלוש בעמוד 8.

אחרי השערוריה סביבה שפרצה בארץ, פתחה הלנה מישרד־שידוכים בניו־יורק, ואמצעי־התיקשורת בארצות־הברית תוהים כיצד להתייחס אליה

הלנה מכה שוב

ה אמריקאים מטורפים אחר ה. ה־עיתונים גדושים בכתבות על השדכ־נית הישראלית, „גיבורת מילחמת יום־הכיפורים, שפתרה את בעיית אלמנות צה"ל בישראל והגיעה עתה לפתור את בעיותיהן של הנשים הניו־יורקיות הבוד־דות." הלנה עמרם היא המלכה הבלתי־מוכתרת של מועדוני הבודדים הרבים ב־ניו־יורק ושל המסיבות החברתיות, וכמו־בן, דמות נערצת על שדכני העיר.

כפי שהיא עשתה זאת בארץ, כך גם בניו־יורק, הלנה הולכת על גדול. היא שכ־רה מישרדים הדורים בשדרות מדיסון, מופיעה בתוכניות הטלוויזיה הפופולאריות ביותר ועובדת על האמריקאים, בדיוק כפי שעשתה עד לפני שנה בישראל.

ההצהרות בנוסח „אני לא מקבלת כל אחד. אצלי עוברים שיחה אישית, בדיקה אצל פסיכולוג וגראפולוג, ואני מעסיקה חוקרים פרטיים כדי לגלות אם כל מה שאומרים לי אמת", מעוררות את דמיונם של האמריקאים, אוהבי השיכלול והמקצוע־יות. ואמנם, למרות שהלנה מרוויחה סכום פנטסטי של 4000 דולר, שהם כ־200 אלף לירות ישראליות, מכל שידוך מעשה ידיה, מלא המישרד שלה עד אפס מקום. צעי־רים ומבוגרים, יהודים ושאינם יהודים, לכולם מבטיחה הלנה כלה או חתן.

חבילת־שידוכים

ע ד לפני כשנה עסקה הלנה בשידוכים בישראל. כאשר חשפה תוכנית ה־טלוויזיה מבט שני את השיטות שלה, שלא עלו בקנה אחד עם הצהרותיה, ואת מידת ההצלחה שלה, שהיתה רחוקה מאוד מ־ההצלחה שעליה הצהירה, הבינה הצעירה בת ה־35 שבישראל נגמר לה הסוס. היא אמנם איימה בתביעת־דיבה בסך חמישה מיליוני לירות על הטלוויזיה, התרוצצה בין ידידיה העיתונאים כדי לגייסם למער־כה, אבל בחושים הבריאים הבינה שעליה לסגור את מישרד השידוכים שלה בישראל.

הלנה יצאה אז לארצות־הברית. עוד קו־דם לכן היו לה קשרים עם עולם השדכ־נים של ניו־יורק. הלנה חיפשה שמות של גברים אמריקאים ונשים אמריקאיות כדי שתוכל להבטיח ללקוחות שלה בישראל שידוך מעבר לים. הבסיס היה מוכן ו־הלנה היתה צריכה רק להפעיל את השי־טות הרגילות שלה, ולכבוש את ניו־יורק בסערה. היתה לה רק בעיה אחת. חוקי הצרכנות בארצות־הברית אוסרים על מישרדי השידוכים לגבות יותר מ־250 דו־לר מכל מועמד לשידוכים. על פי חוקים אלה צריך מישרד שידוכים לתת תמורת סכום זה לפחות 16 כתובות. להלנה לא הספיק הסכום של 250 דולר. היא רוצה 1000 דולר דמי־הרשמה. עורכי־הדין שלה התחכמו והם מוכרים חבילת שידוכים מורחבת. אצל הלנה אתה אמנם משלם 250 דולר עבור דמי־ההרשמה ו־16 כתובות רא־שונות, אבל אתה חייב לשלם מראש עוד 750 דולר עבור 48 כתובות נוספות. הלנה לא נותנת עבור ה־1000 דולר 64 כתובות, אלא רק מבטיחה לתת מיספר כזה של כתו־בות למיפגשים. כל מי שנרשם אצלה מקבל כתובת אחת, ורק אם הפגישה לא עולה יפה, הוא מקבל את השניה, וכן הלאה. אף אחד מהנרשמים עוד לא קיבל

(המשך בעמוד 68)

הלנה בארץ
„גיבורת מילחמת יום־הכיפורים"

How would you prefer to meet someone special?

☐ In a bar
☐ At a singles weekend
☐ At a dance
☐ On the street
☑ Through someone who knows and cares for both of you.

If you are very eligible, and have been waiting for a close friend to introduce you to someone special, I'd love to meet you.

For the past eight years I have devoted myself to meeting the very best unattached men and women and then getting them to meet one another.

So if you know your own worth as an individual and know what you would like as a couple, give me a call.

Helena
400 MADISON AVE., NYC
(212) 759-9009

מודעה שד הלנה באמריקה
השיטות הרגילות

הלונה מכה שוב

(המשך מעמוד 67)

64 כתובות. לעיתים מצאו הנרשמים את בת־זוגם לחיים כבר באחת הפגישות הראשונות, ואז נשארים אלף הדולרים אצל הלונה. לעיתים קרובות יותר מבין הנרשם כבר אחרי כמה פגישות, שמהכתובות של הלונה לא תצמח לו ישועה. הוא אינו רוצה עוד את ההתחבטות ואת ביזבוז הזמן והוא פשוט נעלם, כשהוא משאיר בקופתה של הלונה 1000 דולר.

לעיתים מצליח שירות של הלונה, ואז היא גובה מכל אחד מבני הזוג עוד 1000 דולר, כך שכל זוג המתחתן באמצעותה משאיר בקופתה סכום נכבד ביותר, גם לגבי אמריקאים — 4000 דולר.

העיתונים מלאי־תשבחות. הלונה אולי אינה השדכנית הכי טובה בעולם, אך היא ללא ספק אשת יחסי הציבור העצמיים הטובה ביותר בקרב השדכניות. אף עיתון ואף תחנת רדיו או טלוויזיה מאלה שבהם הלונה התראיינה אצלם לא סיפר על השערוריה שפרצה בישראל בעיקבות הגילויים של הטלוויזיה על סיגנונה ושיטותיה בארץ. לעומת זאת מספרת הלונה לאמריקאים כיצד לחמה במילחמת יום־הכיפורים ועל איך הצילה אחרי המילחמה את האלמנות הרבות ומצאה להן שידוכים. הלונה גם מציעה לבודדים ולבודדות האמריקאים המתמוגגים, איך להצליח בחיי הנישואין: „אל תכנסו מיד למיטה. זה שגיאה. זה לא מוכיח דבר.“

וידאו־הלונה

ב ארין סיפרה הלונה שהיא מגיעה ל־70 עד 80 אחוזי הצלחה בשידוכים שלה. בארצות־הברית היא צנועה יותר: „ההצלחה שלי היא בינתיים בסביבות 40 אחוזים. אבל אני רק התחלתי לעסוק כאן בשידוכים. אחוז ההצלחה שלי גדל מיום ליום. אני לא לוקחת כל אחד. אני צריכה להרגיש, בחושים המיוחדים שלי, אם הוא מתאים לרמה של אלה שבאים למישרד שלי. כאלה שהם לא ברמה, אותם אני לא מקבלת, אפילו אם הם משלמים לי 1000 דולר.“

הלונה מודה שהיא אוהבת להרוויח כסף, אבל: „אני לא מרוויחה מדמי הרשמה. אלף הדולר הראשונים הולכים לחקירות אודות הנרשם. הרווח שלי מתחיל רק אם בני הזוג מתחתנים. רק מהכסף השני אני מרוויחה.“ הצהרה כזו מעוררת חיוך אצל כל איש־עסקים אמריקאי. ב־1000 דולר אפשר לעשות הרבה בארצות־הברית, גם אם יש שם כאלה המאמינים לה שהיא שוכרת בלשים פרטיים, פסיכולוגים וגראפולוגים.

מי שמגיע למישרדה של הלונה צריך לעבור פעולת ריכוך לפני שהוא מתקבל לשיחה האישית איתה או עם אחד מעוזריה. במשך חצי שעה הוא חייב לשבת מול מכשיר ודיאו, עליו מוקלטות הופעותיה של הלונה בתוכניות הטלוויזיה השונות. אחרי שהוא רואה שגם ג'ני קארסון התפעל מהלונה, הוא חותם על ההתחייבויות הכספיות ומוכן לכל, בתנאי כמובן, שהלונה הגדולה מישראל תמצא לו כלה, או חתן. אגב, סעיף מיוחד בחוזה קובע, שגם אם בני הזוג שהכירו באמצעות הלונה אינם נישאים כדת וכדין, אלא סתם עוברים לגור בצוותא, גם אז עליהם לשלם.

אלא שגם ניו־יורק קטנה על הלונה. אחרי שהצליחה בעיר הגדולה, היא פורשת כנפיים גם לערים אחרות בארצות־הברית.

הלונה חוששת רק מדבר אחד: „שההשמצות עלי מישראל יגיעו לארצות־הברית ויפורסמו כאן בעיתונים.“ אולם העוזרים שלה חוששים מדבר אחר. שעיתונאי אמריקאי זריז יגלה את שיטות הפעולה שלה, בארצות־הברית, בדיוק כפי שעשה שימעון טסלר במבט שני בישראל.

אברהם גינדי

יעניק למלכת המים 80'

הנחה של

100,000 ל"י

לקניית דירה באחד מהבניינים שהוא בונה בראשון־לציון, פתח־תיקווה, רחובות, רמת־השרון ותל־אביב.

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

עם גארלי כל אחד והכיף שלו.

איזה כיף, הוא חזק, הוא יפה והוא שלי!

איזה כיף, הוא חזק, הוא יפה והוא שלי!

טסנוע "רקורד" של גארלי – עוצמה ובטיחות על שני גלגלים. קשוח וספורטיבי, מהיר תגובה וחסכוני.
טסנוע "רקורד" של גארלי: 5 הילוכים. 4 בולמי זעזועים טלסקופיים, מערכת בלימה משוכללת ורק כ-2 ליטר דלק לכל 100 קילומטרים!
הרישוי מגיל 16 ומעלה.
בואו לאחד הסוכנים והמוסכים המורשים בכל רחבי הארץ.

רק 60% במזומן והטסנוע שלך
6 תשלומים חודשיים לא צמודים בתנאים מיוחדים

טסנוע גארלי-זה יפה, זה חזק וזה שלך

יבואן בלעדי ומוסך מרכזי: אזור התעשיה, ק. ביאליק, ת.ד. 7175, חיפה, טל. 731291

רשימת סוכנים ומוסכים: חיפה: "אופן", ש. קרביץ, הרצל 92, טל' 04-664885; חיון את מזור, רח' ת"א 5, טל. 04-537484. מוסך יאב, רח' אלנבי 44, טל. 04-521813. **תל־אביב:** קל־נע, דרך פתח תקוה 27, טל. 03-612310. **חולון:** רונקו, רח' סוקולוב 67, טל. 03-845743. **ירושלים:** נתן איינבנדר, תלפיות (מול משרד הרישוי), טל' 02-713748. **באר־שבע:** מוסך מלכה, בני עין חרוד 65, טל. 057-31614, מוטו כל, טרומפלדור 84, טל. 057-76388, החלק, דרך חברון 7, טל. 057-36663. **אשקלון:** סוכנות אופניים ואפנועים אמיר, ככר העצמאות 107, טל. 051-23183. **רחובות:** סוכנות ראשית הדרום, הרצל 138, טל. 054-52074. **ראשון לציון:** רוזנבאום, רוטשילד, טל. 03-941634. **רמלה:** מוסך חדד, הרצל 112, **הוד השרון:** מוסך דאום, דרך השרון 35, טל. 052-24295. **פתח־תקוה:** מוסך אלמוג, רח' סטרומה, טל. 03-913635. **נתניה:** שמעון וייס, הרצל 38, טל. 053-22697. **חדרה:** שירותי וספה שומרון, הנשיא 42, טל. 063-22670. **עפולה:** רכב העמק בע"מ, ליד הדואר המרכזי, טל. 065-22666. מוסך הקטנוע, איזור התעשיה, טל. 065-91194. **טבריה:** מוסך אשר כהן, רח' כנרת, טל. 067-20830. **נהריה:** מוסך הקטנוע, אזור התעשיה, טל. 04-923616. וולפוביץ, הרצל 63, טל. 04-920543. **ק. שמונה:** בית ספר לנהיגה נמרוד, טל. 067-35359. **אילת:** מוסך האופנוע, אזור התעשיה, טל. 059-73408. כמו כן בכל בו שלום ת"א

אימפקט

אמנות

עזיבה וגזרים

האמן ידיד רובין, המציג ב־גלריה הקיבוץ, מביא ניחוח אמי־תי של קיבוץ. הפעם מוצגים עצי־צים מלאי־גזרים. שעל גידולם טרח רובין כחצי שנה. את הגזרים הנציח בצילומים „אישיים", שנת־לו על קירות הגלריה. ולכל אחד כינוי הולם, כמו: הגימפומנית, הבייסן, הליצן. בגלוי־לב הוא מכריז על הזדהותו עם כל אחד מהכינויים הללו: „בעצם, תמיד הייתי גם בייסן, גם שחקן וגם ליצן."

בגלריה הקיבוץ, באולם הסמוך, תערוכתו של הצייר אברהם אילת. הצייר, שהציג כמה תערוכות ב־טובות שבגלריות ואף במוסיאון, לא מבטא הפעם את כישרונו בת־חום הציור, שבו קנה לו כבר שם. הצעיר שבילה את רוב חייו בקיבוץ, עזב לאחרונה את המשק ואת מישפחתו בעקבות פרשת אהבה. בתערוכתו הוא מתאר את ההתייחסות במשק לעזיבה, תוך שימוש בתיעוד ובצילום. העזיבה נחשבה בשנים עברו כבגידה ממש בעיני חברי הקיבוצים. אפשר לשוחח ליחס שבו זכו היורדים מן הארץ („נפולת של נמושות"). אך הזמן עושה את שלו, וכיום היחס שונה לגמרי. העוזב מקבל את מלוא העזרה וההבנה.

גידוד גזרים של ידיד רובין
אהבת הקיבוץ

מודעת אבל של אברהם אילת
תחושת עזיבה

מטאטא ישן. כדי לתת לצור־פים הרגשת־עזיבה של ממש, הש־תמש אילת בחפצים שמצא ב־עליית הגג של הסטודיו אליו עבר כשנטל חופשה, לפני כשנה. ה־מקום, ששימש בעבר מישפחה ש־בניה עזבוה, לבדו, היה נטוש, עם שפע של חפצים אישיים כמו אלבומים ישנים, בגדים מטולאים ובלויים ומיני חפצים, שכולם יחד גירו את דמיונו של האמן. את רו־בם ישב וצייר במשך חודשים, ו־הציג עבודות אלה בגלריה גר־פיקה 3 בחיפה. הפעם הוא מקנה לצופה את ההרגשה החריפה של העזיבה. הבגדים הישנים, עם כל אבק השנים עליהם, גליון ישן של העולם הזה, שהיה מושלך בפינה נידחת, ומטאטא ישן — ממחישים לצופה את תחושת העזיבה.

לאחר שש שנים שבהן צייר אי־לת בשחור לבן בלבד, חזר הצבע אט אט לציוריו. אילת השתלם ב־סן מרטין באנגליה, עסק גם בצי־לום ובסרטים. הוא לימד שנים הרבה במכללת תל־חי, ולאחרונה עבר ללמד בשלוחת בית־הספר ה־גבוה לציור בקרית־שמונה. בשנה הבאה, עם מיזוג שני המוסדות, יחזור למקור.

אברהם אילת
גם צילום וגם סרטים

דריכות

לא רבים האמנים הישראליים היכולים להתגאות בוותק של מיש־פחתם כמו יעקב גץ. מישפחת אמו של הפסל הצעיר המזוקן, עלתה לארץ מייד לאחר גירוש היהודים מספרד, לפני כ־500 שנים, והתאח־דה עם מישפחה שלא עזבה מעו־לם את הארץ. אביו, שהוא ממוצא רוסי אך התחנך בגרמניה, למד בזמנו לצייר, אך חדל מכך בגלל דאגות הפרנסה.

גץ הגיע לפתיחת תערוכת־הב־כורה שלו בתל־אביב, בגלריה ג'ולי מ', הישר מניו־יורק, שם השאיר את אשתו ותינוקו. בניו־יורק הוא שוהה כבר שש שנים. שלוש מתוכן הוקדשו ללימודי־מילגה בבית־הספר לאמנות של מוסיאון ברוקלין היוקרתי, שבו זכה גם להציג מעבודותיו.

פרדה + אנרגיה. לא הרבה תערוכות בגלריה האיכותית ג'ולי מ' הוקדשו לפיסול. העוול תוקן בחלקו עתה, עם התערוכה המעו־ררת והמקורית של אמן צעיר זה. תקופת שירותו בצבא, כמכונאי־טנקים בחטיבת שיריון, הותירה בו את הדריכות האופיינית לחיל, אלא שבגלל הטראומה שעבר בז־מן השירות, העדיף לכנות את תע־רוכתו בשם „תנועה", ולא „דרי־כות".

יעקב גץ
קפיצי פלדה ומיסגרות עץ

מהן עבודותיו ובמה יחודן? ה־תערוכות בגלריה האיכותית ג'ולי רגשות, כמו כל יצירה אמנותית. מכיוון שבעיניו כל יצור אנושי הוא מיסגרת, הוא מנסה להעביר את הדברים המתרחשים בין המיס־גרות, קרי — אנחנו. לדעתו, יש קשר טלפאתי בין יצור ליצור, ו־הקפיץ, שבו הוא מרבה להשתמש כחלק מפסליו, יוצר את תחושת הקשר הזה. „הקפיץ הוא פלדה

(המשך בעמוד 70)

טלפון לניו יורק במחיר שיחה מקומית

אם אתה נוסע לחו"ל וזקוק למלון בלונדון, פריז, ניו־יורק, ציריך, רומא, אמסטרדם או בכל מקום אחר ברחבי תבל.

צלצל שיחה מקומית בישראל ואנו נזמין עבורך מלון ללא כל תוספת תשלום.

מרכז הזמנות לבתי מלון בכל העולם.

חיפה 641162 | תל־אביב 286349 | ירושלים 247870

Trust Houses Forte

אמנות

((המשך מעמוד 69)

שאוגרת בתוכה אנרגיה. כל הזמן היא דרוכה. זה מתאים לחלק ה־רגשי שבנו. כולם פתוחים כל הז־מן לקבל ולתת אהבה, ולהגיב על המתרחש בנו," אומר גץ.

הפסלים של גץ עשויים מיסג־רות עץ צבוע בצבעי אדום ו־צהוב, שאותם „ריכך" לעומת ה־צבעים שבהם הוא עובד בניו־יורק. הסיבה: כאן הוא חש שונה מאשר שם, ולכן התאים את הצב־עים למקום. את המיסגרות השו־נות בגודלן מחברים קפיצי־פלדה דרוכים, הניתנים למגע, ובכך יוצרים תנועה של הפסל. האמן אינו מבקש מהקהל שלא לגעת בפסליו. להיפך, הוא מצפה לרטט ידי הצופים שיעניקו תנועה וחיים לפסליו. מהצורה שבה נוגע אדם בפסל, אפשר לעמוד על אופיו. לפעמים נוגעים בברוטליות, לפ־עמים בעדינות. לא משנה באיזו צורה. העיקר שהצופה משתתף בפסל.

ונוס חציה

אלת־היופי־והאהבה הרומאית ונוס, בצד אל־המילחמה מרס ו־נושאים מיתולוגיים אחרים, הם נושאי פסליה השקופים והיפהפיים של דליה מריות. בגלריה תוראל מרחפת אווירה שמיימית — הן בגלל צורתם של הפסלים, השוא־פים אל על, והן בגלל נושאיהם.

הפסלת שחורת־השיער עברה גילגולים שונים, עד שהעזה להג־שים את משאלתה ולהיות פסלת. אחרי שסיימה סמינר ושירתה ב־צבא, עבדה בפרוייקט ביעור ה־בערות של מישרד־החינוך, שנוסד סוד היצירה טמון בחומר שמפיק קיבוץ מעין־צבי, אותו מפסלת מריות בסכינים.

מדוע ונוס? כי ונוס מסמלת ב־אסטרולוגיה את כל סוגי השותפו־יות, הנישואין, האהבה והיופי. פיסלה ונוס חציה מסמל חוסר שלמות ותיסכול. לדעתה, האדם לא מודע דיו לנעשה סביבו, כי הוא מרוכז מדי בעצמו. לכן, הקש־רים שלו הם בעיקר אורגניים,

זרימה של דליה מריות
אברי מין גברים —

דליה מריות
— התפרצויות כמו אצל נשים אפריקאיות

על־ידי הנשיא יצחק נבון. לאחר מכן נשלחה לאפריקה, לעזור ב־הקמת חיל־נשים ברפובליקה ה־מערב־אפריקאית. נסיונה בלימוד בדואים בנגב, שהיו גששים בסיי־רת צה"ל, היה לה לעזר בהנחלת הלשון והתרבות בקרב הנשים ה־אפריקאיות. במיסגרת השיעורים נתנה לנשים להתבטא בפיסול חופשי. באפריקה עוסקים בפיסול המסורתי רק גברים, שמקצועם עובר מדור לדור. הנושאים ה־חביבים על הנשים בפסלים החופ־שיים, היו אברי־מין גבריים.

פיסול בסכינים. אצל דליה מריות עדינת־הסבר אין התפרצו־יות, כמו אצל הנשים האפריקאיות. אצלה הכל מקבל ארשת של טוהר והתעלות. המיטען האינטלקטואלי והרגשי שלה מורגש היטב בבחי־רת הנושאים. האהבה לאסטרולו־גיה, תחום שבו גם התמחתה, גר־מה לה להשתמש בסמלים אסטרו־לוגיים כבנושאים לפסליה. התוצ־אה המתקבלת מפסלי הפלקסיגלס, היא של „כאילו" פסלי־זכוכית. ומכאן הבדידות והתיסכול. תע־רוכה של אמנית מעניינת, יוצרת ורבגונית.

אהבה בהמשכים

הקשר החזק שנוצר בין מוסיאון תל־אביב ומוסיאון מודרן ארט ב־ניו־יורק, ושהניב פירות בדמות תערוכת אוסף מודרן ארט בתל־אביב השנה, ממשיך לשאת פי־רות. הצעד הבא יהיה תערוכת־צילום יוקרתית שישאיל המוסיאון הניו־יורקי לאחיו התל־אביבי ב־שנת 1982. פרטים על כך מסר מנהל התוכניות הבינלאומיות של מודרן ארט, ואלדו ראסמוסן ל־עולם הזה.

התערוכה, שהקטלוג שלה כבר הודפס, תעבור בכמה ערים ב־עולם לפני הגיעה לישראל, ו־תהווה המשך למסורת המוסיאון להציג בפני מיספר רב ככל האפשר של אנשים בעולם כולו את אוצ־רות־האמנות הנהדרים של המו־סיאון.

הכלים שלך אוהבים את
LANA

ספוג המתכת המושלם
• אינו מחליד ואינו מתפורר
• רך ונעים למגע ואינו פוגע בכלים
• חזק ועמיד
נסי פעם אחת וגם את תאהבי את
LANA
להשיג ברשתות השיווק ובחנויות ברחבי הארץ
היצרן: צמפל בע"מ טל. 03-908279 פ"ת

קולקציית קיץ מטריפה
Roberto
יצרני ויבואני חולצות לגברים בסטייל איטלקי
המכירה לבעלי חנויות בלבד
ת"א, רח' לוינסקי 24

"מידע"
העתון שלנו בארה"ב
העניקו לעצמכם, לידידיכם ו־לקרוביכם מתנה אידיאלית, מתנה שאינה נגמרת.
הצטרפו אל מאות דוברי־עברית הקוראים את „מידע" מדי חודש.
אל תחמיצו את גליון מס' 10 (אוגוסט)
דמי מנוי — 10 דולר לשנה.
לקבלת „מידע" כתוב אל:
Maida, P.O.Box 833
Havertown, Pa. 19083
U.S.A.

הופיע!
ספרו החדש של גבי רוזנבאום
מגרות
שבוע של התאבדות
להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: בית־עלים

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת
חד"ר מרדכי זידמן
חוצאת רשפים

רשיון נהיגה
2000 שקל
בי"ס לנהיגה „גבע"
טל. 253230

"סלע"
רשיון 197
42 51 51
ללקוחות ללא הוצאת הכלים

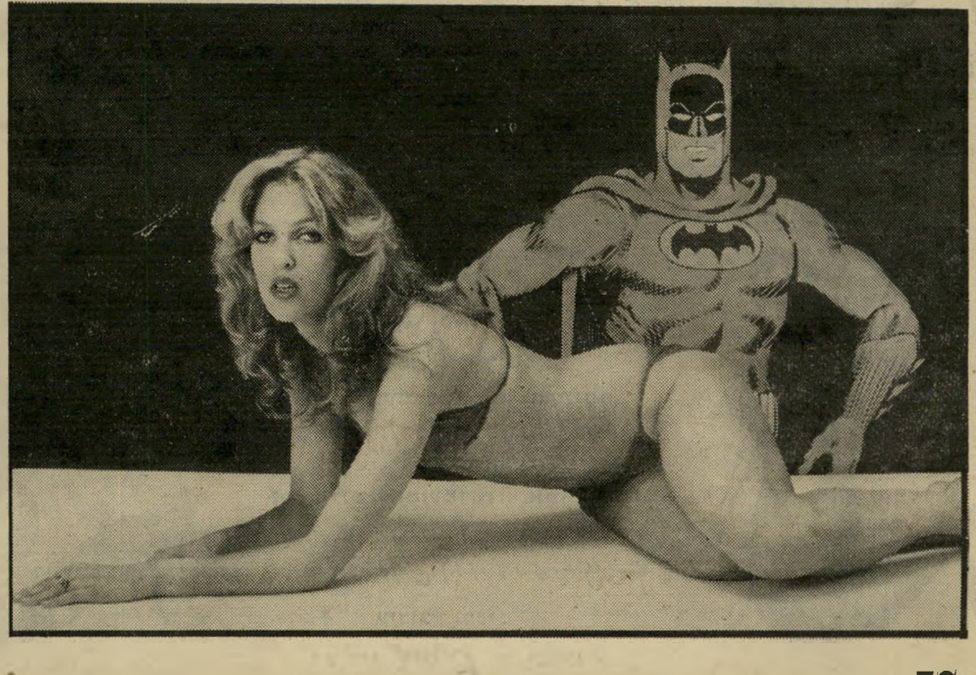

מלכת המים 80'
המועמדות הסופיות
מטעם: השבוע הזה
בחסות:
עץ הזית
פינה קולדה
בשיתוף:
עברהאלף
אפנת הנשים הישית
א.גינדי
GOTTEX
אולמי אמבר
אולמות: דולזן, דבוטינסקי 6, טל. 855600
נעלי מרינו
Merano
nimrod נימרוד
WELLA
אוה · העברה
כרטיס הכניסה שלך ושלך לאוספת העולם
מצלמת Vivitar
RADAR הדר
עמי - תור בע"מ
אוטובוסים לנסיעות וטיולים מיוחדים
אופיר טורס
שלום ונפלא בהשגיך.
OLYMPIC AIRWAYS
* הדרכת המועמדות:
אולפן לאה פלטשר.
* עיצוב תסרוקות:
סלון ג'ימי חיפה
* עיצוב הכתרים:
רחל גרא, יפו העתיקה
* איפור: המעבדה לעיצוב ההופעה
בהנהלת אביבה אורגד
* צילום המועמדות: אסף שילה
✓ הפיקה: רזיאורון מתג
✓ עיצוב: מירי ורפי לביבון
* עיצוב גרפי:
סטודיו אוריין טל: 03-232825
סטודיו אוריין
סטודיו אוריין
סטודיו אוריין

המועמדות הסופיות • מלכת המים 80' • ה

הדפס נוצות בלבן על רקע סגול בשמלת בן־לון חושפת כתף מעוטרת באימרות לבנות, מציגה ריטה כהן, מורה בצה"ל, בת 22, חיפאית, שעלתה בגיל ארבע מרומניה.

חיילת מורה

ריטה כהן

„חן יפה זו העיר בארץ. בה"א הידיעה, אין אחרת." הצהירה בהתלהבות ריטה בת ה־22. היא ילידת רומניה ועלתה ארצה כשהיתה בת ארבע. מאז היא מתגוררת בחיפה ואוהבת אותה מאוד. להוריה יש חנות מכולת. היא בוגרת בית־ספר אליאנס ועכשיו היא משרתת בצבא, בתפקיד מורה. היא למדה הוראה בסמינר גורדון.

ריטה היא בלונדית עם שיער ארוך וגלי, עיניה ירוקות והיא מיתמרת לגובה 175 סנטימטרים. במקביל לרצונה לעבוד כמורה, כאשר תשתחרר מצה"ל, היתה רוצה גם לעסוק באופנה. לכן היא ניגשה לתחרות מלכת המים.

„אני לא בוחלת במקצוע הדוגמנות, אך הייתי מעדיפה לעצב בגדים," אומרת ריטה.

כתחביב היא אוהבת לרקוד באלט מודרני. תחביב אחר שלה הוא בעלי־חיים. יש לה כלב, ועם החבר שלה היא מגדלת עוד שני כלבים ותוכי מדבר.

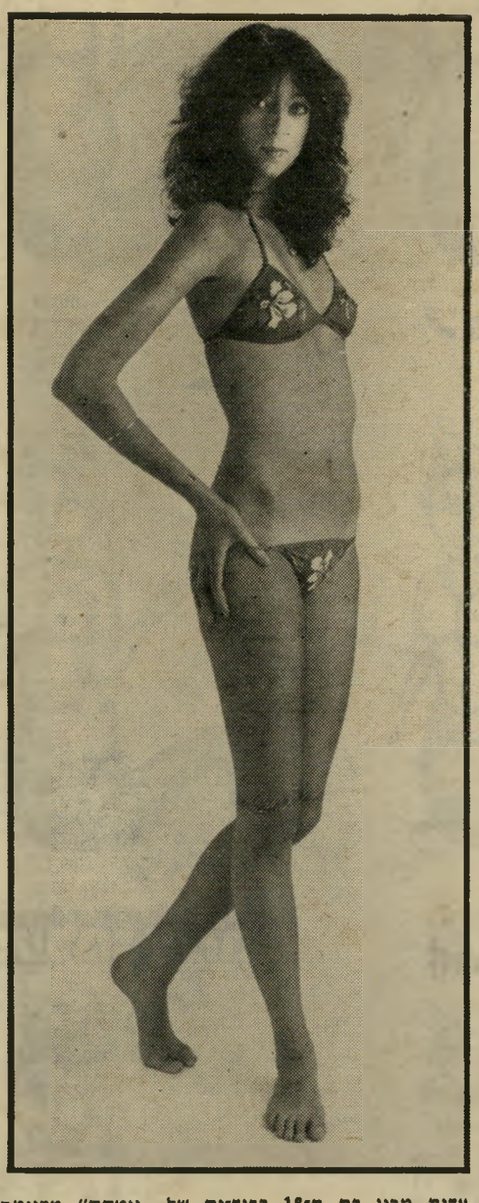
תחביב נוסף הוא הקריאה, בעיקר ספרות מקצועית, כמו פסיכולוגיה ופדגוגיה.

עם החבר שלה, אייל ברזילי, היא יוצאת כבר חמש שנים. הוא צייר חיפאי, המבלה את עיתותיו בנסיעות לחוץ־לארץ ובהכנת תערוכות.

ריטה היא בת יחידה והוריה קיבלו את השתתפותה בתחרות כעובדה.

„במקצוע ההוראה בחרתי מתוך הרגשת יעוד, ואני אוהבת אותו מאוד," היא אומרת. „אני אוהבת להתפנק עם ספר טוב וצלחת פירות, אך גם אוהבת לחזור הביתה עם סיפוק אחרי יום עבודה."

היא אוהבת את עולם הספורט ומתעמלת פעמיים בשבוע, עם מישקולות. היא גם רצה כל לילה שלושה עד ארבעה קילומטרים, משחקת טניס ורוכבת על סוסים.

עדית מרון בת ה־18 בבגד־ים של „גוטקס" מדגימה בתמונה התחתונה שמלה שחורה עשוייה בנדורה (סריג קרפ מרשרש), מדגמי הערב של אפנת ניבה לקייץ 80'.

רוקדת

„אני בחורה אימפולסיבית מאוד. אני עושה מה שיש לי בראש," מעידה על עצמה עדיה בת ה־18. יש לה שיער מסולסל וארוך בצבע חום, עיניים כחולות בהירות וגובהה 180 סנטימטרים. על אף הגובה שלה היא אינה משחקת כדורסל, „כי אני לא מסתדרת עם הכדור."

עדיה נולדה ברמת־גן, והיא דור שמיני של צברים מצד אמה, הרקדנית מיה זיו. אביה הקבלן הוא יליד פולין. היא סיימה השנה את השמינית בבית־הספר מודיעים, ובעוד כמה חודשים תתגייס לצבא. בינתיים היתה רוצה לנסוע קצת לחוץ־לארץ ולעבוד, כדי שתוכל להרוויח כסף. כי יש לה תוכניות ללמוד באוניברסיטה, מישחק ופסיכולוגיה.

בעוד אמה מורה לתנועה מתקנת, לא רוצה עדיה להיות רקדנית מיקצועית. „חיי רקדנית הם קשים מאוד," היא אומרת, מתוך הניסיון של אמא. אך זה לא אומר שוויתרה בכלל על ריקוד. היא למדה באלט שמונה שנים ורק אחרכך החליטה לעבור לריקוד הפלאמנקו. „זה בא לי," היא אומרת. היא לומדת פלאמנקו אצל הרקדנית סילביה דוראן, אך לא רוצה להיות רקדנית פלאמנקו מיקצועית. היא גם לומדת לנגן על קאסטניאטות. כל זה בגדר תחביב. עוד תחביב שלה הוא קריאה. הספר האחרון שקראה הוא נרקיס וגולדמונד של הרמן הסה. גם את שירה של ש"י עגנון קראה בזמן האחרון.

תחביב אחר שלה הוא פריטה על פסנתר. ועוד תחביב נוסף הוא אהבה לבעלי־חיים. יש לה כלב, היא רוכבת על סוסים והולכת הרבה לגן־חיות, כדי להתבונן בכלובי החיות.

ועמדות הסופיות • מלכת המים 80' • המו

„תמיד הייתי הילדה שהביאה הביתה את כל הצפרדעים והנחשים שבשכונה," היא מספרת. „אספתי את הכלבים והחתולים העזובים. הבאתי אותם הביתה וטיפלתי בהם כמו בתינוקות."

לעדיה יש חבר, עימו היא יוצאת הרבה לסרטים ולהצגות. „אנחנו יכולים לשבת ולשוחח שעות ארוכות," היא אומרת.

בשטח הספורט היא חובבת שחייה ומעדיפה בריכות־שחייה על ים.

לפני כמה שבועות החליטה שהיא רוצה ללמוד דוגמנות. היא ניגשה לאולפן של לאה פלטשר ונרשמה לקורס

עדיה נרון

דוגמנות. פלטשר התרשמה מאישיותה והמליצה בפניה לגשת לתחרות מלכת המים. „גם דוגמנות זה בגדר תחביב אצלי. אם אצליח להתפרנס מכך, כדי לממן את לימודי, זה יהיה בסדר," היא מגלה. באולפן של פלטשר הסבירו לה כי בחזרה המשתתפת בתחרות מלכת המים, הכוללת נשפים בכל רחבי הארץ, מקבלת ביטחון־במה המכשיר אותה להופעות דוגמנות.

עכשיו, בימי החופש, היא אוהבת להתעורר מאוחר בבוקר, להכין לעצמה ארוחת־בוקר ענקית ולעסוק בכל תחביביה.

אמה היתה קצת מודאגת מן התחרות, אך שוכנעה כי עדיה באמת רוצה בזאת. עדיה מדברת שלוש שפות — עברית, אנגלית וצרפתית. עכשיו היא מתכוננת ללמוד גם איטלקית.

היא גם מתעניינת באסטרולוגיה (בת מזל עקרב) ורוצה להיות דיילת שנה אחת — כדי לראות את העולם.

פלמנקו

שמלת שמש, עשוייה סירסקר (אריג קרפ/כותנה) עם מחשוף חזה ניתן לשינוי ומחשוף ירך מעוטר בפס בצבע נוגד של אופנת ניבה, מציגה סילביה בן־שושן בת ה־17.

חיות הבת הצעירה במישפחה בת שיבעה ילדים זה תענוג. בזאת נוכחה סילבי, היא נולדה כבת־זקונים להורים יוצאי מארוקו. היא מתגוררת בהרצליה עד עצם היום הזה, שם גם נולדה. הוריה פנסיונרים והם מפנקים אותה הרבה. נותנים לה לעשות מה שלבה חפץ.

סילבי היא בת 17, עם עיניים בצבע דבש, שיער חום, גלי וארוך, וגובה 165 סנטימטרים. השנה סיימה את הכיתה השביעית בתיכון עירוני י"ד בוויצ"ו צרפת, הנמצא בתוכנית ל', היא למדה במגמה לאמנות.

בכלל, עולם־האמנות מפתה אותה יותר מעולם־הזוהר. על אף הקסם שבזוהר, והחלום של נערות רבות להיות דוגמניות, דיילות, שחקניות או כוכבות, היא מעדיפה ציור.

סילביה בן־שושן

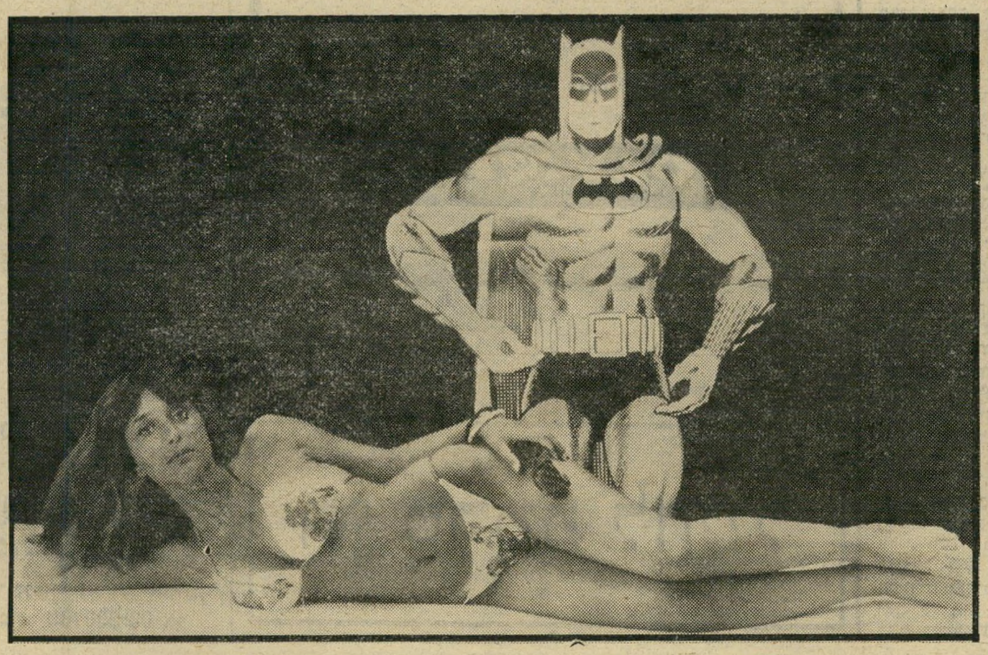
סילבי מציירת הרבה. היא מציירת כל דבר שצץ בראשה: אנשים, נוף וחלומות שלה על העתיד או חלומות שהיו בעבר. היא לומדת עיצוב־טכסטיל, ושואפת להיות מעצבת, כאשר תתבגר. היא כבר מתכננת לעצמה בגדים, אך בסיגון מאופק למדי. גם בפיסול בחימר היא עוסקת לעתים, דבר הגורם לה הנאה רבה.

תחביבה מעסיק אותה מאוד. היא הולכת להרבה גלריות ומבקרת בתערוכות שונות. היא מעריצה במיוחד את העבודות של הצייר סאלבדור דאלי. היא גם אוהבת להאזין למוסיקת־רוק ובמיוחד חביבה עליה להקת דיאן סטרייטס האנגלית.

סילבי מתרחקת ממקומות בילוי המוניים וצפופים. מעדיפה בילוי אינטימי במיסעדה, עם חברים קרובים. כרגע אין לה חבר, אך יש לה הרבה ידידים שבחברתם היא מבלה.

זו התחרות הראשונה שבה היא משתתפת, והיא רואה בכך חווייה נעימה.

עתיד של מעצבת

במדינה

(המשך מעמוד 62)

הביטוח ולבקש את הפיצוי. אולם ש־שה חודשים עברו מאז והחברת־הביטוח מסרבת לשלם את הכסף. הסברים לסירוב לא נתנה עד ה־יום.

השבוע הוגשה תביעה לבית־המישפט המחוזי, על־ידי עורך־הדין פנחס גולדשטיין, נציגו של הלטובסקי. הוא תובע מחברת־הביטוח שני מיליון לירות עבור ארבעה ספרי־תורה אבודים. כתב־ההגנה טרם נמסר, ועל כן אי־אפשר עוד לדעת מדוע לא משלמת חברת־הביטוח עבור ספרי־תורה אבודים.

מישטרה

רקע לשוטר

אלי דדון נוסע להציל את אמריקה מהמאפיה הישראלית

בעיתוני ישראל הופיעו כמה מודעות, שביקשו אנשים מתאימים לשירות במישטרת ארצות־הברית. הכוונה היתה לייבא לשם שוטרים ישראליים, היודעים עברית ומכירים את המנטאליות הישראלית, כדי שאלה ישתלטו על הפשיעה המאורגנת של חבורת ישראלים בלוס־אנג'לס.

אלי דדון, אחד השוטרים המעולים במרחב תל־אביב, התפטר לפני כמה ימים מהמישטרה, אותה שירת 17 שנה, ושם פניו לאמריקה.

מכונית ישנה ומעוכה. בעת מישפט פריצה, נתבקש בית־המישפט לשמוע את המפקח דדון לאלתר; כלומר, שעדותו תישמע לפני תחילת המישפט, מפני שהמפקח אשר חקר בתיק זה עומד לעזוב את הארץ. הנשיא, השופט בנימין כהן, שאל את דדון לכמה זמן הוא נוסע. דדון השיב כי אינו יודע. ממשכורת של מפקח־מישטרה, שהיא 15 אלף לירות, אפשר היה להניח שבכוונתו להגיע למישטרת ארצות־הברית.

מי שהכיר את הקאריירה של המפקח כבר־הגוף ידע שהוא עבד תמיד בדרכים בלתי־שיגרתיות, שהרגיזו מפעם לפעם את הממונים עליו. דדון ניחן בדמיון ובכושר המצאה. הוא ידע לכבוש ליבם של חשודים ועורכי־דין בחיוכו הלבבי. ואם כי היו רבים שטענו כי לא בחל בשיכנוע במכות, כאשר היה צורך בכך, הרי שהוא עצמו אמר שחוקר אינטליגנטי אינו נזקק ל־שימוש באלימות. „אפשר להשיג אותן תוצאות בדרכים אחרות," אמר. הוא עצמו סיפר על כמה תכסיסים שבהם נקט כדי לגרום לעבריינים לדבר.

במקרה אחד רצה עבריין לשוחח איתו מלב ללב, בתנאי שבמקום לא יהיו מכשירי־הקלטה. דדון הזמין אותו להיכנס עמו לשירותים. אחרי תום השיחה התברר, כי המפקח הערמומי טמן את המכשיר במיתקן השטיפה של האסלה.

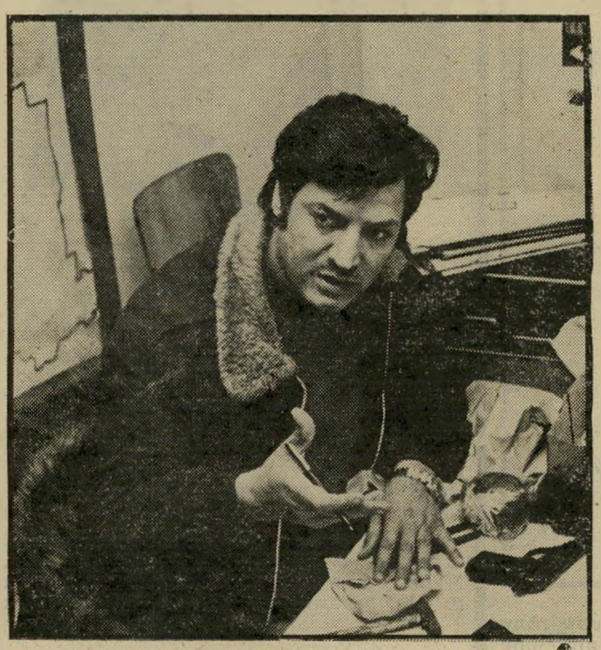
במקרה אחר הסיע דדון ברכב מישטרתי שני חשודים שלא הדדו באשמתם ולא שוחחו ביניהם, מחש האזנה. הוא ביים תקלה ברכב המישטרתי, והעביר את השניים למכונית ישנה ומעוכה, שבעליה הזקן התנגד בכל תוקף לשימוש שעושה המישטרה ברכבו. שני העצירים, שנותרו עם הזקן הרוטן, ניצלו את ההזדמנות לשיחה גלויה ומלאה, אשר הוקלטה כולה במכשיר שהוטמן במכונית הישנה.

כמעט שלא היה מקרה פשע באיזור תל־אביב בשנים האחרונות שדדון לא היה מעורב בחקירתו. בחקירה של שלמה חדד, שנחשד ברצח אשתו סנדרה ובתו טלי, כאשר רימון התפוצץ במכוניתם, ניסה דדון לדובב את החשוד. והוא אמנם הביא לגילויים חדשים, אשר שיכנעו את היועץ המישפטי להאריך את מעצרו של חדד מעבר ל־30 הימים המותרים על פי החוק. אבל כיוון שחדד לא נחקר במחוז שבו היה מוצב דדון באופן רשמי, היה מי שדאג שהוא לא ימשיך בחקירה. זמן קצר אחר כך שוחרר חדד מחוסר ראיות.

כאשר פשטה מגיפת הפריצות בחולון, הועבר דדון לשם ונתמנה לראש הצוות המיוחד. תוך חודש חיסל כמעט את מכת הפריצות באיזור, עצר עשרות חשודים, גילה סחורות גנובות במיליוני לירות וחזר למישטרת יפו.

בחקירה של עלי עיסא, שנאשם ברצח ז'קלין מרציאנו ביפו, השתתף גם דדון. עיסא, אשר זוכה בבית־המישפט תוך כדי מישפט־זוטא, טען בראיון להעולם הזה כי דדון היכה אותו מכות נמרצות, בעט באשכיו ומרט שערו.

דדון נוסע לארצות־הברית. עולם הפשע הישראלי ישמח. מישטרת ישראל הפסידה את אחד מ־שוטריה המעולים.

שוטר־ישעבר דדון
מישראל — באהבה

כל המתמודדות הסופיות בתחרות

מלכת המים '80

תטוסנה לטיול משגע ביוון

במטוסי חברת

OLYMPIC

צוות

המעבדה לעיצוב ההופעה

בהנהלת

אביבה אורגד

יאפר את המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים '80

רח' דיזנגוף 81 תל־אביב, טל. 03-299736

תן טרמפ לחייל

נמר של עיר

הקטעים החסרים של „שיח לוחמים" ✶ אלדד ומידד

מתנבאים בפאשיזמים ✶ „פרוטוקול זקני ציון" בבתי־הספר ✶

הקלות מפליגות לאגודת הסופרים של דויד לוי

מקור

טוהר הנשק

בשבועות הראשונים אחרי מילחמת ששת־הימים ישבו בני דור־הבנים של התנועה הקיבוצית בחולדה, בעין־שמר, ביזרעאל ובעוד קיבוצים, בחנו, כאבו, שאלו, השתפכו והגיבו בכל אמצעי ה־תגובה הקולקטיבית, שבהם תוכנתו ברבות השנים.

התוצאה היתה ספר סכריני מלאנכולי שנשא את הכותרת שיח לוחמים, בו רודדה התגובה הקולקטיבית לכדי מיתוס סכריני.

רן אדליסט
„יושר תאורי ונקיון מחשבתי"

אחרי מילחמת יום־הכיפורים לא טרח איש בתנועה הקיבוצית לערוך תרגיל חוזר לשיח לוחמים.

בין מילחמת ששת־הימים למילחמת יום־הכיפורים אירע בקיבוץ גן־שמואל אירוע טראגי. בן־המשק, **אודי אדיב**, נתפס כחבר ברשת ששיתפה פעולה עם המודיעין הסורי. לתנועה הקיבוצית, לשומר־הצעיר ולקיבוץ־הארצי היה מעשה בגידתו של אודי אדיב בבחינת הלם מחריד, שכמו חשף את קצות העצבים של התנועה כולה. ממרחק הזמן אין ספק שאודי אדיב הגיע לאן שהגיע בזכות מערכת של מילכודים אידיאולוגיים, שלא הותירה בפניו ברירות רבות.

בימים אלה פירסם הסופר איש עין־שמר, **רן אדליסט**, את הרומן הראשון שלו מיגדלים פורחים *, בו הוא מציג גירסת בן־קיבוץ לסיפורו של אודי אדיב, אם כי הוא עושה לא מעט כדי לבדות את ה־דמויות.

הכותרת מיגדלים פורחים מייצגת כאן עולם ומלואו — מיגדל המים של הקיבוץ מול מיגדל המיסגד הערבי, שהקיבוץ נישל את מאמיניו מאדמותיהם. ספרו של אדליסט הוא בבחינת ניסיון חסר־תקדים של בן־קיבוץ, להתמודד עם הערכים שעל ברכיהם גדל, תוך שמירה על טוהר הנשק הספרותי שלו.

* רן אדליסט — מיגדלים פורחים; הוצאת ספרית פועלים; 306 עמודים (כרכה רכה).

מיגדלים פורחים הוא אנטומיה של התפרקות הנפש־הפועלת, המרכזית, עוזי סתר, שהוא כפילו הספרותי של אהוד אדיב. האנטומיה מפרטת את המהלכים שהובילו אותו עד לאותה בגידה, מהלכים שהסופר מונע עצמו מלחוות עליהם את דעתו.

רן אדליסט מתגלה כבר בפרקי הפתיחה של הספר כמחבר ומתאר מעולה, שלשונו הספרותית אומנם מחוספסת מעט, אך יש בכוח האמיתות שלו לכסות על הפגמים. על עוזי/אודי שלו הוא כותב: „איך זה שילד אשכנזי, שגדל יחף על דשא בקיבוץ, שהופתר בחג הביכורים בזר ירק, שנמשח בחנוכה בחלב נרות, שצעק כיפק היי בטירזות, איך הוא קם בוקר בהיר אחד, אם לפוריה, ומספר שם כל מיני סיפורים מפמרי שיער על ווזיות הירי של המאגים בעמדות הקיפוד במוצבי הביקעה. למה? זה מה שמעסיק את השוטים האזרחים האלה..."

על שאלה זו עונה עוזי בציניות הצברית האופיינית, בנוסח: „אז כך: בכיתה י' החלפתי לוותר על אתנות בגלל העוול שנעשה בארץ לערבים". והאמת היותר־ישירה והפחות־ציונית, היא שקיבוץ גיבעת־נטפים הצמיח את עוזי על אדמותיו שהיו אדמות הכפר הערבי אום־כותוף. ובאחת האתנחתות של מילחמת השיחרור, כאשר אביו של עוזי הגיע לחופשה בגיבעת־נטפים, הזיז ביחד עם חברים אחרים את

אודי אדיב
„קיפוד ביום וירה בלילה"

גבולות הקיבוץ וגזל מאדמות הכפר ה־ערבי. תמונה זו היא הטראומה שהוליכה את עוזי/אודי לאן שהוליכה.

אם בספריו הקודמים של רן אדליסט, שהיו קבציי־סיפורים, קיים שיכרון המרחבים, הרי שברומן זה הופך שיכרון ה־מרחבים לשיכרון הלשון העברית. אדליסט מגשים חלומות של סופרים רבים. העברית שלו מקבלת מוצקות, כנות. היא אמינה יותר מתוכנית הלימודים בספרות עברית. הלבטים המלאכותיים של כמה מסופרי דור־המדינה, הופכים ליד עוצמת תיאוריו של אדליסט למעין אוננות־אינטלקטואלית.

מיגדלים פורחים הוא, כאמור, אותה אנ־טומיה המדרדרת את עוזי/אודי מדרך הישר הקיבוצית אל עבר המהפכה העולמית. ל־קיבוץ מגיע אייב, שמסביר לעדת־מערי־ציו: „המהפכן נמצא לבדו כחפירות... אין נפש מאחוריו, ומלפניו. אין לו עבר וכמיכן שאין לו עתיד אישי. הוא חי לבדו בעולם. הוא צריך להחליט לבדו מתי לקום מחפירתו ולהסתער לבדו על פי עקודתו שלו..." אייב * מפזר באוזני עוזי/אודי את עולם האשליות הקיבוצי, ומב־היר: „כל העסק הזה נראה לי כמו סי־מוריון אחד גדול... המון רשא, המון שקט, וכולם מספלים בכולם. סוציאליזם טיפו־לי..." וכמו למנוע ספק כלשהו, בכך ש־המדובר בקיבוץ גן־שמואל, באודי אדיב, ובאנשים חיים וקיימים, הרי שרן אדליסט מוליך בסיפורו את **דניאל כוהן־בנדיט** אל גיבעת־נטפים. וכידוע סיפור ליל־הבלהות של אורח מצפן, כוהן־בנדיט, בקיבוץ גן־שמואל, עשה די כותרות לפני כעשור.

עם תפיסתו של עוזי/אודי מתחילה המגלה הקיבוצית לצאת לאור השמש. מכונת הרכילות הישראלית, מכונת ההש־מצה, עובדת במלוא הקיטור. אדליסט מתאר בלשון שהיא החיים: „מה זה שייך? נכון שהוא דיבר, כמו כל ה־שמוציניקים. ערבים, שיוויון, סוציאליזם. כולם מדברים ככה, את יודעת, את כולם מרעילים במשקים שלהם עם הסיפורים האלה, אבל כמו כולם גם הוא קיטר ביום וירה בלילה, למה דווקא הוא?..." אדליסט מרצף את העמודים בלשון ספרותית חצי־צבאית, שדומה לה טרם נראתה בספרות הישראלית. ישנו איזה מרכיב של דוגרי, יושר תיאורי ונקיון מחשבתי בתיאורים אלה.

והיושר הזה אינו היושר של התנועה הקיבוצית. ואדליסט כמו חושף את ערוותה של תנועה זו, כאשר הוריו של עוזי/אודי מבקשים מהקיבוץ שיממן את ההגנה־המישפטית לבן־הקיבוץ שסרח. חברי ה־משק שואלים ומקשים: „שמעתי בחצר את הדיבורים, גידי, לביא, יושקו... שאר הביבורים הפוחדים להביט במציאות, הלוא הם אנשי צבא מהוללים, ואני לתומי חשב־תי שמי שמפקד להנחיל חייב ליטול על עצמו אחריות גם לנפיונות, לא רק לנצחו־נות, ולא לנער חוצנו. כיאו ונראה חברים מה קרה לבן שלנו, כן, לבן של חנה ודוב, לנכד של נחצ'ה ורות, לבן שלנו..."

סיפרי של רן אדליסט, שואל בכל עמוד ועמוד של הספר את השאלה „מה קרה לבן שלנו?" ולא רק לבן שלנו, אלא מה קרה לכולנו?

ואת התשובה נותן עוזי/אודי באחד מהמקומות: „לא נוכל לקפוץ על פני ההיסטוריה... אנחנו חייבים לתמוך בתנועת השיחרור הפלסטינית, לא מפני שאנחנו רוצים בקיומה אלא מפני שהיא היחידה המסוגלת לעקור ולערער את הציונות כ־מזרח התיכון..." עוזי/אודי אומר זאת בחוג יהודי־ערבי, שבו הוא גם מסביר: „אנחנו נגד גולדות ומאראתים ואסאדים וחוסיינים ועראפאתים...". אחר כך, במיבחן־מהפכני, מציג בפניו חברו הערבי נימר שאלה: „היית פותע באביר אם היה עומד בינך לבין הרעיון?" עונה עוזי/אודי את התשו־בה שענו עשרות אלפי מהפכנים יהודים במזרח־אירופה בעבר־הרחוק: „גם באמי."

אבל המאבק בקיבוץ, בדבר מימון מיש־פטו של עוזי/אודי אינו נירגע. אדליסט מקצין מאבק זה, תוך שהוא חושף לא מעט מפניה של תנועה זו: „אנחנו צריכים לשכור לעיניו עורך־דין כדי לממן לו מישפטים נגד המדינה? למה!? בגלל שעיניו חמף שתי סטירות לחי בחפירה ונדמה לו שעינו את החבר הערבי שלו? מה קרה בסך הכול? איזו מין חוצפה אירוזה זאת, ואני צריך לממן את זה!?... מה אנחנו, מתאבדים? אולי נבין שהילד־טוב־ירוו־שלים הזה רצה להרים את המדינה, אז מה הוא מקים מהומה צדקנית אם הוא חמף שתי סטירות לחי?" כמאמר אחד מחברי קיבוצו.

מצוי במיגדלים פורחים לא מעט מאותו עולם של תנועות־שוליים מהפכניות, ש־התקיימו תקופה קצרה גם בישראל. תנועות שבהן נאמרים דברים בנוסח: „כל הציי־נות שלכם היא רק מכשיר להשגת מטרות של אליטות מצומצמות. היא כלי של העילית הלבנה של היהדות לניצול ההמו־נים. הציונית לא בחלה בשום אמצעי כדי להגיע למטרותיה ויהיה זה נישול ונירוש ערבים..." ואז גם בואה וניפלטת לה אמת מהפכנית בנוסח: „רק מהפכה אלימה של המעמדות המדוכאים, של עדות המזרח והערבים, רק היא תביא לסילוק הציונים העלאת מעמד הפועלים לשילטון..." עולם „מהפכני" זה מתואר בידי אדליסט ב־אוטנטיות ממש מרגשת. אוטנטיות שניתן למצוא אותה באחד מניסוחיו של עוזי/אודי: „עיבדה שהפעילות שלנו עדרה את כל הארץ. קראת את העיתונים בזמן האחרון? אתה כמח לא מטריח את עצמך משום שאתה יודע מה כתוב שם, אבל עובדה שהאצישיסטים מ,מערב' ו,ידיעות' יוצאים מעורם, קראת את השטינקר של השיית־ב"ית ב,ידיעות אחרונות'? כה הוא לא כתב עלינו? שמעת מה אמר אתמל השמוק הזה? עיבדי ישראל! מוכני אש"ף! הורסי המדינה..."

ושוב תפילת דור־ההורים, השבה וחוזרת בעמודי הספר: „רציני לגדל אתכם מהי־רים, נקיים, אביבים. להכין אתכם לקראת עולם חדש, אמיץ..." ומיד אחרי זה: „מדיע זה תיעתע בנו הגורל שנצר מ־אדמתנו שלח שרשיו אל אדמת נכר לשאוב ממנה חיות. במה טעינו?! מה עשינו לך עוזי שככה עשית לנו?..." והוויכוח שאינו חדל, אם על הקיבוץ לממן או לא לממן את הגנתו המישפטית של הבן עוזי/אודי, מביא את אחד החברים לומר על הקיבוץ: „ממילא כל הסיפור עם הסוציאליזם האוטופי המהפכני נגמר, אז מה נשאר לנו אם לא להיות בני־אדם, לחיות ולתת לחיות..." או בנוסח אחר, כפי שאמר עוזי/אודי על דור־המיסדים: „הם היו מדברים בלי פוף על קשר אידיוטי לאדמה, אבל כל מה שנשאר לנו זה ה־עיבוד הפקפי של לוח השעונים בטרקטו־רים. עד שהיהודים לא יעלו בדרך שכה עליתי היום, ויראו את הזקן נאחז בחלקת אלוהים הקטנה שלו כמו יבלית, הם לא יביני עד כמה הם טועים כשהם מדברים על שמח יהודי. מדינה יהודית?..."

אין ספק שמיגדלים פורחים רצוף מיש־גים. אותם יאתרו מומחי תורת הספרות השורצים במאותיהם באולמות האוניבר־סיטה. אלא שמישנים ספרותיים מקלקלים רק ספרים גרועים, ספרים של סופרים שאין להם מה לומר. המישגים של רן אדליסט נבלעים מתחת למילים ומתחת לאותיות, והספר הוסף לאחת מנקודות־האור היחידות של הספרות־העברית בשנה האחרונה. מיגדלים פורחים הוא ספר אמיתי, על עולם אמיתי, ששאלותיו אמיתיות והי־תשובות הן בלב הקוראים.

* אייב הוא כנראה אילן אלברט, מהפכן־ייבוא שהגיע ארצה, התיישב בגן־שמואל, שם השפיע על אודי אדיב ואחר התברג לצמרת מצפן של סוף שנות ה־60'.

לשון

טוהר הלשון

מזה כמה שבועות חוגג העיתון הירושלמי כל העיר חגיגה בלשנית, אותה החלו תאומי המיכתבים־למערכת **הרצל ובפיר חקק**, המאיימים להקים את משמרות הלשון ה־

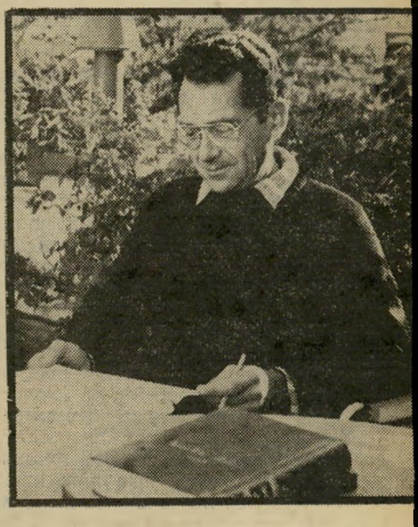
נמר של נייר

(המשך מעמוד 75)

עברית, שיכריזו מילחמה על כל מי שמפר את קדושת לשונם. המשורר והבלשן **משה זינגר (הנעמי)** יצא כנגדם וכנגד כל שהם מייצגים, וטען כי ראשית־דבר על תאומי המיכתבים־למערכת ללחום בשמו־תיהם הם: הרצל ובלפור — שמות שאינם עבריים.

ואז התברר לירושלמים, שמתחת להרצל ולבלפור מסתתרים **אדדד ומידד**. אבל זינגר הצביע על הקשר שבין מאבק הלשון שלהם, לבין דיעותיהם הלאומניות. והרי אנשי קלע (קרן לשון עברית) כ**נעמי שמר, אהרון אמיר** והתאומים חקק הינם אנשי הימין הקיצוני.

דיעותיו של זינגר הביאו למתיקפת־נגד מצא תאומי המיכתבים־למערכת, והם תב־

משה זינגר־הנעמי
„טיהור הלשון — מעשה קנאות"

ע: „**אולי יתעשת זינגר ויכתוב דברי חרטה? אולי תרעד ידו כשיכוא בעתיד לכתוב מישפטים כה חריפים?...**" אלא שזינגר המשיך בצדק בשלו, והגיב על דברי התאומים: „**ידי לא רעדה, ואינה רועדת גם עתה, ואני אומר שוב: טיהור הלשון הוא מעשה של קנאות, שריח גזי־נות נודף ממנו, וקרוב הוא באוזיו וברוחו לטיהור הגזע. מה יש — רק לאחרים מיתר להיות גזענים?...**" וזינגר ממשיך ומדגיש, ש„**דווקא עתה פורחת הלשון ומשגשגת. אנשים שכוונתם רצויה אך מעשיהם אינם רצויים, מסיגם של אלדד ומידד חקק, שמים אכזי־נגף בדרכה הטבעית והיפה של לשוננו...**"

אין ספק שבוויכוח בלשני זה מוצקות עמדותיו של הבלשן זינגר עשרת מונים לעומת עמדותיהם של אלדד ומידד, הרצל ובלפור. ואין ספק שאחרי שיצליחו אנשי קל"ע הרצל ובלפור לטהר את הלשון, הרי שהם יטהרו את מחננו מן הנשים הנוכריות ומן הגר הישוב בתוכנו, כמינהג הגרמנים, שטענו כי היהודים מזהמים את הלשון ואת התרבות שלהם. אבל מה לנו כי נלין על הרצל ובלפור התאומים, שכה חפצו להיות משוררים והשירה העברית לא היתה נכונה לקבל אותם אל מתחת לכנפיה. מה לנו כי נלין, שעכשיו גם הלשון העברית דוחה אותם.

ספר לימוד

טוהר הגזע

ביום השישי לפני שבועיים הובא ב־השבוע — יומן אירועים תיאור אינפנטילי של הגוער הישראלי ויחסו אל השואה, כפי שקלט והבין הכתב לענייני חינוך **דויד גלבוע**, שטרח וצילם כתבה על מחזה יומרני של תלמידי תיכון בראשון־לציון, המתאר מישפט של פושעי־מילחמה. כתב־החינוך של הטלוויזיה הוכיח, שהוא נטול הבנה אלמנטרית בנושא הנדון.

לפני כמה שבועות ראה־אור מיסמך ה־

בחטף

וילסון הראשון של נגיד ★ אידריס מצליף בתרבות המצרית ★ יותם ראובני בשבחי מול"ו

●● בשיטתיות עקבית ניכשל עורך מדור הספרות של מעריב, **חיים נגיד**. שגיאתו האחרונה פורסמה בסקירה על הספר וילסון המוזר מאת **מרק טווין**, שראה אור בתרגום לעברית. כתב נגיד: „סיפור מרתק של אחד מגדולי הפרוזה האמריקאית, המתורגם עתה לראשונה לעברית..." אלא, שספר זה תורגם כבר לפני כעשרים שנה לעברית בתרגום נהדר של **אברהם בירמן**, תחת הכותרת וילסון הטמבל ●● בראיון אותו העניק לשבועון הלבנוני אל־הדף אל־ערבי יצא הסופר המצרי החשוב **יוסף אידריס** נגד כמה פרות קדושות בתרבות המצרית: „אבד הכלח על התיאטרון במצריים... התיאטרון אינו מציג את דמותה של מצריים האמיתית ואינו משמש במה לביקורת ולשינוי החברה, כפי שהצטרך להיות. התיאטרון הוא הראי המשקף את פני האומה ללא כחל ושרק, וכנראה שאנו איבדנו את האומץ להתבונן בפני עצמנו..." ●● התיאטרון הקאמרי עומד להעלות על קרשיו בעונת־התיאטרון 80/81 את אותלו מאת **ויליאם שקספיר**, ספר גן־עדן ע"פ **איציק מאנגר**, מעגל הגיר הקווקזי מאת **ברטולד ברכט**, צעדה של חתולה אנגליה ע"פ **אונורה דה־באלזק**, עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני מאת **ברכט**, ואריאציות על הסוחר מונציה ע"פ **ויליאם שיקספיר** ונשי וינדזור העליזות (גם זה פרי עטו של אותו מחזאי תל־אביבי נודע) ועוד כמה מחזות מקוריים ●● המחבר האיטלקי הנודע **אלברטו מוראביה**, שהוא יהודי על פי מוצאו ושימש בעבר כמבקר־קולנוע, הביע את דעתו על הקולנוע של העשור האחרון: „לא אהבתי את הסנדק. הוא מדי פסימיסטי. והסרט שצילם אחר כך **קופולה**, אפוקליפסה עכשיו, היה אפילו נורא מזה. **מרלון ברנדו** נראה לי כתישלובת שנעשתה בין **בניטו מוסוליני** לגוש גדול של גבינה" ●● יד חיים וייצמן השלימה באחרונה את עריכת אגרות חיים וייצמן. בין שאר האיגרות שלוקטו מצוייה איגרת אותה שיגר נשיאה הראשון של מדינת ישראל אל אחיינו, שר־הביטחון לשעבר, **עזר וייצמן**, ב־1 ביוני 1937, לרגל חגיגת הבר־מצווה שלו: „עזר יקירי וחביבי! רק תמול שבתי מנסיעה ארוכה ומצאתי את ההזמנה ליום חגיגת הבר־מצווה שלך. אני מצטער מאוד שלא יכולתי, מפני סיבות רבות, לבוא לימי האביב ארצה ואז הייתי יכול להשתתף בשימחתכם, אבל נא קבל את כל ברכותי מעומק לב, שתזכה לראות בשלום עמך וארצך ותמצא סיפוק נפש בחיים, לשימחתך ולשימחת הוריך וכולנו. שלך באהבה עזה דוד חיים..." ●● מיכתב אחר, בנושא אחר, תחת הכותרת שותף שווה לשבחים, שלח למדור זה הסופר **יותם ראובני**, שכתב: „דן עומר משבח את התירגום לעברית של ימים שקטים בקליש' **להנרי מילר**... חלק ניכבד מדברי השבח מגיע ל**סיני רוזין**, שעבר יחד אתי על כתב־היד" ●●

נושא את הכותרת השואה — חלק א' מאת **א. כרמון***. מיקראה בנושא השואה, ה־ראשונה בעברית, המתמודדת במלוא הרצי־נות והאיכות עם שורשיה של השואה ולא רק עם תוצאותיה.

מיקראה זו, שהיא מהדורת־ניסוי של מישרד־החינוך, מביאה מיבחר מרתק ומד־הים של קטעים, המתארים את תהליך ההתבהמות הגרמני, דרך פולחן היער ועד ל„הרפתקאותיו של ד"ר פאוסט בבית־הקברות היהודי בפראג בשנת 1860", בו מתכנסים נציגי תריסר השבטים היהודיים הטוענים: „**כאשר כל הזהב עלי אדמות יהיה שלנו, אזי נחזיק בשילטון המוחלט. הזהב הוא ירושלים החדשה — היא ה־שילטון בעולם...**" יש במיקראה מובאות ישירות מתוך הפרוטוקולים של זקני ציון, המבשרים בשורות בנוסח: „**אנו מושלים בהמונים על־ידי ניצול תשוקת הקינאה והשינאה המתלבים בעת דיכוי ומחסור. ובאמצעית רגשות אלה אנו דוחקים הצדה את העומדים לנו למיכשול. כאשר תגיע השעה להפתיר את שילטוננו העולמי, נש־קוד באותם אמצעים, כלומר בניצול ה־אספסוף — להרים כל דבר העלול להיות מיכשול בדרכנו...**".

בפרק עקרונות ההשקפה הנאצית מובא קטע מתוך הספר השני של **אדולף היט־לר**, מרחב מחיה, שם כתב כי „בחייו של העם יש מיספר דרכים לתקן את היחס הלא נכון בין מיספר התושבים ישטח הקרקע... דבר זה דורש החלטיות והקרבת דם. הקרבת דם זו היא היחידה שמצדיקה בפני העם את ההכרה שהשטח הנוסף שזוכים בו נועד לצורכי התרבות של העם, זו מהווה תחליף לנופלים בשדה הקרב..." כן מובא קטע מתוך מיין קאמפף של היט־לר: „...שכן התרבות התפספסה באיזון בלי־ערי על ביטויה, ויחד עם זאת על שימוריו המחוור. אילם מהגע שהעמים המשועבדים החלו לעלות והתקרבו לכיפרש מבחינה לשונית, נפלה החומה שהפרידה בין אדון ועבד. האדם הארי ויתר על טוהר דמו ובשל כך איבד את מקומו בגן־העדן שיצר לעצמו... עירוב הדם והירידה ברמת הגזע שגרמות בעטיו היא הסיבה היחידה ל־גסיסתן של תרבויות קדימות... כפיוון ש־היהודי (מסיבות שיזכהרו להלן) מעולם לא היה בעל תרבות משלו, תמיד סיפקו יסודות פעילותו הרוחנית על־ידי אחרים... עלינו לחשוף בכוירות את הדרם שמסיבה עלינו מדי יום ביומו ההכלאה עם הגזע היהודי, את ההעלת־הדם הזו שתוסיר מ־דמנו הלאומי רק לאחר מאות רבות..."

בפרק נעורים בהוויה הנאצית מתמודדת המקראה בנושא טוהר הגזע. פרקים נוספים במיקראה מדהימה זאת מביאים קטעים מ־

* א. כרמון — השואה — נושא לחטיבה העליונה בבית־הספר הכללי; הוצאת מישרד החינוך והתרבות; המרכז לתוכניות לימו־דים; מהדורת ניסוי, 320 עמודים (כריכה רכה).

תוך בתוככי הרייך השלישי של **אלברט שפאר**, ובחינת תהליך ההתבהמות תחת הכותרת „דשיון לרצח המוני: מחקר סוציו־פסיכולוגי של רוצחים אחדים מהס"ס. במיקראה בולט גם הפרק על הבחינה הפסיכולוגית של הרייך השלישי, בנוסח: „אילו ביקש היטלר כי תחשמל אדם זר, לחמש דקות של נימוס במישרדי הסוכנות־היהודית בווינה בדרכם לארצות־הברית.

במקום מאורות התרבות היהודיים של ברית־המועצות, איתרע גורלה של החברה הישראלית לזכות בלהקה של מלחכי־פינכה ספרותיים, שאיש לא טרח למצוא בהם עניין כלשהו בברית־המועצות.

המשרד לקליטת העליה
לשכת חמנהל הכללי

לכבוד
מר יצחק מרס
יו"ר אגודת הסופרים כותבי רוסית
רח' הבקעה 15
תלפיות

ירושלים, כ"ט בניסן תש"ם
15 באפריל 1980

אדון נכבד,

הנדון: הארכת הזכאות לטיפול בסופרים עולים

הנני להביא לידיעתך עיקרי הדברים שהתקבלו במשרדנו בנושא הנ"ל.

1) הזכאות לסופרים עולים, אר דרך בתחומים החופפים את תחומי הפעילות של הועדה הבינמשרדית, תוארך ל 7 שנים מיום העליה.

2) במקרים תריגים, בכל תחומי התעסוקה החופפים את אחריות משרד הקליטה, בהם ישתכנע מנ' מת' התעסוקה שיש מקום להאריך הזכאות, הוא ימליץ בפני ועדת הערעורים הארצית במשרדנו.

ב ב ה כ ה,

חנוך צימרינג
עוזר ראשי למנכ"ל

אגודת־הסופרים כותבי רוסית עם יו"ר הכותב ליטאית
תמיכה ישירה ועקיפה של מאות אלפי לירות

תולעי תרבות

לטהר את השרץ

העליה של יהודים מברית־המועצות ב־משך העשור האחרון לא הביאה מאורות גדולים לתרבות הישראלית. שום **אלכ־סנדר סולז'ניצין** לא חיפש את תעודת־העולה, וכישרונות ספרותיים ממוצא יהודי **כיוסף ברודסקי** לא טרחו אפילו להתעכב האם היית עושה זאת?"

אין ספק שמיקראה זו יש בכוחה לחזק ולבסס את המוסריות בקרב הנוער הישי־ראלי, שיגיע ללמוד אותה בכיתות הגבוהות של בית־הספר התיכון. המיקראה, היא ניסיון ראשון של מערכת החינוך — באיחור של שלושים שנה — להתמודד עם מיכלול המרכיבים של השואה, ולא רק עם השכול.

אבל כאן בישראל הם הקימו אגודת סופרים כותבי רוסית, שבראשה ניצב סופר הכותב ליטאית (ולא רוסית) בשם **יצחק מראם**. אגודה זו, שהיא אגודה להטבות כלכליות הניתנות על־ידי הסוכנות־היהודית ועל־ידי משרד־הקליטה, אינה טורחת כלל ללמד את חבריה עברית, כדי שיוכלו להראות לעם היושב בציון את כישרונם הספרותי. אגודה זו עושה כל שביכולתה, כדי שחבריה ימשיכו לכתוב רוסית, והיו"ר שלה ימשיך לכתוב ליטאית.

כך שנשאלת השאלה מה יעשו אותם סופרים עולים שזכאותם פגה? מסתבר, שבימים אלה של צימצום תקציבים במיש־רדי הממשלה (בעיקר במישרדיו של השר **דויד לוי**, קליטה ושיכון), נמצאו תקציבים מיוחדים להארכת הזכאות לסופרים־עולים אלה, לכדי שבע שנים מיום העליה.

רצ"ב העתק של מיכתב אותו שלח בנושא זה מר **חנוך צימרינג**, עוזר ראשי למנכ"ל המישרד לקליטת עליה, לידי מר יצחק מראם, יו"ר האגודה.

אולי הגיע הזמן לטהר את השרץ הזה.

מאת דן עומר

מלון לרום אילת מזמין:

לבלות 5 ימים, ללון 4 לילות, ולשלם עבור 3 בלבד!

טוס אלינו בארקיע הטיסה חזרה על חשבוננו*

ישראלים. הקיץ חופשה מיוחדת באוירה בינלאומית במלון לרום אילת (עד 15/8).

- לילה רביעי חינם (לינה וארוחת בוקר).
- ילדים עד גיל 18 הלנים בחדר ההורים חינם (לינה וארוחת בוקר).

מלון לרום אילת, יותר חופשה מחופשה בחו"ל עם אין סוף אפשרויות בילוי:
מועדון לילה – דיסקוטק "אואזיס", מסך וידיאו ענק – סרטי בידור, פופ וספורט.
בריכת שחיה מפוארת עם מזנון – בר בתוך המים.
מיני גולף, כדור־סל, כדור־עף.
מגרש שח־מט ענק, טניס. סקי־מים, גלשני־רוח, סירות־זכוכית.
יכטה מפוארת לטיולים יומיים.
מועדון צלילה בינלאומי.
חוף פרטי מפואר עם פינת חי, שמשיות ושרותי חוף.
תכנית בידור עשירה.
ערבי בר־בי־קיו.
קפה מנחה לצלילי מוסיקה בטרקלין, אל מול הים האדום.
מבצעי סיור מיוחדים באזור.
השכרת רכב במחירים מוזלים.
מגרש משחקים לילדים ושרותי שמרטף.
לפרטים נוספים וברור מחירים נא לטלפן למלון לרום אילת, טלפון 059־74111;
מלון לרום ת"א,
מחלקת מכירות, טל: 03־295588.

*למבוגרים בלבד

מלון לרום אילת

מחיר לדוגמא:
5 ימים, 4 לילות, זוג הורים +2 ילדים, לינה וארוחת בוקר החל מ -.9900 ל"י בלבד, כולל כל המיסים!

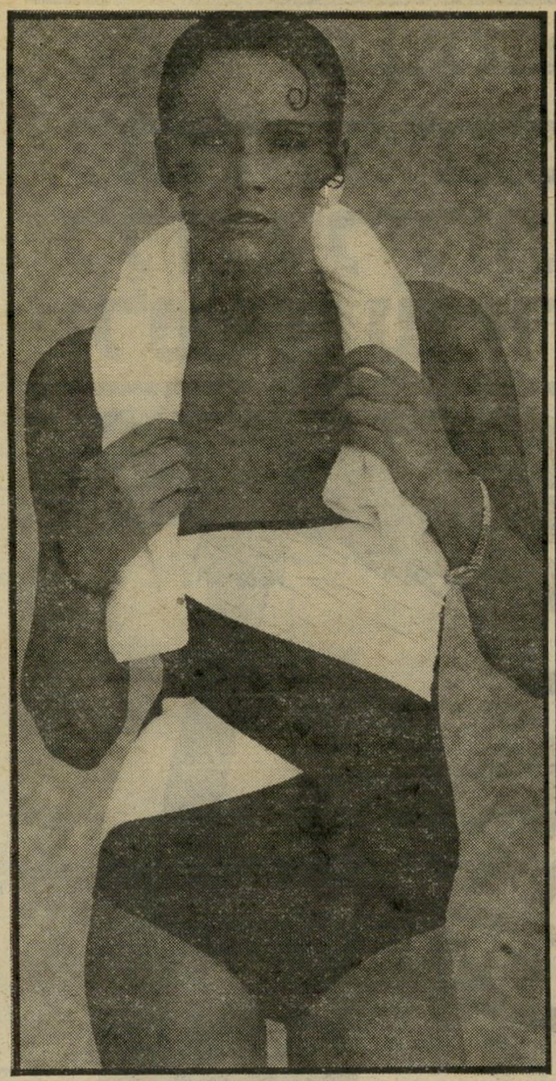
להתראות הקיץ במלון לרום אילת!

על המסלול

שחור־לבן

על שפת הים

ידידה טובה אמרה לי פעם: אני מחלקת את המתרחצים בקיץ בים ובבריכה לשני סוגים. אלה שבאים לראות ואלה שבאים להראות. גם יצרני בגדי־הים מודעים ל־עובדה זו. וכך יכולנו למצוא בכל שנה בקיץ בגדי־ים שהחשוף שבהם עולה על המכוסה. השיא היה, כמובן, בסידרת בגדי־הים מסוג חוטיני. גוף חשוף כמעט לחלו־טין, כשחוט סימלי צמוד אליו, לא כל כך כדי להסתיר כמו כדי להדגיש את מה שיש לנו. המרחק מההוט עד להתפשטות מוחלט היה, באופן טבעי, קצר ביותר. ו־כיום איש כבר לא מתרגש למראה הגופות החשופים לקרני־השמש, נטולות כל כיסוי שהוא.

היום, כמדומה, מי שתרצה להתפרסם תלבש בגדי־ים. ולא סתם בגדי־ים, אלא אחד כזה העשוי מחלק אחד שלם.

בעיתוני־האופנה בעולם מופיעות יותר־ויותר דוגמניות כשלגופן בגדי־ים שלם. יודעי־דבר טוענים, שזה דווקא סכסי. בגדי־הים עשוי מלייקרה, מה שנותן לו את ה־ברק. הצבע השולט הוא שחור עם שילוב של לבן, כמו, למשל, בגדי־ים שלם בעל מחשוף עמוק שהכתפיות שלו מוחזקות על ידי כפתורי פנינה בצבע לבן; בגדי־ים שלם שחור, חשוף מאחור, עד לתחילת ה־ישבן, לשגע את אלה שמסתכלים מאחור. הצבע הלבן מקבל את ביטויו בעזרת חגו־רה המקיפה את המותניים. יש בגדי־ים ב־צבע שחור שחלקו העליון בצורת מעטפה בצבע לבן; צורת המעטפה מתקבלת ב־עזרת סיכה הננעצת מלפנים. ויש בגדי־ים שלם, שהצבע הלבן שלו משתלב בצבע השחור בצורה לא סימטרית.

כפתורי פנינה לבנים מחזיקים את הכתפיות הדקות של בגד הים השלם. הנטיה האופנתית העונה, היא לקשט את בגדי הים השלמים השחורים, בקשוטים עדינים מפנינה היוצרים ניגוד שחור ללבן.

אפל'קציות לבנות לא סמטריות על בגד הים העשוי מ־בד ליקרה, מיחידה אחת. הצבע הלבן בא להדגיש את הצבע השחור המבריק שבבגד הים, שני הפכים שנראה אותם רבות.

חזיה מודגשת על ידי סיכה במרכזה, לבן והיא מחוברת לבגד ים השלם, המראה הכללי הוא של יחידה אחת, אבל הדגש הוא על החזיה.

שני חלקים מאחור בגזרת בגד הים השחור ביחידה אחת, אבל מאחור הוא מחולק לשני חלקים, חשוף מאחור על תחילת הישבן, וחזיה קשורה ברצועה.

וי עמוק בבגד הים השחור העשוי מבד ליקרה מבהיק, המחשוף הוא עמוק ומחניף מאוד וכמובן מהווה פתח לדמיון. הצבע הלבן מקבל את בטויו בעזרת חגורה לבנה המקיפה את המתניים.

מגיע לך גולדסטאר
אתה יודע מה טוב עבורך.
אתה יודע מה זאת בירה טובה.
לכן אחרי הכל,
אחרי עבודה, משחק, מאמץ או בילוי
מגיע לך תשקוף טעים, עשיר ומרענן.
מגיע לך גולדסטאר.
PUMA

ג' אב תש"ם, 16.7.1980 מיספר 2237 80 עמודים שנה 44 המחיר: 5.50 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

שלושה פסנתרים נשברו במהומה

הקרב בין פיק לזילבר

אריאל זילבר

צביקה פיק